

Ilanngussaq 1**Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq**

Piffissami 27. maj 2016-imiit 1. juli 2016-imut tusarniaanermut akissutit allannguutissatullu siunnersuutit tulliuttuni suliarineqarput. Tusarniaanermut akissutit tamakkerlugit saqqummiunneqarnerat attuumassuteqarfigisaannullu tunngatillugit akineqarnerat erseqqissaatigineqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuummut tulliuttut oqaaseqaateqarput:

1) Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

AN imatut oqaaseqaateqassaaq:

Aningaasaqarnikkut kingunerisassat

2017-imut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummut (AIS 2017) atatillugu qinnutigineqarpoq Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfimmiit ulloq 31. maj 2016-imi paasissutissiineq tunngavigalugu tullerriaarinermi ilanngunneqassasut uku:

	2017	2018	2019	2020
Nuna tamakkerlugu nalunaartarfik	1,8	1,2	1,2	1,2
Kommunit akisussaaffiisa annertusineqarnerat	4,0	4,0	4,0	4,0
Meeqqanik illersuisoq	0,2	0,2	0,2	0,2
Malitseqartitsinermik atuineq annertusillugu	6,7	6,7	6,7	6,7
Qitornartaalersunut neqerooruteqarneq	6,5	6,5	6,5	6,5
Tikeraarnerit amerlanerit	0,5	0,5	0,5	0,5
Piviusungortitsinermi allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunerit	2,0	2,0		
Katillugit	21,7	21,1	19,1	19,1

Aningaasaqarnikkut sunniutissasa inatsisissatut siunnersuummut, ulloq 27. maj 2016-imi tusarniaassutigalugu nassiunneqartut, oqaaseqaatini allaaserineqarsimasut ataatsimut katikkaani inernerivaat uku:

	2017	2018	2019	2020
Nuna tamakkerlugu nalunaartarfik	1,8	1,2	1,2	1,2
Kommunit akisussaaffiisa annertusineqarnerat	4,0	4,0	4,0	4,0
Meeqqanik illersuisoq	0,2	0,2	0,2	0,2
Malitseqartitsinermik atuineq annertusillugu	6,7	6,7	6,7	6,7
Qitornartaalersunut neqerooruteqarneq	6,5	6,5	6,5	6,5
Tikeraarnerit amerlanerit	6,0	6,0	6,0	6,0
Meeqqamik oqaloqateqarneq	0,4	0,4	0,4	0,4

Saaffigisassaq	0,2	0,2	0,2	0,2
Piviusunngortitsinermit allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunerit	2,0	2,0		
Katillugit	27,8	27,2	25,2	25,2

Tassa assigiinngissut 6,1 mio. kr. imaluunniit piffissaq 2017-2020 tamaat isigalugu 24,4 mio. kr.

Inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarnerata kingorna AIS 2017-imut isummersuutini AN tigusaqarnikuuvoq, taamaammat naatsorsuutigineqarpoq, aningaasartuutitut missingersuut nutaaq atorlugu inatsisissatut siunnersuutip sunniutissai iluarsineqassasut.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinut nalinginnaasunut ilanngunneqarpoq. Takussutissiami aamma siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai pillugit nassuiaatinut nalinginnaasunut aallaqqaasiinermit ilanngunneqarput.

Oqaaseqaatigineqartut allat

Kommunini sulisussarsiorneq

Inatsisissatut siunnersuut kommunit sullissisunik amerlanerusunik atorfinitsitsisariaqarnerannik pisariaqartitsilissaaq, inatsisitigut piumasaqaatit nutaat kommuninit naammassineqassappata. Sulisussarsiortarneq kommunit ullumikkut ajornartorsiutigivaat. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup kaammattuutigaa, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup allaaserissagaa, qanoq iliorlutik kommunit maannakkut sulisuusunik pikkorissartitsinerimikkut assigisaanilluunniit sulisutigut piumasaqaatinik naammassininnaassanersut aamma erseqqissaatigineqassasoq, tamatuma tungaatigut immikkut iliuuseqarnissaq pisariaqartinneqassappat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ilimagineqartariaqarpoq kommunit pisariaqartitaat assigiinngitsuussasut. Allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunissai siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaa pillugit immikkoortup ataani allaqqasutut kommuninut tamanut tamakkiisuusanngillat, taamaammat tamanna pillugu oqaloqatigiinnerit soorunami aallartinneqartariaqarput.

2) Kalaallit Nunaanni Politiit

Naalackersuisoqarfiup 27. maj 2016-imi allakkiaa (Nanoq ID 287456, suliap nr 2016-8524) innersuussutigalugu ilisimatitsisinnaavunga, siunnersuummut tunngatillugu makkuninnga oqaaseqaatissaqarlunga:

§ 25-imut aamma § 26-imut tunngatillugu oqaaseq "peqqussut" (pålæg) allanngortinnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, pissutigalugu oqaaseq peqqussut/inassut nalinginnaasumik ingerlatsivinni pinngitsaaliissutaasinnaasumik aalajangiisarnerni atorneqartarmat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. "Peqqusineq" pillugu aalajangersakkat marluk siunertamik isiginniarneq malillugu angajoqqaat meeqqallu akisussaanerat pillugu angajoqqaanik/meeqqanik oqaloqateqartarnernik imalik taarserneqarpoq nutaamillu ilanngunneqarluni.

Ad. § 40, imm. 4-mi oqaaseq atorneqarpoq: "Meeqqat politiinit tiggummigallagassanngortinneqartut".

Pinerluttulerinermut tunngasut isumagineqarneranni tiggummigallagassanngortitsisarneq (meeraq aatsaat 15-ileereersimappat) eqqartuussiviup aalajangigaanik taamaallaat pisarpoq. Taamaammat oqaaseq atorneqartoq allanngortinneqartariaqarpoq assersuutaasinnaavoq: "Meeqqat 15-it sinnerlugit ukiullit pinerluttulerinermut tunngasunik isumaginninnermi aalajangerneqartoq malillugu tiggummigallagassanngortinneqartut". Missingiummi takuneqarsinnaavoq § 40-mut imm. 4 nassuiaatitaqanngitsaq, tassunga atatillugu siunnersuutigissavara meeqqamik 15-leeereersimasumik tiggummigallagassanngortitsisoqassappat kommunalbestyrelsi tiggummigallagassanngortitsinermi inissiivissamik politiinit isumannaatsuunissaq pillugu illersorneqarsinnaasutut nalilerneqarsimasumik pinngitsooratiq pissarsisussaaneratiq nassuiaasiormi inatsilluunniit oqaasertaanik ersarissaanikkut aalajangersarneqassasoq, pissutigalugu inatsimmi allassimammat: "... immikkoortortanut isumannaallisakkanut inissinneqarsinnaapput.", taamaangippat kommunalbestyrelsi tamassumunnga pinngitsoorani pisussaaffeqanngitsutut paatsoornassaaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Imm. taanna peerneqarpoq immikkullu paragrafinngortinneqarluni (36), tassani tusarniaanermi akissut ilanngunniarneqarluni. Ilimagineqarpoq tamanna iluatsissimangippat politiit tusarniaaqinnermi tusarniaanermi akissuminni tamanna qanoq eqqornerusumik ilanngunneqarsinnaanersoq erseqqissassagaat.

Tassunga atatillugu Sisimiuni paaqqinnittarfimmi matoqqasumi, meeqqat tiggummigallagassanngortinneqarsimasut paaqqinnittarfiq qimassinnaasimanginneratiq pissutigalugu, isumannaallisakanikkut pissutsit arlaleriarlutik naammassimangitsut ersarissaatigissavara.

Akissut: Qulaaniittoq takujuk. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiq pineqartoq matoqqasumik ammasumillu immikkoortortaqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni immikkoortut isumannaallisakkat siunnersuummi erseqqissarneqarput, nalunaarutinilu il.il. suliareqqiinnermi ilimagineqarpoq immikkoortuni isumannaallisakkani immikkut unammilligassat erseqqissarneqassasut tamassumunngalu naleqqussakkanik ilimagisaqartitsilissalluni. Inissiisarnerni piumasagaatit pissutsillu allat tamassumunnga tunngasut pillugit suleriaatsit politiit

suleqatigalugit sukateriffigineqassapput, aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni immikkoortut isumannaallisakkat pillugit.

§ 63, taamaattunik – siunissami akiliititsiniartarnerit il. il. paatsoorneqarnissaat pinngitsoortinniarlugu – kommunalbestyrelsimut pisussaaffilersuisarnermi akiligassanullu pinngitsaaliissutitut akiliititsiniartarnermi il.il politiit aqutigineqaratik ingerlatsiviit/eqqartuussiviit aqutigineqartarnissaat ersarissarneqartariaqarpoq.

Akissut: Imm. 1-imut nassuiaatit ilaattut immikkut nassuiaatinut ilanngunneqarpoq (maannakut § 60).

Naggataatigut meeqqat pillugit sulianik ingerlatsinermik, taakku pillugit kommuni oqartussani allaffissornermik kiisalu naalakkersuisoqarfimmit nakkutilliisarnermik pitsanngorsaarusunnermut atatillugu kommune meeqqat pillugit sulianik ingerlatsinermut piumasaaqatinik malinninngitsoq paasineqarpat matumuuna ingerlatsisartut allat soorlu atuarfiit, peqqinnissaqarfik, politiit, pinerluttunik isumaginnittoqarfik, meeqqat illersortaat imaluunniit ingerlatsisartut meeqqap ingerlalluarnissaanut soqutigisallit naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliorsinnaanerannut inatsisiliortoqarnissaa pissusissamisoornerpaasorigiga ersarissarneqassaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

3) Meeqqat illersuisuat aamma MIO

Meeqqat Illersuisuata Meeqqanik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nr. xx, xx.xx 2016-imeersumut siunnersuut pillugu tusarniaaneq 27. maj 2016-imi tiguaa. Meeqqat Illersuisuat inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqarnini qujassutigaa.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Meeqqat Illersuisuata aallarniutigalugu inatsisissatut siunnersuummi ilaqutariit tapersorsorniarlugit pimoorussilluni ujartuilluni sulineq kiisalu siusissukkut iliuuseqarniarnerup pingaartinneqarnera takullugu nuannaarutigaa. Ilaqutariit aaqqiissutissanut ilaatillugit eqqarsaatigineqarnerat kommunillu tapersiiniutinik amerlanernik periarfissaqalernerat pitsaasuvoq.

Assut aamma pitsaavoq nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfeqarnikkut tamakkiisumik takunnissinnaalernissap pingaartinneqarnera aamma kommunit qanoq qanorlu sukkatigisumik tamakkununga qisuariaateqartarnissaannut piffissaliussanik ersarissunik aalajangersaasoqarsimanera. Nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfeqarnikkut meeqqanik sumiginnaaneq nakuusernerlu pillugit paasissutissanik katersisarneq assersuutigalugu suliniutinik aallartitsinissamut tunngaviusussanik taperserneqassaaq, taamatut aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqanut Komitéa siusinnerusuklut inassuteqarnikuvoq.

Meeqqap suliami namminerminut tunngatillugu illuatungiusutut pisinnaatitaaffeqartutullu ineriartortoqarnera kiisami takuneqarsinnaavoq, tassami inatsisissatut siunnersuummi pingaartinneqarpoq pissutsini tamani meeqqap nammineq isumaa, soorlu aamma meeraq inatsit naapertorlugu aalajangiinernut naammagittaalliuteqarsinnaanera ersarissoq.

Inatsisissatut siunnersuummi Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannik atuutilersitsinerup isiginiarneqarnera inatsisillu nassuiarneqarnerata taassuminnga aallaaveqarnera Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigaa. § 2-mi aamma tunngaviutinneqarpoq, tassannga erserpoq inatsit manna tunngavigalugu aalajangiinerni tamani meeqqamut iluaqutaanerpaaq aallaavigineqartassasoq meeqqallu pisariaqartitaanik tamakkiisumik naliliinermik aallaaveqartassasoq.

Meeqqalli Illersuisuata inatsisikkut anguniarneqartut ilumut piviusunngortinneqarsinnaanersut ernumassuteqarnini oqaatiginngitsoorsinnaanngilaa, tak. isumalluutit kommunimilu neqeroorutit amigarnerat, neriutugalugulu Namminersorlutik Oqartussat pissutsit taakku pitsanngorsarneqarnissaannut kommunit tapersorsorumaaraat, taamaalilluni "isumaginninnermut ingerlatsiviit pikkorissut nutaaliaasullu" inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani oqaatigineqartut piviusunngortinneqarsinnaaqqullugit. Inatsisikkut anguniarneqartut piviusunngussappata pisariaqartoq pingaarutilik tassaavoq sulisut piginnaasaqarluassasut kommuninilu sulianik suliarinninnermi pitsaassusermik qulakkeerinninneq siunertaralugu nakkutiginninneq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi siunertaq tassaavoq meeqqat pitsaanerusunik pisinnaatitaaffeqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa tamassumalu ingerlanneqarnerani akisussaanerup erseqqissarneqarnissaa. Tassunga peqatigitillugu neqeroorutit misissuinerillu pitsaassusaat pillugit piumasaaqateqarpoq, aammalu sumiginnaanerit il.il. pillugit nalunaarutunik tigusaqarnermi uppersaatait akineqarnissaannut piffissap sivilisunerpaaffissaa ilanngunneqarluni. Ingerlatsiviit ingerlatsilluarsinnaanerannut piginnaasaannullu annertunerusunik piumasaaqateqartoqarpoq, ilimagineqarporlu tamanna ingerlatsivinni suisut piginnaasaasa qaffarsarnissaasa sanileralugulu ilinniartitsisarnerit annertunerusumik isiginiarneqalernissaannut tapersiissasoq, kiisalu kommunini isumaginninnermi eqqortunik amerlassusilinnik eqqortunillu sulisoqalissasoq.

Nassuiaatini "meeqqat pisinnaatitaaffii aalajangersimasut oqariartuutigineqarnerat" erseqqissaatigineqarnerat pitsaasuvoq, kommunit akisussaaffimminnik eqqortitsinngippata pineqaatissinneqarsinnaapput, tassaniipporlu Meeqqat Illersuisuata kommunit maannakkut inissisimaffitik, sumiiffimmi unammiagassat kommunillu angissusii aallaavigalugit ilumut piumasaaqatit eqqortitsisinnaanerannik ernumassuteqarnera. Inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassaasa misissorneranni ilanngullugu takuneqarsinnaavoq aningaasartuuteqarnerungaarnermik kinguneqassasoq.

Akissut: Ilimagineqarpoq inatsisissatut siunnersuut kommunini ingerlatsivinni pitsaasumik ineriartortilernissamat tapersiissasoq. Ingerlatsivinni sulisut eqqarsaatigalugit isumaginnittoqarfinni sumiiffinni aqutsisut, kommunalbestyrelsit, inatsisip malinneqarnissaa aaqqissuussaannermilu inatsisip malinneqarsinnaanissaa qulakkiissavaat.

Meeqqat Illersuisuata pingaartumik meeqqat nunaqarfimmiut sumiginnaanermut tunngatillugu eqqorteriaannaasut, ilinniarsimasunik kommunini nalinginnaasumik nakkutilliinermik suliaqarsinnaasunik sulisoqannginnera pissutigalugu pingaartumik ernumassutigai. Kommunit nakkutilliinerisigut meeqqat tamarmik toqqissisimasumik ineriartornerannillu isumannaarinnittumik peroriartornissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, meeqqalli nunaqarfimmiut suliamut peqataasinnaannginneq imaluunniit najukkami assersuutigalugu nalunaarutiginninnissamat tunngatillugu innuttaqatinut sioraneq pissutigalugu immikkut ajornartorsiorput. Meeqqat Illersuisuata sinerissami angalanerminut atatillugu innuttaasut najukkani minnerusuneersut annertuunik unammuniagassallit meeqqallu peroriartornerminni atugaat eqqarsaatigalugit ingerlalluannigitsut naapissimavai, kommunit innuttaasunik taamaattunik sullissinissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, matumani meeqqanut tunngatillugu nakkutilliisussaataitaanerminnut ilaatillugu innuttaasut akuutissallugit. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinit kommunit nalinginnaasumik nakkutilliisussaataitaanerannut atatillugu aamma erserpoq, meeqqat peroriartornerminni atukkamikkut nukittorsaavigisariaqarfii aamma pissutsinut tamanut tunngatillugu nalinginnaasumik nakkutilliisussaaneq najukkami inuuniarnikkut atugassarititaasut meeqqanut pingaaruteqartut pillugit ilisimasanik pissarsinissaq siunertaralugu, tamannalu Meeqqat Illersuisuata pitsaasutut isigaa.

Aalajangersakkanut ataasiakkaartunut oqaaseqaatit

Atuuffia

§ 3, imm. 2-mit erserpoq, meeqqap inuunera pissutsit ataatsimut isigalugit ikiorneqassasoq sapinngisamillu siusissukkut ikiorneqassasoq. Ikiorneqarneq sapinngisamik "angerlarsimaffimmi avatangiisiniluunniit pitsaaliuilluni ikiorsiinerunera ilanngullugu ersersinneqartuuppat siunertamat naapertuutissaaq meeqqap kulturialu, kinaassusia attaveqarneralu qulakkeerniarlugit.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Meeqqamik isumassuiffiit qanigisanilu avatangiisit siusissukkullu iliuuseqartarneq tassanilu suleqatigiittarneq pitsaanerpaanngortinneqarnissaat pillugit immikkut nassuiaatini annertunerusunik oqaasertalersuinerit ilangunneqarput.

Nassuiaatini qup. 17-imi ilimagineqarpoq meeqqat inissinneqarsimasut affaasa missaanniittut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimassasut. Meeqqat sungiusimasatik, attaveqaatik qimallugit taamatut inissinneqarsimasut amerlapput, tamanna - allatut nassuiaatissaqanngippat - inissiinerup nalaani meeqqap inuuneranut pingaarutilerujussuuvoq.

Naammassinneq

§ 7, imm. 2 kommunalbestyrelsi angerlarsimaffimmut meeqqamik aallersinnaangortillugu periarfissineqarpoq. Tamanna ilaqutariinnut annertuumik akuliunneruvoq, ersertariaqarlunilu tamanna taamaallaat pisinnaasoq suleqatigiinnissamut periarfissat tamarmik misilinneqarsimappata. Meeqqat Illersuisuata taamatut iliortariaqalersinnaaneq paasisinnaavaa, misigisapiluttulli meeqqamut sunniuteqarsinnaanera ernummatigalugu kommunillu tamatuma qanoq ingerlanneqarsinnaaneranik najoqqutassioqqullugit kaammattorlugit.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkap akulikitsumik atorneqartarnissaa ilimagineqanngilaq, aamma tamassumani ingerlatsivinni sulisut nuanniitsumut inissittussaammata, taamaammat ingerlatsivimmi sulisut angerlarsimaffimmut isernissaasa killilersorneqarnera pissutigalugu meeqqap sumiginnarneqannginnissaanut qulakkeerutitut eqqarsaatigineqarpoq immikkut pisoqarnerani atorneqartassasoq.

Nakkutilliineq

Meeqqat Illersuisuata nuannaartutiga § 8-mi siusissukku iliuuseqarnissamut kiisalu nalinginnaasumik inummullu sammisumik nakkutilliinermut tunngatillugu annertusineqarsimammat erseqqissarneqarlunilu.

Pimoorussilluni nakkutilliinermut tunngatillugu nassuiaatini nalilerneqarpoq kommunit taamatut pisussaaffeqareersut, taamaattumik naatsorsuutigineqanngilaq kommuninut tamanna aningaasartuutaanerussasoq. Meeqqalli Illersuisuata paasinninnera naapertorlugi kommuninit pisussaaffik tamanna eqqortinneqanngilaq ilaatigut isumalluutit amigarnerat eqqarsaatigalugit najugaqarfiillu ilaanni meeqqat najugaqarfiini pimoorussilluni nakkutilliineq naammassineqarsinnaassappat isumalluutinik atuingaatsiartoqartariaqarpoq, tassami najukkani ilinniarsimasunik piginnaasaqarluartunik sulisoqanngilaq nakkutilliinermik taama ittumik ingerlatsisinnaasunik.

§ 9-mut tunngatillugu Naalakkersuisut nakkutilliisoqarneq eqqarsaatigalugu nutaamik nakkutilliisoqarfeqalernikkut nukittorsaasoqarnianera pitsaasutut nalilerneqarpoq, taanna ilitsersuutaasumik inassuteqarsinnaavoq sulianilu aalajangersimasuni piffissalersugaasumik isumaginninnermi misissuinissamik aallartitseqqusisinnaalluni.

§ 10-mut tunngatillugu erseqqissartariaqarpoq ilitsersuutini, nipangiussisussaatitaaneq paasissutissanik ingerlateqqiisinnaanermut aporfiusanngimmat, paasissutissanik taakkuninnga ingerlateqqiineq meeqqat atugaanik qulakkeerininnermut pisariaqarpata.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Nalunaaruteqartussaataaneq iliuuseqartussaataanerlu

Tak. §§ 17 aamma 18 kommunimit nuuffigisamit kommuni nakkutilliisussaataasooq nalunaarfigineqassaaq, ilaqutariit imaluunniit angajoqqaanngulersut nuuppata kommunillu nalilerpagu ikiortariaqartuusut. Inuusuttut suliniuteqareermermi malitseqartitsivigineqartut aamma § 27-mi pineqartunut ilaappat?

Akissut: Naamik.

Tak. § 20 Kommunalbestyrelsi nalunaarummik tigusaqaruni nalunaaquttap akunneri 24-it qaangiutsinnagit isumaginninnikkut misissuinissamik aallartitsisoqarnissaanik tunngavissaqarnerisooq isummerfigissavaa. Isummerneq taanna allaganngorlugu tunngavilersorneqarnissaa erseqqissartariaqarpoq. Taamaalilluni suliamut akuusinnaannginnermi najukkani inukinnerusuni nalunaarutit qisuarianngitsoorfigineqarnerannik kinguneqassanngillaq. Tamanna ajoraluartumik maannakkut pisarpoq MIO-milu tamanna pillugu saaffigineqartarpugut Avannaanilu angalanitsinnut atatillugu assersuutissaqqissunik takusaqarpugut.

Akissut: Aalajangiineq allaganngorsimassasooq nalunaaruteqarnermullu ilanngullugu toqqorsivimmu toqqorneqassasooq immikkut nassuiaatini (maannakkut § 19) ilanngunneqarpoq.

§ 20 imm. 3-mit erserpoq , paarsinerluttoqarsimanera, persuttaasooqarsimanera imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluisoqarsimanera pillugu kommunalbestyrelsi nalunaarummik tigusaqaruni ingerlaannartumik nalunaaquttallu akunneri 24-t iluanni isumaginninnikkut misissuinerimik aamma ikiuigallarnermik aallartitsissasooq. Pisunili amerlasuuni ullumikkut takusarparput pissutsit ilungersunartut taakkutut pissuseqartut nalunaarutigineqarneranni sukkasuumik qisuariatigineqarneq ajortut neriuarporlu inatsisikkut nutaakkut tamanna allanngortinneqassasooq.

§ 20, imm. 4-mit erserpoq nalunaarummik tiguisoqarnerani, nalunaarut tiguneqartoq pillugu kommunalbestyrelsi ingerlaannartumik politiinut nalunaaruteqartassasooq. MIO-mi ajoraluartumik tusartarparput kommunit politiinik suleqateqarnissaaq paatsorsimagaat, aamma politiit uppernarsaatissanik nassaarsimannngikkaangata, assersuutigalugu kinguaassiuutitigut atornerluinerimut tunngatillugu meeqqap ikiorserneqarnissaanut pilersaarutit aamma unitsinneqartarmata. Taamaattoqartarpoq naak meeraq atugarlioraluartoq. Kommunit paasisariaqarpaat politiit atornerluisoqarsimaneranik uppernarsaatissaqarnerat meeqqamut pisussaaffeqarnerminnut apeqqutaanngitsoq, tamanna immaqqa inatsimmut ilitersuummi ersarissarneqarsinnaavoq. Oqaaseqaatituinnaq, aamma ajoraluartumik tusartarparput suliat, politiinut nalunaarutigineqarsimasut, pissutsit ilungersunartut pillugit paasisutissat isumaginninnermut ingerlatsivinnut ingerlateqqinngitsoorneqartartut.

Isumaginninnikkut misissuinerit

Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq ersarissumik nukittorsarneqartoq, inatsisissatut siunnersuutikkut aalajangersimaqqissaartunik piumasaqartoqarnera suut isumaginninnikkut misissuiffigineqas-sanersut. Tassuunakkut meeqqap inissisimaneramik meeqqallu attaveqaataani isumalluutit piusut tamakkiisumik ersersinneqarnerannik qulakkeerinnittoqassaaq. Tamatumunnga peqatigitillugu sulianik suliarinnittunut ilinniarsimanngitsunut suliap naammattumik paasissutissartalersornera eqqarsaatigalugu oqinnerulissammat. MIO misissuinermut "Inatsimmit sulinermut" atatillugu meeqqanik suliassaqarfimmi sulianik suliarinnittunik arlalinnik apersuisoqarsimavoq, misissuineq sunik imaqassanersoq qanorlu aallarieriarneqassanersoq. Siunnersuummik taassuminnga ersarissisinneqassaaq sulianik suliarinnittup suut misissussanerai, meeraq ikiorneqarnissamut pisariaqartitsinera pillugu isummernissamut tunngatillugu.

Isumaginninnikkut misissuinerup qaqugu naammassineqarsimanissaa pillugu piffissaliisoqarnissaa kissaatiginaraluarpoq, Meeqqat Illersuisuata ilimagaa tamanna paasinarsiumaartoq, tak. malittarisassat sukumiinerusut, Naalakkersuisut, tak. § 21, imm. 5-imi aalajangersagaat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat sukumiisorujussuarmik allaaserineqassasoq malittarisassanilu annertunerusuni suliarineqartussani ilitersuisoqarnissaa ilimagineqarpoq. Suliat assigiinngitsuusarnerat pissutigalugu misissuinerup naammassereernissaanik piffissalii-sarneq aalajangeruminaassaaq. Taamaammat misissuinerup piffissaq kingusinnerpaamik aallartiffissa suli ilaatinneqarpoq.

§ 21, nr. 3-mut "ulluunerani paaqqinnittarfik" ilannguttariaqarpoq, taamaalilluni atualinnginneq sioqqullugu aamma ilannguttariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Nr. 3 maannakkut uuminnga ilaneqarpoq "Meeqqamik ulluunerani paaqqinnittarfimmi atuarfimmiluunniit pissutsit" (maannakkut § 45).

§ 31, imm. 3-mi oqaaseq "tulluurtumik" peerneqarluarsinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Akuutitsineq meeqqanillu oqaloqatiginnittarneq
Meeraq NP Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat tunngavigalugu pissutsinut tamanut tunngatillugu nammineq isummaminik oqaatiginnissinnaavoq, soorlu aamma ingerlatsinermi oqartussaasut meeqqap oqaaseqarnissaanut periarfississagaa meeqqallu isumai naleqquttumik pingaartissallugit ukiuinut inerisimassusianullu naapertuuttumik.

Inatsisissatut siunnersuutikkut aamma meeqqat inerissimassusii akuliunnissamullu ukiuinut killiliussat peerneqassasut. Tamanna pitsaasuvoq, sulianik suliarinnittut tamatumunnga nalilersuisuugunik meerarlu akuutillugu. Nalunngilarput ullumikkut amerlanertigut pineq ajortoq

ilaatigut sulianik suliarinnittut ulapinnerat pissutigalugu ilaannilu meeqqanik oqaloqatiginninnis-
samut piginnaasat amigarnerat pissutigalugit. Meeqqat Illersuisuata taamaattumik § 22-mi ersertoq,
tassalu aaqqiinermik imaluunniit aaqqiinerup atorunnaarnissaanik aalajangiisoqartinnagu meeqqap
oqaloqatigineqarnissaa pitsaasutut isumaqarfigaa § 22, imm. 3-mullu nassuiaatini suliami
allaganngorlugu tunngavilersuisoqassasoq meeraq oqaloqatigineqarsimanngippat.

Inatsisissatut siunnersuutip meeqqanik oqaloqatiginnittarnermut tunngatillugu aningaasatigut
kingunissaanik naatsorsuinermit erserpoq ukiumut misissuinerit aalajangiinerillu 500-t aallaavigine-
qarsimasut oqaloqatiginninnermullu nalunaarusiamillu allannermut 4 tiimit atugassiissutigineqarsi-
masut. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq misissuinerit, aalajangiinerni, iliuusissatut pilersaarutitik
nutarterinerni il.il. meeqqamik ingerlaavartumik akuutitsineq qulakkeerneqassappat tiimit
ikinaarneqarsimasut. Meeraq ingerlaavartumik inuunerminut tunngatillugu aamma aaqqiinernut
aallartinniarnaqartunut isummaminik saqqummiussinissaminut periarfissineqartariaqarpoq.

*Akissut: Ilimagineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip kingunerissagaa, meeqqat namminneq pillutik
suliani ingerlaavartumik peqataatinneqartassasut, aamma meeqqat namminneq naammagittaallior-
sinnaatitalernerat pissutigalugu, taamaammat meeqqamik qanimut oqaloqateqartarneq
pitsaanerpaamillu nutarterisarnissaq pitsaalluinnartuussapput.*

Iliuusissatut pilersaarutit

Iliuusissatut pilersaarut sakkuuvoq pingaarutilik ilaatigut anguniagassanut aaqqiinnernik
aallartitsinermit ilaatigullu aaqqiinermi inuit attorneqartut susoqarnissaanik suullu anguniagaaneri
pillugit ilisimasaqarnissaallu qulakkiissallugit Tassuunakkut pilersaarutit aallartinneqartut
siunniussat sunniuteqarnissaat periarfissaqarnerussaaq. Taamaattumik angajoqqaatut oqartussaasut
suleqatigineqarnissaasa aamma inissiiffissaq pillugu ilisimatitsisarnerup pingaartinneqarnerat
takullugu nuannerpoq, kiisalu meeqqap paasisinnaasaanik akuutinniarneqarnera ilisimatinneqartar-
nissaalu nuannerluni. MIO-p misissuinermit "Inuk inuuvoq"-mut atatillugu meeqqat inuusuttullu
33 taakkulu inissinneqarneranut atatillugu misigisimasaat aamma iliuusissatut pilersaarutit pillugit
oqaloqatigineqarnerat. Meeqqanit taakkunanga amerlavallaat ilisimanngilaat iliuusissatut
pilersaaruteqartoq, sooq tassungarpiaq inissinneqarsimanerlutik, ikiorsiissutit suut pilersaarutaa-
nersut, qanoq sivistigisumik tassaniissanerlutik imaluunniit inissisimaffiat qaqugu isummerfigine-
qaqqissanersooq. Meeqqat ilaasa inuunerannut tamanna sunniutilerujussuuvoq. Taamaattumik
pingaaruteqartorujussuuvoq, siunnersuummi nutaami iliuusissatut pilersaarutit qitiutinneqarnera –
meeqqamut aamma tapersersortimut angerlarsimaffimmi meeqqap isumassorneqarnerminut
avatangiisiani suliniutinik aallartitsinissamut atatillugu – aamma tamatumani erseqqissarneqassaaq,
taanna pillugu suut isummerfigineqassanersut, taamaasilluni suliami meeqqamut tunngasumi
sakkussaalluarsinnaaqullugu meeqqallu inuttut pisumilu pisariaqartitai aallaavigalugit sulinissaq
qulakkeersinnaaqullugu.

Piumasarineqarpoq iliuusissatut pilersaarut minnerpaamik ukiumut ataasiarluni nutarterneqartassasoq, pissutsillu meeqqat atugai allanngoraangata. Aalajangersagaq taanna assut pitsaavoq, tassami meeqqap inissisimanagera isiginiarneqarmat pilersaarullu akuttoqatigiissaartumik nutarterneqartartussaammat. Ukiorli ataaseq assut sivisuvoq, meeraq ingerlanerluppat inissinneqarfialu tamatumunnga qisuarianngippat. Meeqqat Illersuisuat taamaattumik isumaqarpoq inissiinermi iliuusissatut pilersaarusiaq qaammatit pingasut qaangiunnerani meeqqap oqaloqatigineratigut nalilersoqqinneqartassasoq, tamatumalu kingornatigut ukiumut ataasiarluni nalilersorneqartarsinnaassalluni. Meeqqat Illersuisuatali suliamut tamatumunnga isumalluutit ernummatigalugit oqaatigeqqittariaqarpai.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Ammanerusumik periuseqarnissaq piumaneqarneruvoq, tassani iliuusissatut pilersaarutit meeqqap pisariaqartitaanik ineriartorneranillu suliamik ingerlatsinermi missingiinernik tunngaveqassallutik. Tamanna periutsini atorreqassanngippat, ilitsersuinertut isikkulerlugu inassuteqaatit nassinneqassapput, taakkulu piffissaliinernik taaneqartunik inassuteqaatinillu assigisaannik imaqarsinnaapput.

Angajoqqaanut meeqqanullu peqqussut

Tak. § 25 kommunalbestyrelsi angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut suliassanik naammassisassanik pisussaaffinnilluunniit peqqusisinnaavoq. Peqqussulli eqqortinneqanngippat siunnersuut malitseqartitsinissamut pineqaatissiinissamullu periarfissiinngilaq. Meeqqat Illersuisuata taamaattumik qularutigaa peqqussut kissaatigineqartutut sunniuteqassasoq.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Angajoqqaanut peqqusisarnerit meeqqanullu peqqusisarnerit pillugit aalajangersakkat siullermeerluni avammut tusarniaareernerup kingorna tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit angajoqqaat akisussaaffeqarnerat meeqqallu akisussaaffeqarnerat pillugit oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq pillugu aalajangersakkanik nutaanik taarserneqarput, tassa taakku "peqqusisarneq" pillugu siusinnerusukkut aalajangersakkatut sunniuteqarnerusumik pitsaanerusumillu sunniuteqartutut isigineqarmata.

Tak. § 26 kommunalbestyrelsi iliuusissatut pilersaarummut ilaasumik meeqqamut peqqusisinnaavoq. Nassuiaatinit erserpoq tamanna pineqaatissiinertut paasineqassanngitsoq pitsaaliuisitsinermilli perorsaanermillu siunertaqassasoq. Peqqusisoqassaaq meeraq pissusilersornermigut ajornartorsiorpat namminerlu kajumissuseq tunngavigalugu aaqqinneqarsinnaanngippat. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq pissusilersuutit inooqatigiinnermit tarnikkut innarlighaanermik peqquteqarsinnaanerat - assersuutigalugu meeraq kinguaassiutitigut atornerlugaasimasinnaavoq - pillaanermut taarsiullugu meeqqap ingerlanerlunneranut tarnikkulluunniit ajornartorsiuteqarneranut ikiornissaanut periarfissinneqartariaqannginnersoq eqqumaffigisariaqartoq. § 26 taamaalilluni taamaallaat atorreqassaaq meeqqap pissusilersornermigut ajornartorsiuteqarnera inooqatigiinnermit tarnikkut innarlighaaneramik tunngaveqanngippat.

Suliniuteqareernermi malinnaaneq

§ 27 naapertorlugu inuusuttup pineqaatissinneqarsimasup ulloq 18-inik ukioqalerfissaa qaammatinik 6-inik sioqqullugu kommunalbestyrelsi aalajangiissaaq, inuusuttoq malitseqartitsinissamik neqeroorfigineqassanersoq. Soorlu nassuiaatini oqaatigineqartoq inuusuttut taakku inissiinerup kingornatigut nammineerniarnerminnik ajornartorsiuteqartarput tapersersortariaqartarlutillu. Meeqqat Illersuisuata nalilerpaa inuusuttoq 18-inik ukioqalernissaa qaammatinik arfinilinnik sioqqutsilluni namminiilernissaanut piareersarneqartarnissaa kingusippallaartoq. Inuusuttup 18-inik ukioqalernissaanut pilersaarutit siusinnerujussuakkt inuusuttumik oqaloqateqartarnikkut aallartereersimasariaqarput, taamaalilluni ungasinnerusumut ilinniarnissamut, inissarsiornissamut, ineqalernissamut sungiusarnermut tapersersuinissamullu aaqqiissutinut pilersaarusiortoqartariaqarluni.

Akissut: Malitseqartitsineq pillugu aalajangersagaq (maannakkt § 42) erseqqissarneqarpoq oqaasertaalu allanngortinneqarlutik, taamaasilluni nutaartaani imm. 3-mi ilaneqarpoq kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaasoq, malitseqartitsineq inuusuttunut 18-inik ukiulinniit 23-nut ukiulinnut neqeroorutigineqarsinnaasoq imaluunniit ingerlateqqinneqarsinnaasoq: 1) inuusuttup siusinnerusukkt neqeroorutigineqarsimasup itigartinnikuunera peqqissimissutigippagu sulilu pisariaqartitsisoqarpat, 2) inuusuttup inissisimanagera allanngorpat, taamaalilluni suliniuteqareernermi malinnaaviginninnissamik kingusinnerusukkt pisariaqartitsisoqalerluni imaluunniit 3) suliniuteqareernermi malinnaanissaa taamaatinneqarsimappat kingusinnerusukkullu pisariaqartitsisoqaqqilerpat.

Meeqqat Illersuisuata ernumanartutut isumaqarfigaa kommunip inuusuttoq malitseqartitsinermik neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsisoq taamaallaat nalilerpago inuusuttorlu tapersersortariaqarnerminik nammineq naliliisinneqartassanngippat. Taamaalilluni inuusuttoq kommunip sinneqartoorutaanut isumalluutaanullu eqqortianerulissaaq. Taamaattumik pitsaavoq inuusuttup naammagittaalliorsinnaanera qulakkeerneqarmat - malitseqartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiisoqarpat aamma malitseqartitsisoqannginnissaa pillugu aalajangiisoqarpat.

Meeqqat Illersuisuat aamma isumaqarpoq inuusuttut 18-inik ukioqalernerani malitseqartitsinissamik kissaateqarsimannginnerminnut peqqissimisinnaatitaasariaqartut, isummaminnillu allanngortitsillutik. Taamaalilluni 18-inik ukioqalereernerup kingornatigut assersuutigalugu ukiup ataatsip iluani kommunalbestyrelsi qinnuigineqarsinnaasariaqarpoq malitseqartitsinissamik pisariaqartitsisoqarnersoq isummerfigeqqullugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Akissut qulaaniittoq takujuk

Meeqqat Illersuisuata eqqummaariffigai ikaarsaariarnerit meeqqanut inuusuttunullu pingaaruteqartuusut. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq malitseqartitsinerup naammassineqarnerani

inuusuttut peqatigalugit pisariaqartitsisoqarneranik paasiniaasoqartassasoq, paasiniaanerlu taanna inuusuttoq suliamik suliarinnittoqarpat suliarinnittuanut tunniunneqartassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Maannakkut pisarianngitsutut nalilerneqarpoq.

Pineqaatissiissutit

Kommunalbestyrelsi § 28-ikkut meeqqamik ilaqutaanillu ikiorsiinissamut arlaqaqisunik periarfissinneqarnera pitsaasuvoq. Meeqqat Illersuisuata pingaartumik nuannaarutigaa § 28, imm. 3, nr. 7-mi meeqqanut inuusuttunullu ulluklut, unnuklut unnuakkullu toqqissisimanartumik ornittagassamik neqerooruteqarsinnaammat, kiisalu § 28, imm. 3, nr. 9-mi assersuutigalugu ilaqutariinnut ineqarnermut akiligassanut kinguaattoorutilinnut inigisaannit anisitaanissaat pinngitsoortinniarlugu aningaasatigut ikiorsiisoqarsinnaammat, tassami tamanna ullumikkut ilaqutariit meerartaasa inissinneqartariaqalernerannik kinguneqassammat. MIO ajoraluartumik taamaattoqarsimaneramik saaffigineqarsimavoq periarfissamilu nutaami akuliunneq minnerungaassaaq meeqqamullu misigisaqapilutsissanani.

Meeqqalli Illersuisuata apeqquserpaa neqeroorutit tamakku najukkani minnerusuni ilumut piviusunngortinneqarsinnaassanersut.

Akissut: Kattuffinnit, innuttaasunit oqartussanit kiisalu nakkutilliisunit nalunaarutit takutikkumaarpaat inatsit naapertorlugu Kalaallit Nunaanni assigiinngitsuni ingerlatsisoqarnerasoq. Innuttaasut inatsimmi naligiisinneqarput, piffissalli takutikkumaarppaa ingerlatseriaatsimi assigiinngitsunik neqerooruteqartoqalernerasoq aamma tapersiisarnermi iliuutsit pillugit inatsimmi neqeroorutit qanoq paasineqarnerisut.

Meeqqanik illersuisoq

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit NP isumaqatigiissutaanni artikeli 12-imi meeqqap pissutsini imminut tunngassuteqartuni pisinnaatitaaffigalugu tusarneqarnissaa allaaserineqarpoq. Meeqqap pisut ilaanni pisinnaatitaaffimmik tamatuminna atuinissaminut ikiorneqartariaqarpoq. Imaassinnaavoq meeraq assersuutigalugu kommunimi oqaloqateqarnermi oqaaseqarnissamut sapilertoq imaluunniit kissaatini pisariaqartitanilu oqaasertaleruminaatsikkai. Meeqqat Illersuisuata taamaattumik pingaartippaa meeqqat inuusuttulluunniit malitseqartitsivigineqartut suliamik suliarinnittuusumik oqaloqateqarnerminni tamatigut illersorteqartarnissaat. Ilaannikkut illersuisumik isumaginninnermi inatsisinik meeqqallu ineriartornerinik ilisimasalimmik pisariaqartitsisoqarsinnaavoq.

§ 29-ip imaraa inuussutissarsiutigalugu meeqqamut illersorteqartitsinissamut neqerooruteqarnissamut periarfissaq. § 29-ip oqaasertaa naapertorlugu meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi nakkutigineqartumi inissinneqartussatut eqqarsaatigineqartut imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut nakkutigineqartumut inissinneqareersimasut illersuisumik

ikiorteqarnissamik kommunalbestyrelsi neqerooruteqartussaavoq. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq meeqqat kommunimi isumaginninnikkut sulianik ingerlasuuteqartut tamarmik (silarsuarmi pitsaanagerusumi) taamaattumillu sulianik suliarinnittunik oqaloqateqartartut illersorteqarnissaminnik periarfissaqarlutik ilisimtinneqartariaqartut. Meeqqat Illersuisuata kaammattuutigaa inuussutissarsiutigalugu meeqqamut illersorteqarsinnaatitaaneq annertusineqassasoq, tak. § 29, imm. 2 aamma 3, kommunalbestyrelsi suliani tamani pisariusutut nalilerneqartuni pisussaaffilerneqassasoq meeraq inuusuttorluunniit inuussutissarsiutigalugu meeqqanut illersortimik neqerooruteqarnissamik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamaaliortoqarsinnaanera neqeroorutigissallugu iluassagaluqisoq, meeqqanut illersortit amerlasuut maannakkut pissarsiarineqarsinnaanngitsut nalilerneqarpoq. Taamaamat suliassat sakkortunerit suli salliutinneqarput. Immaqa meeqqanut illersortit naammattumik amerlassuseqartut siunissami ilinniartinneqarsinnaapput atorfinitsinneqarlutillu, taamaalilluni najuuttartut amerlinissaat inatsimmi allatulluunniit iliorluni ilanngunneqarsinnaanerat isumaliutigineqarsinnaalluni. Kommunit aamma, meeqqap tamanna iluarissappagu, inatsimmi allassimasumut sanilliullugu suli pitsaanagerusumik sullissilluarsinnaapput.

§ 29, imm. 2 aamma 3 tunngatillugu Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq meeraq inuussutissarsiutigalugu meeqqanut illersortimik kommunalbestyrelsip neqerooruteqartussaananeranut naameersinnaatitaassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kommunit neqerooruteqarsinnaapput, innuttaasulli neqeroorummut akuersisinnaatitaagajuttarput naaggaarsinnaatitaagajuttarlutillu. Meeraq naaggaarsinnaavoq, kisiannili angajoqqaatut oqartussaassusillit meeraq sinnerlugu akuersisinnaatitaapput. Tamassuma allanngortinnissaa kissaatigineqanngilaq. Meeqqamut illersortip meeqqap pisinnaatitaaffiisa malinneqarnissaat qulakkiissavaa, meeqqalli tapersiinnissamut naaggaarsinnaatitaanerata inatsimmi ilanngunneqarnissaa pisariaqanngitsaq nalilerneqarpoq.

§ 29, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut aqqissuussamut tunngatillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaassasut. Meeqqanut illersorteqartitsinerup ungasinnerusooq isigalugu inissisimaffeqarnissaa isumannaartariaqarpoq, soorlu aamma akissarsiaqartitsineq, illersortinik arlalinnik piginnaanngorsaanerit, ataqatigiissaarineq allaffissornerlu aningaasaliiffigisariaqartut. Siunnersuummi aningaasatigut kingunerisassat naatsorsorneqarnerannut atatillugu akissarsiat taamaallaat eqqarsaatigineqarsimapput. Meeqqat Illersuisuata aamma ilisimatitsisutiginiaarpaa MIO meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu inatsisissaq nutaaq pillugu tusarniaanermut siullermut atatillugu Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik (taamani taamatut taaguuteqarmat) isumaqatigiissuteqarfigaa MIO Peqatigiiffik Kalaallit Meerartai suleqatigalugu piffissami suliniuteqarfiusumi meeqqanut illersorteqartitsineq arlaannaanut

attuumassuteqanngitsup ineriartortinneqarnissaa piginnaanngor-saasoqarnissaalu isumaginiarlugit sulinerlu maannakut ingerlavoq. Ungasinnerusoq isigalugu meeqqanut illersorteqartitsineq MIO-mi inissinneqarsinnaavoq, aatsaalli aalajangersimasumik aningaasaliivigineqartassappat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat, tamanna Naalakkersuisut (naalakkersuisoqarfiup), MIO-p soqutigisaqartullu allat akornanni oqaloqatigiissutigineqartariaqassaaq, taamaalilluni meeqqat illersuisuinik aaqqissuussinerup amerlanerpaanit taperserneqarnissaa, ineriartortinneqarnissaa, pilerinartuunissaa atuutilivinneqarnissaalu qulakkeerneqassalluni.

Tusarniaanerup kalaallisoortaani meeqqanut illersortimut oqaatsit assigiinngitsut marluk § 29-mi atorneqarsimapput: "Meeqqanut illersorti" aamma Meeqqanut tapersersorti". Tamanna paatsiveerunnermik pilersitsisinnaavoq. Meeqqat Illersuisuata aamma "meeqqanut illersorti" inatsimmi inaarutaasumik atorneqannginnissaa kaammattuutigivaa, tassami innuttaasut akornanni Meeqqat Illersuisuanut atorneqarmat. Meeqqanut illersorteqartitsinermut tunngatillugu Peqatigiiffiup Kalaallit Meerartai aamma MIO aallartissimasaani paatsuineq pinngitsoortinniarlugu "Najorti"-p atorniarlugu toqqarsimavarput meeqqanut illersortimut taarsiullugu. MIO-p inatsisissatut siunnersuummi "Najorti"-p assigiimmik atorneqarnissaa kaammattuutigaa.

Akissut: Siunnersuutip Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnissaanut immikkoortutut saqqummiutinnginnerani, inassuteqaat Namminersorlutik Oqartussat nutserisoqarfiannut taassuminnga nutserisumut nutsikkallu pitsaassusaanik qulakkeerinnittumut nammineq oqaaseqaateqarani ingerlateqqinneqassaaq.

Inuttut siunnersorti, inuk attaveqarfigisaq, inuk tapersersorti
Tak. §§ 30, 31 aamma 32-mi kommunalbestyrelsi periarfissaqarpoq meeraq aamma ilaqquttat imaluunniit meeqqamik isumaginnittut inuttut siunnersortimik, inummik attaveqarfigisassamik imaluunniit inummik tapersersortimik neqeroorfiginissaannut, Meeqqat Illersuisuata tamanna tapersersorpaa. Meeqqalli Illersuisuata ernummatigaa inuit piginnaasaqarluartut qanoq qulakkeerneqarsinnaanersut tamakkuninnga suliaqarsinnaasut assersuutigalugu nunaqarfinni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut sukateriffigineqarpoq aammalu inissisimanerit/suliassat pitsaannerusumik nassuiarneqarlutik.

Meeraq suli erniunngitsaq

Tak. § 34 kommunalbestyrelsi angajoqqaanngulersunut ikiorsiissutinik neqerooruteqassapput, inooriaasiat meerassap atugasaanik, ineriartorneranik peqqissusianillu navianartorsiortitsippat. Soorlu aalajangersakkami oqaasertalerneqarnerani, neqeroorut pineqarpoq. Meeqqat Illersuisuata kaammattuutigaa angajoqqaanngorlaat atornerluinermit pinngitsaalillugit katsorsartinneqartassanersut isumaliutigineqartariaqartoq oqallisigineqarlunilu, soorlu tamanna

Sverigemi Norgemilu ajornangitsoq, meeqqap sulii erniunngitsoq isumagineqarnissaa qulakkeerniarlugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqat Illersuisuata ilanngullugu kaammattuutigaa inuusuttunut angajoqqaanngortussanut 18-it inorlugit ukiulinnut immikkut neqerooruteqartoqartassasoq erninerup kingornatigut immikkut tapersorsorneqartariaqartunut (assersuutigalugu unamminiagassanut tunngatillugu peqatigisaanillu ilinniarnepaarinnissaanut).

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Angajoqqaanngortussanut tapersiinerit angajoqqaanngortussat, aamma meeqqat namminneq meerartaartussat, pisariaqartitaannut naammattutut nalilerneqarput. Paasinarsissappat meeqqanut namminneq meerartaartussanut taakku naammangitsut, inassuteqaat qulaaniittoq politikikkut isumaliutigeqqinneqarsinnaassaaq.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq

Meeqqat Illersuisuata pitsaasutut isumaqarfigaa "inissiinermik" aaqqiineq ikiorsiissutitut aaqqiinernit allanit immikkoortinnissaa toqqarneqarsimammat immikkullu eqqartugassartaqarmat, tassami akuliunneq assut ilungersunartoq pineqarmat.

§ 37-mit erserpoq kommuni pinngitsaaliilluni angerlarsimaffiup avataanut inissiisinnaanngitsoq meeraq illersorteqarnissaminut pisinnaatitaaffeqrnera pillugu nalunaarfigineqaaqqaartinnagu. Meeqqat Illersuisuata ilimagaa meeraq § 36 naapertorlugu nammineq kajumissuseq tunngavigalugu inissiinermut atatillugu aaqqiineq, iliuusissatut pilersaaruserneq pillugu oqaaseqarnissaminut periarfissinneqassasoq kajumissaarneqassallunilu aamma suliani taakkunani meeqqanut illersorteqartinneqarnissaanik, kommunalbestyrelsi nalilerpaga suliaq ilungersunartoq pineqartoq imaluunniit meeqqap angajoqqaallu soqutigisaat assigiinngippata.

Akissut: Meeqqap nammineq pilluni suliami tamatigut ilisimatinneqartarnissaa peqataavittarnissaalu ilimagineqarpoq, aamma inissiinerit pillugit suliani. Meeraq meeqqamullu pitsaanerusut tamatigut eqqarsaatigineqartassapput.

§ 40, nr. 4-mit erserpoq, inissiiffik aamma tassaasinnaasoq nammineq sinittarfik, inissiaq, najugaqatigiiffik assigisaalu. Meeqqat Illersuisuata periarfissaq nutaaq taanna tapersorsorpaa pingaartumik inuusuttunut nammineersinnaanngortinniarlugit malitseqartitsivigineqartunut naleqqummat.

§ 40, imm. 2 aamma 3 inissiinerup ataavartuunissaa ataqatigiinnissaalu qulakkeerniarneqarpoq. Meeqqap atugarissaarneranut ineriartorneranullu tamanna pingaarutilerujussuuvoq. Ullumikkut ajoraluartumik imaappoq meeqqat inissinneqartut arlaleriaqalutik ilaqutariinnut

paaqqutarinnittartunut nuutsinneqartarlutik, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut naggataatigut inissinneqarlutik. Nuuttarnerpassuit meeqqanut ataasiakkaanut annertuumik kinguneqartarput. Taamaattoqartarnera kipitinniarlugu immikkut suliniartoqartariaqarpoq, taamaattoqassappallu angajoqqaarsiat suliassartik suunersoq paasilluarsimasariaqarpaat, kommunip siumoortumik nalilereersimasariaqarpaat angajoqqaarsiannngortussat meeqqap aalajangersimasup paarinissaanut nammassinnaassaneraat angajoqqaarsiallu ilitersorneqarsinnaanersut siunnersorneqarsinnaanersut tapersorneqarsinnaanersullu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Ilaqutarsiat suliassamik paasitinneqarluarsimanissaat pingaaruteqartorujussuuvoq. Taamaammatt inatsisissatut siunnersuummi sukatareqqittoqarpoq, ilaqutarsianullu inissiinerit siunissami taamaallaat kommunit aaqqissugaannik ilaqutarsianut inissiisoqartassaaq. Inuinnaat akornanni isumaqatigiissutaasumik ilaqutarsianut inissiisarneq inatsit tunngavigalugu inissiinertut isigineqanngilaq, taamaallaallu kommunit aaqqissugaannik ilaqutarsianut inissiisarnermi aningaasatigut tapersiisoqarsinnaavoq.

Meeqqap mikineraniit atalernissaat immikkut pingaaruteqarpoq, taamaattumik pitsaavoq meeraq pingasut inorlugit ukioqarpat inissiivimmut allamut nuunneqassanngimmat, tak. § 40, imm. 3. Ukiui pivallaarnagit meeqqat mikinerat isiginiarneqarsinnaavoq piffissamilu ukiuni pingasuni nuunneqassanatik, atalernissaminut pisariaqartitsinerat annertummat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput.

Meeqqat Illersuisuata aamma kaammattuutigerusuppaa meeqqat sivisuumik angajoqqaarsiani ataatsini najugaqarsimasut assersuutigalugu erniarineqarnermi kinguninnguaniilli angajoqqaavinut utertinneqarsinnaanerannut killissalersuisoqartariaqartoq, soorlu uppersarsarneqartariaqartoq akuttoqatigiimmik angajoqqaaminnik attaveqartarsimanerannik. Ajoraluartumik arlalinnik assersuutissaqarpoq meeqqat mikineraniilli ataavartumik angajoqqaarsiaminiissimasut taamaattumillu angajoqqaarsiaminnut qanimut atalersimasunik angajoqqaavinut ilisarismarpiarinnngisaannut angerlartinneqarsimasunik. Taamaalilluni angajoqqaat isumagineqarnerat salliutinneqarpoq meeraq tunullinngorlugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq nutaaq § 37, imm. 3-tut ilanngunneqarpoq, tassani kommunalbestyrelsit ilaqutarsianut inissiinernut akisussaasutut, ilaqutarsiat meeqqalluunniit qinnuteqarnerisigut, meeqqap ilaqutarsianut inissinneqarnera meeqqamut pitsaanerpaajusutut isumaqarfigineqarpat ilaqutarsianiit inissiivimmut allamut nuunneqannginnissaanik aalajangiisinnaapput. Aamma meeqqap ilaqutarsianut inissinneqarnerata ingerlaqqinnissaa meeqqamut pitsaanerpaajusutut isumaqarfigineqarpat, meeqqap angajoqqaavimminut nuunneqannginnissaanik aalajangiisoqarsinnaavoq

§ 40. Immikk. § 40. Imm. 4 ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortamut isumannaallisakkamut inissiinermik imaqarpoq. Ersertariaqarpoq meeqqanik 12-inik 15-inillu ukiulinnik taamaallaat inissiisoqarsinnaasoq allanik periarfissaqanngippat. Meeqqat Illersuisuat tassunga atatillugu pingaaruteqartutut isumaqarfigaa inissiinerup inuiaqatigiinnut akuueqqitsitsiniaanermik siunertaqarnissaa (Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit NP isumaqatigiissutaanni artikeli 40-mi aalajangersarneqarpoq naalagaaffik pisussaaffeqartoq meeqqanut pineqaatissiinerit pillaanermut taarsiullugu inuiaqatigiinnut akuueqqitsitsiniarnermik siunnerfeqassasut). Meeqqap immikkoortumut nakkutigisaasumut inissinneqalernerani meeqqap pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaat pingaaruteqarpoq (politiinit tigummigallarneranerani) inissinneqarnerata tungaanut. Tamanna aamma isumaqarpoq, meeqqap atuartussaanaera/ilinniarnera qulakkeerneqassasoq. Tamanna ullumikkut ajornartorsiutaavoq kikkut suut suliarissaneraat kommunit, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pinerluttunillu isumaginnittoqarfiup akornanni qulaajarneqarnikuunnginnami. Taamaattumik taakkuninnga suliaqartut akornanni pisussaaffiit ersarissartariaqarput.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, immikkullu aalajangersakkatut (§ 36) nuunneqarluni.

Pinngitsaaliinikkut inissiineq

Meeqqat Illersuisuata "Akuersititseqqarnani inissiineq" paarlattuanik atorneqarnissaa kaammattuutigaa, taanna naqissusiivallaanngimmat pillaanertullu nipeqarnani.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkat qulequtaasa oqaasertai imatut allanngortinneqarput "angajoqqaatut oqartussaassusillit akuersinerisigut inissiineq" §27) aamma "angajoqqaatut oqartussaassusillit akuersiteqqaarnagit inissinneq" (§28).

Tikeraarluni angalanerit

Meeqqap, tak. Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit NP isumaqatigiissutaanni artikeli 9 naapertorlugu angajoqqaaminut akuttoqatigiissaartumik attaveqarnissaminut pisinnaatitaaffigaa, meeqqap angajoqqaami aappaannaa najorpagu imaluunniit marluutillugit najunngikkunigit. Meeqqat Illersuisuata § 42-mi ukiumut marloriarluni meeqqap imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasup imaluunniit inuk alla meeqqap immikkut ataffigisaa tikeraartitsisinnaanera tapersersorpaa.

Katsorsaanissamut pilersaarutit § 46

§ 46-mi piumasarineqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ukiumut ataasiarlutik iliuusissatut pilersaarut aallaavigalugu katsorsaanissamut pilersaarusiortoqartassasoq, kiisalu ukiumut marloriarlutik kommunalbestyrelsimut killiffik pillugu nalunaarusiortoqartassasoq siullermik inissiinerup qaammatit pingasut qaangiunneranni. Meeqqat Illersuisuata meeqqap ingerlalluarnera qulakkeerniarlugu meeqqap pisariaqartitaanik ingerlaavartumik nalilersuiffiqineqartarnissaa tapersersorpaa, isumaqarlunili killiffik pillugu nalunaarusiat meeqqap suliamik suliarinnittumik

attaveqartarneranik taarsiinnaangitsut. Meeqqap inissiivimmi nutaami ingerlalluarnera qulakkeerniarlugu aamma inissiivik pillugu isumaanik saqqummiussinissamut periarfissinniarlugu immikkut pingaaruteqarpoq suliamik suliarinnittuata meeraq oqaloqatiginissaa. Meeqqat Illersuisuata paasinninnera naapertorlugu killiffik pillugu nalunaarusiamit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit suliarineqartussamit taarserneqarsinnaangilaq suliamik suliarinnittup meeqqamik attaveqarnera, tak. § 46, imm. 2. Taamaattumik isumaliutigineqarsinnaavoq isumalluutit siunnersuummi matumani eqqortumik atorneqarnersut imaluunniit paaqqinnittarfiup meeqqamik suliaqarnini toqqaannartumik isiginiassannginneraa. Tassunga atatillugu ajornartorsiut taasariaqartoq tassaavoq meeqqap misissuiffigineqarneranut tunngatillugu unamminiagassat, ullumikkut tamanna annertuumik ajornartorsiutaasarmat, tassami inissinneqarnikuunngilaq kia misissuiffiginninnermut akisussaasuunersoq, soorlu aamma suliamut tassunga piginnaasalinnik qulakkeerinninnissaq ajornartorsiutaasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Killiffik pillugu nalunaarusiat suliassanik suliarinnittartup meeqqamut atassuteqartarnera taarsissanngilaat. Kommunit inunnik nakkutilliisussaataanerat inatsisissatut siunnersuummi sukateriffigineqarpoq, taamaammallu suliassanik suliarinnittartup nammineq meeqqamut atassuteqartarnera pillugu killiffillu pillugit nalunaarusiat pillugit inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaateqartoqarpoq. Killiffik pillugu nalunaarusiat pingaaruteqartut nalilerneqarput, tassa ilaatigut iliuuserineqartut kinguneri pillugit allaganngorlugit qisuariaatinik imaqarmata, taamaalillutillu meeqqamut maannakkut siunissamilu tapersiinnissanik pisariaqartitsinermik paasisaqartarnerup pitsanngortinnissaanut tapersiisarlutik.

Ilaqutariinnut paarsisartunut paarsinissamut akuersissutit Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq § 47, imm. 4-kkut meeqqamut ataatsimut paarsinissamut akuersissut allaganngorlugu tunniussisoqartarnissaanik piumasaqartoqarnera assut pitsaasuusoq, tassami isumaliutigineqarsinnaagami meeraq angajoqqaarsiallu imminnut tulluunnersut, matumani angajoqqaarsiat meeqqamut eqqortumik tapersersuisinnaanerat ilanngullugu. Pingaaruteqarpoq qulakkiissallugu, angajoqqaarsiat meeqqamut paarisassaminnut toqqissisimasumik peroriartortitsisinnaanerat. Meeqqat Illersuisuata assersuutigalugu Tasiilami meeqqat nammineq kommunillu angajoqqaarsiarititaat atonerluisuusut allatulluunniit meeqqap pisariaqartitaanik matussusiinnaangitsut takuai.

Angajoqqaarsiat meeqqamik peroriartornerminni atugarliorsimasunik tapersersuisinnaalluartut qulakkeerniarlugit aamma pingaaruteqarpoq ilitserneqarsinnaasariaqarput siunnersorneqarsinnaasariaqarlutillu, tamanna § 47, imm. 5-imi ersersinnaalluarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naalakkersuisut, inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat, ilaqutarsiat il.il. annertunerusunik malittarisassiornissamut pisinnaatinneqassapput. Nakkutiginninnerup ilaqutarsiallu suliamik ingerlatsinerannik inuttullu piginnaasaannik

ineriartortitsinerup ilaatut tapersersuilluni oqaloqatigiittarneq neqeroorutitut ilanngunneqassanersoq tassunga atillugu immaqqa oqaloqatigiinnissutigineqarsinnaavoq.

Tak. § 48 kommunalbestyrelsip angajoqqaarsiat suliassamik paasinnilluarsimanissaat qulakkiissavaat, ersillunilu minnerpaamik iliuusissatut pilersaarummik tunineqassasut. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq angajoqqaarsiat suliassamik paasinnilluarnissaannut tamanna naammangitsoq eqqumiigalugulu tamanna taamaallaat kommunit angajoqqaarsiaannut atuutissasoq. Nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiaqartitsisoqaraluarpallaanniit imaassinnaavoq ilaqutariit meeqqamut tunngatillugu ikiorserneqarnissamik aallartitsivigisariaqartut, angajoqqaarsiat ilisimasariaqagaannik.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi sukatereqqittoqarpoq, ilaqutarsianullu inissiisarnerit siunissami taamaallaat kommunit aaqqissuussinerisigut pisinnaapput. Inuinnaat akornanni isumaqatigiissuteqarluni inissiinerit inatsit tunngavigalugu inissiinertut isigineqartassanngillat. Inatsisissatut siunnersuut maannakkut aalajangersakkamik (§ 39) imaqarpoq, angajoqqaatut oqartussaassusillit meeraq allani ineqartippassuk, pisortanit tapiissutisisinnaanani namminerisamik isumaqatigiissutigineqartumik ilaqutarsiamiitsitsineq pineqassaaq. Kommunimi ilaqutarsiat najugaqarfigisaanni kommunalbestyrelsi meeqqat ataasiakkat pillugit paarsinissamik akuersissuteqarsimatinnagit namminerisamik isumaqatigiissutigineqartumik ilaqutarsiat meeraq qaammatit tullerit aqqaneq marluk iluanni qaammatit pingasut sinnerlugit ulloq unnuarlu paarsinnaanngilaat. Paarsinissamik akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, ilaqutarsianik misissuereernerup kingorna ilimagineqarsinnaappat, taakkunani najugaqarneq meeqqamut iluaqutaassasoq. Meeqqanik inuinnaat akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut ilaqutarsianut paarsinissamik akuersissummik pigisaqartunut inissitanik kommunalbestyrelsi aamma nakkutilliissaaq.

Aaqqiinerit atorunnaarsitaasarnerat

Meeqqat Illersuisuata pitsaasutut isumaqarfigaa, § 50-imi aaqqiinerit atorunnaarsinneqarnerannut atatillugu erseqqissarneqarmat, kommunalbestyrelsip meeqqap pisariaqartitaanik ingerlaavartumik misissuisassaaq meeqqap ineriartornera angajoqqaallu angajoqqaatut piginnaasaat isiginiartassallugit, meeqqap isumaatigut uppersaasarsuinermigut, inissivimmit oqaaseqaatinik pissarsinermigut, meeraq angajoqqaallu angerlartitsinissamut piareersarlugit, angerlartitsinnginnermi siumut sivikinnerpaamik sapaatit akunnerini aqqaneq marlunni nalunaarutigineqarsimasassaaq, kommunillu iliuusissatut pilersaarusiornissaa ikiorsiiniutillu qulakkeerneqassallutik. Tapersiut Meeqqat Illersuisuat ajorluartumik angerlartitsinerni assersuutigalugu ikiorsiiniutit pisariaqartinneqartut - qulaajarneqarnatillu piviusunnngortinneqarsimangitsut. § 50-ikkut tamanna piumasaqaataalissaaq pinngitsoortissinnaassallugulu piareersaateqaqqaarnani pilersaarusoqqaarnanilu meeqqamik angerlartitsinerit, tamanna ajorluartumik akuttunngitsumik pisarpoq.

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiititaq

Meeqqat Illersuisuata pitsaasutut isumaqarfigaa § 50, imm. 3 aamma § 54-imi angajoqqaarsianit angerlartitsinerit aamma Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsinnaammata tassa imaappoq angerlartitsinissamik aalajangiinissamik inassuteqarneq angerlartitsinerlu ingerlanneqarsinnaanngitsut ataatsimiititaliap oqaaseqaqqaartinnagu. Tamanna meeqqap illersorneqartussaaneranut qulakkeerinninneruvoq. Meeqqat Illersuisuata ilimagaa qulakkeerinninneq taanna § 35 naapertorlugu nammineq kajumissutsimik inissiinernut aamma § 36 naapertorlugu pinngitsaaliilluni inissiinernut atuuttusoq.

Akissut: Aalajangersakkap oqaasertai imatut allanngartinneqarput, ullumikkutut taamaallaat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissiineq pineqarluni. Aalajangersagarli suli annertunersineqarpoq, akuersissuteqartoqartillugu akuersissuteqartoqartinnagulu inissiisarnernut qulakkeerinninnermut atuulluni. Inatsisissatut siunnersuutip avammut siullermeerlugu tusarniutigineqarnerata kingorna nalilerneqarpoq, ataatsimiititaliami ilaasortat katitigaanerata ilaanniinnakkullu ataatsimiittarnerit meeqqat pillugit qitiusumi immikkut ilisimasallit aggersarneqartarnerannik aaqqissuussinermut tunngatillugu inissiiviit tamarmik naligiissinneqarsinnaanngitsut. Taamaammat ataatsimiititaliap sulilluarsinnaanera ajoquserumanagu, aaqqissuussineq inisseeriaatsinut taakkununga marlunnut atuuttussanngorlugu annertusineqarpoq, inissiiviilli tamarmik pineqaratik.

Perorsaanermi sulinnermut ilaatillugu kaasarfimmioqartitsinermik aqutsineq § 56, imm. 5-imit erserpoq, Naalakkersuisut ilaatigut kaasarfimmiut perorsaanermut ilaatillugu aqunneqarnissaat pillugu sukumiinerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaasut nassuiaatinilu erserpoq tamanna assersuutigalugu meeraq inissinneqarsimasoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup najoqqutassiaanik malinninniassamat. Meeqqat Illersuisuat matumani oqaatigaa kaasarfimmiunik aqutsineq perorsaariaatsimik kinguneqartitsisarneq atorneqartariaqanngilaq, inuusuttulli katersinermik ilinniarnissaa siunertaralugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 55, imm. 6-imut immikkut nassuiaatini aalajangersagaq maannakkut imatut oqaasertaqartilerlugu ilanngussisoqarpoq: R"Kaasarfimmiumik aqutsineq perorsaariaatsimik kinguneqartitsisarneq atorneqartariaqanngilaq, kisiannili siunertalimmik soorlu assersuutigalugu inuusuttut katersinermik ilinniartillugit, imaluunniit aningaasat naleqarneri pisariaqartinneqarnerilu pillugit."

Naammagittaalliuteqarsinnaaneq

Meeqqat Illersuisuat aallaqqaasiummi oqaatigineqartutut assut pitsaasutut isigaa inatsimmi maanna ersermat meeraq isumaginninnermi sulianut imminut tunngasunut naammagittaalliuteqarsinnaatitaanera meeqqallu naammagittaalliuteqarsinnaatitaanerani malittarisassat sukumiinerusut qilanaaralugit, tak. § 59, imm. 3. Meeqqat Illersuisuat aamma isumaqarpoq meeqqap naammagittaalliuteqarsinnaanera pillugu ikiorsiiniutinik suliniutinik aallartitsisoqartariaqartoq assersuutigalugu kommunini suleriaatsit immikkut ittut, meeraq

tamakkuninnga ilisimasaqalernissaanik qulakkeerinnittunik kiisalu naammagittaalliuteqarnermini oqaasertalersuinissamut ikiorneqarsinnaaqqullugu assersuutigalugu inersimasumit ikiorneqarnermigut imaluunniit meeqqanut illersortimit.

Akissut: Ilimagineqarpoq naammagittaalliorsinnaatitaanerup qanoq atorneqarsinnaanera aamma pisortani oqartussat oqartussallu allat tassunga atatillugu suut mianerissaneraat kiisalu meeqqat qanoq iliorluni peqataatinneqartassanersut tamannalu pillugu ilitsersorneqartassanersut malittarisassani pingaartinneqassasut.

Oqaaseqaatit allat

Sulianik suliarinnittunut ikiorsiineq

Inatsisissatut siunnersuutip imarai malittarisassat taaguutillu nutaat assersuutigalugu angajoqqaatut piginnaaneqarnermik naliliineq sulianillu suliarinnittup tamakkuninnga sulinerani tapersersorneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Meeqqat Illersuisuat taamaattumik aqutsinerup, allattuiviit, suliat ingerlanneqarnerannut suleriaatsit allaaserineqarnerat kommuninilu sulianik aqutsineq, taamaalillutik sulianik suliarinnittut takusinnaavaat assersuutigalugu aalajangiisoqartinnagu suliami paasissutissartalersuinermi paasissutissat suut ilaassanersut aamma qaqugukkut suliaq ataaseq meeqqanut ataasiakkaanut tunngasut malitseqartitsivigineqassanersut pingaaruteqartutut isumaqarfigai.

Meeqqanut kingunissaat pillugit naatsorsuineq

Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq, kingunerisassanik naatsorsuinermi immikkoortoq "Meeqqanut inuusuttunullu kingunerisassat" ilannguttariaqartoq. Kalaallit Nunaat Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit NP isumaqatigiissutaanut ilanngunnikuuvoq taamaattumillu pisortani namminersortuniluunniit meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu aaqqiinerni taakku atugarisaat salliuiinneqarnissaat qulakkeerneqassalluni. "Meeqqanut kingunerisassanik naatsorsuisarneq" skandinaviami nunani arlalinni isumassarsiorfissatut atorneqartarpoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Imaaliinnarluni naalackersuisoqarfimmit taperserneqarnissaa iluassagaluqisoq, inatsisissatut siunnersuutini tamani allaganngorneri inatsisilioriaatsimi Naalackersuisut najoqqutassiaat malinneqassapput, taakkunanilu immikkoortunik kapitalinillu aaqqissuussineq aalajangersarneqarpoq. Inassuteqaalli Namminersorlutik Oqartussat inatsisilerinermi immikkoortortaqaarfianut nutarterinermut inatsisilioriaatsimillu Naalackersuisut naalackersuisoqarfuisa inatsisissatut siunnersuusioraangamik malitassaannik ineriartortitsinermut akisussaasumut ingerlateqqinneqassaaq.

Naggataatigut oqaatigiumasat

Eqikkaanermi nalilerneqarpoq siunnersuutikkut meeqqat inuusuttullu siusissukkut tamarmik immikkut ikiorneqarnissaat meeqqallu inuusuttullu suliani imminnut tunngasuni

akuutinneqarnerunissaat periarfissinneqartoq, kommunit inatsisikkut siunnerfigineqartut piginnaasatigut iliuusissatigullu naammassisinnaassappatigit.

Meeqqat Illersuisuat MIO-lu oqaaseqaatit uku itisilerneqarnissaat kissaatigineqarpat piareersimapput.

4) IMAK

IMAK-ip siulersuisuisa siunnersuut nassiunneqartoq eqqartorpaat imalu oqaaseqaatissaqarlutik.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Siulersuisut isumaqarput aalajangersakkat inatsimmi ataatsimi ataatsimoortinneqarnerat inunnt meeqqanik inuusuttunillu sullissisuusunut meeqqamullu pineqartumut siunissami iluaqutaassasoq tamannali innuttaasunut paasiuminaassinnaassagunarpoq taamaattumillu innuttaasunut tunngatitamik ilitersuutinik quppersagaliortoqarnissaa IMAK-imit kaammattuutigineqarpoq.

Akissut: Inassuteqaat malinneqarumaarpoq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat atuagaaqqani ilitersuutit suliarineqarsinnaapput.

§§-inut ataasiakkaartunut oqaaseqaatit.

IMAK-ip isumaa naapertorlugu § 7-imi aalajangersagaq peerneqassaaq pissutigalugu aalajangersagaq tunngaviusumik Inatsimmut akerliummat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisini tunngaviusuni inigisap innarlerneqannginnissaa pillugu malittarisassap pingaarnerup saneqqunneqarsinnaaneranut inatsisini tunngaviusuni piumasaaqaatit inatsisip akueralugit oqaatsillu aalajangersimasut atorlugit oqaasertalersorneratigut malinneqarput. Aalajangersagaq taamaammat Inatsisinut tunngaviusunut akerliunngilaq, kisiannili Inatsisit tunngaviusut ataqqineqarlutik.

Imm. 3 Nakkutilliiartornerit amerlassusaat inatsimmi allassimassaaq IKINNERPAAMILLU ukiumut marloriarluni pisassalluni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Nakkutilliilluni pulaarnerit pisariaqartitsineq tulleriinnilersuinerlu malillugit pippata nakkutilliinerup angusaqarluarfigineqarnissaanut naleqqunnerusut nalilerneqarpoq. Kommunit sumiiffinni nakkutilliinerannut inatsisissatut siunnersuummi piumasaaqaatit annertusineqarput, Naalakkersuisullu qitiusumiit nakkutilliinerit pitsaanerulersinneqarluni, taamaammat ilimagineqarpoq nakkutilliineq siusinnerusumut sanilliullugu pitsaanerulingaassasoq akulikinnerungaartumillu ingerlanneqartassasoq.

§ 10 Aalajangersakkat erseqqissuullutillu inatsimmut ilanngunneqarsimanerat pitsaasuvoq, tassami paasissutissat sorliit kikkullu akornanni ingerlateqqinneqarsinnaaneri maannamut nalornissutigineqarsimaqimmat. Naak aalajangersakkat taamaattut inatsisartut peqqussutaanni nr 4/1982-imi allassimagaluartut. Tamanna meeqqanut arlalinnut ajunngitsussamut qularnanngitsumik ajoqutaasimassaaq.

§ 16 imm. 2 Ilinniartitsisorpassuit ukiorpassuit ingerlanerini nalunaarutigisartakkamik tiguneqarsimaneriniq tiguneqarsimannginnerinilluunniit ilisimatinneqartannginnertik ilungersuutigisarsimaqaat. Taamaattumik aalajangersagaq pingaaruteqarpoq.

§ 20 Assersuutigalugu atuarfimmit nalunaartoqarsimatillugu kommunit piaartumik iliuuseqartarsimannginneratut misiginarpoq, taamaammatt iliuuseqarnissamut piffissalersuinissaq pingaaruteqarpoq.

§ 25 Aalajangersagaq IMAK-imit atorunnaarsinneqartariaqarsorineqarpoq, tassami angajoqqaat taamatut peqquneqartut amerlanertigut nukissaqarneq ajormata taarsiulluguli pakatsisitsinertut paasineqarsinnaalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai siunertaq malillugu imatut allanngortinneqarput, angajoqqaat akisussaananerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq maannakkut pineqalerluni.

§ 26. Peqqusineq pillugu aalajangersagaq atorunnaartariaqarpoq, malitsinniarnissaa ajornareermat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai siunertaq malillugu imatut allanngortinneqarput, meeqqat akisussaananerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq maannakkut pineqalerluni.

§ 27 Malitseqartitsisarneq pillugu aalajangersakkat tikilluaqquneqarput pissutigalugu inuusuttuaqqat amerlavallaartut atuarnertik naammassereeraangassuk puigorneqaannartarmata.

§ 29 Meeqqap meeqqat illersuisuannit tapersorsorneqarnissaa qulakkiissallugu kommunalbestyrelsi pisussaaffigissavaa.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Meeqqat illersuisui suliamik suliarinnissamut qulakkeerinninneq pillugu aalajangersakkatut maannakkut ilanngunneqarpoq, meeqqallu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut akuersiteqqaarnagit angerlarsimaffiup avataani inissinneqarneranni aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi immikkoortumi isumannaallisakkami inissiinermi kommunalbestyrelsi taamatut maannakkut pisussaaffilerneqarluni (§ 44, imm. 2 aamma 3).

§ 30 Kommunalbestyrelsi inuttut siunnersortinik meeqqap peroriartorneranut, atuarnernanut, ilinniarnernanut allanullu ulluinnarni atugaanut tapersersuisussamik neqerooruteqassaaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Tamanna pillugu kapitalitut 6-itut aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq (§ 20).

§ 31 Kommunalbestyrelsi inunnik attaveqarfissanik inuup pilersaarutaanut qanimut tapersersuisussanik neqerooruteqassaaq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarnerani avammut tusarniutigineqartumi inunnik siunnersuisartoqarpoq, inunnik tapersersuisartoqarpoq inunnillu attaveqarfigisartagaqarluni. Inatsisissatut missingiummi nutarterneqartumi uani suliniutit imminnut atanissaat qulakkeerniarlugu tamanna sukateriffigineqarpoq. "Inuit" assigiinngitsut assigiinnik suliaqartut amerlavallaaleriaannaapput, pisinnaatitaaffiillu agguarneri paatsuunganarsileriaannaallutik. Taamaammat tusarniaanermi akissut tunngavigalugu inuit marluk ataatsimoortinneqalerput "inuk tapersersuisoq attaveqaataasorlu" aamma inuk siunnersuisartoq tamanut tunngasumik siunnersuisarnermik taarserneqarpoq. Meeqqanut illersuisut tassunga peqatigitillugu suliamik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat ilaatut inatsisissatut siunnersuutip naggataanut nuunneqarput, tassungalu taarsiullugu suliamik suliarinnittarnermi qulakkeerinnermut ilanngunneqarlutik. Tamassumani meeqqanut illersortit inatsisissatut siunnersuummi inissisimanerat aamma pitsanngortinneqarpoq.

§ 32 Kommunalbestyrelsi ikorfartortissanik neqerooruteqassaaq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarnerani avammut tusarniutigineqartumi inunnik siunnersuisartoqarpoq, inunnik tapersersuisartoqarpoq inunnillu attaveqarfigisartagaqarluni. Inatsisissatut missingiummi nutarterneqartumi uani suliniutit imminnut atanissaat qulakkeerniarlugu tamanna sukateriffigineqarpoq. "Inuit" assigiinngitsut assigiinnik suliaqartut amerlavallaaleriaannaapput, pisinnaatitaaffiillu agguarneri paatsuunganarsileriaannaallutik. Taamaammat tusarniaanermi akissut tunngavigalugu inuit marluk ataatsimoortinneqalerput "inuk tapersersuisoq attaveqaataasorlu" aamma inuk siunnersuisartoq tamanut tunngasumik siunnersuisarnermik taarserneqarpoq. Meeqqanut illersuisut tassunga peqatigitillugu suliamik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat ilaatut inatsisissatut siunnersuutip naggataanut nuunneqarput, tassungalu taarsiullugu suliamik suliarinnittarnermi qulakkeerinnermut ilanngunneqarlutik. Tamassumani meeqqanut illersortit inatsisissatut siunnersuummi inissisimanerat aamma pitsanngortinneqarpoq.

§ 34. Siusissumik iliuuseqartarnissaq pingaaruteqarluinnarpoq, taamaammat aalajangersakkat pingaaruteqarput.

§ 55 meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutinut aningaasartuutit kommuninit, Naalakkersuisunit il. il. ingerlanneqartut iluarineqarput.

Oqaaseqaatigineqartut Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigeqquneqarpata IMAK tamatumunnga piareersimavoq.

5) Foreningen Grønlandske Børn (Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat)

Foreningen Grønlandske Børn (FGB) Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat matumuuna Meeqqanik ikiorsiineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissuteqaatini nassiuppa. FGB-p inatsisissatut siunnersuut soqutigilluarlugu atuarsimavaa qilanaaralugulu Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat meeqqallu pisinnaatitaaffii inatsisissatut siunnersuummi ukkatarineqarmata, matumani ilaatigut meeqqat imminnut tunngasunik suliani tusarneqarsinnaatitaanerat meeqqallu imminnut tunngasuni suliani naammagittaalliuteqarsinnaatitaanerat eqqarsaatigalugit. FGB pingaartumik siunnersuummi § 29-mi meeqqanut illersuisut pillugit immikkut oqaaseqaatissaqarpoq.

Meeqqat illersuisoqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqartariaqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 29 imm. 1-imi allaqqavoq kommunalbestyrelsip meeraq meeqqap illersuisoqarnissaanik ikorfartortissaanik peqarnissaa neqeroortugisinnaagaa. Paasinninnerput naapertorlugu oqaaseqatigiit taakku Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanni aalajangersagaq artikeli 12 naapertorlugu meeqqap isummaminik oqaasinngortitsisinaaneranut tusarneqarnissaanullu pisinnaatitaaffianik naammattumik qulakkeerinninngilaq, tassami kommunalbestyrelsi meeqqap illersorteqannginnissaanik aalajangiisnaammatt.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarnerani avammut tusarniutigineqartumi inunnik siunnersuisartoqarpoq, inunnik tapersersuisartoqarpoq inunnillu attaveqarfīgisartagaqarluni. Inatsisissatut missingiummi nutarterneqartumi uani suliniutit imminnut atanissaat qulakkeerniarlugu tamanna sukateriffigineqarpoq. "Inuit" assigiinngitsut assigiinnik suliaqartut amerlavallaaleriaannaapput, pisinnaatitaaffiillu agguarneri paatsuunganarsileriaannaallutik. Taamaammat tusarniaanermi akissut tunngavigalugu inuit marluk ataatsimoortinneqalerput "inuk tapersersuisoq attaveqaataasorlu" aamma inuk siunnersuisartoq tamanut tunngasumik siunnersuisarnermik taarserneqarpoq. Meeqqanut illersortit suliasanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat ilaatut tassunga peqatigitillugu inatsisissatut siunnersuummi kingullinngorlugit nuunneqarput tassungalu taarsiullugu suliasanik suliarinninnissamik qulakkeerutinngortinneqarlutik. Tamassumani meeqqanut illersortit inatsisissatut siunnersuummi inissisimanerat aamma pitsanngortinneqarpoq.

FGB-p paasinninnera naapertorlugu meeqqat tamatigut illersuisoqarnissartik pisinnaatitaaffigiuannassavaat. Suliani immikkut ilungersunartuni meeraq meeqqat illersuisuannik ilinniarsimasumik neqeroorfigineqarsinnaajuaannassaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamaaliortoqarsinnaanera neqeroorutigissallugu iluassagaluqisooq, meeqqanut illersortit amerlasuut maannakkut pissarsiarineqarsinnaanngitsut nalilerneqarpoq. Taamaammat suliassat sakkortunerit suli salliutinneqarput. Immaqa meeqqanut illersortit naammattumik amerlassuseqartut siunissami ilinniartinneqarsinnaapput atorfinitsinneqarlutillu, taamaalilluni najuuttartut amerlinissaat inatsimmi allatulluunniit iliorluni ilanngunneqarsinnaanerat isumaliutigineqarsinnaalluni. Kommunit aamma, meeqqap tamanna soqutigisaritillugu, inatsimmi allassimasumut sanilliullugu suli pitsaanerusumik sullissilluarsinnaapput.

Meeraq oqaasinngortitsisinnaanissaminut ajornartorsiuteqaruni suliamilu imminut tunngasumi illersuisoqarsinnaanngikkuni meeqqap isummaminik saqqummiussisinnaatitaanera meeqqamut akornutaasorujussuarmik innarlerneqassaaq. Meeqqat illersuisoqarnissaanik inatsisitigut piumasagaatip aamma sulianik sullissinerit nukittorsassavaat, taamaalilluni meeqqamik peqataatitsiniarneq meeqqamut iluaqutaasussamik iluarsiinermik kinguneqartassalluni. Illersuisoqarsinnaatitaanermik inatsisitigut piumasagaat aamma soorunami inuusuttunut suliniuteqareernermit malitseqartitsiffiusunut aamma atuutissaaq. Pisuni immikkut ilungersunartuni ittuni inuusuttoq meeqqat assigalugit suliniuteqareernermit malitseqartitsiffiusumut ilinniagalimmik meeqqat illersuisuannik neqeroorfigineqartassaaq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Meeqqat ilinniagalimmik illersuisoqarnissaat pillugu nutaamik aaqqiisoqarnissaanut siunnersuut MIO aamma FBG maanna Nuummi, Sisimini Maniitsumilu ineriartornermut suliniutinik ingerlatsipput, tassani ataatsimoorluta meeqqat illersuisoqartarnissaannut aaqqissuussamik periusissamik inerisaalluta kiisalu meeqqat illersuisuinut ilinniarnikunut meeqqat illersuisutut ilinniakkamik inerisaalluta.

Aaqqissuussaq taanna nuna tamakkerlugu atuutilissasoq takorluugaraarput, kiisalu takorloorlutigu siunissami MIO-mi meeqqat nunatsinneersut tamaasa kissaatigippassuk neqeroorfigisinnaallugit MIO-mi meeqqanut illersuisunit ilinniarnikumik meeqqanut illersuisoqarsinnaanissaat.

Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaanni isumaqarpugut inatsisissatut siunnersuummit uannga meeqqat pisinnaatitaaffii nukittorsarneqarnerussasut meeqqanut illersuisoqartarneq (§29-mi eqqaaneqartutut) kommuninit maanna sulianik sullissisumit pinnani MIO-mit aallaaveqaleruni isumagineqartarluni, taannalu peqatigiiffiuvoq arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Meeqqanik illersuisoqartarneq pillugu siunissami ima aaqqissuunneqassasoq siunnersuutigaarput (§ 29-mi periaasissatut siunnersuummut taarsiullugu): kommunip siunissami meeraq isumaginninnikut sullinneqartoq taassuma kissaatigippagu ilinniarsimasumik meeqqat illersuisuannik neqeroorfigineqartassasoq. Sulinermi MIO tassaassaaq meeqqat illersuisuannik ilinniartitsisoq meeqqallu pisariaqartitaat naapertorlugit ilinniartitsilluni meeqqat illersuisuannik.

MIO-mit nuna tamakkerlugu ilinniarsimasumit meeqqat illersuisoqalernissaanik siunnersuutitsinnut itisiliinissamut pisariaqartitsigussi tamannalu soqutigussiuq piareersimallutalu amnavugut.

Eqqortussaq anguniarlugu eqqaassavarput MIO-p FGB-mut oqaatigisimmamagu nuna tamakkerlugu ilinniarsimasumik meeqqanut illersuisoqarnissaanut MIO sulerusulluni.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

6) NIISIP

Inatsisissatut siunnersuut Isumaginninnermik Siunnersortit Kattuffiannut NIISIP-mut AK-mulluunniit tusarniaatigineqarsimannigilaq, kattuffiullu tamanna tupigalugulu ugguarnartuutippaa, tassami kommunini ingerlatsivinni isumaginninnermik siunnersortit taakkuummata inatsimmik sulinerminni ingerlatsisut kiisalu inatsimmik allanngineq isumaginninnermik siunnersortit ulluinnarmi meeqqanut inuusuttunullu sulinerannut annertuumik kalluaasussaammat. Taamaattoq NIISIP naalackersuisoqarfik tusarniaanerani akissuteqarfigerusuppa.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip avammut tusarniutigineqarnerani NIISIP-imut AK-mullu toqqaannartumik nassiunneqannginnera, siunnersuummillu soqutigisaqartut marluk taakku taamaallaat tamanut tusarniaanermi nittartakkami takuneqarsinnaanerit allaffissornikkut ajuusaarnartumik kukkusoqarneranik pissuteqarpoq. Oqaatigineqassaarli kukkuneq naalackersuisoqarfiup paasiniariarmagu inatsisissatut siunnersuut NIISIP-imut nassiunneqartoq. NIISIP AK-lu 2016-imi augustip qaammataata naanerani tusarniaanermi akissutit ilanngutereernerisa kingorna tamanut tusarniaasamut pilersaarutigineqartumut atatillugu soorunami toqqaannartumik nassitsivigisassaniissapput. Innuttaasut tamarmik kattuffiillu tamarmik avammut tusarniaanermi nittartagaq takusinnaavaat, aammalu toqqaannartumik nassitsivigineqartut allattorsimaffianni kissaatigineqanngitsumik siunertaanngitsumillu allaffissornikkut kukkusoqartillugu, allagaatit uppersaatit tamanut tusarniaanermi nassiunneqarnerat tuppallersaatigineqartariaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut, nassuiaatit tusarniaanermilu allagaqaat aamma tusarniaaffigineqartut allattorsimaffiat tamanut tusarniaanermi nittartakkami tamanit pissarsiarineqarsinnaapput.

Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutikkut meeqqat inatsiseqartitsinikkut inissisimanerat ukkatarineqarpoq. Taamaammat sulianik sullissinermi aalajangersimasumik sivisussusilimmik suliarineqartarnissaat eqqunneqarpoq.

Meeqqap pisinnaatitaaffiisa patajaallisarnissaat NIISIP-p isumaqatigaa aalajangersimasumillu piffisaliilluni sullissisarnissap atuutsilernissaa pitsaasutut isigalugu.

Sulianik sullissisunut ataasiakkaanut aalajangersimasumik piffissalersuineq annertuumik sulisitsinerulissaaq, taamaammat pingaarluinnarpoq killilimmik piffissaliussat eqquutsinniarlugit kommunit amerlanernik sulisoqalernissaat.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Piffissarititat inatsisissatut siunnersuummi arlalinni sivitsorneqarput, taamaalilluni ingerlatsivinni sulisunut immikkut piumasaqaateqarani taakku malinneqarsinnaassallutik.

NIISIP ilisimavaa kommunit isumaginninnermi ingerlatsivinni sulianik sullissisunik ullumikkut sulisussarsiornerminnik sulisunillu attassiinnarniartarnerminnik annertuumik unammilligassaqartut. Inatsisartut inatsisaannik uuminnga atortuulersitsinikkut aalajangersimasumillu piffisaliilluni sullissinissat eqqartorneqartut atuutsilernerisigut NIISIP-p eqqoriarpaa kommunit ullumikkutut sulisussaqaarniarnikkut inissisimatillugu inatsimmi piumasaqaatinik naammassinninniarnissaat ajornakusoortorujussuussasoq. NIISIP taamaammat pisariaqarsora inatsimmik atortuulersitsinikkut sulianik sullissisartussanik atorfinnik pilersitsinikkut isumalluutininik annernik malitseqartinneqassasoq. Taakku saniatigut nuna tamakkerlugu kommunit kalaallinik isumaginninnermik siunnersortinik qanoq sulisussarsiortarnissaat attassiinnartarnissaallu pillugit pilersaarusiornissaa pisariaqarpoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilumoortoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni isumaginninnermik ilinniarnikut 240-t sinneqarmata, affaannaasali missaat ilinniakkaminnik sulillutik. Piffissami kingullermi takuarput sulianik sullissisussaaleqineq peqqutaalluni kommunini meeqqat ilaqutariillu pillugit immikkoortortani suliassat qaleriiaaginnalersimanerat kiisalu meeqqat inuusuttullu atugarliortut pillugit nalunaarutiginninnerit qisuariarfigineqartarsimanginneri.

NIISIP-p qularutiginnigilaa meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat ullumikkornit pitsaanermik "meeqqanut inuusuttunullu illersuinnermut ikiunermullu atorneqassaaq, meeqqat inuuniarnikkut atugarliortut imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut immikkut siunnerfigalugit."

NIISIP-p Inatsisartut inatsisissaattut missingiut pillugu oqaatigaa kommunit suliassat assigiinngitsorpassuit PINNGITSOORATIK suliassarigaat taamaalillunilu isumaginninnermik siunnersortit assigiinngitsorpassuarnik oqimaatsunik suliaqartarlutik.

Kommuninut ataasiakkaanut suliassat nutaat PISARIAQARTUT SULIARINEQARTUSSALLU aaqqissuusseqqinnermik piunasaqaatitaqassapput, suleriaatsit assigiinngitsut isumaginninnermik siunnersortit immikkoortortani assigiinngitsuneersut meeqqanut inuusuttunullu sulisut malitassaat annertuumik allannguiffigineqassapput. Suliat tamakku suliarinissaannut pisariaqassaaq sulisut amerlassusaasa allanngortinnissaat, pingaartumik kommunini isumaginninnermik ingerlatsivinni oqartussaqaarfik eqqarsaatigalugu, aamma isumaginninnermik ingerlatsivimmi immikkoortuni allani kommunit meeqqanut pitsaanerpaamik ikiorsiiniarneranni.

Taama allannguiniarneq minnerpaamik piunasaqaatigissavaat isumaginninnermik ingerlatsiviit ataasiakkaat suleriaatsiminnik allannguinnissaat, tassani pisariaqassalluni suleriaatsimik allannguinnermi sulisumut (+innuttaasunullu ataasiakkaanut) naatsorsuutigineqarsinnaasumik suleriaaseqartoqarnissaa, suliassat ilinniarnikunik suliarineqarlutik meeqqamullu pitsaaneq isiginiarneqarluni. Aamma sulianik suliarinninnermi pitsaassutsimik qulakkeerinninniarnerni periaatsit isiginiarlugit (ass. sulisup suliai tamarmik piareersarneqarsinnaallutik taassumangalu kingorna suliareqqinneqarlutik innuttaasumut suliffimmullu iluaqutaasumik).

Taamaammat sulineq aaqqissuunneqartariaqarpoq NIISIP-llu kissaatigaa kommunit tarnikkut avatangiiserissaartumik suliffimmik pilersitsinissamat sinaakkusiussasut peqataanerutitsisussamik, sulianik nuannarinninnermik allisitsisumik kiisalu pitsaasumik patajaatsumillu sulianik sullissineq ingerlalerinerinik kinguneqartunik, tamanna aqutsisunit isumagineqarluni kiisalu NIISIP-mit pingaartinneqartumik aaqqissuussaasumik suleriaaseqalerluni, taamaalilluni inunnik isumaginnermik siunnersortit ataasiakkaat meeqqanut taassumalu ilaqutaanut kiisalu inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik sullissinnermik kinguneqartumik.

Akissut: Kommunalbestyrelsit akisussaaffii pillugit aalajangersakkat ”-sinnavoq” aamma ”-saaq” atorneqarneranni pisinnaatitaaffeqarnerup isumaginnittoqarfinnilu aqutsisusut ingerlatsinerullu tulleriinnilersorneqarnerisa aaqqissuunneqarnerisalu kommuninut allaffissornikkut oqinnerunissaat siunertaavoq.

NIISIP isumaqarpoq inuiaqatigiinni paasineqartariaqartoq isumaginninnermik ingerlatsiviit suliaat qanoq pingaaruteqartigisut, taakkulu tamarmiullutik Kalaallit Nunaanni najugaqarfinni ataasiakkaani innuttaasunik ataasiakkaanik inuiaqatigiinni ineriartortitsinnermik tunniussisumik.

NIISIP suliaminut atatillugu maluginiaqqullugu tikkuassavaa assersuutigalugu kommunini isumaginninnermik siunnersorterpassuit suliaasa amerlasuut ilaqutariit eqqugaasut isumaginninnermilu sullitat suliffeqanngitsut ikiorserniarlugit annertuumik pakkersimaartarpaat

taamaalillutik suliffeqarnermut kalaallinut allanut naleqqiullugit sivisunermik piffissamik atuiffiusarlutik. Meeqqat Kalaallit Nunaata siunissarai taamaammallu siunissami suliffeqarfinnut pingaartumik inissimasussaallutik. Taamaammat NIISIP-mit pingaartinneqarpoq isumaginninnermik siunnersortit innuttaasullu qanimut suleqatigiinnissaat suleriaatsimilu innuttaasoq oqartussanut uteqattaartinnagu ataatsimut sullinnissaa. Kalaallit Nunaat taama ittunik suliniuteqaruni NIISIP isumaa malillugu ukiualunnguit qaangiuppata "tamanna imminut akilissaaq". Taamaammat SULIAT AMERLASSUSAAT sulisullu amerlassusaat Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tunngatillugu ilaapput pingaartut.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

7) Kommune Kujalleq

Kommunip 27. maj 2016-imiit 1. juli 2016-imut killiligaalluni Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut suliarisimavaa.

Inunnik Isumaginninnermut Ingerlatsiviup Borgmesterip allaffiani pisortaaqataalluni siunnersorti Michael Mikkelsen suleqatigalugu inatsisissatut siunnersuut oqaaseqaatitalik misissorsimavaa, siunnersuullu kommunip inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliaanit ulloq 30. juni 2016-imi oqallisigineqarpoq. Kommuni kinguliiniittunik oqaaseqaateqarnissaminut pissutissaqarluni isumaqarpoq:

Ataatsimut isigalugu

Inatsisissatut siunnersuutikkut siunertaavoq pisortat meeqqanut inuusuttunullu inunnik isumaginninnikkut suliassaasa arlalippassuit pitsaanerulersinneqarnissaat. Taamaaliorneq meeqqanut inuusuttunullu inatsisartut inatsisaannik atuuttumik annertuumik annertusaaneruvoq. Taamaakkaluartoq kommunimi isumaqarpugut siunniunneqartutut pitsanngorsaatissat ilaat amerlasuut inatsisissatut siunnersuuteqarnikkut naammassineqarnaviangitsut.

Pingaartumimmi kommunimi isumaqaratta suliassanik akisussaaffinnillu agguaassisimanerup erseqqissarniarneqarnera anguneqarnaviangitsaq; paarlattuanik kommunimi naliliisoqarmat inatsisissatut siunnersuut piginnaatitaaffiit akisussaaffillu pillugit annertuumik nalornilersitseqataaginnassasoq. Aaqqissuusaanermut tunngatillugu oqariartaatsinik nutaanik atuisoqarpoq taakku pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut inissisimanerat ataasiakkarlutik akunnerminnilu erseqqarlulluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik.

Tamakkua saniatigut inatsisissatut siunnersuut tamakkununga tunngasuni inatsisinut allanut nalinginnaasumillu pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut malittarisassanut tunngatillugu eqqarsaatigilluagaangilaq, soorlulusooq inatsisissatut siunnersuut malittarisassanut nutaanerpaanut UPA 2016-imi suliarineqarsimasunut, pingaartumik inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 6. juni 2016-imeersumut (inunnik isumaginninnermi malittarisassanik kommunit ingerlatsiunnaarsitaanerat) 1. juli 2016-imi atuutilersumut aamma inunnik paasissutissat pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaanik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat atuutilersitsinerat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut, Inatsisartut akuersissutigisimassappassuk 1. september 2016-imi atuutilersinnaasumut, naapertuussaasoqarsimanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuutaaq pisortat tapersersueriaasiinut sorlernut, ikiorsiinissamik neqeroorutitut pissusilinnut, aamma sorliit pinngitsaaliissummik naammassineqartarsinnaanerannut tunngatillugu ersernerluppoq.

Pisussaaffiit ilaat inatsisissatut siunnersuutikkut kommuninut suliaassanngortinneqartut ullumikkut atuutereerput nutaamillu eqqarsartariaqalernissamik pisariaqartitsineq malittarisassat atuuttut erseqqarlunnerannik imaluunniit kommunit tamakku malinniarlugit naammattumik iliuuseqartannginnerannik pissuteqanngilaq. Kommunit ajornartorsiutiginerpaasaat inatsisissatut siunnersuutikkut aaqqiivigineqarnavianngitsoq piginnaanilinnik sulisussanut tunngatillugu, minnerunngitsumik Nuummiunngitsoq, sulisussarsiornermi sulisorinniinnarniarnermilu pissutsit ajornartorsiutaalluinnarneranniippoq.

Pingaarteqarpoq inatsisissatut siunnersuummi ataatsimut isigalugu takuneqarsinnaasariaqarmat suut piviusorsiorlumik kommunini (Naalakkersuisunilumi) allaffissornikkut aqutarissallugit ajornannginersut, tassami inatsisitigut aalajangersakkat allaffissornikkut aqunneqarsinnaanngitsut inatsisinut ataqqinnineq nukillaariartortitseqataaffigisinnaammasuk.

Tamakku saniatigut inatsisissatut siunnersuummi kommunit aningaasartuutissaannik missiliuinerat eqqarsarnartoqarluinnarpoq kommunillumi akornanni assigiinngissutsit naatsorsuutigineqarsimanngillattaaq.

Inatsisissatut siunnersuummi Naalakkersuisut allaffissornermut tunngatillugu malittarisassanik itisilerutaasunik aalajangersaanissaannut assut amerlasuunik piginnaatitaaffilersorneqarniarput. Inatsisikkut aalajangersagaq kisimiilluni allassimasussaatinagu Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummi Inatsisartut nassuiaattariaqarpaat, qanoq piginnaatitsissutinik aalajangersakkat atorneqarnissaat eqqarsaatigineqarnera.

Taamatutaaq inatsisilerinermi oqaasilerinermilu pissusissamisuunngitsorpaalussuit inatsisissatut siunnersuummiipput.

Ataatsimut isigalugu kommuni naliliivoq inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarneratut iluseqartillugu akuersissutigineqassappat meeqqat inuusuttullu inatsisitigut inissisimanerat ajorseriassasoq, piffissaagallartillugu pisariaqartinneqartumik ikiorserneqarnissaminut periarfissaat eqqarsaatigalugit taamatullu sulianik suliarinnittarnermut tunngatillugu pitsaassusissamut aamma meeqqat ilaqaataasalu inatsisitigut isumannaatsuunissamut tunngatillugu.

Inatsisissatut siunnersuut taama anguniagarissaarfiutigisoq Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu isumaginninnermi nukilaaqutit aaqinneqarnissaannut tunngaviusussaq kommunimi naliliinerput malillugu sukumiisumik piareersarneqartariaqarpoq tamakkuningga suliallit susasaqartut immikkullu ilisimasallit tamaasa peqataatillugit, siunertamullu naleqquttumik taamaaliortoqarsinnaassaaq inatsisissamik piareersaanermut ataatsimiititaliarsuarmik tunngaveqarluni.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut siullermeerluni avammut tusarniaanerp siulliup kingorna tusarniaanermi akissutit ilanngutereernerisigut annertuumik nutarterneqartoq, oqaatsitigut erseqqissarneqartoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqartoq naliliisoqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut pillugu innuttaasunit pisortanilu oqartussaasunit tusarniaanermi akissutit suliamut attuumassuteqartut sapinngisamik amerlasuut tiginissaat qulakkeerniarlugu, inatsisissatut siunnersuut nutartigaq 2016-imi augustip naanerani tamanut tusarniutigineqaqqissaaq (aappaat), taamaalilluni inatsisissamik siunnersuummik soqutigisaqartut tamarmik inatsisissamik siunnersuut annertuumik nutartigaq isummerfigeqqinniassammassuk, aamma meeqqanut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartuni suliarineqartussanngorlugu saqqummiunneqannginnerani tusarniaarnermi akissutiminnik annertunerusunik nassiussisinnaaniassammata.

Kommunip inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut taakkunungalugu oqaaseqaatinut oqaaseqaatigiumasai

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatit nalinginnaasut Siunnersuummut tunuliaqutaasut pingaarnertullu siunertarineqartut pillugit immikkoortoq 1.1-imi atuarneqarsinnaavoq siunnersuummi Haagerimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugu nunat tamalaat isumaqatigiissutaat innersuussutigineqarpoq. Erseqqissarneqartariaqarpoq nunat tamalaat isumaqatigiissutaat sorleq pineqarnerisigut (immaqami nunat tamalaat isumaqatigiissutaat 1993-imeersoq) tassami meeqqanut tunngassuteqartunut Haagerimi nunat tamalaat isumaqatigiissutaat 2012-imeersoq Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortitaanngimmat.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq.

Immikkoortumi tassani atuarneqarsinnaavoq "Inatsisissatut siunnersuutikkut Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat arlalippassuartigut atuuttussanngortinneqartoq". Taamaanneraaneq arlaatigut nalornisoqalernissaanut pissutissaqalersitsivoq, tassami kommunimiit innersuussutigissagatsigut nunat tamalaat isumaqatigiissutaat taanna Kalaallit Nunaanut atuuttoq. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aalajangersakkamik ikkussisoqarsimavoq Naalakkersuisut nunat tamalaat isumaqatigiissutaat atuuttilissagaat inatsisissatut siunnersuummi nangeqqinneqarsimanngitsumik. Inatsisissatut siunnersuutikkut nunat tamalaat isumaqatigiissutaat "aralippassuartigut" atuuttilissagaat oqartoqarsimanera tulluurtuunngilaq. Tamatumuunakkummi nalornisitsisoqalersinnaammatt Kalaallit Nunaata inuit pisinnaatitaaffii pillugit pisussaaffini nunat tamalaat isumaqatigiissutaat tamakkerlugu malinniarlugu malinniarnerai.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Siunnersuut meeqqat pillugit isumaqatigiissummi "piginnatitaaffinnik allattuivimmiittunik" tamanik imaqarsinnaanngilaq, tassa inatsisissatut siunnersuummi meeqqat inuttut atukkatigut navianartumiittut (aamma inuusuttut) anguniarneqarmata. Inatsisip taassuma meeqqat pillugit isumaqatigiissummiittunik tamanik imaqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi siunertaanngilaq, tassa meeqqat pillugit isumaqatigiissuttip ilaannik atuuttilersitsisutut inatsisip ilagissagaat inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarmat.

Nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2.3-mi allassimasoqarpoq inunnik isumaginninnermik suliaqartut sulianik suliarinnittarnerannut misissuisarnerannullu erseqqissunik malittarisassaqaanngitsoq. Tamanna eqqoqqissaanngilaq tassami sulianik suliarinnittarnermut inatsit nalinginnaasumillu pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut tunngavissaq inunnik isumaginninnermik suliassani atuummata inatsisitigut paatsuugassaannngitsumik atugassaatinnginneqarsimatinnagit.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq ingerlatsinermi inatsisini periutsinik pisortallu suliassanik suliarinnittarnerat pillugu inatsimmik ilanngussigaluaanniluunniit, isumaginninnermik suliaqarnermi misissuinerit qanoq ingerlanneqarnissaannik sunik imaqarnissaannik il.il. ersarilluinnartunik aalajangersagaqaanngitsoq.

Immikkoortoq 2.8 oqaatigineqarsimapput "ulloq unnuarlugu neqeroorutit tamatigoortut". Taamaakkaluortoq kommunimi tamakku pillugit aalajangersakkat inatsisissatut siunnersuummi nassarisinnaasimannngilagut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Nassuiaatini nalinginnaasuni oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq ilaatigullu oqaatsit atorneqartut allanngortinneqarlutik.

Immikkoortoq 3-mi, pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai, aningaasartuutaanerulersussanut missiliuinerpaaluit taaneqarsimapput. Kommuninut tunngatillugu

missiliuinerit taakku ajoqutigaat kommunit akornanni aningaasartuutaasartut assigiinnginnerat eqqarsaatigineqarsimangimmat.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Assigiinngissutaasinnaasut taamaattut kommuninit saqqummiunneqartariaqarput kommuninullu ataatsimut tapiissutit isumaqatiginiutigineqarneranni oqallisigineqarlutik.

Inatsisip taaguutaa

Inatsisissatut siunnersuummi pineqarportaaq inuusuttut 18-ileereersimasut ikiorneqarsinnaanerat, tamatumunngalumi naleqquttumik taaguutaa iluarsineqartariaqarpoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi anguniakkat pingaarnertit tassaapput meeqqat inuttut atukkatigut navianartumiittut (18-it tikillugit ukiullit), aamma naak inuusuttut (inuusuttut siunnersuummi nassuiaaserneqarput 18 – 23 ukiullit) suliniuteqareernermit malinnaaviginerisigut taparserneqarnissaat pitsanngortinneqaraluartoq, takutitsinissaq eqqarsaatigalugu meeqqat taparserneqarnissaasa inatsisissatut siunnersuummi peqarnerat pillugu qulequtaa inatsimmi uani ingerlatiinnarneqarpoq. Taamaammat malitseqartitsineq imatut paasineqassaaq meeqqat perornerusimasut inersimasunngornissamullu pitsaasumik ikaarsaariarnissamut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisorujussuit. Inatsit tunngavigalugu taaguutit meeqqat kikkuunersut (0-17 ukiullit) inuusuttut kikkuunersut (18-23 ukiullit) kikkullu inersimasuunersut (18-inik ukioqalernermit) paatsuungassutigineqannginnissaat qulakkeerniarlugu inuusuttut nassuiaaserneqarnerat tassunga peqatigitillugu inatsisip oqaasertaani ilangunneqarput siunnersuummullu nassuiaatini ersarissumik nassuiarneqaqqillutik. Inuusuttut taamaalillutik siunnersuummi aamma inersimasuupput. Meerarli inuusuttuunngilaq, meerarlu inersimasuunani. Suliniuteqareernermit malinnaanertit neqeroorutigineqarsinnaapput, meeqqat meeraanermit inersimasumut ikaarsaariarnerani meeqqanut tapersiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu (inuusuttut) taparserneqarnissamik pisariaqartitsisut nalilerneqarpat. Taamaattoqassappat iliuuseqareernerup kingorna malitseqartitsinertut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummili siunertaanngilaq inuusuttut meeqqatulli taparserneqassasut, meeqqalli meeqqatut ineriartorneranni taparserneqassapput meeqqallu immikkut tamarmik pitsaasumik mianerinnillunilu inersimasut inuulernissamut ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassaaq, pisariaqarpallu meeqqat inersimasuunermut ikaarsaariartut suliniuteqareernikkut malinnaaviginerisigut inatsisissatut siunnersuut malillugu inuusuttuuneranni neqerooruteqarnikkut inersimasunngornissamut taparserneqassallutik, taamaalillutik inersimasuunermut pitsaasumik ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassalluni.

§ 1

Oqaasertaliunneqarsimasut "uunga atorneqassapput" ersernerluppoq, kommunimimi siunertanut aalajangersakkatut imaaliinnarlugu atuaratsigu inatsisillu atorneqarfissaanik killiliinerunngitsutut.

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini erseqqissarneqarsimavoq taamaallaat ikiorsiisoqartassasoq angajoqqaat meeraq pisariaqartinneqartut isumassorsinnaasimanngippassuk. Taamaakkaluartoq toqqarlugit ikiorsiinissamut periarfissat immikkuullarissumik isumassuinngitsoortoqartillugu atugassatut killiligaanngillat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aallaavik tassaavoq angajoqqaat meeqqat inuunerissaarnissaannut, peqqissuunissaannut ineriartornissaannullu pingaarnertut akisussaasuusut.

§ 3

Aalajangersakkakkut kommuni peqquneqarpoq "suleqataalluni orniguttarlunilu" meeqqat tamarmik pitsaasunik ineriartornermini atugassaqtitaanissaat suleqataaffigissagaa.

Tamatumuuna ajornartorsiut qaangiinnagassaanngitsoq pilersinneqarpoq soorunalimi kommunit periarfissaqarnaviannimmata - periarfissaqartoqarnaviarnaniluunniit Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni inuit nammineerlutik ilaqutariittullu inuunerata ataqqineqartussaaitaanera pillugu art. 8-mi killiliussat iluanni - ilaqutariinnik meerartalinnik tamanut pimoorussamik nakkutilliinissaminut. Taamaattumik inatsisitigut assigiinngisitaartumik kommunit meeqqanik ilaqutariinnillu meerartalinnik nakkutilliinerisa suliarineqarnissaat pisariaqartinneqarpoq.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamaakkaluartoq inatsisip oqaasertai ersarissarneqarsimapput pitsaanagerusumillu ilusilersorneqarsimallutik. Aamma § 7, imm. 2-mut 3-mullu innersuussisoqarpoq.

§ 4

Kommunimi isumaqarpugut eqqarsaatigineqartariaqartoq inuit inatsit malillugu ikiorneqarnissamik neqeroorfigineqartussat neqeroorfigineqarsinnaasulluunniit pissusissaatut ineqarnerat aallaavigalugu taamaallaat killiliivigineqassasut. Taamaammatt pissutsit arlaqarput meeqqat angajoqqaavisalu ineqarnermini atugarisaannik assigiimmik paasinniffiusinnaanngitsut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, § 4-li meeqqat Kalaallit Nunaata avataani inissinneqartut annertunerusumik mianeriniarneqarnissaannik annertusitinneqarpoq.

Immikkoortoq 2-mut tunngatillugu inatsisip oqaasertaasa inatsimmullu oqaaseqaatit akornanni naapertuutinnitsoqarpoq, inatsisimmi oqaasertaani meeqqat Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarsimasut taakkartorneqarmata inatsimmullu oqaaseqaatini meeqqat Danmarkimut inissinneqarsimasut taakkartorneqarlutik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Annertusineqarpoq oqaatsitigullu erseqqissaasoqarluni, taamaalilluni aalajangersakkami meeqqat Kalaallit Nunaata avataani inisseqqasut pineqarnerat ersarissumik allaqqalerluni. Immikkut oqaaseqaatit imaalerput: ” Aalajangersakkakut matumuuna takussutissinneqarput Inatsisartut Inatsisaanni §§ 2, 27, 28, 31, 32, 41 aamma 42 kiisalu nalunaarusiat § 41, imm. 3 tunngavigalugu suliassiissutaasimasut, aammattaaq meeqqanut pisortat ikiorsiissutaat tunngavigalugit Kalaallit Nunaata avataanut inissinernut atorineqarsimasut, ilaatigut Danmarkimut.

§6

Aalajangersagaq nalornilersitsivoq kommunit aquneqarnerat pillugu inatsimmut aamma isumaginnittoqarfiup aquneqarnera pillugu inatsimmut tunngatillugu meeqqanik inuusuttunillu suliassat suliarineqartarnerannut tunngatillugu.

Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut Peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1998-imeersukkut kommunit assigiinngitsunik qaffasissusilinni aalajangiisinnaatillugit siusinnerusukkut ilusiliussaasimasoq atuuttoq atorineqarunnaarpoq. Taamanernit kommuneqarfiup annikitsuinnarmik aalajangiiffeqarsinnaanera atuuttuarsimavoq.

Tamatuma kinguneraa inunnik isumaginninnermi suliassat suliarineqarneranni kommunimi aqutsinnermi suliakkiisarnermut nalinginnaasumik tunngavigineqartut malinneqarnerat. Kommunalbestyrelse aalajangiisinnaatitaavoq, suliassaq ataatsimiitsitaliani ataavartuni suliarineqassanersoq, imaluunniit aallartitanik borgmesteri kommunemilu pisortaqaarfik orninneqartariaqassanersut.

Taamaammat paasiuminaalluinnarpoq ataatsimiititaliap siulittaasuata aalajangigaa sooq kommunalbestyrelsimut akuersissutigisassanngorlugu saqqummiunneqassanersoq.

Taamatuttaarmi ilimanarpoq aalajangersagaq nukinginnartunik inissiisoqarneranut atatillugu atoruminarnerussasoq, taamaassappallu inatsisissatut siunnersuummi § 37, imm. 3-mut nuunneqartariaqarluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Siulittaasup aalajangiisarnera pillugu aalajangersagaq (§6) § 6-imik nutaamik taarserneqarpoq, maannakkullu imatut allaqqalerluni: ”Kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa, aalajangiinerit, soorlu meeqqap tassangaannartumik pisariaqartitai utaqqisinnaanngitsut eqqarsaatigalugit, suliassaq kommunalbestyrelsip pilersaarutit ataatimiinnissaanni suliarineqassasoq, piffissami kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerisa akornanni allatut aalajangiiffiqineqassasoq. Suliassat nukinginnartut kommunalbestyrelsimit ingerlaannartumik suliarineqartassapput, taamaalillutillu ataatsimiitsitaliat imaluunniit kommunalbestyrelsit ataatimiinnissaat siumoortumik pilersaarutaasut il.il. utaqqisariaarutissallugit.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu ikiorsiinnermik aalajangigaq unereersimassagaluarpalluunniit kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani tullermi ilisimatitsissutigineqassaaq.

§ 7

Inatsisissamut oqaaseqaatini aalajangersakkap inunnik isumaginninnermut ingerlatsiviup pisortatigoortumik ingerlatsinnermut akisussaananeramik erseqqissaasoqarnissaa maqaasinarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Tamanna pillugu immikkut oqaaseqaatini tamanna allaqqalerpoq maannakkullu imatut aallarniuserneqarluni: "Aalajangersakkami pineqarpoq isumaginninnikkut sullissiviup isumaginninnikkut pisortaqarfimmik sullissinera."

Aalajangersakkami imm. 2 imaaliinnarlugu nalorninarpoq, tassami Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut inatsimmi §§ 597, imm. 3-mi, takuuk 632, imm. 2, allassimammat politiit eqqartuussissutit naammassineqarnissaannut oqartussaasutut "angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup oqartussaassuseqalersimannigitsunullu sinniisutut sulinerup malitsinneqarnissaannik kiisalu meeqqat najugaqarnerat pillugu inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangigaasa malitsinneqarnissaannik" naammassinnittussaasut.

Kommunimi pissaanermik atuineq eqqartuussivilersuussinnermik sulisumik akuliutsitsinani pissutsini ajornartorsiulernerme pisinnaatitaaffinnik atuinnissamut piumasagaatit naammassineqarsimatillugit taamaallaat tapersorneqarsinnaavoq.

Eqqartuussiviit sulinerat naalagaaffiup susassaqarfigaa Inatsisartullumi eqqartuussiveqarnermut inatsimmut akerliusumik malittarisassanik atuutsitsilersinnaangillat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaatsitigut maannakkut erseqqissaasoqarpoq, taamaalilluni § 7, imm. 2-mut immikkut nassuiaatini immikkoortuni marlunni siullerni imatut allaqqalerluni: "Aalajangersagaq tapertaqartinneqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermi inatsisinik §§ 597, imm. 3, tak. 632, imm. 2 tassani ersersinneqarluni eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup akiliisitsiniaaneq tunngavigalugu takuneqarsinnaavoq, tassa eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup ikiuussinnaasoq "taamatulli atortuutinneqassaaq eqqartuussutinik naammassinninniaasartup ikiuunnissaa pisariaqaleraangat angajoqqaatut oqartussaassutsimik sernissuisuusoqartitsinnermillu atortitsiniarnermi kiisalu meeqqap najorallagassaanut tunngatillugu isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangiinerinik atortitsiniaanermi. Naammassinninniaaneq pisassaaq § 631 malillugu.

Pinngitsaaliissummik tunngaveqarmat inunnik isumaginnittoqarfimmi sulisunut aporaannertaqarlunilu navianartorsiorfiulersinnaavoq. Taamaattumik sulisut navialitinneqannginnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup pinerluttaalisitsisutut

suliaqarsinnaatitaanera atorlugu tak. eqqartuussiveqarnermi inatsit § 632, imm. 2, pisuni taamatut ittuni atorveqarsinnaasoq. ”

§ 8

Imm. 2-mut oqaaseqaatini inunnik isumaginninnermik suliani assigiinngitsunik suliallit suleqatigiissinnaanerat innersuussutigineqarpoq. Kommunimit eqqaasitsissutigineqassaaq inatsisitigut malittarisassat maannakkut atuuttut 1983-imeersuummata kissaatiginassagaluarlunilu malittarisassat taakku ajunnginnersut misissoqqissaarneqarnissaat imaluunniit ajornanngippat inunnik isumaginninnermi inatsisitigut malittarisassanut allanut ilanngussuunneqarnissaat, assersuutigalugu aqutsinermut peqqussummut.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 8, imm. 4, isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit inatsisartut peqqussutaanni § 1-imut naleqqiullugu imaaliinnarlugu pisariaqanngitsutut pissuseqarsorinarpoq. Isumaqarnarpoq aalajangersagaq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut imminnut pigisunut tunngatillugu toqqaannartumik immikkoorluinnartunik imaqartoq taamaammallu kapitali 10-mut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tunngassuteqartumut nuunneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaalluni.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Aalajangersagaq § 9-mut nutaamut nuunneqarpoq, taamaalilluni kommunalbestyrelsit Naalakkersuisullu nakkutilliisarnerat immikkoortinneqarlutik.

Soorunalimi Naalakkersuisut paaqqinnittarfinnut Naalakkersuisut nammineerlutik ingerlataannut nakkutilliisussaasutut nassuiassagaanni tamanna isumaqarpiarnaviangilaq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Naalaakkersuisut nakkutilliisussaataitaneranni nammineq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutit pineqarput.

§§ 9 aamma 10

Aalajangersakkakkut allaffissornikkut immikkoortorta qarfik nutaaq saqqummiunneqarpoq, "nakkutilliisoqarfik".

Inatsimmut oqaaseqaatini ajoraluartumik allaaserineqanngilaq immikkoortorta qarfiup taassuma §§ 12 - 14-imi immikkoortorta qarfimmu taamatuttaaq nutaajusumut "Qitiusumik Siunnersuisarfimmu" tunngatillugu pissusiviusutigut sulisoqarnikkullu qanoq inissisimanagera. Kisiannimi erseqqissuusariaqarpoq nakkutilliisoqarfiup pissusiviusutigut inuttalersugaanermigullu siunnersuisartoqarfimmik isumalluuteqannginnissaa. Immikkut ittumik ajornartorsiuteqartoqalissaaq immikkoortorta qarfiit taakku marluk naalakkersuisoqarfiup ataatsip ataanut inissisimassappata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naalakkersuisoqarfimmi maannakkut ingerlatsivinnik aaqqissuussaannermi "immikkoortortaavoq", ingerlatsinermili ajornartorsiutaanersoq nalilersorneqanngilaq.

Ersernerluppoq nakkutilliinermut oqartussaasut akuliussinnaanerata qanoq innissaa inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera pillugu inatsimmi §§ 7a - 7g-mi atuutilersinneqartunut tunngatillugu.

Ersernerlupportaaq inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera pillugu inatsimmi §§ 7a - 7g-mi akuliussinnaanerit aamma inatsisissatut siunnersuummi matumani §§9-10-mi akuliussinnaanerit allaffissornikkut qanoq aqunneqassanersut tassa kommunip suliat suliarineqarnissaat Qitiusumik Siunnersuisartoqarfirmut suliassanngortissimagaangagu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanagerusumillu ilusilersorneqarlutik. Inatsisissatut siunnersuut aaqqissuuteqqitaq "apeqqummut" tassunga tulluurtumik "akissuteqartutut" nalilerneqarpoq.

§ 10, imm. 1-ip pisariaqartitaanera paasiuminaappoq aalajangersakkamimi taaneqarsimammat kinaassutsimut uppernarsaammik takutitsinikkut eqqartuussiviillu aalajangiiseqqaarnagit paasissutissanik tunniussisoqarsinnaasoq. Oqartussaqaarfiit akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq sulianik suliarinninnermut inatsimmi malittarisassat malillugit pisarpoq, immaqalu 1. september 2016-imiit inunnik paasissutissanut inatsit tunngavigalugu aamma pisinnaalissalluni. Toqqaannartumik paasissutissanik tunniussineq qaqutigoortumik pisassaaq, qulaanilu malittarineqartussat aallaavigineqartuassapput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisit taakku marluk najoqqutarineqarsinnaanermigut inatsisitut allatulli naleqartigipput. Inatsisit taakku marluk imminnut aporaaffeqassagaluarpata, pisortat ingerlatsiviini tamani inunnut paasissutissanik suliaqarnermut inatsimmut nalinginnaasumut (inunnut paasissutissanut inatsit) naleqqiulluni, meeqqanik suliaqarnermut inatsit immikkut ittoq (inatsisissatut siunnersuut) pingaarnerutinneqarluni atorneqassaaq. Kommunit paasissutissanik taamaattunik tunniussinnginnissamut pisinnaatitaaffiannut sanilliullugu nakkutilliiviup paasissutissanik suliamut attuumassuteqartunik pissarsisinnaanissaa inatsisissatut siunnersuummi salliutinneqarpoq.

Takujuminaappoq § 10, imm. 2 piviusorsioortunik imaqarnersoq sulianik paasissutissiisarneq pillugu pisortat ingerlatsisinnaatitaaneranni malittarisassat nalinginnaasut saniatigut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq maannakkut oqaatsitigut erseqqissaavigineqarpoq.

§ 10, imm. 3-mut inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatitai, oqaaseqatigiinnut "aalajangersagaq kommunimi ataatsimiititaliamut siulittaasup piginnaatitaaffiisa "sakkukitsumik" assigaannut [...]" oqaaseqatigiinnut tunngatillugu pisortat ingerlatsisinnaatitaanerat uuttuutigalugu aallaaviqassagaanni imaaliinnarlugu paasineqarsinnaanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaasertaliineq taaneqartoq peerneqarpoq, immikkullu nassuiaat oqaatsitigut erseqqissaavigineqarluni pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§§ 12-14

Kommunip §§ 9 -10-mut oqaaseqaatigisani innersuussutigissavai.

Paasiuminaappoq pisortat ingerlatsineranni akisussaaffik qanoq ilillugu inissinneqassanersoq suliaq Qitiusumik Siunnersuisarfimmit kommunimut eqqunngitsumik kaammattuuteqartoqarnera pissutigalugu kukkusumik aalajangiivigineqassapat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut oqaatsitigut erseqqissaavigineqarpoq aammattaaq tamassumunnga immikkut nassuiaatini. Kommunalbestyrelsit aalajangiinerni ingerlatsinerami akisussaasuupput, tamannalu § 14-imi pingaartumik § 14, imm. 2-imi immikkut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq. Immikkoortortaqarfik soorunami akisussaasuvoq, qulliunerusumillu isigalugu taassuma sulisitsisvani.

§ 15

§ 15, imm. 1-imut oqaaseqaatini titarnertaami kingullermi allassimasoqarpoq kommunip meeqqap atugarisai misissussagai nalunaarutiginninneq kinaassutsimik paasissutissiinertaqanngikkaluarpalluunniit.

Kommunimiit paasiuminaatsilluinnarparput qanoq ililluni kommuni paasissutissat suminngaanneernerannik ilisimasaqarfiginngisat imaluunniit allamik pissuteqartumik eqqortuunersut misissorneqarsinnaanngitsut tunngavigalugit sukumiisumik misissuisarsinnaassanersoq. Kinaassutsimik oqaatiginninnani nalunaarutiginninneq tunngavigalugu misissuineq taamaalilluni nalinginnaasumik pinngitsoorani peqataasunik tusarniaanermut tunngavigineqarsinnaanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Misissuinerami sammineqartoq tassaavoq meeraq ilisimatinneqartussaq soorunalumi qanigisai isumassorneqarfissaalu, nalunaaruteqartullu kinaanerata ilisimaneqannginnera nalunaaruteqarnerup misissorneqannginneranut pissutaasariaqanngilaq.

§ 15, imm. 2-mut oqaaseqaatini allaaserineqarsimavoq innuttaasumut nalunaarutiginninnermik tunniussaartumut suliap ingerlanera pillugu ilisimatitsissuteqartoqartassanngitsoq. Tamanna

aallaaviatigut eqqorpoq kisiannili kommunimi inunnik paasissutissaataateqarfik pillugu inatsimmi paasissutissanik ingerlatsitseqqinnermut atatillugu nalunaarutiginnittussaataaneq pillugu §§ 28 aamma 29 malillugit taamatut tunngaveqarnek tamakkiisumik ingerlatiinnarneqarsinnaanersoq naliliisoqarnissaa maqaasineqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Nalunaaruteqarnerup tigungeranik uppersarsaat nalunaaruteqartup saniatigut inuit pillugit paasissutissanik imaluunniit inuit pillugit paasissutissanik mianerineqartussanik imaqartariaqanngilaq.

§16.

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini nalunaarutigineqartoq inuttut allassimavoq naak sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneq pingaarnerusutigut pisortani suliffeqarnermik imaluunniit pisortani suliaqarnermik tunngaveqaraluartoq.

Taamaammat paatsuunganarpoq nalunaarutiginnittoq suliarnut attuumassuteqartut inissisimanninnerarneqarmat. Suliani pisortani oqartussaasut pisortani oqartussaasunik allanik suleqatiginniffigisaanni pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut peqataasunik paasinnittaatsit taamatut suleqatigiinnermut pisariaqartitaanngillat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 16, imm. 2-mut, immikkoortoq kingullermut, immikkut nassuiaatini allaqqasutut suliap ingerlanneqarnera pillugu nalunaaruteqartup ilisimatinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqannginnera erseqqissarniarlugu nassuiaat ilanngunneqarpoq.

§18.

Inunnik paasissutissaataateqarfik pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnerata kingornatigut oqartussaasunut Kalaallit Nunaanniittuunngitsunut paasissutissanik ingerlatitseqqissagaanni pisariaqalerpoq oqartussaasut tigungisussat nunat pingajuattut isumannaatsuunissaq pillugu inunnik paasissutissaataateqarfik pillugu inatsimmi § 27-mik naammassinnissimanissaat.

§19

§ 18-imut siuliini oqaaseqaatigineqartut innersuussutigineqassapput uungalumi qitiusumik nalunaaruteqartarnermut paasissutissaateqarfik sukkulluunniit inunnik paasissutissaateqarfik pillugu inatsimmi piumasaqaataasunik naammassinnissimasussaammat.

Tamakku saniatigut suliarnut suliarineqartarnerannut tunngatillugu siunertat suut taamatut nalunaaruteqartarnermut periaatsikkut iluaqutaassanersut nassuiaateqartoqarnissaa ujartorneqarpoq.

Akissut: Kommuni nalunaarutinin tikuneqartunik nuna tamakkerlugu tamanik takunnissinnaalertitsineq.

§ 20

Imaaliinnarlugu suliat suliarineqartarnerannut piffissaliussanik piunasaqaatit sukangasuut pissusiviusutigut kommuninit naammassineqartarsinnaanissaat ilimanangilaq.

Immikkoortoq 3-mut oqaaseqaatini sukumiilluinnartumik allaaserineqarsimavoq qanoq "paarsinerlunnerit, annersaanerit imaluunniit kinguaassiuutitigut pinngitsaaliinerit" paasineqassanersut. Taamatut sukumiilluinnartunik qanoq paasineqarnissaannik nassuiaatit pissutsit nassuiaatini toqqaannartumik allaaserineqarsimatinnagit nalornilersitsisinnaapput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Piffissaritinneqartut inatsisissatut siunnersuummi nutarterneqarpoq ataasiakkaallu annertusineqarlutik, taamaalilluni kommuni isumaginnittoqarfinit tamanit nunami sumi inissisimanagerat apeqqutaatinnagu malinneqarsinnaanissaat isiginiarneqarluni. Immikkoortualunngorlugit nassuiaatit paasinninnissamut ikiuutaapput, aammali, soorlu erseqqissarneqartoq, pisuni allaaserineqartunut naleqquteqqissaanngitsuni nalornilersitsisinnaallutik. Nalilerneqarporli paasinninnissaq annertunerpaamik annertusisikkaat, taamaammallu immikkoortualunngortinnerat allanngortinneqarani. Tamanna pillugu oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq.

§ 21

Ersernerluppoq - inatsisissatut siunnersuummi § 28-mut ikiorsiissutissarpaalussuarnut neqeroorutit nassuiarneqarsimasunut sanilliukkaanni - tamakku qinnuteqaateqaqqaarani akuersissuteqartitseqqaaraniluunniit aallartinneqartarsinnaassanersut.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut imatut paasineqassaaq, neqeroorutit pingaarnertut malittarisassatut akuerinissaannut pisussaaffeqartoqanngitsoq, inuilli ataasiakkaat akuerinissaannut pisinnaatitaaffeqartut. Neqeroorutit taamaammatt inatsisissatut siunnersuummi allatut allanneqarsimanngippata, assersuutigalugu § 28-imi nutaami angerlarsimaffiup avataani inissiisoqartussaanaera, itigartinneqarsinnaavoq.

Imm. 4 immikkuullarissumik oqaatsinik atuiffiuvoq "aalajangiisoqassalluni ikiorsiissutinik aallartitsinissamut tunngavissaqarneris". Pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut aallaaviusarpoq oqartussaaffeqarfiup isummenera, neqeroorummik, peqqussuteqarnermik, inerteqquteqarnermik pinngitsaaliinermilluunniit atuinissamik kinguneqanngitsoq pisortat ingerlatsineranni inatsisinik tunngaveqarluni aalajangiinerusarani. Suliniuteqareernermi malitseqartitsisarneq pillugu siunnersuummi § 27-mut tunngatillugu oqaaseqaatini paatsuugassaannngitsumik allassimasoqarpoq taamatut oqaasertaliinissaq ilisimaaralugu atorneqarsimasoq suliniuteqareernermi malitseqartitsisoqanngitsoortoqartillugu naammagittaalliortoqarsinnaanaera qulakkeerniarlugu.

Taamaakkaluortoq § 21-mut oqaaseqaatini allassimasoqanngilaq taamatut eqqarsartaaseqarneq tassani atuunnersoq.

Akissut: Eqqarsartariaatsip taassuma assinga uani atuuppoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni, pissutsillu taakku ilaat siunnersuummi nutartikkami paasineqarsinnaanerat maannakkut pitsaanerulerpoq.

Imm. 5 aalajangersakkamut oqaaseqaatinut naapertuutinngilaq, tassami inatsisip oqaasertaani taamaaliortussaatisoqarmat oqaaseqaatinili taamaaliorsinnaatitsisutut allaaserineqarsimalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Kukkunermik tunngaveqarpoq. Maannakkut aaqqinneqarpoq.

Kapitali 7:

Inatsimmi kapitalip qulequtaa inatsimmut oqaaseqaatini kapitalip qulequtaanut naapertuutinngilaq. Kisianni oqaasertaliussat taakku marluk arlaannaalluunniit §§ 22 - 27-t imarisaannut atorsinnaasutut eqqoqqissaanngillat. Taaguut naleqqunnerusoq tassaasinnaavoq "Immikkut ittunik sulianik suliarinnilertarnerit aamma suliniuteqareernermi malitseqartitsisarneq".

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni. Kapitali suliaassanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassanik imaqartoq inatsisissatut siunnersuummi kingusinnerusumut maannakkut ilanngunneqarpoq, neqeroorutillu inatsisissatut siunnersuummi siusinnerusumut inissinneqarlutik.

§22:

Inatsimmut oqaasertaliussani paasinarsisinneqartariaqarpoq pisortat ingerlatsineranni inatsisinut tunngatillugu meeqqanik oqaloqateqarnerit qanoq ingerlanneqartassanersut, suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi peqataasut sinniisoqartarnerat pillugu § 8-mut tunngatillugu aamma peqataasut tusarniaavigineqarneranni malittarisassanut tunngatillugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Meeqqanik oqaloqatiginnittarneq pillugu malittarisassat sukumiinerusut § 43, imm. 4-mi pisinnaatitsinermut aalajangersakkat naapertorlugit Naalackersuisut aalajangersarneqarsinnaapput.

Imm. 3-mut oqaaseqaatini innersuussutigineqarpoq oqaloqatigiittoqarnerani inuup toqqissisimanartitaasup imaluunniit meeqqanik illersuisartup meeraq ikiorsinnaagaa. Pinngitsaaliinikkut arsaarinnittarnerit eqqaassanngikkaanni (inatsisissatut siunnersuummi § 37) inatsisissatut siunnersuummi § 28-mi siunniunneqarpoq meeqqamik illersuisuliineq ikiorsiissutissatut neqeroorutaassasoq. Taamaammat ersernerluppoq meeqqanik illersuisartooq qanoq iliorluni suliap taamatut killikkallarfianni illersuisunngortinneqarsinnaanersoq, tassa arlaatigut ikorsiinissamik neqerooruteqartoqarnissaanik aalajangiisoqarsimatinnagu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaaneruserumillu ilusilersorneqarlutik. Suliassanik suliarinninnissamut qulakkeerinninnerit, soorlu meeqqanut illersortinut atassuteqartitsineq, maannakkut suliassanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat pillugit immikkoortumut nutaamut maannakkut nuunneqarput. § 43, imm. 1-imi oqaasertaliineq nutaaq maannakkut imatut allaqqalerpoq: "Meeqqap ikiorserneqarnissaanut suliniuteqarnermik aallartitsinissaq pillugu suliamik kommunalbestyrelsip suliarinninneranut atatillugu, meeqqap meeqqanik illersuisumit ikiorneqarnissaa kommunalbestyrelsip neqeroorutigisinnaavaa [...]." Taamaattumik meeqqamut illersuisoq suliap taamatut killikkallarfianni neqeroorfigineqarsinnaavoq, tassani ikiorsiinissamik suliniutit pillugit suli aalajangiisoqarsimanngitsoq.

Imm. 3-mut oqaaseqaatit immikkoortortaanni kingullermi allattoqarsimavoq suliami oqaloqatiginnittoqarsimanngininneranut tunngavilersuuteqartoqassasoq. Nalinginnaasumik allattuisussaatitaanermik annertusisitsineq pineqarsimassappat piumasaqaat inatsisip oqaasertaanut ilanngullugu allanneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisip oqaasertaani naatsorsuutigineqartut akerlianik pisoaqarsimanissaa naliliiffigineqarpoq, tassa meeqqamik oqaloqateqartoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarluni. Inatsisissami siunnersuummi aamma oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaaneruserumillu aaqqissuunneqarluni.

Imm. 4 Naalackersuisut allaffissornermi malittarisassanut itinerusumik aalajangersaasinnaanermut piginnaatitaanerannut tunngavoq. Aalajangersakkamut oqaaseqaatini inunnik isumaginnittoqarimmi akisussaaffiit piginnaatitaaffiillu agguarsimanerannut aamma kommunit sulisussarsiortarnermut atatillugu pisussaaffiitut sulisullu piginnaasaannut piumasaqaatinut takisuumik nassuiaat ilanngunneqarsimasoq. Oqaaseqaatit tamakku imaaliinnarlugu imm. 4-mi piginnaatitsissummut attuumassuteqanngillat tamatumalu saniatigut malittarisassatut immikkoorluinnartut kommunalbestyrelsit aaqqissuussaaneermut pissaaneqarnerannut akuliunnertut allassimallutik taamaammallu taamaassimassappat kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmut ilanngunneqartussaallutik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Immikkoortoq inatsisissatut siunnersuummik oqaatsitigut erseqqissaasoqarneratigut pitsaaneruserumillu aaqqissuussisoqarneratigut maannakkut peerneqarpoq inatsisissatullu siunnersuummi nutartikkami allaqqanani.

§ 23

Kaammattuutigineqassaaq suliap qanoq ittuunerat pineqartoq apeqqutaatillugu iliuusissatut pilersaarutit immikkuualuttortaasalu imarisaat qaffasissusilersorneqarsinnaalissasut. Nukissanik

atuilussinnarnerussaaq suliani annikitsunik ajornanngitsunnguaniilu iliuusissatut pilersaarutininik angisoorsuanik suliaqartoqartalissagaluarpat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ilimagineqarpoq mianerinninneq iliuusissatut pilersaarutininut malittarisassani § 46, imm. 8-mi nutaami pisinnaatitsineq naapertorlugu Naalackersuisut suliarisinnaasaanni ilanngunneqassasoq.

Immikkoortoq 4-mut oqaaseqaatini allassimavoq "pingaaruteqarluinnaqqissaartoq". Tamanna misigissutsinik attuiniarluni namminissarsiorlunilu oqaasertaliineruvoq inatsisit oqaasertaanniittariaqanngitsoq piareersarneqarneranniittariaqaranilu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarneranut pitsaannerusumillu aaqqissuussisoqarneranut atatillugu peerneqarpoq, inatsisissatullu siunnersuummi nutartikkami allaqqanani.

Imm. 6 erseqqissarneqartariaqarpoq takuneqarsinnaalersillugu iliuusissatut pilersaarutip imarisai tassaammata meeqqamut ilisimatitsissutigineqartussat.

Tamatuma saniatigut paatsuunganarpoq aalajangersakkamut oqaaseqaatini erseqqissaasoqarmat taamatut ilisimatitsissuteqarneq tusarniaasussaataanerup ilagigaa. Taamatut ittumik ilisimatitsissuteqarneq annertusisamik ilitersuisussaataaneq pillugu malittarisassaavoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 46, imm. 7-imut immikkut nassuiaatini maannakkut allaqqalerpoq.

Siunnersuummi imm. 7 malillugu Naalackersuisut pisussaapput iliuusissanut pilersaarusiortarnermut erseqqinnerusunik malittarisassaliussallutik, aalajangersakkamulli oqaaseqaatini atuarneqarsinnaalluni taamaaliorsinnaanermik aalajangersagaasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Kukkuneq aaqqinneqarpoq aammalu § 46, imm. 8-mut immikkut nassuiaatini oqaatsitigut eqqortumik erseqqissaasoqarluni.

§24

Imm. 2 imm. 1-imut tunngatillugu pisariaqartariaqanngikkaluarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ukiumut ataasiaannarnani oqaatigineqartutut ilagineqartoq taamatut pisoqarnerani ingerlaavartumik nutarterisoqartassasoq erseqqissarniarlugu allanngortinneqanngilaq.

§§ 25 aamma 26

Akuliulluni aalajangiinissamut inatsisikkut tunngavissiisoqarsimanera pissusissamisuunngitsutut isumaqarfiginarpoq, tassa siunertaasimangippat taamaaliorneq pinngitsaaliissutaassasoq imaluunniit malinneqannginnera pineqaatissiissutaasinnaasoq. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini peqqussutit taamatut ittut allaaserineqarnerat imaaliinnarlugu nalornilersitsivoq, ilumut pisortat ingerlatsineranni inatsisinik paasinnittaaseq malillugu aalajangiinerunersut.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Aalajangersakkat peerneqarput aammalu angajoqqaat meeqqallu akisussaaffii pillugit oqaloqatigiinnissamut aggersaasernerit pillugit aalajangersakkanik taarserneqarlutik.

§ 25, imm. 2-mut oqaaseqaatini allanneqarsimavoq kommunip angajoqqaanut peqqussuteqarneq "mianersoqqussutitut kingullertut" atorsinnaagaa. Paasinarsisinneqartariaqarpoq taanna imatut paasineqassanersoq kommunip ajornartorsiuteqartoqaqqilersillugu pinngitsaaliilluni iliuuseqartoqarnissaanik malitseqartitsilluni aalajangiinnermini, pingaartumik pinngitsaaliilluni meeqqamik arsaarinnittoqartillugu, suliamik paasissutissiisarneq annertussusilersuisarnerlu pillugit nalinginnaasumik malittarisassat malinngissinnaagai.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Akissutit ataaniittut takukkit.

§ 27

Kommunip akisussaasup nammineerluni nalilertariaqarpaa iliuuserineqartunik malitseqartitsineq qanoq sivisutigissanersoq taamatuttaaq innuttaasup 24-nik ukioqalerneranit siusinnerusukku unitsinneqassanersoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik. Malitseqartitsineq pillugu aalajangersakkat § 42-mi nutaami erseqqissarluarneqarsimapput.

Kapitali 8 qulequtartaalu

Taaguummik "aaqqiissutissatut iliuuseqarnerit" atuneq pineqaatissiinertut nipeqarpassippoq.

Tamatumani pineqarsimappat ikiorsiinnermut neqeroorutitut ikiorsiissutigineqarsinnaasumut ataatsimut taaguut siunertamut naleqqunnerusimassagaluarpoq taaguut "ikiorsiiniarluni iliuuseqarnerit" atussallugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Maannakkut taaguut "tapersiisarnermi iliutsit" tassunga taarsiullugu atornerqalerpoq.

§28

Imm. 3-mi ikiorseeriaatsinik allattukkat imatut isumaqalersitsipput tamatumani pineqartut neqeroorutit, kisiannili imm. 5 nalornilersitsilluni siunertaanersoq ikiorseeriaatsit aammattaaq pinngitsaaliissutitut ikiorsiissutigineqarsinnaasut.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut imatut paasineqassaaq, neqeroorutit pingaarnertut malittarisassatut akuerinissaannut pisussaaffeqartoqanngitsoq, inuilli ataasiakkaat akuerinissaannut pisinnaatitaaffeqartut. Neqeroorutit taamaamat inatsisissatut siunnersuummi allatut allanneqarsimangippata, assersuutigalugu § 28-imi nutsaami angerlarsimaffiup avataani inissiisoqartussaamera, itigartinneqarsinnaavoq.

Ikiorseeriaatsinut ataasiakkaanut kommunimit oqaatigineqassaaq:

Ilaqutariit isumasioqatigiinnerat:

Oqaaseqaatini atuarneqarsinnaavoq ilaqutariinnik isumasioqatigiissitsineq atorneqarsinnaasoq inissiisoqassaneranik paasiniaanerup ilaatut. Ilaqutariit isumalioqatigiinnerat ikiuinnermik neqeroornertut isumaqarnanera pitsaavallaanngilaq. Inatsiseqarnikkut isumannaatsuunissamut tunngatillugu eqqarsarnartoqarpoq ikiorsiinissamut neqeroorut pinngitsaaliilluni akuliuttoqarnissaa pillugu suliamik paasissutissiinerup ilaatut atorneqassappat, tassa neqerooruteqarnermik tigusisussaq taamatut siunertaqarnermik tamakkiisumik ilisimatinneqarsimangippat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Nalilerneqarpoq ilaqutariinnik isumasioqatigiittanerup pitsanngorsarneqarpiarneratigut ataatsimut iluarineqarnerusumillu aaqqiissutissamik nassaartoqarsinnaavoq tassungalu peqatigitillugu ilaqutariinni maluginiartitsisoqalersinnaalluni tamannalu pillugu oqaloqatigiittarneq pitsanngortinneqarsinnaalluni.

Meeqqamut illersorti

Kommunip pisortat ingerlatsineranni ingerlaaseqartarnermut atatillugu meeqqanik illersuisoqarnermik oqariartaatsimik atuineq pillugu § 22-mut oqaaseqaatigisani innersuussutigissavai.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Akissutit ataaniittut takukkit. Ataatsimut isigalugu naliliisoqarpoq, iliuuseq meeqqap nammineq pillugu suliamut kingusinnerusukkullu aalajangiinernut sunniuteqarnissaanut pitsanngorsaataasoq.

Inunnik isumaginninnermi perorsaanikkut ornittakkat immikkut ittut:

Aalajangersakkamut oqaaseqaatigineqartuni atuarneqarsinnaavoq aalajangersagaq immikkut sanaartornissamut inatsisitigut tunngavissiisoq. Inatsimmi taamatut periarfissaq ikiorsiinissamut neqeroorutitut taamaalillunilu innuttaasunik sullissinissamut periarfissatut allassimanagera tamatumunnga tulluutinngilaq.

Katerisimaartarfinnik taamaattunik pilersitsisinnaaneq kommunimut piginnaatitsissummi inatsisitigut tunngaveqarpoq imaluunniit inatsisiliortup katerisimaartarfiit taamaattut qanoq ittuunissaat immikkut aalajangiiffigerusussappagu oqaatsip erseqqinnerusumik imarisai inatsimmi immikkut nassuiarneqartariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Peerneqarpoq, aammalu § 21, imm. 6-imut nutaamut immikkut nassuiaatit maannakkut taamaallaat imatut allaqqalerput: "Aalajangersakkap kommunalbestyrelse periarfissippaa pineqaatisseeriaatsinik allaanerusunik imm. 3-mi taakkartorneqartunit allaanerusunik misileraasinnaassalluni, meeqqamut, inuusuttuaqqamut ilaqutariinnulluunniit atorneqartussatut tulluussorineqarpata. Tassaasinnaapput misiligutitut atorneqarsinnaasut, isumaginninnikkulluunniit neqeroorutaasinnaasut allat meeqqanut inuusuttunulluunniit malitseqartitsinermik sulissunneqartunut.

Allatut ikiuineq:

Ilaqutariit angerlarsimaffeerunnissaat pinngitsoortinniarlugu ineqarnermut akiliutinut tapiissuteqartoqarsinnaanera allanneqarsimavoq. Ineqarnermut akiliutinut tapiissutit assigisaalluni nalinginnaasumik pisortanit ikiorsiissutit ineqarnermullu tapiissutit pillugit malittarisassanut ilaapput, inatsisissatullu siunnersuummi tassani allassimasoqanngimmat inunnik isumaginninnermi ikiorseeriaatsinut allanut tunngatillugu tamanna taartaasinnaasoq nassuiarneqartariaqarpoq qanoq ilillugu pisortanit ikiorsiissutit ineqarnermullu tapiissutit pillugit malittarisassanut tunngatillugu ineqarnermut akiliutinut akiligassanut meeqqamut ikiorsiiniutitut tapiissuteqartoqarsinnaanera allaffissornikkut aqunneqassanersoq.

Akissut: Siunnersuut taamatut oqaasertaqartillugu akuerineqassappat meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni toqqaannartumik piginnaatitsissut atorlugu aningaasatigut tapersiisoqarsinnaavoq. § 21, imm. 5-imut immikkut nassuiaatini oqaatsitigut erseqqissaavigineqartuni maannakkut imatut allaqqasoqalerpoq: "Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq kommunalbestyrelse kissaateqarsimappat ilaqutariinnut aningaasatigut ikiorsiissuteqarniarluni. Tamanna pisinnaavoq ilaqutariit ineqarnerminnut akiligassaqalersimappata, inigisaminnit anisitaasinnaanermik kinguneqartinneqarsinnaasumik. Inigisamit anisitaasussanngortinneqarneq nalinginnaasumik tassaasarpoq inunnik isumaginninnermi sullissivimmiit pilertortumik meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut tunngavigineqartartoq. Aningaasatigut ikiorsiinerup ajornartorsiut taamaattoq pinaveersaartissinnaappagu pinngitsoortissinnaappaguluunniit, assersuutigalugu ilaqutariit ineqarnermut akiitsuisa pisariaqartitaasaluunniit allat, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa pisariaqartilersimappassuk, aningaasatigut ikiorserneqassanersut kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

Allassimanerani ersernerluppoq ikiorsiiniutinut allanut akuersissuteqartarneq pillugu imm. 6 imm. 3, nr. 9-mut, tassami ikorsiniutinut allanut siumut akuersissuteqartoqaaqqartinnagu ammaassisumut, tunngatillugu qanoq allaffissornikkut aqunneqassanersoq.

Akissut: Oqaatsitigut erseqqissaasoqarnerata kingorna maannakkut ersarinnerulersimassaaq aammalu imm. 6-imut immikkut nassuiaatit oqaatsitigut erseqqissarneqarneranni pitsaaneru-sumik nassuiarneqalersimassalluni.

§29

Imm. 1-imi aalajangersakkamullu tassunga oqaaseqaatini taakkartorneqarput immikkut ittumik meeqqanut illersortinik pikkorissartitsisarnissat. Kalaallit Nunaanni inunnik isumaginninnermut inatsisini oqariartaaseq nutaajummat nassuiarneqartariaqarpoq kikkut taamatut pikkorissartitsisuusassanersut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Oqaaseqaatini allassimasoqarportaaq kommuni naliliisussaammat meeqqanut illersuisumik neqerooruteqarusunnerluni. Tamanna imm. 2 aamma 3-mut naapertuutinngilaq tassami imm. 2 aamma 3-mi allaaserineqartutut meeqqamut illersuisuliinissaq pinngitsoorani pisussaammat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaanermut pitsaanerusumillu aaqqissuussinermut atatillugu titarneq taanna peerneqarpoq, maannakkullu § 44, imm. 1-imut immikkut nassuiaatini allaqajunnaarluni.

Oqaaseqaatini allassimasoqarportaaq kommunit aallaaviatigut akuerisariaqarmassuk meeqqap illersuisoq imaluunniit inuk alla tatigisani ilagisinnaagaa. Tassani sulianik suliarinninnermut inatsisip § 8, imm. 2-p kingunerisaanik illuatungerisamik saqqummiussisinnaanermut killiliisunik saneqqutsisinnaaneq eqqarsaatigineqarpat, tamanna inatsisip oqaasertaanut namminermut ilanngunneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamatut eqqarsartoqanngilaq, kommunilli isumaliutigisinnaallugu.

Imm. 3-mut oqaaseqaatini allassimavoq meeqqat inissinneqareersimasut inatsit atuutilerniariarpat meeqqanut illersuisulerneqartassasut. Tamanna § 63-imi ikaarsaariarnermi malittarisassatut ilanngunneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat, meeqqat tapersiinnaapput, tamannalu pillugu, maannakkut § 44, imm. 3-miilersuni, immikkut nassuiaatit imatut paasineqaannassapput, inatsisip atuutilersinneqarnerani kinguninnguaq pisortani oqartussat iliuuseqavittariaqarnerannik eqqaasitsineq.

Imm. 4-mut nassuiaatini meeqqamut illersuisunut qanoq inuuneqarneq pillugu piumasaqaatinik isiginneriasissat kommuninit misissuiffigineqartariaqartut allanneqarsimapput. Tamanna paatsuunganarpoq, tassa nalunaarummi malittarisassat taamaattut ilanngunneqarnissaat siunertarineqarsimappat, tassami taamatut misissuisussaataaneq taamaalilluni toqqaannartumik nalunaarutip kingunerissammagu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Tamakku saniatigut allanneqarsimavoq meeqqanik illersuisoq nipangiussisussaataasariaqartoq. Nipangiussisussaataanermik malittarisassat sulianik suliarinnittarneq pillugu inatsisip aamma pinerluttulerinermik inatsisip malitsigaat taamaammallu inunnik isumaginninnermut immikkut inatsimmi immikkut malittarisassaqaartitaasariaqaratik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqaatit immikkut ittut kommunemi ingerlatsivimmik taakku pillugit eqqaasitsisariaqarneq pisariaqarpassippoq. Pingaartumik ilimagineqanngilaq meeqqanut illersortit pisortanit atorfeqassasut, aammalu nipangiussimasussaataaneq il.il. pillugit pisortat suliasanik suliarinnittarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkanik suliamik ingerlatsinermik ilisimasaqassasut.

§30.

Imm. 2-mut oqaaseqaatini allassimavoq kommuni iliuusissanut pilersaarummik tunniussinissaanut "peqquneqassasoq". Inatsisip oqaasertaani pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinermut tunngatillugu peqqussutitut saqquminngilaq kisiannili pisortat ingerlatsinerani inatsiseqartitsinermut tunngatillugu paasissutissisussaataanertut.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Oqaasertaliineq inatsisissamik siunnersuummik pitsaaneruummik aaqqissuussinermut oqaatsitigullu erseqqissaanermut atatillugu peerneqarpoq.

Qanoq inuuneqarneq pillugu piumasaqaatit nipangiussisussaataanerlu pillugit imm. 3-mut oqaaseqaatinut tunngatillugu kommunip § 29, imm. 4-mut oqaaseqaatini siuliiniittut innersuussutigissavai.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

§§31-32

§ 30-imut oqaaseqaatinut innersuussisoqarpoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

§ 33.

Eqqarsaatigilluagaarpasinngilaq suliassanik namminersortunut suliassanngortitsisarneq pillugu nalinginnaasumik aalajangersagaq ikiorsiissutissat aalajangersimasut pillugit kapitalimut ilanngunneqarsimammat.

Tamatuma saniatigut ersernerluppoq peqatigiiffiit "akuersaarneqarsinnaanerat" qanoq paasineqassanersoq, aalajangersakkammi imarisai malillugit taanna namminersortunut suliassanngortitsisarnermut inatsisitigut tunngavissiaammat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqarpoq peqatigiiffiit kattuffillu sorliit suleqatigineqarnissaannik kissaateqarsinnaaneq kommunit soorunami namminneq aalajangissa-gaat. Naatsorsuutigisariaqarpoq peqatigiiffik akuerisaasoq akuerisaanngitsuminngarnit ajornan-ginnerusumik namminersortuniit aningaasanik pissarsiniarnissaminut periarfissagissaarnerussa-soq. Naalackersuisut peqatigiiffinnik akuersinissaannik aalajangersakkami Naalackersuisut periarfissinneqarput, tamassumanilu peqatigiiffiit ersarinnerulersinneqassapput immaqalu ingerlatsinerminni pisortani oqartussaniit malugitinniarnissartik aningaasanillu pissarsiniarnissartik ajornannginnerulersissinnaallugu.

§34

Ullumikkut "siusissukkut sulissuteqartarnertut" ilisimaarineqartumik inatsisitigut malittarisassiinissaq pineqarsimappat inatsisikkut aalajangersakkami imaluunniit oqaaseqaatitaani tamanna erseqqissarneqartariaqarpoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaaneruseqarpoq aaqqissuunneqarluni.

Ersernerluppoq imm. 3 imatut paasineqassanersoq angajoqqaanngortussanut ikiorsiinissamik neqerooruteqarneq pinngitsaaliilluni akuliunnertut naammassineqartassanersoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip tamannalu pillugu nassuiaatit atuarneranni tamanna pisinnaasoq oqaatsitigut erseqqinnerulerpoq Assersuutigalugu § 26, imm. 2-mut immikkut nassuiaatini naggasiilluni immikkoortoq imatut allaqqalerpoq: "Pisuni immikkut ittuni ernisarfimmiit toqqaannartumik angajoqqaat akuersissuteqartinnagit meeqqap inissinneqarnissaa pisariaqarsinnaavoq, naartusoq meeqqamik isumaginnissinnaanngitsoq qularnaatsumik ilimagineqarpat. Kommunalbestyrelsip nalilissappagu meeqqap inunngornermi kingorna allamut inissinneqarnissaa, kommunalbestyrelsi pisussaavoq aalajangersakkat sakkortusisat najoqqutaralugit taamatut aalajangiissalluni."

"Neqeroorutit annertunerusut" pisariaqartitaanerat pillugu imm. 4-mut oqaaseqatit imm. 3-miittuugaluarpata tulluarnersagalarpoq.

Akissut: Aalajangersagaq oqaatsitigut erseqqissarneqarpoq pitsaannerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Kapitali 9

Kommunip kapitali 8-mut kapitalip qulequtaanut oqaaseqaatini innersuussutigissavai.

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§35

Imm. 1-imut oqaaseqaatini ilaatigut allattoqarsimavoq "Meeqqat marluk assersuutigalugu [...]". Assersuutigineqartoq imaaliinnarlugu ersernerluppoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 27, imm. 1-imut nutaamut immikkut nassuiaatit oqaatsitigut erseqqissarneqarput, taamaalilluni "Meeqqat marluk..." peerneqarluni oqaaseqatigiillu sinneri erseqqinnerulersinneqarluni.

§36

Oqaaseqaatini "Imm. 3-mut" aamma "Imm. 4-mut" imaalillugit aaqqinneqassapput "Nr. 3-mut" aamma "Nr. 4-mut".

Akissut: Ilanngunneqarpoq.

§ 37

Kukkuneruvoq imm. 1-imi allanneqarsimammat meeqqamut illersuisoqarsinnaatitaaneq paasissutigineqartussaasoq. Tamanna § 29, imm. 2 malillugu, pisussaaffimmut tunngavoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaannerusumillu aaqqissuussisoqarluni, aalajangersagarlu taanna, maannakkut § 28-iulersoq, oqaasertalersornera eqqornerulerluni ersarinnerulerlunilu.

Soorluuna nalunaaruteqarnissamut killiliussaqaq pillugu imm. 1-imi aalajangersagaq § 38, imm. 1-itut imaqartoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaannerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Imm. 3-mut oqaaseqaatini erseqqissarneqarsinnaanersoq eqqarsaatigineqartariaqarpoq, nukinginnartumik inissiinerit oqaatsitut taannaannaalluni peqataasunik tusarniaanissamut piussaaffeerutsitsinersoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§38

Kommunip § 37, imm. 1-imut oqaaseqaatai innersuussutigineqarput.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuussisoqarluni.

§ 39.

Inatsisitigut aalajangersakkani tamani kommuninik Naalakkersuisunut aalajangiinernik suliallu suliarineqarnerisigut ingerlariaqqinnernik nalunaarutiginnittussanngortitsisuni inatsimmut oqaaseqaatini allassimasariaqarpoq nalunaarutiginnittussaaniikkut suut siunertaanersut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Siunertaq maannakkut § 29, imm. 2-mut immikkut nassuiaatini allaqqalerpoq. Tassunga peqatigitillugu inatsisip oqaasertai erseqqissarneqarput, imatut allaqalerlutik: "Inissiinerit pillugit aalajangernerit, akuersineq tunngavigalugu imaluunniit pinngitsaaliissummik inissiisoqartillugu, aalajangertoqarneraniit ullut arfineq-pingasut qaangiutinnginneranni Naalakkersuisunut nalunaarutigineqassapput."

§40

Nammineq inigisamut inissiisinnaanermut tunngatillugu taamaaliortoqassappat aallaaviatigut pisariaqarpoq meeqqap inuusuttulluunniit taamaattumik peqareernissaat imaluunniit malittarisassanik allanik tunngaveqarlutik nammineq inigisassaminnik pissarsisinnaanissaat.

Pisariaqartinneqassappat meeqqap inuusuttulluunniit ikiorneqarnissaannut neqeroorutitit imaluunniit pinngitsaaliinikkut inissiinerup ilaatut namminerisaminnik initaartinneqarnissaat pisortat aningaasaleeqataanera minnerpaamik inatsisip oqaasertaani allaaserineqartariaqarput pisariaqassappallu inatsimmut oqaaseqaatini itisilernerqarlutik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamaattoqassappat kommunalbestyrelsi inassiamik neqerooruteqartussaavoq salliutillugulu kommunimi tamanna pillugu najoqqutassiat piumasaaqatillu apeqqutaassapput, Naalakkersuisut § 30, imm.5-imi nutaami pisinnaatinneqarnertik naapertorlugu annertunerusunik malittarisassiunngippata.

§41

Imm. 1-imut oqaaseqaatit inatsisip oqaasertaasa allassimanerannut tamakkiisumik naapertuutinngillat. Inatsisikkut aalajangersagaq pingaarnersiuiinermut malittarisassiaavoq imaalillugu meeqqat sapinngisamik ajornanngippat Kalaallit Nunaanni inissinneqartassallutik

aamma imm. 2 malillugu Kalaallit Nunaata avataani inissiisoqartassasoq taamaallaat erseqqinnerusumik allaaseralugit pissutsit immikkut illuinnarsimatillugit.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Imm. 2-mi aalajangersakkamullu oqaaseqaatini allassimasoqarpoq Kalaallit Nunaata avataanut inissiisoqarsinnaasoq piumasaqaatit marluk naammassineqarsimappata 1) meeqqap pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni pineqarsinnaanngippata aamma 2) Kalaallit Nunaanni inissiinissamut periarfissaarutivissimappat. Oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq piumasaqaatit marluullutik naammassineqarsimassasut. Soorluuna Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaannut akerliusinnaassasoq meeqqat pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaassanngippata kisiannili taamaakkaluartoq meeraq Kalaallit Nunaanni inissinneqarluni piumasaqaatip aappaa naammassineqarsimanngimmat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Piumasaqaatit pingasuupput. Tassaasut oqaatigineqartut marluk aamma Kalaallit Nunaata avataani inissiinissamik Naalakkersuisut akuersinissaat pillugu piumasaqaat. Aalajangersagaq maannakkut § 31-iulerpoq, immikkullu nassuiaatit tamanna naapertorlugu oqaatsitigut erseqqissarneqarlutik.

Imm. 2-mut oqaaseqaatini oqaaseqatigiinni kingullerni sulianik suliarinnittarneq pillugu inatsimmi tunngavilersuutitut malittarisassat innersuussutigineqarput. Tunngavilersuutitut malittarisassat aallaaviatigut kommunip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni pissutsinut tunngatillugu atorineqartanngillat, tassami kommuni suliani Namminersorlutik Oqartussat kommunimut tunngatillugu ilitersuisuuffigisassaanni peqataasutut inissisimasanngimmat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Immikkut nassuiaatit annikitsumik allanngortinneqarput, maannakkullu ilimaginninnertut allaqqalerlutik.

Imm 3-mi aalajangersarneqarsimavoq Naalakkersuisut ilaatigut innersuussuteqartarnermut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut. Taamatut piginnaatitsissuteqarnerup annertussusaa ersernerluppoq, tassami inissiinernut atatillugu kommunip suliassanik inatsisikkut allaaserisani imaattussaammat kommuni nammineerluni Kalaallit Nunaanni paaqqinnittarfimmik atorineqarsinnaasumik nassaarniassasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai nutaanngorlugit allanngortinneqarput, maannakkullu Kalaallit Nunaata avataani inissiinernut malittarisassiorsinnaanermut ataatsimut isigalugu pisinnaatitsinerulerluni.

Taamaammat kommunimi imaassoraarput Namminersorlutik Oqartussat innersuussisinnaatitaanerat Kalaallit Nunaata avataani inissiisarnermut tunngassuteqartoq.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Akissutit qulaaniittut takukkit.

§ 43

Ersernerluppoq suliassat suut aamma akiliinissamut aalajangersakkat suut imm. 5-imi innersuussutigineqarnersut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 44

Ersernerluppoq pissutsit suut akuersissuteqarnissaq sioqqullugu pigineqariissanersut aamma pissutsit suut ingerlatsinissamut isumaqatigiissummi aaqqinneqarsimassanersut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 34 imm. 3 naapertorlugu tamanna pillugu annertunerusunik malittarisassiortoqassaaq.

§46

Imm. 1-imut oqaaseqaatini allassimavoq iliuusissanut pilersaarutip suliarineqarsimanissaa kommunip akisussaaffigigaa. Taannami §§ 23 aamma 24-meereerpoq tassanilu nangeqqinneqarsimanissaa pisariaqarani.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§47

Oqaaseqaatini kukkusoqarsimagunarpoq tassami imm. 5 aamma imm. 6 innersuussutigineqarmata. Kommunimi imaassoraarput imm. 5, nr. 2 aamma nr. 6 innersuussutigineqartut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaatsitigut erseqqissaanermut inatsisissatullu siunnersuummik pitsaanerusumik aaqqissuussinermut atatillugu naqqinneqarpoq.

kommunimit maluginiarneqarportaaq allassimasoqarmat ilaqutariinnik paarisaqartartunik nammineerluni aaqqissuussinerit kommunip aaqqissugaanik paaqqutarinnittarnertulli piginnaatitaaffittaqaassat pisussaaffittaqarlutillu. Takujuminaappoq tamatumuuna suut pineqarnersut, tassami ilaqutariini paarisaqarneq nammineerluni aaqqissuunneqartoq paaqqutarinninnermut peqataasut akornanni isumaqatigiisuteqarfigineqartariaqanngimmat, tassa inatsisini allanik aalajangersimasunik aalajangersaasoqarsimatinnagu.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Ilaqutarsiat pillugu immikkoortoq annertuumik allanngortinneqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Qitornavissiarthaarnissaq siunertaralugu paaqqutarinnittoqalersimappat angajoqqaarsiaasut nammineerlutik meeqqap pilersorneqarnera tamakkiisumik akilertassagaat. Tamanna kommunip paasinnittarnera malillugu toqqaannartumik inatsisip oqaasertaaniittariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Pisinnaatitsineq § 37, imm. 7, nr. 6-imi nutaami allaqqavooq. Tamanna pillugu immikkut oqaaseqaatit oqaasertaanni kommuni tamassumani periusaat oqaatigineqarpoq. Ilaqutarsiat, meeqqanik qitornarsiarthaarnissamik siunertaqarlutik inissinneqartumik tigummiagartut, meeqqap pilersornera namminneq akilissavaat.

§50

Imm. 2-mi tassungalu oqaaseqaatini oqariartaaseq nutaaq "angajoqqaatut piginnaasaqarneq" (angajoqqaajusinnaassuseqarneq) atorneqalersimavoq. Kommunimit maluginiarneqarpoq nalorninartutut pissuseqarmat Inatsisartut Naalakkersuisunut suliassanngortitsisinnaanersut oqariartaaseq taanna pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaaqqullugit, naak Inatsisartut oqariartaatsimi pingaarnertut tunngavigineqartulluunniit ilisimangikkaat taakkulu pillugit inatsisiliorsimanatik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Pisinnaatitsineq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq.

Imm. 3-mi Meeqqat Pillugit Paasisimasalitutt Qitiusumik Ataatsimiititaliap allattoqarfiata, inissiiviusup inissiisimasoqaannarnissaa kaammattuutigippagu, suliaq ataatsimiititaliamut saqqummiussinnaavaa. Tamanna apeqqummik akineqanngitsumik imaattumik pilersitsivoq: Allattoqarfik taamatut innersuussinermik qanoq ililluni ilisimatitsissuteqarfigineqartassava? Suut inatsisitigut sunniutissappat allattoqarfiup suliaq ataatsimiititaliamut suliassanngortinngitsoorpagu aamma kommunip inissiiviusullu akornanni isumaqatigiinngitsoqarpat?

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Qitiusumi Meeqqat pillugit Immikkut Ilisimasallit Ataatsimiititaliaat pillugu aalajangersakkat oqaasertai allannngortinneqarput, aamma "inissiivik" peqqussut atuuttoq assigalugu imatut allannngortinneqarluni "ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik".

Imm. 4-mi sapaatit akunnerinik aqqaneq marlunnik piffissaliineq nalinginnaasumik atorneqarsinnaassanngilaq. Angajoqqaat akuersissuteqarneratigut inissiisoqarsimappat, taamatullu akuersineq utertinneqarluni inissiisimasoqaannarnissaalu apeqquserneqarani Europami Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Nunat Tamalaat isumaqatigiissutaanni artikel 8-mi allassimasoqarpoq angerlartitsisoqarnissaanik angajoqqaat kissaateqarnerat ingerlaannartumik sulissutigineqartassasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 41, imm. 3 nutaaq imatut maannakkut allaqqalerpoq: "Meeraq, angajoqqaatut oqartussaassusilik aammalu inissiiffik minnerpaamik sapaatit akunnerinik aqqaneq-marlunnik sioqqutsilluni ilimasaarneqareersimatinnagit angerlartitsinissaq pisinnaanngilaq, angerlartitsisoqarsinnaavorli meeqqap eqqarsaatigineru allalluunniit pingaarutillit

eqqarsaatiginerat pissutigalugit sioqqutsilluni ilimasaaruteqarnissap killissaanik saneqqutsisariaqalersitsippata."

§ 51

Aalajangersakkami ilaatigut § 28 ikiorsiiniutinut atatillugu akuersissuteqarsimanissamik piumasaaqatinut innersuussisoqarpoq. § 28 sullissinissamik neqeroorutitut oqaasertalersugaavoq (aalajangersakkamut tassunga kommuniq oqaaseqaatai takukkittaaq) ersernerlupporlumi sullissinissamik neqerooruteqarnissamut, angajoqqaat/meeqqap nammineerlutik akueriumannigissinnaasaannut, akuersissuteqartitsiniartoqarnissaa qanoq ililluni pisariaqartinneqassanersoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

§53

Ataatsimiititaliap taassuma pisortat ingerlatsineranni inatsiseqarnermut tunngatillugu inissisimanagera paasineqartariaqarpoq, taamatuttaaq nammineerluinnarlumi oqartussaassuseqarnersoq imaluunniit oqartussaaffimmut allamut ilaanersoq aamma ataatsimiititaliap, taassuma allattoqarfiata Naalakkersuisoqarfiullu aamma §§ 10 aamma 12-imi aaqqissuussimanerit akornanni suleqatigiinneq qanoq ittuussanersoq, taamatuttaaq qanoq annertutigisumik suliasaqarfimmi imaluunniit sulisoqarnermi taakkununga attuumassuteqartoqannginnissaa naatsorsuutigineqassanersoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Ataatsimiitsitaliaq sivisuumik atasimavoq ullumikkullu inissisimalluni meeqqanut inuusuttunullu ikiuisarnissamik peqqussummi ullumikkut atuuttumi. Atuunnera inatsisissatut siunnersuummi ingerlaannarpoq, suleriaatsillu sukaterneqarlutik, allaffeqarfiullu suliasat misissortassavai.

§54

Kommuniq § 50, imm. 3-mut oqaaseqaatigisani innersuussutigissavai.

Akissut: Tamanna pillugu akissut takujuk.

§55

Ersernerluppoq imm. 2 imm. 1-ip saniatigut immikkoorluinnartumik isumaqartinneqassanersoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Kommunimi imaassoraarput immikkoortortaqarfinnut §§ 10 aamma 12 malillugit pilersinneqarsimasunut aamma Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaqarfigisaannut, aningaasartuutit aningaasanut inatsisikkut akilerneqartassasut.

Akissut: Aap.

Imm. 4-mut tunngatillugu kommunimit ingerlatsinermut aningaasartuutit sorliit ingerlatsinermut ilaasut kommunimi aalajangersimasunik akeqartitsilluni akilerneqartartut atorlugit aningaasalersorneqartussat nassuiarneqarnissaat ujartorparput. Taamatut nalunaajaaneq pisariaqartinneqassaaq aningaasartuutit sorliit aalajangersimasunik akiligassat akilerneqartarnerannut § 56, imm. 4 malillugu ilaatinneqassanersut killiliivigineqarsinnaanissaannut. Taamaassimangippat § 55, imm. 4 § 56, imm. 4-mut tunngatillugu pisariaqassanngilaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Imm. 6-imi paasinarsisinneqartariaqarpoq "naalagaaffiit" qanoq paasineqassanersut, taamatuttaaq aamma Danmarkki aamma Savalimmiuni namminersorlutik oqartussat aamma ilaatinneqarnersut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. "Naalagaaffiit"-mut taarsiullugu oqaasertaliineq "nunat allat" maannakkut atornerpoq.

§56

Kommunip siullertut § 55, imm. 4-mut oqaaseqaatigisani innersuussutigissavai.

Akissut: Tamanna pillugu akissut takujuk.

Imm. 4-mut oqaaseqaatini ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aningaasaqarnermut tunngasunik nakkutilliineq innersuussutigineqarpoq. Taamatut nakkutilliineq inatsisip oqaasertaani namminerni tunngaveqassaaq, tassa ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnik kommunimit aamma Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunik nakkutilliisoqassappat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 55, imm. 5-imi maanakkut allaqqalerpoq.

Imm. 5-imut oqaaseqaatini ineqartup kaasarfimmiuinik atisassarsiutissaanillu unitsitsisinnaaneq taaneqarpoq. Taamatut akuliussinnaaneq inatsisip oqaasertaani namminerni tunngavissinneqartussaavoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 55, imm. 6-imi nutaami Naalackersuisut annertunerusunik malittarisassiornissamut pisinnaatinneqartut maannakkut allaqqalerpoq.

§ 59

Meeqqat naammagittaalliorsinnaatitaanerat pillugu imm. 2-mi aalajangersagaq nalinginnaasumik pisortat ingerlatsineranni inatsisitigut tunngavissinneqarsimalluni atuutereerpoq. Taamaammat eqqarsaatigineqartariaqarpoq inatsimmut oqaaseqaatini naammagittaalliorsinnaatitaaneq taamaallaat taaneqassanersoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Tassunga uiggiullugu kommunimit oqaatigineqassaaq imm. 3-mi Naalakkersuisut piginnaatitaaffiliinerisigut meeqqat naammagittaalliorsinnaatitaanerat pisortat ingerlatsineranni inatsisilerinermut tunngatillugu nalinginnaasumik malittarisassat saniatigut annertunerusumik annikillisinneqarsinnaanngimmat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq. Aalajangersagaq killiliinertut eqqarsaataanngilaq, pitsannguinerulli eqqarsaatigineqarnerulluni.

§60

Ersernerluppoq suliassanngortitsisarneq pillugu eqqartuussiveqarnermut inatsimmi malittarisassanut tunngatillugu aalajangersagaq qanoq paasineqassanersoq aamma eqqartuussivinnut suliassanngortitsinermut atatillugu saqqummiussueriaasissaq qanoq eqqarsaatigineqarnersoq taamatuttaaq eqqartuussivinnut akiliutissat aamma suliamut attuumassutillit pillugit apeqqutit eqqarsaatigalugit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq peerneqarpoq.

§61

Akiligassiissutit pineqaatissiissutaasut aamma pinngitsaaliissummik akiligassiissutit pisortat ingerlatsineranni ingerlaatsimut iliuuseqartussaataitaanerup pinngitsaaliinikkut naammassineqarnissaanut pinngitsaaliiniutaasut iliuuseqanngitsoornermulluunniit unitsitsiniutaasut assigiinngitsorujussuupput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Taaguut "pinngitsaaliilluni akiliisitsineq"-mut taarsiullugu "akiliisitsineq" atorneqalerpoq.

Soorluuna Inatsisartut inatsisiliornissamut piginnaatitaaffiisa avataanniissasoq pinerluttulerinermik suliap ingerlanerani eqqartuussivitsigut misilitassanngortitsinissamut periarfissaqarani akiliisitsissutissanik pineqaatissiisinaanermik aalajangersaanissaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, maannakkullu § 59-iulerluni.

Imm. 3-mi kommunit nammineerlutik suliaqarsinnaassusiata annikillisinneqarnera inatsisikkoortussaammat tunngaviumik inatsimmi § 82-imut akerliuvoq, tassa Naalakkersuisut pineqaatissiissutit erseqqissumik inatsisunik tunngaveqanngitsut, tassa inatsisip nammineq oqaasertaaniingitsut, qanoq ittuunissaannik aalajangiisussanngortitaassappata.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

§63

Oqaaseqaatini § 61-imut innersuussisoqarpoq, taassuma allannera kukkusuusimassaaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaatsitigut erseqqissaavigineqarneranut pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarneranut atatillugu naqqinneqarpoq.

Imm. 3-misut ikaarsaariarnermi malittarisassamik ikkussinikkut, tassani allaffissornikkut malittarisassat pisoqqat maannamut inatsimmi atuuttumi inatsisitigut tunngavilerlugit atuutilersinneqarsimasut ingerlatiinnarlugit, tamatigut isumannaarneqartariaqartassaaq malittarisassat tamakku inatsimmut nutaamut ilanngullugit atorneqarsinnaanissaat. Ajornartorsiut taamaattoq inatsisikkut nassuiagassanngortinneqanngisaannartariaqarpoq. Taamaammat kommunimiit kaammattuutigissavarput tamanna inatsisip akuersissutigineqannginnera sukumiisumik misissorneqassasoq, allaffissornikkut malittarisassat sorliit atuutiinnassanersut, pasinaarneqaaqqissaarlunilu taakku inatsimmut nutaamut ilanngullugit atorneqarsinnaanersut.

Akissut: Tusaatissatut tigunneqarpoq.

Imm. 4-mut oqaaseqaatini allassimavoq taanna ikaarsaariarnermi aalajangersagaasoq. Kommunimi isumarput malillugu taamaattoqanngilaq paarlattuanik aalajangersagaavoq inatsisip nutaap sulianut ingerlareersunut atorneqarnissaanut qulakkeerinnissutaasoq. Kommunimiit iliuuseqarfigeqqussavarput aalajangersagaq sukumiisumik eqqarsaatersuutigineqassasoq pissutsit suliani siusinnerusukkut malittarisassat atuussimasut malillugit suliarineqareersimasuni kisiannili suliasartai suli inatsit nutaaq malillugu suliarineqartuni siusinnerusukkut suliamik suliarinnittarsimanernut akerliusinnaaneri pinngitsoortinniarlugit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq peerneqarpoq.

Tulliullugu aalajangersagaq sulianut kommunimi suli naammassillugit suliarineqarsimannngitsunuinnaq tunngasuni sulianut nakkutilliinermut naammagittaalliuuteqartarfimmulluunniit oqartussaasunit suliarineqartunut inatsisitigut inissisimaneq pillugu nalornilersitsivoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

8) Dansk Psykolog Forening

Kalaallit danskullu tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiat meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut pillugu tusarniaanermut matumuuna akissuteqarpoq.

Dansk Psykolog Foreningi isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuutikkut sulianik suliarinnittarnerup patajaannerulersinneqarnissaanik meeqqallu pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaanik siunnerfeqarneq pingaaruteqartoq pitsaasuusorlu.

Tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata tunaartarisassatut nutaatut pitsaaliuineq siusissukkullu iliuuseqartarnissaq siunertamut naapertuuttuusoraa, ungasinnerusooq isigalugu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit ikileriarnerannik, ilaqtariit nukittunerulernerannik tamanna sunniuteqaqataasariarpoq kiisalu anguniagaasullu pingaarnerit tapersersussallugit, tassalu meeqqat peroriartornerminni ineriartornermikkut atugarliortut ikinnerulissasut.

Inassuteqaatit pingaarnerit:

- Inatsisissatut siunnersuutikkut meeqqamut ikiorsiinissamut periarfissat amerlanerusut pitsaanerusullu saqqummiunneqarnerat ersarissarneqarnerallu pitsaavoq. Neqeroorutit aallaavigalugit meeqqap pisariaqartitai nassuiarneqannginnissaat aalajangiisuulluinnarpoq, meeqqalli inissisimanerata atugaasalu qaffasissumik ilinniagallit qulaajaanerannik tunngaveqartariaqarluni.
- Inissiisarnerit pillugit suliani akiliullunilu aaqqiinerni allani DP inassutigaa meeqqamik tarnip pissusaatigut misissuineq tamatigut ilaatinneqartassasoq kiisalu tarnip pissusaanik ilisimasalimmik meeqqap ineriartorneranut iluaqutaanerpaasut aaqqiinerit suussanerannik naliliinermi peqataatitsisoqartassalluni.
- Tarnip pissusaanik ilisimasallit isumaginninnermik ingerlatsivinni sulisunik ilinniartitsinermut, ilitsersuinermut siunnersuinernullu tunngatillugu ilanngullugit eqqarsaatigineqarsinnaapput.
- Suliami aalajangersimasumi pitsaaliuineramik aallartitsisoqarnissaanik imaluunniit inissiisoqarnissaanik aalajangerneq meeraq ajunnginnerpaamik tapersersorniarlugu inuttaanik naliliinermik tunngaveqartariaqarpoq.
- Tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata isumaginninnermi misissuineq iliuusissatut pilersaarummi allagaasumi tapersiiniutit suut aallartinneqassanerannik tunngaviusussatut siunnersuut tapersersorpaa, taannali naammassineqarsinnaanngitsoq meeraq tarnip pissusaatigut peqatigitillugu misissorneqanngippat, suliami akuliulluni aaqqiissamaarneq isumaliutigineqarpat.
- Tarnip pissusaanik ilisimasalimmut pitsaaliuinermik suliaqarnissaq periarfissatsialaavoq. Taamaalillutik angajoqqaanut meeqqamullu aaqqiinerit akuliuffiginerpaajusut kiisalu

atugarliulertiartorerit napparsimalertiartorerillu pinngitsoortinniarlugit tarnip pissusaatigut iluaquserneqarsinnaapput.

- Isumaginninnermut inatsit ersarissiq aqutigalugu meeqqat pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaat pingaartuuvoq siunertamullu naapertuulluni.
- Suliniummik ingerlatsiviit suliffeqarfiillu akimorlugit suliamik ilisimasaqarluartut suleqatigiinnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, immikkoortut suliffeqarfinniillu ikaarsaariarnerni ajornartorsiutaasartut Danmarkimi ilisimaneqarluartut pinngitsoortikkumallugit.

Akissut: Inassuteqaatit inatsisissat siunnersuut akuerineqassappat inatsisissat siunnersuutip suliareqqinneranut atatillugu suliamik ingerlatsinermi isumassarsiorfissat imaliutissatullu ilanngunneqartariaqartut allanneqarpoq, pingaartumik ingerlatsinnermut ilitsersuutini qulliunerusumillu nalunaarutini. Ingerlatsinerni iliuutsinilu inatsisissat siunnersuutip kinguneranik ingerlatsinerni iliuutsinilu assigiinngitsuni psykologit sapinngisamik ikiuuttarnerisa siunnersuisarnerisalu atorneqartarnissanni ilanngullugu eqqarsaatigineqartariaqarpoq, minnerunngitsumik isumaginninnermik suliaqarnermi misissuinnernut tapersersuillunilu oqaloqatigiittarnernut il.il. atatillugu. Inassuteqaatit allanneqarput inatsisissatullu siunnersuummik suliareqqinnermi il.il. sapinngisamik ilanngunneqassallutik.

Kalaallit Nunaanni meeqqat atugarissaarnerannik misissuineq
Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut SFI (Det Nationale Forskningscenter for Velfærd) suleqatigalugu 2008-mi meeqqat 0-14-inik ukiullit ilaqutaasalu atugarissaarnerat misissuiffigaat. "Kalaallit Nunaanni meeqqat pillugit nalunaarusiaq. 0-14-inik ukiullit ilaqutaasalu atugarissaarnerannik misissuinerup" ersersippaa nunap immikkoortuini assigiinngitsuni ilaqutariit meeqqamut tunngatillugu ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu isumaginninnikkut ikiorserneqartarnerat maluginiarnartumik assigiinngitsorujussuusoq. Inuuniarikkut atugarisat assigiinngitsorujussuupput, nunallu immikkoortuini ilaqutariit ikiorserneqarsimasut naatsorsuutigisamit ikinnerupput, meeqqat sumiginnakkat pillugit kisitsisit aallaavigissagaanni (taakku misissuinnermi aamma paasiniarneqarput).

Nalunaarusiami ilaqutariinni imaluunniit meeqqani pissutsit suut immikkut eqqumaffigisariaqarnerisut aamma ilaqutariinni meeqqat sumiginnarneqarnissaannut aarlerinartorsiortunut iliuusissat suut naatsorsuutigineqarsinnaanersut pillugit ersarissarneqarnissaat siunertaralugu suliamik ungasinnerusoq isigalugu aallartitsisoqarnissaa inassutigineqarpoq. Illoqarfiit tamakkeratik isumaginninnermik ingerlatsivinni ilinniarsimasunik sulisoqarnerat eqqarsaatigalugu nalunaarusiami aamma inassutigineqarpoq isumaginninnermik ingerlatsiviit sulisuinut ilinniartitaaneq, ilitsersuineq siunnersorneqarnerlu aallartinneqartariaqartoq, taamaalillutik meeqqat sumiginnagaanermut aarlerinartorsiortut naapertuuttumik iliuuseqarfigisinnaaqullugit.

Nalunaarusiami inassuteqaatigineqartunut uiggiullugu inatsisissatut siunnersuutikkut meeqqanut, inuusuttunut angajoqqaanngortussanullu tapersiiniutit amerlanerusut pitsaanerusullu saqqummiunneqarmata oqariartuutigineqarmatalu tarnip pissusaanut ilisimasallit peqatigiiffiata siunertamut naapertuuttut isumaqarfigaa.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinneranni immikkoortut suliassatut saqqummiutinnginnerani tusarniaanermi akissut ilanngutereerneranni august-september 2016-imi tusarniutigineqaqqissaaq. Ilimagineqarpoq tusarniaanermi akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqartut, tamanut tusarniutigeqqillugit nassiunneqartut, aaqqissuunneratigut imarisaatigullu imatut pitsanngortigisimassasut meeqqamut, inuusuttunut (malitseqartitsinermi) angajoqqaanullu tapersiinissamut periarfissat pitsaanerusut amerlanerusullu ersarissumik takuneqarsinnaassasut.

Danmarkimi meeqqat angerlarsimaffiup avataanut pinngitsaaliinikkut inissinneqarsimasut, angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut allatulluunniit akuliulluni aaqiinerit pillugit suliani tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata nalinginnaasumik inassuteqaatigisarpaa meeqqat misissuiffigineqarneranut ilaatillugu tamatigut tarnip pissusaatigut misissuisoqartassasoq. Allagaatit pioreersut misissuinissaq taarserneqassanerani naliliisoqassappat, tarnip pissusaanik ilisimasalik periaatsinik ilisimasaqartoq naliliisinneqartariaqarpoq. Aammattaaq inassutigineqarpoq meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarneranut atatillugu aaqiineq toqqarneqartoq meeqqap pisariaqartitaanut naapertuuttuunera kiisalu aaqiineq meeqqap ineriartorneranut kissaatigineqartutut sunniuteqarnerani malitseqartitsilluni naliliinermi tarnip pissusaanik ilisimasalik ilaatinneqartariaqartoq.

Akissut: Inassuteqaatit pitsaasuupput siunnersuullu akuerineqassappat inatsisissatut siunnersuutip suliareqqinneranut atatillugu sapinngisamik ilanngunneqassallutik. Psykologit taamatut peqataatinneqartarnissaannik piunasaqaatit taamaattut piviusumi inatsisitigut piunasaqaatinngortinneqarsinnaanngillat, kisiannili ilitersuutini malitassasut isumassarsiorfiusut inassuteqaatit suliamillu ingerlatsinermi atorineqarsinnaallutik. Qularutissaanngilaq ullumikkornit psykologit ullumikkornit atorineqarnerunerat meeqqat inatsisitigut inissisimanerat pitsanngortissagaa pisunilu amerlasuuni ikiorsiisarnermi iliuutsit neqeroorutigineqartut pilersaarusiorneqartarnerat, ingerlanneqartarnerat angusallu pitsaanerulersissagaat. Kisiannili psykologit kalaallisut oqaasillit ikingaatsiartut meeqqallu najugaqarfiisa siammasissorujussuuneri unammilligassaqartitsilerput, tamakkulu psykologit ilinniarsimasut assigiinngitsorpassuarni iliuutsinilu amerlasuuni atorineqartarnissaat qulakkeerniarlugu pisariaqartumik eqqarsaatigineqartariaqarput. Inassuteqaatit ilitersuutini ilanngunneqarsinnaapput, taamaammallu inatsisissatut siunnersuummi toqqaannartumik ilanngunneqaratik, tassa inatsisissatut siunnersuummi anguniagaqarluni suliamik ingerlatsinermi piunasaqaatit meeqqanut atukkatigut navianartumiittunut tapersiissutit neqeroorutigineqartut allaffissornerut angusaqarfiusumik ingerlanneqarnissaani siunertarineqanngitsumik aporfiulersinnaammata.

Tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata ilisimaaraa tarnip pissusaatigut misissuineranut tunngatillugu kikkut suliarinnittussaanerat pillugu isumaqatigiinngitsoqartartoq. Tamanna aaqqinneqariaannaavoq. Tassunga tunngatillugu erseqqissartariaqarpoq, tarnip pissusaanik ilisimasallit kisimik A-mik taaneqartunik misiligutinik atuisinnaammata.

Isumaginninnermi suliassaqarfimmi isumalluutinik aamma/imaluunniit sulisunik immikkut ilisimasalinnik amigaateqarnek eqqarsaatigalugu, soorlu tamanna SFI nalunaarusiami 2008-meersumi aamma Tunumi Tasiilamut nakkutilliarlorluni tikeraarnermit nalunaarusiaq nutaajunerusumi oqaatigineqartoq, tarnip pissusaanik ilisimasallit pisariaqarneratut annertutigisumik sulianik suliarinninnermi toqqaannartumik akuutinneqarsinnaanngillat, tamanna siumut sammisumik eqqarsaatigineqarsinnaavoq maannakkut siunissamilu sulisut piginnaangorsarnissaannut, ilitersorneqarnissaannut siunnersorneqarnissaannullu ilaatillugu.

Danmarkimi inuusuttunut ajornartorsiutilinnut kommunit suliniarnerat

Dansk Psykolog Foreningip inassutigaa, pitsaaliuineramik imaluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik aalajangernek tamatigut inuit ataasiakkaat aallaavigalugit naliliinermik tunngaveqartassasoq, tassalu suliami aalajangersimasumi meeqqamut pitsaanerpaamik tapersiiniutaasumik. Tamatumunnga uiggiullugu peqatigiiffiup meeqqanut ikiorsiisarnek pillugu inatsisissatut siunnersuummi isumaginninnermi misissuineq iliussissatut pilersaarummi allagaasumi tapersiiniutit suut aallartinneqassaneranik tunngaviusussatut siunnersuut tapersersorpai.

SFI 2010-mi danskit kommuniisa inuusuttunut 14-16-inik ukiulinnut ajornartorsiortunut pitsaaliuineramik suliaraqarnerannik misissuivoq. Misissuinermit ilaatigut inerniliunneqarpoq pitsaaliuineramik aaqqiinerit angerlarsimaffiullu avataanut inissiinerit tamatiguunngitsoq taartigiissinnaanngitsut, tamarmilli immikkut nukittuffeqarlutillu sanngiiffeqartut. Misissuinermit tassanerpiaq ersersinneqarpoq angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnek nalinginnaasumik angerlarsimaffinni atornerluiffiusuni pitsaaliuineramik aaqqiinernit pitsaanerusartoq, kiisalu inuusuttunut sakkortunerusumik eqqugaasunut angajoqqaanik/qatanngutinik saqitsaannernik annikillisisartooq, inuusuttoq atuarfimmi, ilinniarfimmi suliffimmiluunniit malinnaasinnaaleqqittartut inuusuttullu atuarneranut tunngatillugu tapersersorlugulu malinnaavigineqarlersartut.

Paarlattuanik aaqqiinerit pinaveersaartitsissutaasut nalinginnaasumik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermit pitsaanerusarput inooqatigiinnermi, avatangiisinut pissusilersuutitigut ajornartorsiutit, ilaqutariillu ingerlanerlunnerannik annikillisinneqartarmata pinaveersaartitsisarlutillu, matumani timikkut tarnikkullu mittatilliinerit ilanngullugit. Assigiinngissutaat ima nassuiarneqarsinnaavoq, angerlarsimaffiup avataanut inissiinermit paarlattuanut sanilliullugu soorlu assersuutigalugu

ilaqutariittut katsorsarneqarneqarnerannut inuusuttoq isiginiarneqarnerusarnera ilaqutariittullu tamarmiusutut pinnagit.

Meeqqanut aaqqiinerit

Inatsisissatut siunnersuutikkut meeqqamut ikiorsiinissamut periarfissat amerlanerusut pitsaanerusullu saqqummiunneqarnerat ersarissarneqarnerallu tarnip pissusaanik ilisimasallit peqatigiiffiata oqaatigineqareersutut siunertamut naapertuuttut isumaqarfigaa.

Kalaallit Naalakkersuisuinit SFI-miillu nalunaarussiaq 2008-meersup ersersippaa ikiorsiissutitut neqeroorut amerlanertigut tassaasartut atuarfimmi sulisunik oqaloqatiginninnerit. Meeqqat atuarfimmi inooqatigiinnermi tarnikkut ajornartorsiortut 8 pct.-ii tarnip pissusaanik ilisimasalimmit ikiorserneqarsimapput, 3 pct.-ii isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisumit ikiorneqarsimapput, 5 pct.-iilu allamit ikiorserneqarsimallutik. Meeqqat allat (angajoqqaavilu) ajornartorsiutit pillugit ilinniartitsisumik inummilluunniit allamik atuarfimmi sulisumik oqaloqateqarnissamut amerlanertigut periarfissaqartarsimapput.

Pitsaaliuilluni aaqqiinerit aalajangersimasut sunniutaannut tunngatillugu SFI-p misissuinermini tikkuarpaa Danmarkimi kommunit inuusuttunut pitsaaliuillutik suliniutaanni inuusuttut tarnikkut timikkullu nappaataannik ajornartorsiutaannillu, imminnut innarlerniarlutik pissusilersortarnerat aamma angajoqqaaminnik qatanngutiminnillu saqitsaattarnerat annikillisaaniarluni pinaveersaartitsiniarlunilu ataasiakkaarilluni tarnip pissusaatigut oqaloqatiginnittarnerit pitsaaliuilluni aaqqiinerit allanit pitsaanerusut, taavalu inummik attaveqartitsineq pitsaaliuilluni aaqqiinerit allanit malunnaatilimmik pitsaanerusoq, inuusuttut inersimasunut attaveqarnerat eqqarsaatigalugu, taamaalilluni inersimasunik attaveqarnera qulakkeerseqassaaq.

Ataatsimut isigalugu Dansk Psykolog Foreningip nalilerpaa Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutikkut isumaginninnermut inatsit nukittoq ersarissorlu aqcutigalugu meeqqat pisinnaatitaaffii nukittorsarneqarnissaat pingaarnerusutigut isiginiarneqartoq. Peqatigiiffiup ilanngullugu nalilerpaa misissuineq inassuteqaatillu qulaani taaneqartut tunngavigalugit tarnip pissusaanik ilisimasalimmut pitsaaliuinerimik suliaqarnissamut periarfissatsialaasoq.

9) Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfik

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfiata matumuuna una pillugu siunnersuummut oqaaseqaatini nassiuppaa: Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2016-imeersoq.

Tamaasa ataatsimut isigalugit:

Oqaatsit assigiinngitsut atorneqarput, assersuutigalugit angajoqqaatut oqartussaasut, ilaqutariit, isumassortit il. il. Siunnersuutigineqarpoq taaguummik ataasiinnarmik atuisoqassasoq, angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut atorneqarsinnaapput.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsit atorneqartut sukateriffigineqarput oqaatsitigullu erseqqissaasoqarluni kiisalu taaguutit inissisimanerillu/suliassallu pillugit nassuiaatit pitsaanerusut ilanngunneqarlutik.

Angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut pineqarnerat erseqqissumik allanneqartariaqarpoq. Angajoqqaat pineqartut katinnikuusimangippata, taava kina ataataanersoq aalajangiiffigineqareersimassaaq, taamaangippammi anaanaasoq kisiat taaneqartussaammat. Angajoqqaat katissimagunik marluullutik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput.

Akissut: Inatsit akuerineqassappat nassuiaat suliareqqiinermi ilitsersuummi ilanngunneqarsinnaavoq.

Oqaaseq, angajoqqaanngortussat, inatsisit toqqammavigalugit eqqortumik taaguusiinerunngilaq. Malittarisassat suliaqarfimmi ilaqutariit pillugit inatsimmi malittarisassanut atuuttunut naapertuuttuusariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taaguut inatsisilerinermi taaguutinik ineriartortitsissutissatut eqqarsaataanngilaq, siunertaallunili anguniakkat tapersiivigineqarsinnaasut kikkuneri paasiniarnissaat, naak taakku meeraagaluartut, siusissumilli iliuuseqarnertut tapissuutaallutik pinaveersaarutaallutillu, tassa meeraq inunngortussaammat angajoqqaallu naliliivigineqarmata meeqqap peqqissumik ineriartorfiusumillu inuunermi aallartinnissaa qulakkeerniarlugu taparserneqarnissamik pisariaqartitsisut.

Inatsisissatut siunnersuut meeqqanut atugarliortunut aamma meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut sammitinneqarmat oqaatsit ikiorsiisarneq aaqqiissuteqarnerluunniit atorneqartillugu oqaaseq ”ikiorsiissutit” aamma atorneqartariaqarpoq. Atugarliortut ikiorneqartarput meeqqanullu immikkut pisariaqartitsisunut ikiorsiissuteqarnissaq neqeroortigineqartarluni. Aaqqiissutit ajortumik akuliunnertullu paasineqarsinnaapput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaaseq ”iliuutsit” uuminnga taarserneqarpoq ”tapersiissutit”.

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaata taaguutaa allanngortillugu inuussuttut aamma ilanngunneqassasut. Aamma siunnersuutigineqarpoq ”inuusuttoq” assigisaaluunniit ilanngunneqassasoq, tassani siunnersuummi assersuutigalugu § 1-imi tamanna naapertuuppoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Meeqqat pingaarnertut anguniagaaneranni qulequtaq allanngortinneqanngilaq. Inuusuttulli (suliniuteqareernermi malinnaavigineqartut) inatsisissatut siunnersuummi naleqquttuni ilanngunneqarput. Inatsisissatut siunnersuummi pineqartut pingaarnerit tassaapput meeqqat (18-it tikillugit ukiullit), inuusuttut (inuusuttut siunnersuummi nassuiaaserneqarput 18-iniit 23-nut ukiullit) suliniuteqareernikkut malinnaavigineqartut taparserneqarnissaat siunnersuummi aamma pitsanngortinneqaraluartoq inatsimmi uani qulequtaani aalajangiusimaneqarpoq, takutitsisuunissaa eqqarsaatigalugu, meeqqat taparserneqarnissaat inatsisissatut siunnersuummi pineqartoq. Taamaammat malitseqartitsineq imatut paasineqassaaq meeqqat perornerusimasut inersimasunngornissamullu pitsaasumik ikaarsaariarnissamat ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisorujussuit. Inatsit tunngavigalugu taaguutit meeqqat kikkuunersut (0-17 ukiullit) inuusuttut kikkuunersut (18-23 ukiullit) kikkullu inersimasuunersut (18-inik ukioqalernermit) paatsuungassutigineqannginnissaat qulakkeerniarlugu inuusuttut nassuiaaserneqarnerat tassunga peqatigitillugu inatsisip oqaasertaani ilanngunneqarput siunnersuummullu nassuiaatini ersarissumik nassuiarneqaqqillutik. Inuusuttut taamaalillutik siunnersuummi aamma inersimasuupput. Meerarli inuusuttuunngilaq, meerarlu inersimasuunani. Suliniuteqareernermi malinnaanerit neqeroorutigineqarsinnaapput, meeqqat meeraanermit inersimasumut ikaarsaariarnerani meeqqanut tapersiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu (inuusuttut) taparserneqarnissamik pisariaqartitsisut nalilerneqarpat. Taamaattoqassappat iliuuseqareernerup kingorna malitseqartitsinertut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummili siunertaanngilaq inuusuttut meeqqatulli taparserneqassasut, meeqqalli meeqqatut ineriartorneranni taparserneqassapput meeqqallu immikkut tamarnik pitsaasumik mianerinnillunilu inersimasutut inuulernissamat ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassaaq, pisariaqarpallu meeqqat inersimasuunermut ikaarsaariartut suliniuteqareernikkut malinnaaviginerisigut inatsisissatut siunnersuut malillugu inuusuttuuneranni neqerooruteqarnikkut inersimasunngornissamat taparserneqassallutik, taamaalillutik inersimasuunermut pitsaasumik ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Inassutigineqarpoq meeqqamut pitsaanerpaasussaq atornagu meeqqap pisariaqartitai atorneqassasut. FN-p Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaani (ass. immikkoortoq 3) oqaaseq ”meeqqap pisariaqartitai” atorneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi aamma tamanna issuarniarneqarsimappat, taava oqaaseqatigiit assingi atorneqartariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqatigiit ”meeqqamut pitsaanerusoq” nalilerneqarpoq oqaatsitigut ullumikkut atorneqartunut naleqqunnerusoq. ”Pisariaqartitai/inummut pitsaanerusoq” suliamik ingerlatsinermi oqaatsini eqqorneruvoq (inatsisilerituunut), kisiannili taamatut allattoqarpoq, inatsit salliutillugu innuttaasunit ingerlatsinermilu sulisunit inatsisilerituuttut ilinniagaqaratik allanik tunuliaquteqartunit paasineqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Oqaaseq ”kommunip ingerlatsivia” ”kommunalbestyrelse”-mik taarserneqartariaqarpoq. Kommunalbestyrelse pingaarnertut akisussaasuullunilu aalajangiisartuuvoq, taamaammat siunnersuut tamaat eqqarsaatigalugu oqaatsit aalajangersimasut atorineqartariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. ”Kommuni” imaluunniit ”kommunimi ingerlatsivik” inatsisip oqaasertaani ataatsimut isigalugu uuminnga oqartussat taarserneqarpoq, tassa ”kommunalbestyrelsi”. Inatsisissamat siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut immikkut nassuiaatit eqqarsaatigalugit atuaruminartuunissaa oqaatsillu nassuiaassutit eqqarsaatigalugit oqaatsit taaguutillu assigiinngitsut suli atorineqarput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfia isumaqarpoq akuersissummik pissarseqqaarani aalajangiisoqassappat kapitali 7 aamma 8 naapertorlugit aaqiissuteqartarnissamik siunertarineqartoq siunertamut naapertuutinngitsoq aamma angujuminaassasoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi erseqqissaasoqarpoq maannakkullu pitsaanagerusumik aaqiissuussisoqarluni. Suleqatigiinneq akuersinerlu ilimasuutaapput, meeqqallu sulianni imminnut tunngasuni peqataatinneqartassalutik, nalilerneqarporlu pisut ilaanni akuersisoqartinnagu tapersiinnermi iliuutsinik aalajangiisarnissaq pisariaqartassasoq.

Taamaammat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfiata inassutigaa aaqiissutissanut taama ittunut kommunalbestyrelse kisimi aalajangiisassasoq, tassa angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut kiisalu meeraq 15-inik ukioqalereersimasoq akuersissuteqarsimappata.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq § 28 malillugu aaqiissuteqarnermut atatillugu angajoqqaat aamma akuersissuteqartussaasut. Aaqiissutissat angajoqqaanit akuerineqartussaasut angajoqqaat akuersissutaannik pissarseqqaarani aallartinneqarsinnaanngillat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq allatullu atuaruminarnerusumillu aaqiissuisoqarluni, tassani suliassanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat siunnersuummi tunuani kapitalimi ataatsimi ataatsimoortinneqarlutik.

Angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut taamatut pissusilersornikkut avataanut inissinniarneqarsinnaanngillat. Tamanna Nammineersinnaatitaaffeqarnermut inatsimmi malittarisassanik unioqqutsitsinerussaaq. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermut akertiusumik iliuuseqarniaraanni taava § 36 naapertorlugu pinngitsaaliinikkut aaqiinerussaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Tapersiinnermi iliuutsit pingaarnertut malitassatut pineqartumut neqeroorutitut paasineqassapput, tapersiinnermilu iliuutsinik neqeroorutigineqartunik innuttaasoq akuersinissamut pisussaaffeqanngilaq.

Kommunalbestyrelsip kapitali 7 aamma 8 malillugit aaqqiissuteqarniarluni akuersissummik pissarseqqaarani aalajangiisarnissaa atuutsiinnarusunneqarpat tamanna aalajangersakkani ataasiakkaani erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq allatullu atuaruminarnerusumillu aaqqissuisoqarluni, tassani suliaassanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat siunnersuummi tunuani kapitalimi ataatsimi ataatsimoortinneqarlutik.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfiup allattoqarfiata ilisimavaa kommunit ilaqutariinnut arlalinnik meerartaqartunut tunngatillugu qanoq iliuseqartarnissaannut maannakkorpiaq erseqqissunik malittarisassaqaanngitsoq. Tamanna tunngavigalugu inassutigineqarpoq tamatuma Inatsisartut inatsisaanni aamma/imaluunniit nassuiaatini erseqqissarneqarnissaa.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat ilitersuummi suliareqqiinnernilu allani itisilerneqarluarsinnaavoq ilanngunneqarluarsinnaallunilu.

Aalajangersakkat ataasiakkaat nassuiaatillu:

§ 1 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamut oqaasertaliusseq allanngortinneqassasoq, tassa aalajangersakkami takuneqarsinnaanngorlugu Inatsisartut inatsisaanni meeqqat inuusuttullu immikkut siunnerfigineqartut. Tamatumani eqqarsaatigalugu inuusuttut 18-23-t akornanni ukiullit suliniuteqarfigineqareerneranni malitseqartitsisarneq inatsimmi aamma pineqartoq. ”Inuusuttut” pisariaqarfiatigut ilanngunneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi nutartikkami § 4, imm. 3-mi ilanngunneqarpoq.

§ 1-imut nassuiaatini allassimavoq ”§ 1-imi aalajangersaaneq ima paasineqassaaq, angajoqqaat meeqqap pisariaqartitaanik isumaginnissinnaanngikkaangata, taamaallaat tapersiisoqartassasoq.” Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfiup allattoqarfiata oqaatigissavaa, angajoqqaat oqartussaasup/-sut meeqqap pisariaqartitaanik isumaginnissinnaannginnerat kisimi pissutaanani pisoqarsinnaavoq meeqqap inuusuttulluunniit tapersiiffigitinnissamut pisariaqartitsiffigisaanik. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq oqaasertaliusseq allanngortinneqassasoq imaluunniit erseqqissaaffigineqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatulli siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq.

§ 2 pillugu:

§ 2, imm. 1-imut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq meeqqamut pitsaanerpaaq aamma suup meeqqamut pitsaanerpaanera qanoq paasineqassanersut. Nassuiaatinittaaq takuneqarsinnaavoq taaguutigineqartoq taaguutaavoq Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikel 3-mi allassimasunik aallaaveqartoq. Tamanna ilumuunngilaq, tassa Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni meeqqap pisariaqartitai atorineqarmata.

Nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taaguut "pisariaqartitat" atornagu "Meeqqamut pitsaanerusup" atornerani taaguut ulluinnarsiorpalunnerusup atornissaa toqqarneqarpoq. Piviusunilu tamanna pingaarutikinneruvoq, tassa kalaallit oqaasii Namminersortuuneq pillugu inatsimmi 2010-meersumi pisortatigoortumik oqaasiummata inatsisissatut siunnersuummi danskisuuani inatsisilernerme danskit taaguutaat pisoqaanerusup atunnginnerani taaguummillu ullumikkut atorneqartartumik taarserlugu meeqqat pisinnaatitaaffimminnik annaasaqariaannaanerit annikitsuinnartut isigineqarpoq.

§ 4 pillugu:

§ 4-mi allassimavoq Inatsisartut inatsisaat meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut Kalaallit Nunaanni najugaqartunut atuuttoq. Ilanngullugu allanneqartariaqarpoq inatsit meeqqanut Kalaallit Nunaanniittunut atuuttoq. Inatsisartut inatsisaat meeqqanut Kalaallit Nunaanniittunut tamanut atuuttariaqarpoq, assersuutigalugu aamma feeriarlutik Kalaallit Nunaanniittunut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 5, imm. 1 pillugu:

Aalajangersagaq siammasinnerusumik oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassa kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangiiffigisassai tamaasa takuneqarsinnaanngorlugit.

Siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsi sorleq piginnaatitaanersoq nassuiaatini erseqqissaaffigineqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatulli siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq.

§ 5, imm. 2 pillugu:

Aalajangersagaq atorunnaarsinneqarsinnaavoq, tassa § 8, imm. 4 asserluinnangajaanik oqaasertaqarmat aamma nakkutilliinermut tunngatillugu kapitali 3-mi tamatuma takuneqarsinnaanera siunertamut naapertuunnerusutut isigineqarmat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Imm. 2 peerneqarpoq.

§ 6, imm. 1 aamma imm. 2 pillugit:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfiata naatsorsuutigaa aalajangersagaq inissiinernut taamaallaat tunngassuteqartoq. Aalajangersagaq erseqqissarneqartariaqarpoq, tassa erseqqissumik takuneqarsinnaangorlugu aalajangersakkami angerlarsimaffiup avataanut inissiinissaq kisimi pineqarnersoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai annertuumik allanngortinneqarput, taamaalilluni siunertaatut kissaatigineqartoq naapertorlugu maannakut pitsaanerusumik allaqqalerluni.

Aalajangersakkami aaqqiissutissat pillugit aalajangiinerit tamarmik pineqartarpata taava assersuutigalugu § 28, imm. 3, nr. 9-mi kommunit iluanni qanoq aaqqissugaasimaneq piginnaatitsissutillu kommunimit kommunimut assigiinngissuteqassapput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Taamaammat aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput. Akissutit ataaniittut takukkit.

§ 7, imm. 2 pillugu:

Aalajangersakkap nassuiaatillu akornanni naapertuutinnitsoqarpoq. Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq kommunalbestyrelsi tassaasoq meeqqap najugaanut isersinnaasoq, nassuiaatinili takuneqarsinnaalluni meeqqap najukkamini isersimaffigunagaanut kommunalbestyrelsi isersinnaasoq. Taakkua imminnut tamatigut ataqatigiinneq ajorput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfia isumaqarpoq ”meeqqap najugaa” imatut allanngortinneqartariaqartoq ”angajoqqaatut oqartussaassuseqartup najugaa”. Tamatumunnga pissutaavoq § 36 malillugu angerlarsimaffiup avataanut inissiinissaq pillugu aalajangiineq tassaammat kommunalbestyrelsip angajoqqaatut oqartussaasumut/-nut tunngatillugu aalajangiinera.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Kommunalbestyrelsi kisimi angajoqqaatut oqartussaasup/-t najugaannut isersinnaasariaqaralarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeraq angajoqqaatut oqartussaasup/-t najugaanni pinnani allami najugaqarpat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfiata isumaa malillugu eqqartuussisarnermut inatsit

najukkamut iserniaraanni atorneqartariaqarpoq, tassa meeraq sumiluunniit najugaqaralarpat inatsit taanna atorneqartariaqartoq.

Nassuiaatini erseqqissaaffigineqartariaqarpoq meeqqap sumi toqqorsimatinniarneqarnera pillugu kommunalbestyrelsi qanoq iliuuseqartassanersoq. Taama pisoqartillugu politiit ilaatinneqartussaapput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 7, imm. 3 pillugu:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfiup allattoqarfia § 7, imm. 2-mut tunngatillugu tamatuma assinganik oqaaseqaateqarpoq. § 7, imm. 2

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Kapitali 3-mi Nakkutilliineq pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq kapitali 3-mut qulequtsiussaq imatut allanngortinneqassasoq: Nakkutilliineq nakkutilliisartullu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 8 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq nassuiaatit quppernerisa 25-anni ”Nakkutilliinissamut pisussaaffik [...]” ilallugu allanneqassasoq, ilaqutariinni arlalinnik meerartalinni meeraq ataaseq pillugu kommuni nalunaarummik tigusaqaruni kommunip misissortariaqaraa meeqqat sinneri ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsinersut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Immikkut nassuiaatini maannakkut allaqqalerpoq, maannakkut inassuteqaatigineqarluni suliassanik suliarinnittartoq assigisaaluunniit inersimasunut inuttut atukkatigut immikkut ajornartorsiuteqartunut attaveqartassasoq, assersuutigalugu imigassamik aanngajaarniutinilluunniit atornerluinerup sianiutikkulluunniit nappaateqarnerup kinguneranik meeqqanik angerlarsimaffimmi najugaqartarnersoq apeqqutigissallugu pingaaruteqarpoq, taamaalilluni ilaqutariinnut tunngasunik ilaqutariinni taakkunani meeqqanut pinaveersaartitsinerit aallartinneqarniassammata.

§ 8, imm. 5 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq erseqqissaassutigineqassasoq nalunaaruteqareerluni/ nalunaaruteqaqqaarani nakkutilliisussaataitasut tassaammata Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanagerusumillu ilusilersorneqarlutik.

§ 9, imm. 1 pillugu:

Nakkutilliisartunut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq innarluutilinnik sullissinerup iluani malittarisassanik iluarsartuussinermi tassunga assingusunik ilanngussisoqassasoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 9, imm. 2 pillugu:

”[...] aalajangersaasinnaapput[...]” imatut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq ”[...]aalajangersaassasut[...]”.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 10, imm. 2 pillugu:

”[...]ingerlasut” siornanut ”suliat” ilanngunneqassaaq.

Siunnersuutigineqarpoq oqaaseq ”immikkut mianersuullugit” allanngortinneqassasoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfiup allattoqarfia isumaqarpoq suliat tamarmik immikkut mianersuutassaasut oqaasertaliussarlu allatut paasineqarsinnaasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuussisoqarluni.

§ 10, imm. 3 pillugu:

”[...] nakkutilliinerminnut[...]” imatut allanngortinneqartariaqarpoq ”[...] nakkutilliinerminni [...]”

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Aalajangersakkamut ilanngunneqartariaqarpoq suliani sukanganerusunik aaqqiinissamik pisariaqartitsisoqannginnerarlugu kommunalbestyrelsip aalajangiiffigisimasaanni nakkutilliisartut erseqqinnerusumik piffissaliussaasa iluanni isumaginninnermi suliatigut misissuineramik kommunalbestyrelsip aallartitsinissaanik nakkutilliisartut peqqusisinaanerat, tak. §§ 35-36.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfiup allattoqarfiata siunnersuutigaa nassuiaatini qupperneq 27-mi immikkoortoq imatut aallartittoq: ”Aalajangersakkami imm. 3... ”sallaatsumik saqqummiussineruvoq”[...]” peerneqartariaqarpoq, tassa paatsuungatitsilersinnaammat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 11, imm. 1 pillugu:

”[...] aalajangersaasinnaapput[...]” imatut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq ”[...]aalajangersaassasut[...]”.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Inatsisartut inatsisaanni nassuiaatiniluunniit erseqqissumik allassimanngilaq nakkutilliineq sukanganerusoq § 11, imm. 1, nr. 4-mi taaneqartoq qanoq isumaqartinneqarnerisq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 12, imm. 1 pillugu:

Qitiusumik Siunnersuisarfimmut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq innarluutilinnik sullissinerup iluani malittarisassanik iluarsartuussinnermi tassunga assingusunik ilanngussisoqassasoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 13, imm. 1 pillugu:

”[...] sulinnermi [...]” imatut allanngortinneqartariaqarpoq ”[...] suliami [...]”

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Nassuiaatit quppernerisa 35-anni allassimavoq: ” Paasissutissanik inunnut tunngasunik mianersuunneqartussanillu paarlaasseqatigiinnissamik tiguisussatut qinnuteqartumit kommunimit tamanna naliliiffigisassaavoq, aammalu Qitiusumik Siunnersuisarfimmit naliliiffigisassaalluni kommunimut qinnuteqaammik nassiussinnginnermini.” Tamanna nalilersoruminaallunilu aqukkuminaassaaq.

§ 13, imm. 3 pillugu:

Erseqqissarneqartariaqarpoq kommunalbestyrelsi tassaammat paasissutissanik ingerlatitseqqittoqassanerani aalajangiisussa.

§ 59-imut maanna oqaasertaliussa naapertorlugu kommunalbestyrelsip aalajangiineri taama ittut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. § 59-imut nassuiaatit takukkit.

Akissut: Kommunalbestyrelsip aalajangiineri isumaginninnermi naammagittaalliortarfimmut maalaarutigineqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsi itigartissuteqarluni aalajangiippat susoqassanersoq aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq. Qitiusumik Siunnersuisarfik paasissutissanik takunnissimappat angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut tamatumanga Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaapput. Tamanna aamma pissutigalugu taarsiiffigitinnissamik qinnuteqartoqarpat erseqqissarneqartariaqarpoq apeqqut taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiiffigineqassanersoq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia isumaqarpoq apeqqut tamanna eqqartuussivimmi aalajangiiffigineqartariaqartoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 14 pillugu:

Inatsisartut inatsisaanni erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq Qitiusumik Siunnersuisarfiup kommunalbestyrelsituulli inatsit naapertorlugu sullissinissamut piumasaqaatinik malinninnissaa.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Suliassanik suliarinnittarnermut ingerlatsinermilu malittarisassat inatsisini aalajangersarneqarnikut atuutereersut uteqqinnissaat pisariaqanngitsutut nalilerneqarpoq. Inatsisissatulli siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuisoqarluni, suliassanillu suliarinnittarnermut malittarisassat inatsisissatut siunnersuutip naggataani kapitalimi ataatsimi katersorneqarlutik.

§ 14, imm. 3 pillugu:

Aalajangersakkamut oqaasertaliussa allanngortinneqartariaqarpoq. Takujuminaappoq suliassat Qitiusumik Siunnersuisarfiup nammineq aallartittagassai imaluunniit kommunalbestyrelsip qinnuiginninnera tunngavigalugu aallartinneqartassanersut matumani pineqarnersoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Immikkoortumi nutaamik nutartikkamik oqaasertaliisoqarmat taanna erseqqarissumik allassimasoq nalilerneqarpoq.

§ 14, imm. 4 pillugu:

”[...] aalajangersaasinnaapput[...]” imatut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq
”[...]aalajangersaassasut[...]”.

*Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu
aaqqissuunneqarluni.*

§§ 15 - 16 pillugit:

Inuit pineqartut akornanni inuttut attaveqaatigiittartoqarsinnaammat kommunalbestyrelsip
saniatigut naalackersuisoqarfik nakkutilliisartullu imaluunniit Qitiusumik Siunnersuisarfik
nalunaarfigineqarsinnaasariaqarput. Nassuiaatitigulli ammaanarpoq kinaassutsimik
isertuussilluni inuttut nammineq nalunaaruteqarsinnaaneq, najugaqarfinnili inukittunnguani
tamanna piviusorsiortuunngitsutut isigineqarsinnaavoq.

*Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu
aaqqissuunneqarluni.*

§ 15, imm. 1 pillugu:

Nassuiaatit inatsimmilu oqaasertaliussat akornanni naapertuutinngitsoqarpoq, tassa nassuiaatini
oqaaseq ”-sorinarpoq” atornermat.

*Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu
aaqqissuunneqarluni.*

Nassuiaatini takuneqarsinnaasariaqarpoq nalunaarutit tamarmik allagaatinik
takunnissinnaatitaanermut attuumassuteqartuusut – aamma kinaassutsimik isertuussilluni
nalunaarutigineqartut, aamma allagaatinik uppernarsaatinik paasissutissanilluunniit
ilanngussinngitsoqarnissaanik aalajangiineq Pisortat ingerlatsinerat pillugu
paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq
aamma/imaluunniit Pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut
inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq naapertorlugit pisartussaasoq.

*Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu
aaqqissuunneqarluni.*

Inatsimmut oqaasertaliussami ilanngunneqartariaqarpoq uppernarsaatip imarisariaqarai nalunaarutip
malitsigisaanik suliap qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu innuttaasup paasissutissanik
pissarsinnaatitaannginnera pillugu paasissutissat.

*Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu
aaqqissuunneqarluni.*

§ 16, imm. 1 pillugu:

Politiit, eqqartuussiviit suliffeqarfiillu nalunaaruteqarnissamut pisussaaffimmut sakkortunerusumut ilanngunneqartariaqarput.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Pisariaqanngilaq, tassa politiit eqqartuussiviullu nammineq suleriaasia malinneqareermat. Meeqqanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit aalajangersakkami nalinginnaasumik ilanngutereerneqassapput.

§ 17, imm. 1 pillugu:

Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassa assersuutigalugu ilaqutariit kommunit aggornerisa avataanut nuuttut eqqarsaatigalugit.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 18, imm. 1 pillugu:

Oqaasertaliussap "[...] kommunimut nutserfigineqartumut" kingorna ilanngunneqartariaqarpoq "imaluunniit assingusumik oqartussaasumut".

Matumani assersuutigalugu eqqarsaatigineqarput ilaqutariit Danmarkimuunngitsoq nunamulli allamut nuuttut.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 19 pillugu:

Takuneqarsinnaasariaqarpoq nuna tamakkerlugu nalunaaruteqarnissamut suna siunertaanersoq. Tamanna Inatsisartut inatsisaanni nassuiaatiniluunniit erseqqissumik allassimanngilaq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 22, imm. 1 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq, "Jf aalajangersakkat" piiarneqassasut.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

§ 22, imm. 2 pillugu:

Nassuiaatitai ilaannigillat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik.

§ 22, imm. 4, nr. 2 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq, meeqqat pillugit suliani oqartussat akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq inatsisitigut malittarisassiuunneqassasoq. Suliaqarfimmi tassani amerlasuutigut qularineqartarpoq paasissutissat suut ingerlateqqinneqarsinnaanersut. Innuttaasut inatsisitigut illersugaanerat eqqarsaatigalugu tamanna taamaammat Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik.

§ 23 pillugu:

Takuneqarsinnaasariaqarpoq aamma angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut pillugit iliuusissatut pilersaarusiortoqarsinnaanera.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 23, imm. 1, nr. 1 pillugu:

Erseqqissaassutigineqartariaqarpoq isumaginninnikkut misissuinermi qaqugukkut iliuusissatut pilersaarut allaganngorlugu suliarineqartassanersoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 23, imm. 2 pillugu:

Oqaaseq ”ikiorsiisarneq” atornagu paarlattuanik ”ikiorsiissutit” atorneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni. Oqaatsimut ”iliuutsit” taarsiullugu oqaaseq ”tapersiinermi iliuutsit” atorneqalerpoq.

Angajoqqaanut peqqussummut aamma meeqqanut peqqussummut tunngatillugit §§ 25 aamma 26 ataatsimut:

Siunnersuutigineqarpoq angajoqqaanut peqqussut pillugu aalajangersagaq peerneqassasoq, tassa kommunip angajoqqaanut peqqussutaa inissiinissaq pillugu malittarisassanik avaqqussinermut atorneqarsinnaammat, soorlu peqqussummik taama ittumik malinninnginneq inatsisitigut kinguneqartinneqartassasoq allassimanngitsoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq peerneqarpoq, tassungalu taarsiullugu angajoqqaat meeqqallu akisussaanerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq pillugu aalajangersagaq ilanngunneqarluni, tamannalu siunertamut iluaqutaanerusutut isigineqarpoq.

Eqqarsarnartoqartinneqarpoq nassuiaatini takuneqarsinnaammat angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq/-ut akuersiteqqaarnagit angajoqqaat peqquneqarnissaannik aalajangiisoqarsinnaanera.

Tamanna kissaatigineqarpat tamanna aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq. Peqatigitillugu eqqarsaatigineqartariaqarpoq akuersissummik pissarsisinnaanngikkaanni angajoqqaanut peqqussuteqartarneq kissaatigisatut sunniuteqarsinnaanersoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Akuersissuteqartarnermut tunngatillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

§ 25, imm. 3 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsi qasseriarluni angajoqqaanut peqqussuteqarnissamik aalajangiisinnaanersoq pillugu aalajangersaasoqassasoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Nassuiaatit quppernerisa 55-ianni takuneqarsinnaavoq peqqussut meeqqap ajornartorsiutaanik aaqqiiniarnermut sakkussatut naleqquttutut kommunalbestyrelsimit isumaqarfigineqanngippat kommunalbestyrelsi angajoqqaanut peqqussuteqassanngitsoq. Tamanna aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

§ 26 pillugu:

Meeraq angajoqqaatut oqartussaasup/-ut isumaqatiginngisaannik arlaatigut iliuuseqaqqullugu peqquneqarsinnaanngilaq. Tamatuma akerlianik angajoqqaajusut meerarlu perorlualereersimasoq aserorterisarnerit inerteqqutaanerat pillugu nassuiaaffigineqarsinnaapput aamma aserukkat pillugit taarsiisussanngortitsisoqarsinnaasoq pillugu ilisimatinneqarsinnaapput.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Inuusuttunut peqqussutit pillugit aalajangiisinnaanerup atuutsiinnarneqarnissaa kissaatigineqarpat, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfiup allattoqarfia isumaqarpoq ukiut killigititaasut 15-

ileereersimasunut inissinneqartariaqartut aamma qulequtarineqartoq imatut allanngortinneqartariaqartoq ”Inuusuttunut peqqussut”. Maluginiarneqarpoq § 1-imut nassuiaatini ”meeqqat inuusuttullu” pillugit isummamut tamanna tamakkiisumik naapertuutinngitsoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

Aserorterisoqarsimanersoq pillugu kina nalilersuisassanersoq ersernerluppoq. Tamatumunnga peqatigitillugu politiinut nalunaaruteqartoqartassasoq allanneqartariaqarpoq.

Akissut: Qulaani akissut takujuk.

§ 28 pillugu:

Oqaaseq ”ikiorsiissutit” atornagu paarlattuanik ”aaqqiissutissat” atorneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

Akissut: Tamanna pillugu akissut takujuk. Tassunga taarsiullugu “tapersiinnermi iliuutsit” maannakkut atorneqarpoq.

Akuersissuteqartarneq pillugu nalinginnaasut takukkit.

§ 28, imm. 3, nr. 9 pillugu:

Aalajangersakkamit erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut sulinerikkut isertitaqaraluartut aamma/imaluunniit pensionisiaqaraluartut ikiorserneqarsinnaanersut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 28, imm. 4 pillugu:

Efterskolit naleqquttuunersut nalilerniarnerat ajornakusoorsinnaavoq. Eqqarsaatigineqartariaqarpoq siunertamut akuerineqarsimasunngortillugit allanngortinneqarsinnaanersoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerumillu aaqqissuunneqarluni.

§§ 29-32 pillugit:

Siunnersuutigineqarpoq pinerlussimannginnermut meeqqanillu pinerliisimannginnermut uppernarsaatini kommunalbestyrelsip pissarsiniartussaataaneranut atatillugu nassuiaatini ”-tariaqartoq” taarserlugu ”-ssasut” atorneqassasoq kiisalu nipangiussisimasussaannermik kommunalbestyrelsip qulakkeerinninnissamut pisussaaffeqarnerani tamanna atuutissasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik. -tariaqarpoq, inatsisip oqaasertaani allaqqajunnaarpoq.

§ 30, imm. 1 pillugu:

Oqaatsit ”ilaqutariit imaluunniit isumassortaasut” atornagit paarlattuanik ”angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut” atorneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

§ 31, imm. 1 pillugu:

Oqaatsit ”ilaqutariit imaluunniit isumassortaasut” atornagit paarlattuanik ”angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut” atorneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

§ 32, imm. 1 pillugu:

Oqaatsit ”ilaqutariit imaluunniit isumassortaasut” atornagit paarlattuanik ”angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut” atorneqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

§ 34 pillugu:

”Angajoqqaanngortussat” pillugit nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

Akuersissuteqartarnermut tunngatillugu nalinginnaasumik nassuiaatit takukkit.

§ 35 pillugu:

Qulequtaa imatut allanngortinneqartariaqarpoq ”Akuersissuteqarnikkut inissiineq.”
Aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq § 35 malillugu inissiisoqassappat angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut akuersiteqqaarneqartariaqartut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaasertaa imatut allanngortinneqarpoq ”Angajoqqaatut oqartussaassusillip akuersitillugu inissiineq”

Taamatuttaaq aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq meeraq 15-inik ukioqalereersimasoq akuersitinneqaaqqaartariaqartoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 36-mut tunngatillugu:

Qulequtaa imatut allanngortinneqartariaqarpoq ”Akuersisitseqqaarani inissiineq.”
”[...] -sinnaavoq” imatut allanngortinneqartariaqarpoq ””--ssasut”.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaasertaa imatut allanngortinneqarpoq ”Angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersitinnagu inissiineq, aalajangersakkamilu ”-sinnaavoq” taarsiullugu ”-ssaaq” ilanngunneqarluni.

Siunnersuutigineqarpoq oqaatsip "[...] meeraq" kingorna ilanngunneqassasoq: "15-inik ukioqalereersimasoq".

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

§ 36, imm. 1, nr. 1 pillugu:

Oqaasertai paatsoorneqarsinnaapput taamaammallu erseqqissaaffigineqartariaqarlutik.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 37 pillugu:

Siunnersuummut nassuiaatini takuneqarsinnaasariaqarpoq Meeqqanik inuussuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 15. april 2003-meersumi, kingusinnerusukkut allangortinneqartumi § 11 naapertorlugu angajoqqaatut oqartussaasup/-t illersuisoqarsinnaatitaanerit soq inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqannginneroq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuussisoqarluni, inatsisissatullu siunnersuummi nutarterneqartumi siunnersuineq pillugu oqaasertaliineq annertusitillugu kapitali nutaaq 6 ilanngunneqarluni. Naliliisoqarpoq siusinerusukkut inatsisini paragraffit immikkut ittut, sunaluunniit pineqarnersoq soorlu allangortinneqarsimanersut pillugit tunngavilersuutit atorineqarunnaanerit inatsisissatut siunnersuummi immikkut nassuiaanerup nutaap atorineqarnissaa pisariaqanngitsoq. Immikkut nassuiaatit nalilerneqarput inatsimmi paragraffinut ataasiakkaanut tunngasut isumaannik nassuiaanissamat immikkut atorineqassasut, tunngavilersuutitullu atorineqassanngitsut, soq aalajangersagaq pisoq ingerlatseqqinneqarsimanngitsoq siulleg aappaaluunniit tunngavilernissaanut atorineqassanngitsoq. Nassuiaatini nalinginnaasuni inatsisissatut siunnersuummi allannguutit siunertallu pingaarnert nassuiarneqarput, naliliisoqarporli inatsisip oqaasertaani aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit itisiliinerillu atorineqarnerat tulluarnerusoq, tassa aalajangersakkap suna tunngavigalugu atorineqarnissaa eqqarsaataanersoq.

§ 37, imm. 2 pillugu:

Eqqarsaatigilluarneqartariaqarpoq angajoqqaatut oqartussaasumut/-nut nalunaaruteqarani allamat nalunaaruteqarneq qanoq kinguneqarsinnaanersoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

§ 37, imm. 3 pillugu:

"aalajangiinerugallarneq" imatut allangortinneqartariaqarpoq "siulittaasup aalajangiinera."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersakkami "utaqqiisaa" aalajangiusimaneqarpoq, inatsisissatulli siunnersuummi aalajangersagaq oqaatsitigut erseqqissaavigineqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni, tassungalu peqatigitillugu inatsisissatut siunnersuutip sinnerani nutaamik aaqqissuisoqarpoq, tamassumalu kinguneranik atuaruminarnerulerpoq atoruminarnerulerlunilu. Kisiannili siulittaasup aalajangiisarnera pillugu aalajangersakkap (§ 6), oqaasertai siusinnerusukkut oqaasertaliisimanerup attuumassuteqarnera naleqquttuuneralu isornartorsiorneqartorujussuunikoq tusarniaanermi akissutit pisariaqartumik isiginiarlugit allanngortinneqarnikoq § 6-imik nutaamik taarserneqarpoq.

Inissiinerit angajoqqaatut oqartussaasumit/-nit meeqqamilluunniit akuerineqaqqikkumajunnaartut:

Siunnersuutigineqarpoq § 37-p kingorna aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq imatut oqaasertalikkamik:

”Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup/-t meeqqalluunniit 15-inik ukioqalereersimasup inissinneqarnerup § 35 malillugu attatiinnarneqarnissaa kissaatigiunnaarpagu, kommunalbestyrelsilu naliliippat meeqqap angerlartinneqarnera meeqqap pisariaqartitaanut tamanna akerliusoq, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut akuersisitseqqaarnani inissinneqarnissaanik kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, tak. § 36”.

Uunga siunnersuutip § 54-iani oqaasertaliusaaq assingusoq atorneqarpoq: Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. xx, xx 2014-imeersoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 28 malillugu ingerlatsisussaataitanerup kinguneranik kommunalbestyrelsi tamanna pillugu isummertussaareernikuuvoq. Aalajangersagaq nutaaq (tusarniaanermi akissutit ilanngutereernerisigut inatsisissatulli siunnersuutip nutartereerneratigut oqaatsitigut erseqqissaavigineqareerneratigut pitsaanagerusumillu aaqqissuutereerneratigut § 36 maannakkut § 28-ulersoq) innuttaasunik isiginninniarnertut oqaasertalerneqarpoq (pisut meeqqap inuunerissaarneranik, peqqissusaanik ineriartorneranilluunniit ulorianartorsiorititsisut),) maannakkut peqqussummi atuuttumi § 54-ituunngitsoq, oqartussanik isiginninniarnertut oqaasertalerneqarnikuusoq (pisoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartup inissiinissamik akuersinermik utertitsinera).

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata ilisimavaa angajoqqaatut oqartussaasup/-t meeqqalluunniit akuersissut tunuartippassuk malittarisassat malillugit akuersissuteqarani inissiisoqarnissaanik aalajangiisoqarneq ajortoq. Taamaammat nalilerneqarpoq tamatuma Inatsisartut inatsisaanni erseqqissumik takuneqarsinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa.

Akissut: § 28 nutaaq malillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarneranut ilaareersoq nalilerneqarpoq.

§ 38 pillugu:

Takuneqarsinnaasariaqarpoq allaganngorlugu aalajangiisoqartassasoq, aamma meeraq 15-inik ukioqalereersimasoq toqqaannartumik saaffigalugu aalajangiiffigineqartassasoq, aalajangikkap imarissavai meeqqap pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugu siunnersuummi § 59, imm. 2 naapertorlugu naammagittaalliuteqarnissamut ilitsersuut.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Pisut amerlanersaanni taamatut allaganngortitsinissaq piumasqaataasoq naammattutut isigineqarpoq, kisiannili pisuni tamani taamaattuni allaganngortitsisoqarnissaanik pinngitsoorani piumasqaateqarnissaq naleqquttutut isigineqanngilaq, tassa immaqa pisoqarsinnaammat allaganngornagu innuttaasumut sukkanerusumik nalunaaruteqarnissaq naleqqunnerulluni. Inuk assersuutigalugu ungasissumi najugaqarpat imaluunniit inuk nalunaarummik tigusaqartoq tappiikujuppat imaluunniit atuarsinnaanngippat imaluunniit innuttaasunut immikkut ittunik pissuseqarpat nalunaarfigineqartumut eqqortoq atorlugu nalunaaruteqarnissaq qulakkeerniarlugu ingerlatsivik mianerisaqartussaappat oqaatsitigut nalunaaruteqarnissaq naleqqunnerusinnaavoq. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq pisortat suliassanik suliarinnittarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuuteqarnissamik piumasqaataasut malillugit allakkatigut nalunaaruteqarani ilaatigut inuk naapillugu oqaatsitigut ilitsersuisoqarnera imaluunniit inuttaasoq internetikkut (Skype) naapillugu inummut tulluarnerusumik itinerusumillu ilitsersuisoqartoq il.il. Kisiannili ingerlatsiviup uppernarsaasiornissaa eqqarsaatigalugu aamma naammagittaalliutip innuttaasumit uppernarsaasinnaanera pitsaanerulersinniarlugu taamatut nalunaaruteqarnerni allaganngortitsinerup ataatsimut isigalugu kommunip ingerlatsivianit atorneqarnissaa pitsaasuussaaq, ingerlatsivilli taamatut periuseqarnissamik aalajangiisussanngortinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat ilitsersuutini tamanna pillugu inassuteqaateqarluni itisilerneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummut ilitsersuutini, akuerineqassappat, tamatumunnga innersuussinikkut itisilerneqarumaarpoq.

§ 39 pillugu:

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaasalu akornanni naapertuutinngitsoqarpoq, aalajangersakkamimi takuneqarsinnaavoq angerlarsimaffiup avataanut meeqqamik pinngitsaaliinikkut inissiisoqarnissaanik aalajangiineq kisimi Naalakkersuisunut nalunaarutigineqassasoq, nassuiaatitaanili takuneqarsinnaalluni nalunaaruteqartussaataaneq akuersissuteqarluni pinngitsaaliinikkullu inissiinernut atuuttoq.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 29, imm. 2-mi nutaami maannakkut allaqqalerpoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akuersitillugu akuersitinnagulu angerlarsimaffiup avataani inissiineq pillugu aalajangiineq pineqartoq.

§ 41, imm. 2, nr. 2 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamut piumasaaqatit nassuiaatini toornernut immikkoortiterlugit tulleriiaarneqassasut. Siunertamut naapertuutissagaluarpog nassuiaatini erseqqinnerusumik takuneqarsinnaasuuppat Naalakkersuisut akuersissuteqartarnissaat aalajangiisuulluinnartoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Kalaallit Nunaata avataani inissiinerit pillugit Naalakkersuisut annertunerusunik malittarisassiorsinnaanerannik § 31, imm. 3-mi nutaami pisinnaatitsinermut aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

§ 42, imm. 1 pillugu:

Oqaatsip "[...]angalasinnaatitaanerup kingorna ilanngunneqartariaqarpoq." "...meeqqap inuusuttulluunniit pisariaqartitaanut akerliunngippat."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi § 2 naapertorlugu tamatigut tunngaviusumik isiginninniartoqartarnissaata eqqortumik atorneqarnissaa allaqqavoq.

Erseqqissaaffigineqartariaqarpoq ukiumut marloriarluni angerlarsimaffimmut tikeraarsinnaatitaaneq meeqqanut inuusuttunullu Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasunut aamma atuuttoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi tamanna tamatigut siunertaanikuuvoq, erseqqinnerulersinneqarnissaali tamassuma nalornilersitsinnginnissaa naleqqunnerpaatut nalilerneqarpoq. Tamanna inatsisip § 4, imm. 2-mi maannakkut allaqqalerpoq.

Erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq ukioq ilivitsoq imaluunniit "ukioq inissiiffiusoq" matumani pineqarnersoq.

Angalanerup sivisussusaa taamatuttaaq imm. 4-mi takuneqarsinnaasariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Qaammatisiutit malillugit ukioq pineqartoq nutaami § 32, imm. 1 aamma 3-mut immikkut nassuiaatini maannakkut allaqqalerpoq.

§ 46 pillugu:

Oqaaseq "katsorsaanissamut pilersaarut" paatsoorneqarsinnaavoq, tassa "katsorsaaneq" peqqinnissaqarfimmut attuumatinneqartarmat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Katsorsaaneq peqqinnissaqarfimmut killilerneqanngilaq, allanulli atatillugu aamma atorneqarsinnaavoq, assersuutigalugu perorsaanermik suliaqarnermi.

§ 46, imm. 2 aamma 3 pillugit:

Ilanngunneqartariaqarpoq; "[...] tassunga ilanngullugu meeraq atugarliorpat imaluunniit pitsaangorsaatissatut naatsorsuutigineqartut pinngitsoorpata."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 47 pillugu:

Nassuiaatini qupperneq 94-imut tunngatillugu: Tamatuma aamma atuuttuunera erseqqissaatigineqartariaqarpoq, tassa angajoqqaatut oqartussaasoq/-ut aamma nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiaasut ilaqutariikkaluarpataluunniit.

Akissut: Ilaqutarsiat pillugit immikkoortup allassimanera tamarmi allanngortinneqarpoq, pitsaanagerusumillu aaqqissuisoqarluni.

§ 49 pillugu:

Oqaaseq ”anguniakkat” siunertamut allanngortinneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Siunertat pineqaratik anguniakkat pineqarput.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaasariaqarpoq ”angerlarsimaffiup avataanut inissiisimanerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiinermi kommunalbestyrelsip nalilissavaa maannamut ikiorsiisarnermut taarsiullugu allatut iliorluni meeqqamut ikiorsiisoqassanersoq.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi aallarnisaalluni aalajangersakkani oqartussat eqqarsariaasissaannik ilimasuuteqarneq aalajangersarneqareerpoq. Aallarnisaalluni aalajangersakkat malillugit, pingaartumillu §§ 1-3, meeqqap sunik pisariaqartitsineranik ingerlatsivik tamatigut imminut aperisariaqartassaaq? Sooq pisariaqartitsinerulersimava – taparserneqarnissamut pisariaqartitsinermut tassunga suna pissutaava – qanoq iliorluni pitsaanagerpaamik tapersiisoqassava aamma tapersiinermi ineriartorneq suna ikorfarneqassava?

§ 50, imm. 1, nr. 3 pillugu:

Aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq tamanna angajoqqaarsianut, taakkununga ilanngullugit nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsianut paaqqinnittarfinnullu atuunnersoq.

Akissut: Ilaqutarsiat pillugit immikkoortup allassimanera tamarmi allanngortinneqarpoq, pitsaanagerusumillu aaqqissuisoqarluni.

§ 50, imm. 4 pillugu:

Sapaatit akunneri aqqaneq marluk sioqqullugit ilisimatitsisarneq tamatigut siunertamut naapertuunneq ajorpoq, assersuutigalugu sapaatip akunnerata naanerani inissiinermi meeraq atasinnngornermi qaninnermi angerlarteqqinneqakkajuttarpoq.

Akissut: Ilaqutarsiat pillugit immikkoortup allassimanagera tamarmi allannortinneqarpoq, pitsaaneruserumillu aqqissuisoqarluni.

§ 51 pillugu:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia isumaqarpoq siunertamut naapertuunnerussasoq akuersissuteqarnissamut piumasaqaat aalajangersakkanut pineqartut ilanngunneqarpat.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Meeraq isiginiarnagu ingerlatsiviup naammassiinnagassanik oqartussaannermillu isiginninneruleriataarnermik ingerlatsivimmi sulisut eqqarsartariaasiannik sunniisinnaasoq nalilerneqarpoq. Aalajangersakkani ataasiakkaani akuersinissamik piumasaqaatip ilanngunneratigut meeqqap inatsisitigut illersugaanera pitsannortinneqarnaviannngilaq, tassa akuersinissamik piumasaqaat inatsisissatut siunnersuummi tamanna pillugu ataatsimoortitsilluni aalajangersakkameereermat, kisiannili ingerlatsivimmi sulisut innuttaasunik annikinneruserumik isiginninnialeriaannaapput oqartussaanneruserullu annertuneruserumik isiginninnialeriaannaallutik, tassa meeqqat toqqaannartumik tunngatillugu isiginninniarnaq.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit saniatigut angajoqqaatut oqartussaasup/-t akuersiteqqaarnagit aqqiissuteqarnissamik peqqusisoqarsinnaanera ajornakusoorsinnaavoq.

Akuersissuteqartarneq pillugu nassuiaatit nalinginnaasut takukkit.

§ 54 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissinneqarsimappat katsorsaanissamut pilersaarutit killiffiillu pillugit nalunaarusiat pillugit immikkoortumik ilanngussisoqassasoq.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut pitsaaneruserumik aqqissugaalerpoq oqaatsitigullu erseqqissaasoqarluni. Iliuusissatut pilersaarutit, katsorsaanissatut pilersaarutit killiffiillu pillugu nalunaarusiat tassunga atatillugu immikkut aalajangersagannortinneqarput, suliassanillu suliarinnittarneq pillugu kapitali nutaaq ilanngunneqarluni, §§ 46-49-tut.

§ 59 pillugu:

”[...] Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut inatsisaat” imatut allannortinneqassaaq ”Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Oqaatsitigut imatut erseqqissaasoqarpoq "Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq, kingusinnerusukkullu allannguutit".

Aalajangersagaq taanna nassuiaatillu malillugit kommunalbestyrelsip aalajangigai tamarmik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Inatsit maanna atuuttoq naapertorlugu meeqqap inissisimatinneqarnerata nalaani kommunip aalajangiiffigisai naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat. Tassa meeqqap sumi inissisimatinneqarnissaanik, inissisimaffissamut nutaamut nuutsinneqarnissaanik, ilaqartinneqartarnissaanik assigisaannillu aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup maannakkut itigartitsissutigisarpai, siunissamili tamakku ilanngullugit suliarisalissavai.

Taamatut aalajangiineq ineriartornermut naapertuuttutut isigalugu nalilerneqarpoq.

Siunnersuut maannakkut taama isikkoqartillugu suliat aaqqiissuteqarnissamut akuersissutitallit aamma naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Allannguutissatulli qulaani taaneqartut nassataannik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik taassumalu allattoqarfia suliassaqaarnerulissapput. Suliassat misilittakkat malillugit oqimaatsut suliaqarfiungaatsiartussallu pineqarmata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata naatsorsuutigereersinnaavaa suliatigut tatineqarnerulingaatsiarnissani, ilimanarporlu tamatuma malitsigisaanik tamanna aningaasaqarnikkut kinguneqassasoq aamma/imaluunniit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliaqarnermi piffissamik atuisarneranut tamanna sunniuteqassasoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata siunnersuutigaa aalajangersakkami aalajangersakkat tamakkiisumik taagorneqassasut, tamatuma kingorna aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngorlugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kommunalbestyrelsip aalajangiineri tamarmik, tassunga ilanngullugu allamut inissiineq, aallaaviusumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut maalaarutigineqarsinnaanerat eqqarsaataavoq. Inatsisit tunngavigalugit ingerlatsiviup aalajangiinerinut meeqqamut pingaaruteqartunut tunngatillugu meeqqap inatsisitigut illersugaanera pitsanngortinneqartoq naliliisoqarpoq. Aalajangiinernik allattuineq maalaaruteqartitsilersinnaasut taamatut pisinnaatitaaffeqarnermik siunertaanngitsumik killiliinernik kinguneqarsinnaapput aammalu maalaarummik tigusaqarnermut atatillugu

ingerlatsiviup aalajangersimasumik taassuminnga immikkut naliliinneginnissaanik kinguneqariaannaavoq "allattuivimmilu" allassimannginnera pissutigalugu tunuartiinnarsinnaallugu.

§ 60 pillugu:

Aalajangersakkamut oqaasertaliussaq imatut allanngortinneqartariaqarpoq: "Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangigai tiguneqarnerannit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarsinnaapput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagaq peerneqarpoq. Naliliisoqarpoq inatsisissatut siunnersuummi siunertamut naleqqutinngitsoq, tassa meeqqat pisinnaatitaaffiisa pitsanngorsarneqarnissaat, meeqqamut pingaaruteqartumut aalajangikkanik eqqartuussivimmu suliaassanngortitsinissamik piffissap ingerlanerani killiliissutit taamaattut piginnarneqarnissaat. Inatsisissatut siunnersuummi innuttaasut isiginiarneqarput, taamatullu pisinnaajunnaartitsineq pillugu malittarisassaq oqartussaannermik isiginninniarnuvoq.

§ 61, imm. 1 pillugu:

Siunnersuutigineqarpoq § 36 kiisalu § 51, imm. 2 ilanngunneqassasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Akissutit ataaniittut takukkit.

§ 63 pillugu:

Ulloq 1. januar 2017 atuutsitsilerniarneq piviusorsiortuunngitsutut nalilerneqarpoq. Inatsit siusinnerpaamik ulloq 1. juli 2017 atuutsinneqalertariaqarpoq, tassa nalunaarusiornissaq il. il. aamma kommunimi paaqqinnittarfinnilu pineqartuni sulisut ilinniartinneqarnissaat piffissaqartinniarlugit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Ulloq atuutilerfissaa 1. Juli 2017-imut sivitsorneqarpoq.

10) Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institut

Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup e-mailikkut 27. maj 2016-imeersutigut Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutti meeqqanik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut (UKA2016/xx) oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaa.

Inatsisissatut siunnersuutikkut siunertaavoq oqaaseqaatigineqartut malillugit, "meeqqanut tungassuteqartuni nukittuunik erseqqissunillu inunnik isumaginninnermut inatsisitigut meeqqat pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaat. Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat malillugu siunnersuut atuarneqassaaq (Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat

Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat) meeqqap pisinnaatitaaffiik siuarsaanissamik siunertalik, aammalu Haagerimi meeqqat illersorneqarnissaannik isumaqatigiissummik siunertalik, meeqqap illersorneqarnissaannik siunertalimmik tunngaveqartoq.

Oqaaseqaatigineqartuni takuneqarsinnaavoq inatsisissatut siunnersuutikkut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat arlalippassuartigut, assersuutigalugu meeqqap suliani namminerminut tunngasuni tusarniarneqartarnissaanut pisinnaatitaaffiisigut, atuutilersinneqartut. Instituttip inatsisissatut siunnersuut iluarisimaarluinnarpaa, meeqqanik illersuinnermut ikiorsiisarnermullu atorneqartussaammat pingaartumillu meeqqanut inuuniarnermikkut ajornartorsiulersinnaasunut sammisitaammat. Instituttip qilanaaraa inatsisikkut erseqqissunik akisussaassutsit suliallu agguanneqarnerisigut meeqqat inuusuttullu inatsisitigut isumannaatsuunissaat nukittorsarneqassammat.

Instituttip maluginiarpaa inatsit arlalippassuartigut danskit inunnik isumaginninnermi sullissineq pillugu inatsimmut (sullissinnermut inatsimmut), kingullermik inatsimmik nalunaarutikkut nr. 1053, 8. september 2015-imeersukkut tamanut saqqummiunneqartumut, eqqaanarmat. Institutti inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissarpaaloqarlunilu kaammattuutissarpaaloqarpoq.

Oqaaseqaatissagut meeqqanut innarluutilinnut, kommunalbestyrelsip susassa qarfiinut pisussaaffiinullu, inunnik isumaginninnermi sulianik misissuisarnermut, iliuusissatut pilersaarutinut, angajoqqaanngortussanut sillimmartaarutinut, inissiisarnermut, ilaqutariinnut paaqqutarinnittartunut naammagittaalliorsinnaanermullu tunngapput. Tamakku saniatigut institutti inatsisissatut siunnersuutip ilusilersugaaneranut ataatsimut isigalugu oqaaseqaatissarpaaloqarpoq.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Arlalippassuarni takuneqarsinnaavoq suliassa qarfimmi aalajangersimasumi Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaasut (takoriakkimmi inatsisissatut siunnersuummi §§ 9, Imm. 2, 11, imm. 1, 22, imm. 4, 25 imm. 3, 26, imm. 4, 41 imm. 3 aamma imm. 4, 47, imm. 5, 53, imm. 5, aamma 59 imm. 3). Piginnaatitaaffinik aalajangersakkat tamakku suliassa qarfippaalussuarni erseqqinnerusunik malittarisassat imaqarnissaannut tunngatillugu Naalakkersuisunut assut annertuunik tunngavissiipput. Taamaaliornikkut inatsisip sunniutilimmik atugaasinnaanera sanngiillisinneqarsinnaavoq.

- Taamaammat Institutti isumaqarpoq Naalakkersuisunut pisinnaatitsissutit erseqqissarneqarnerusariaqartut. Instituttip kaammattuutigissavaa inatsisissatut siunnersuut imatut allanngortinneqassasoq Naalakkersuisut "-sinnaaginnaratik" kisiannili "-sussaappumut" pisussaaffilerneqarlutik ("-sapput" imaluunniit "aalajangersaassapput") suliassa qarfigineqartunut erseqqinnerusunik malittarisassaliornissaminnut.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni. Aalajangersakkanut ”-sinnaapput” aamma ”-ssapput” tunngatillugu misissoqqinneqarput, ilaatigullu allannguisoqarluni. Naliliisoqarpoq pisinnaatitsinermut aalajangersakkat amerlanersaat suli aalajangersagaassasut ”-sinnaapput”, tassa annertunerusunik malittarisassiornissamik pisariaqartitsisoqarnerseqq sallitullugu periutsimik naliliineq apeqqutaassamat.

Tamakku saniatigut instituttimit maluginiarneqarpoq Naalakkersuisut suliassaqarfippaalussuarni malittarisassat erseqqinnerusumik oqaasertalersorneqarnerannut tunngatillugu assut annertuunik piginnaatitaaffilersorneqarsimasut.

Institutti isumaqarpoq innuttaasunut pineqartunut Inatsimmi erseqqissuliorsimanissaq inatsisitigullu isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugit pisariaqartoq malittarisassat ilaat Naalakkersuisut atuutilersissallugit piginnaatitaaffigisaanni nalunaarutiniinnatik toqqaannartumik inatsimmiittariaqartut.

Instituttip kaammattuutigissavaa makkua toqqaannartumik inatsisikkut malittarisassaqtitaassasut:

- Inatsisissatut siunnersuummi § 22, imm. 4-mi nr. 2 malillugu meeqqat pillugit suliani oqartussaasut akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaaneq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 43, imm. 4-mi Naalakkersuisut annertunerusunik aalajangersaanissamat piginnaatinneqarnerat suli atuuppoq (siusinnerusukkut § 22, imm. 4).

- Qaqugukkut angajoqqaat peqquneqartassanersut aamma meeqqat peqquneqartassanersut pillugit malittarisassat danskit sullissinermut inatsisaanni §§ 57 a aamma 57 b-mittulli, takukkit inatsisissatut siunnersuummi §§ 25-mi imm. 3 aamma 26-mi imm. 4.

Akissut: Pisariaaruppoq. Angajoqqaanik eqqusisarneq meeqqanillu peqqusisarneq pillugit aalajangersakkat siullermeerluni avammut tusarniaareernerup kingorna tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunngavigalugit angajoqqaat akisussaanagerat aamma meeqqat akisussaanagerat pillugu oqaloqatigiinnissamat aggersaasarneq pillugu aalajangersakkanik nutaanik taarserneqarput, tassa ”peqqusisarneq” pillugu siusinnerusukkut aalajangersakkatut sunniuteqarnissaat takuneqarsinnaamat.

- Meeqqat pillugit naalagaaffiit tamalaat isumaqatigiissutaanni artikel 9, imm. 2 naapertorlugu meeqqap inissinneqarsimasup angajoqqaaminut attaveqarsinnaanera pillugu malittarisassat taamatullu ilaqtutanut allanut qanigisanut attaveqarfigisanullu attaveqartarnera meeqqamut pitsaanerpaasussanut akerliunngippat, inatsisissatut siunnersuummi § 41 takuuk.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Naalakkersuisut tamanna pillugu annertunerusunik malittarisassiorsinnaanermut pisinnaatinneqarpoq, tamannalu naammattutut isigineqarpoq. Meeqqat najugaqarfiup avataani angerlarsimaffiup avataani inissinneqarnikut tike+ aarlutik angalasarnerat pillugu malittarisassat oqaatsitigut aamma erseqqissarneqarput, maannakkut inatsisip oqaasertaani ersilerluni (§ 4, imm. 2) inuusuttut iliuuseqareernerup kingorna malinnaavigineqartut aamma tikeraarlutik angalasinnaatitaasut, nassuiaatillu aamma annertusineqarput oqaatsitigullu tamanna pillugu erseqqissarneqarlutik.

- Sulianik ataasiakkaanik qitiusumik meeqqat pillugit sulianik ilisimasalittut ataatsimiititaliap sulianik suliarinninnissaanut piffissalersuinerit, takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 53 imm. 5.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Suliat assigiinngitsorujussuunerat ajornakusoornerallu assigiinngitsorujussuunerat ilaatigut pissutigalugu. Ataatsimiititaliaq ataasiarluni ataatsimiittussaagallartussatut aggersarneqartartuuvoq immikkut ilisimasalinnik arfinilinnik aalajangersimasunik ilaasortalik, taamaammallu assersuutigalugu allaffissornermi ataatsimiititaliamut imaluunniit kommunimi ingerlatsivimmi aalajangersimasumik ilaasortaqtartumut sulisunullu suliassanik tiguneqartunik suliaqartussatut "ataavartumik piareersimasunut" assersuunneqarsinnaanani. Ataatsimiititaliaq, maannakkut peqqussummi periuseq atorlugu ingerlatiinnarneqartoq, naapinnissaminut aamma imminut piffissaqartissinnaavoq, ataatsimiititaliami inunnik katitigaanera pissutigiinnarlugu, tassa ilaasortat angalasinnaammata imaluunniit suliffitsik pissutigalugu peqataasinnaanatik il.il. Ataatsimiititaliamut allattoqarfik ataatsimiititaliap suliassanik suliarinnittarnera aalajangiisarneralu soorunami annertunerpaamik pitsanngorsarniarsinnaavaa. Naggasiullugu suliassani paasissutissat suliani ajornartorsiutaasinnaasorujussuusinnaapput, tassa pissutsit takutinnummassuk suliami allagaatit pingaartumillu kommuninit ilaatigullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinit paasissutissat naleqquttut naammattumik amerlassusillit pissarsiarinissaat ajornakusoorajuttartoq piffissarlu sivisooq atorneqartarluni. Taamaammatt pissutsit taamatut ajornakusoorillugit naliliisoqarpoq suliassanik suliarinnittarnermut piffissartinneqartut inatsimmi aalajangersakkat il.il. ataatsimiititaliap naammassisaqarsinnaassusianut aalajangikkallu pitsaassuseqarnissaannut tapersiinaviannngitsut.

Pingaarnerusutigut instituttip pingaarutilittut isumaqarfigaa inatsisip atuutilersinneqarneranut atatillugu inuit pisinnaatitaaffii naapertorlugit kommunit meeqqanik sulianik suliarinnittarnerannut nukissanik piginnaasanillu nukittorsaasoqarnissaa - pingaartumik nunaqarfinni, misilittakkammi tunngavigalugit tamakkunani kommunit sulisukitsuinnaasarsimmata.

Kommunini sivisuallaamik sulianik suliarinnittarneq Kalaallit Nunaanni unammilligassaavoq. Pingaaruteqarpoq - ataatsimut isigalugu kisiannili maannakkut inatsisissatut siunnersuummut immikkut tunngatillugu - kommunini sulianik suliarinnittarnerup pitsaanerulersinnissaa

annertunerusumik sammissallugu. Taamaammat instituttimit pingaartinneqarpoq inatsisissatut siunnersuutip saniatigut suliniutinik aallartitsisoqarnissaa, kommunini sulianik suliarinnittarnerup sukumiinerulernissaanut sunniuteqarnerulernissaanullu siursaataasinnaasunik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Tassa inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut 2017-imi 2018-imilu allaffissornermi aningaasartuuteqarnerunissamut 2 millioner kr.-inik maannakkut immikkoortitsisoqarnera inatsisissatut siunnersuutip sunniuteqarnissaanut pingaaruteqarmat.

Meeqqat innarluutillit

Meeqqat innarluutillit immikkut ajornartorsioqqajaaneruserput inatsimmi erseqqissuliorluni sianiginiarneqartariaqartut.

Instituttimit iluarisimaarneqarluinnarpoq Naalakkersuisut innarluutilinnut tunngasuni killiffik pillugu nassuiaamminni inunnut innarluutilinnut atugassarititaasut pillugit Kalaallit Nunaanni unammilligassanik sukumiisumik isornartorsiuerpalaartumillu taamatullu Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaasa atuutsilernissaanut (UPA 2016) inatsisinik iluarsaaqqinnissamut tunngavissanik saqqummiussiumasimammata.

Instituttimit oqaatigineqassaaq periarfissaqarmat - pisariaqartitaallunilu - maannakkut inatsisissatut siunnersuummi Innarluutillit pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaata ilai atuutilerseriissallugit.

Inatsisitigut inissisimaneq ullumikkutut ikkallartillugu meeqqat innarluutillit taamaallaat immikkut ittumik ikiorserneqarsinnaatitaapput Inunnut annertuumik innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq malillugu. Tamatuma kinguneraa meeqqat "annertuumik innarluutilittut" naatsorsuunneqanngitsut taamaallaat nalinginnaasumik aalajangersakkanut, immikkut pisariaqartitaannut tulluurtuunngikkaluartunut, ilaatitaanerat.

Instituttip isumaa malillugu pisariaqarpoq meeqqat innarluutillit innarluuteqarnerat pissutigalugu pisariaqartitaat sianiginiarneqassasut immikkullu ikiorneqarnissamik neqeroorfigineqarlutik, annertuumik annikitsumilluunniit innarluuteqarnerat apeqqutaatinnagu.

- Instituttimiit kaammattuutigineqassaaq inatsimmi meeqqanut innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu immikkuullarissunik malittarisassanik ilanngussilluni suliaqartoqassasoq, Innarluutillit pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni artikel 9-mi pisussaaffiit naammassiniarlugit Naalakkersuisut nunat tamalaat isumaqatigiissutaata atuutsinneqalernissaanik namminneq naalakkersuinikkut isummersimanerata assigisaanik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi nutartikkami oqaatsitigut erseqqissaavigineqartumi pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqartumi § 4, imm. 1-imi maannakkut ilanngunneqarpoq: "Inatsisartut inatsisaat meeqqanut 18-it ataallugit ukiulinnut Kalaallillu

Nunaanni najugalinnut atuuppoq, tassungalu ilaapput meeqqat timimikkut tarnimikkulluunniit innarluutillit, inunnut innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu inatsit malillugu ikiorneqartartunut.” Tassunga peqatigitillugu taamatut isiginniarluni oqaatsitigut erseqqissaaneq ilanngullugu § 45, imm. 5-imi oqaasertaliineq una ilanngunneqarpoq: ”Inatsit alla malillugu meeraq ikiorserneqarsimappat, soorlu inunnut innarluutilinnut ikiorsiineq pillugu inatsit malillugu, tamakkununga tunngasut kommunalbestyrelsip isumaginninnikkut misissuinermut ilanngutissavai, isumaginninnikkullu misissuinerup ilaatut meeqqap ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsineranik tamakkiisumik nalilersuisoqassaaq, soorlu meeqqap innarluuteqarneranik tunngaveqartumik ikiorserneqartariaqarneq. Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu inatsit alla malillugu ikiorsiisinnaaneq taamaalilluni meeqqap ikiorserneqarnissamik pisinnaatitaaffiinik killiliinngilaq.”

Kommunalbestyrelsip suliassai pisussaaffiilu

Inatsisissatut siunnersuutikkut erseqqissarneqarpoq kommunalbestyrelsi meeqqap nakkutigineqarnissaanut pisussaaffeqartoq. Piareersaalluni suliat malillugit kommunalbestyrelsi meeqqap kommunimi atugarisaasa ilisimaneqarnissaannut tusarnaartutut sassartartutullu akisussaaffeqarpoq. Tassunga atatillugu kommunalbestyrelsip suleqataalluni alaatsinaatsuullunilu suleqataaffigissagaa naatsorsuutigineqarpoq meeqqat tamarnik atugassarititaasut inatsimmi aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit alliertornissaat (taamaammat takukkit inatsisissatut siunnersuummi §§ 3, imm. 1, aamma 8, imm. 1). Instituttip iluarisimaarpaa kommunalbestyrelsi taamatut pisussaaffilerneqarsimammat.

Taamaakkaluortoq instituttip isumaa malillugu inatsimmi piunasaqaataasariaqarpoq danskit sullissinermut inatsisaanni § 19, imm. 2 aamma imm. 5 malillugit taamatungajalluunniit inatsisissatut siunnersuummi § 3 imm. 1-imi aamma 8, imm. 1-imi siamasissumik pisussaaffeqarnerup atuutilersinneqarnissaat kommunalbestyrelsip qulakkiissagaa. Taamaaliornikkut aalajangersakkat sunniutilimmik atuutilersinneqarnissaat piviusorsiortumik qulakkeerneqassaaq, taamaalillutik taakku suliarissamaakkanik nalunaarutitut taamaallaat pissuseqalinnginniassammata.

- Instituttip kaammattuutigissavaa inatsimmi kommunalbestyrelsi pisussaaffilerneqassasoq ataqatigiissumik meeqqanut inuusuttunullu naalackersuinikkut ingerlatsinissamik aamma pinaveersaartitsinermut sillimaniarnissamik, meeqqanik pinngitsaaliisarneq pillugu suliani siusissukkat paasiniaasarnissamik suliarinnittarnissamillu ilusilersuisussanngorlugu. Naalackersuinikkut ingerlatsineq taamatullu upalungaarsimaneq kommunip nittartagaani tamanut saqqummiunneqartariaqarput sivisunerpaamillu ukiut sisamat allortarlugit iluarsaateqqinneqartassallutik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inassuteqaat § 3, imm. 3-tut nutaatut ilanngunneqarpoq, tamannalu pillugu nassuiaatini immikkut ittuni itisilerneqarluni. Oqaaserli ”atornerluineq” oqaatsimik

”sumiginnaaneq” taarserneqarpoq, taannalu § 3, imm. 1-imi assigiinngiaakannertumik oqaasertaliinermut tunngatillugu naleqqunnerusutut nalilerneqarpoq.

Isumaginninnikkut misissuinerit

Inunnik isumaginninnermik sulianik misissuisarnek § 21-miittoq inatsisissatut siunnersuut malillugu sulianik suliarinnittarnermut tamarmut tunngaviuvoq taamaammallu pingaaruteqarluni atortorineqartussaalluni. Oqaaseqaatit malillugit misissuinnikkut siunertaavoq meeqqap ilaqutariillu ajornartorsiutaasa qanoq issusiat aallaavigalugit ikiorsiissutissat suut meeqqamut pisariaqartitaanerannik nalilersuinermit tunngavissanik pissarsisarnissaq. Taamaammat ingerlanermi sapinngisamik siusissukkut pissutsit inatsit malillugu ikiorsiiniarluni sulissutigineqartussanik pisariaqalersitsisut paasiniarlugit qulaajarneqartariaqarput.

Aalajangersakkami imm. 1-imi pissutsit arfinillit allatorneqarsimapput kommunalbestyrelsip inunnik isumaginninnermik sulianik misissuisarnerup suliarineqarnerani paasissutissiissutigisassai, soorlu taamatutaaq meeqqap ineriartornera pissusilersortarneralu (nr. 1). Meeqqap pitsaasumik ineriartornera siunnersuummi § 3, imm. 1-imi inatsisikkut anguniagaasunut ilaasoq pissutsit arfinillit ilaattut taaneqarsimanngilaq. Instituttip isumaa malillugu pingaaruteqarpoq meeqqap pitsaasumik ineriartornera aammattaaq misissuinerup ilaatut takuneqarsinnaasariaqarmat. Tamatumuuna takuneqarsinnaalissaq aammattaaq meeqqap qanoq ittuunissaa sammineqarmat taamaallaat ineriartornera pissusilersortarneralu kisiisa pinnagit.

- Instituttip kaammattuutigissavaa "pitsaasumik ineriartorneq" inatsisissatut siunnersuummi § 21, imm. 1, nr. 1-imut ilanngunneqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsimmi oqaasertani toqqaannartumik maannakkut allaqqalerpoq. Inatsisissami siunnersuummi aamma oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni.

Tamakku saniatigut institutti isumaqarpoq inunnik isumaginninnermi sulianut tunngatillugu misissuinermi erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqartoq meeqqap isummersortarneri misissuinerup ilaatut pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut ilanngunneqassasut. Tamatumuuna instituttip isumaa malillugu Meeqqat pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni artikel 12-imik inatsisikkut atuutilersitsineq nukittorsarneqassaaq, taamatutaaq pingaartumik artikel 12, imm. 2-mik, taamaalippat meeraq suliat meeqqamut tunngasut tamarmik suliarineqarnerini oqaaseqarsinnaanissaminut periarfissaqalissammat.

- Instituttip kaammattuutigissavaa § 21-mi (ajornangippat § 22 innersuussutigalugu) ilanngussisoqassasoq, inunnik isumaginninnermi sulianut tunngatillugu misissuinerup suliarineqarneranut atatillugu meeraq oqaloqatigineqartassasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 21, imm. 2 naggatit aappaa taamaalilluni imatut allaqqalerpoq: "Ikiorisiinissamik suliniummik neqerooruteqartoqartinnagu kommunalbestyrelsip meeraq tusarniaavigereersimassavaa, tak. § 43."

Aalajangiisuulluni pingaaruteqarluinnarpoq oqartussaasut sulianik suliarinnittarnerannut inatsimmi erseqqissunik paatsuugassaannngitsunillu aalajangersaasoqassasoq taamatuttaaq oqartussaasut sulianik suliarinninnerannut piffissamik killiliussat taaneqarlutik. Pingaaruteqarpoq meeqqap naammattumik sukkasuumik ikiorserneqartarnissaa, taamaamat danskit sullissinnermut inatsisaanni § 50, imm. 7-ip assinganik inatsimmi toqqaannartumik inunnik isumaginninnermi sulianut tunngatillugu misissuinnermut piffissaliussat takuneqarsinnaasariaqarput, taamaalippat kommunalbestyrelsip meeqqap ikiorsertariaqalerneranik ilisimasaqalerneraniit qaammatit sisamat ingerlaneranni meeqqamut tunngatillugu suliallit misissuinerat naammassereersimassammat.

Tamakkua saniatigut iluaqutaassaaq inatsisissatut siunnersuummi § 21-mi misissuinnermut piomasqaatit suli allat sullissinnermut inatsimmi § 50-imiittut ilanngullugit suliarineqarsinnaassappata.

- Instituttip kaammattuutigaa misissuinerup naammassillugu saqqummiunneqarnissaanut piffissamik killiliussaq toqqaannartumik inatsimmi takuneqarsinnaassasoq. Tamakku saniatigut iluaqutaassaaq misissuinnermut piomasqaatinik suli allanik ilanngussisoqarsinnaassappat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Maannakkut naleqquttutut isigineqanngilaq, kisiannili isumaginninnermik suliamik ingerlatsinermi misissuineq inatsimmi oqaasertani arlalinni ingerlaqqinnermi piomasqaataammat, periuseq qanimut malinnaavigineqassaaq, paasinarsissappallu isumaginninnermik suliamik ingerlatsinermi misissuineq naammaginangitsoq, inatsisissatut siunnersuummi § 45, imm. 7-imi nutaami Naalackersuisunut pisinnaatitsinerup iluani misissuinerup aallartiffissaanut il.il. piffissaliinnermut annertunerusunik malittarisassiortoqassaaq.

Iliuusissatut pilersaarutip suliarineqarnera

Inatsisissatut siunnersuummi § 23-p malitsigissavaa kommunalbestyrelsip meeqqamut ikiorisiinissamik aalajangiisoqalersinnagu allakkatigut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartussaataitanera.

Instituttimiit oqaatigineqassaaq iliuusissatut pilersaarutip naammassineqarluni atugassanngortinneqarnissaa utaqeqqaarnagu meeqqamut pitsaanerpaasussaq anguniarlugu iliuuseqartoqartariaqalernissaa ilaannikkooriarluni pisariaqalersinnaasarmat. Taamatut pisoqartillugu iliuusissatut pilersaarut iliuuserineqartussat aallartinneqarnerisa kingornatigut piaarnerpaamik suliarineqartariaqarpoq. Tamanna danskit sullissinnermut inatsisaanni § 140, imm. 1-ip assigaa. Institutti isumaqarpoq iluaqutaasumik inatsisissatut siunnersuummi

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 28, imm. 4-tut nutaatut maannakkut allaqqalerpoq.

Angajoqqaanngortussanut suliniutit

Inatsisissatut siunnersuummi § 34-mi angajoqqaanngortussat inooriaasiata meeqqap suli inunngorsimannngitsup pitsaasumik atugaqarnissaa, peqqissusia ineriartornissaaluunniit ulorianartorsiortissappagu naartunerup nalaanili iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqarnissaanik neqerooruteqartoqarsinnaanerani aalajangersagaq ilanngunneqarsimavoq.

Tassunga atatillugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq taamatuttaaq aalajangersakkami aammattaq allassimasoqartariaqarnersoq angajoqqaajusinnaanermik pissutsinillu ajornanngippat angajoqqaanngortussat suleqatigalugit misissuisoqartariaqarnerani iliuuserineqartussat pillugit aalajangiisoqarsinnaaneranut tunngavissanik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Isumaginninnermi suliamik ingerlatsinnermi misissuineq pillugu piumasaaqatikkut § 26, imm. 3-tut nutaatut maannakkut allaqqalerpoq.

Inissiivissaq

Inatsisissatut siunnersuummi § 41-ip malitsigissavaa kommunalbestyrelsip meeqqap pisariaqartitaanik nalilersuineq aallaavigalugu inissiivissamik aalajangiisinaanera. Aalajangersakkami inissiiviusartut assigiinngitsut nalunaarsorneqarsimapput.

Instituttip tassunga oqaatigissavaa pingaaruteqarluinnarmat inatsimmi toqqaannartumik erseqqissumik paasiuminartumillu allassimasariaqarmat pissaanermik atuinerit qanoq ittut inissiiviusartuni assigiinngitsuni meeqqamut atorneqarsinnaanersut. Tamakku danskit sullissinnermut inatsisaanni kapitali 24-ip assigai.

- Instituttip kaammattuutigissavaa inatsimmi inissiisarnerni assigiinngitsuni pissaanermik atuisarnek pillugu erseqqissunik malittarisassanik ilanngussisoqarnissaa.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kisiannili politikikkut nalilersuinissatut inassuteqaatitut naleqquttutut allanneqarpoq.

Ilaqutariit paarsisartut

Inatsisissatut siunnersuummi §§ 47 aamma 48 angajoqqaarsianut inissiisarnermut tunngassuteqarput.

- Instituttip kaammattuutigissavaa inatsimmi malittarisassaasinnaasumiluunniit aalajangersaasoqassasoq angajoqqaarsiaasartut pikkorissartitsinernik siunnersuinernilluunniit

neqeroorfigineqartassasut taamatullu kommunini angajoqqaarsiaasartunik ingerlaavartumik ilinniartitseqqittoqartassasoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Ilaqutarsiat pillugit immikkoortoq annertuumik allanngorlugu allanneqarpoq, oqaatsitigut erseqqissarneqarluni pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni. Ilaqutarsianut inissiinermi kommunit peqataanerat pissutsini aqunneqartuni nakkutilliillunilu pisussaapput. Nuna tamakkerlugu ersarissunik malittarisassaqaarnissap pingaaruteqarnera pissutigalugu Naalakkersuisut ilaqutarsiat pillugit annertunerusunik malittarisassiornissamut pisinnaatinneqarput. Ilimagineqarpoq inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat ilaqutarsiat pikkorissartinneqartarnissaannik kommunit neqeroorfigineqassasut, ilaqutarsianullumi siunnersuisoqartassalluni. Tamassumani Naalakkersuisut kommunit ilaatigut immaqaa aamma ikiorsinnaassavaat.

Naammagittaalliuuteqarsinnaaneq

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 15-imi naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 59, imm. 1-ip malitsigissavaa, kommunalbestyrelsip aalajangiinerinik naammagittaalliuutit Inunnik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqartarnerat, Inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarneranik aaqqissuussaananerani Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat naapertorlugit. Instituttip tunngavissaatippaa taamatut innersuussinikkut Inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersoq pineqarsimassasoq.

Institutti inatsisissatut siunnersuut taamatut aalajangersagartaqarluni naammattumik meeqqap isumannaatsuunissaanut tunngassuteqassasoq pisariaqartinneqartutullu misiliisinnaalersitsissasoq isumaqanngilaq.

- Piviusorsioortumik sunniutilimmillu misiliisoqartarsinnaanissaa qulakkeerniarlugu instituttip kaammattuutigissavaa - danskit sullissinnermut inatsisaanni § 65 assigalugu - inatsimmi aalajangersakkamik ikkussisoqassasoq, taamaalippat Inunnik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq piumassutsiminik meeqqanut inuusuttunullu immikkut ikiorsiisarnermik suliassat suliarisalissammagit aamma innuttaasut, inuit tamakkuninnga suliallit allalluunniit meeqqamut pitsaanerpaajusussat naapertorlugit kommunalbestyrelsip pisariaqartinneqartut suliamik suliarinnilersimanginneranik isumaqassallutik pissutissaqartut Inunnik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut ilisimatitsissuteqarsinnaasut, taamaalippat taakku naliliissammata suliap suliarineqalernissaanut pissutissaqarnerasoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq siunnersuutigineqartutut annertusisitsineq naammagittaalliortarfimmut naleqqutinngitsunik suliassaqaarnerulersitsissasoq innuttaasullu

ingerlatsivimmik misigisaqartarnerat/naammagisaqartanninnerat (sullinneqarnermik naammagittaalliuteqarneq) aamma inatsisit tunngavigalugit naammagittaalliuteqarneq (aalajangiineq pillugu) naleqqutinngitsumik akuleriisinneqalissasut. Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfiup aamma ukiumut naammagittaalliutit tiguneqartartut maannakkut amerlassusaat ajornartorsiutigai, ilisimatitsillunilu naammagittaalliortarfimmi naammagittaalliutinik aalajangiisarnermut suliasanik suliarinnittarnermi piffissaq agguaqatigiissillugu atorneqartartoq naammagittaalliutip suliarineranut ataatsimut ukiut pingajuat avillugu sivisussuseqartartoq (pissarsivik: AG Atugalliutit ulloq 27. juli 2016-imi quppernerit 4-5. Taamaammat tamanna pillugu aalajangersakkamik ilanngussinissaq naleqqutinngitsutut isigineqarpoq.

Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuummi § 59, imm. 3-ip malitsigissavaa Naalackersuisut meeqqap naammagittaalliuteqarsinnaanera pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaalernerat. Malittarisassanik erseqqinnerusunik taamatut aalajangersaasinnaalernermit tunngatillugu pingaaruteqarpoq malittarisassat oqaatsit paasiuminartut meeqqap paasisinnaasai atorlugit ilusilersorneqarnissaat soorluttaaq meeraq naammagittaalliorsinnaatitaaneramik erseqqissumik ilisimatitsissuteqarfigineqartassasoq.

Naalackersuisoqarfiup allagaateqarfiani nr. 2016 – 8524 innersuussutigineqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Meeqqat naammagittaalliuteqarsinnaatitaanerit inatsisip oqaasertaani tassungalu immikkut nassuiaatini oqaatsitigut erseqqissarneqarpoq, paasinarnersullugulu § 58, imm. 2-mi maannakkut allaqqalerluni.

11) KNIPK

KNIPK-mi siulersuisut ataatsimiinneranni ulloq 18.juni 2016 tusarniaaneq oqaluuserineqarpoq. Siulersuisuunerit tusarniaaneq qujassutigalugu aalajangerput allannguutissatut siunnersuutit taperserlugit.

12) Qeqqata Kommunia

Siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissuteqaammik matumuuna Qeqqata Kommunia nassiussivoq. Tusarniaanermi akissuteqaat Ilaqutariinnermut ataatsimiititaliami 2016-imi xx-xx saqqummiunneqarpoq, akuersissutigineqarlunilu.

1. juli 2016-imi juulip tusarniaanermi akissuteqarnissamut killilikkamik tusarniaanermik qulaani taaneqartumik 30. maj 2016-imi naalackersuisoqarfimmiit Qeqqata Kommunia tigusaqarpoq. Kommunip suliaanik annertuumik imaqarluni, tamakkerlunilu atuarluarneqarnissaa pisariaqarluni, tusarniaaneq imaqqortuunik atortussalik pineqarpoq.

Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissitaasimappat angerlartinneqarsimappalluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq taakkununga suli akisussaaffeqarnera pillugu ersarissaanissap pingaaruteqassusaa Qeqqata Kommuniata maluginiaqquvaa.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi angajoqqaanut meeqqanullu peqqusisarneq maannakkut peerneqarpoq, aammalu angajoqqaat meeqqallu akisussaanagerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarnermik taarserneqarluni. Ilimagineqarpoq oqaloqatigiinnerit taamaattut pingaartumik angajoqqaat akisussaanagerisa pingaaruteqassusia pillugu sianiginninnerulernissamut tapersiissasut.

Oqaaseqaatit allat:

Kapitali 3- Nakkutilliineq.

Qeqqata Kommuniata neriuutigivaa, tunngaviusumik sullissinernik nukittorsaanermik suliaqarnermut atatillugu nakkutilliilluni nalunaarusiornerup saniatigut, Naalackersuisoqarfiup ataani Nakkutilliivittaaq sullissinermut ilitsersuineramik inassuteqaasiortassasoq, taamaalilluni nakkutilliineq arsaarinninnermik kinguneqartumik kukkunerinnarnik amigaatinillu ukkataqarani.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni. Nakkutilliivik pillugu immikkoortoq oqaatsitigut sukateriffigineqarpoq tamannalu pillugu immikkut nassuiaatit itisilerneqarlutik.

Kapitali 5 Nalunaaruteqartussaataaneq

Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik sakkortunerusoq

Meeraq ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisoq pineqartillugu imaluunniit meeraq eqqortumik ikiorneqarnera pillugu suliamik ilisimasalimmit ernumaammik pigisaqartoqarnera pineqartillugu, inunnik sukannernerusumik nalunaartussaataasuni, qanoq ilinikkut nipangiussimasussaataanermit tunuarsimaartoqarsinnaaneramik ersarissaasoqarnissaanut pisariaqartitsisoqartoq oqariartuutigineqarpoq. Qeqqata Kommuniata inassuteqaatigissavaa, tamanna ersarissarneqassasoq, taamaalilluni inuit suliamut attuumassuteqartut taanna eqqumaffigisinnaaniassammassuk.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq nipangiussimasussaataaneq pillugu maannakkut malittarisassat pingaartumik pisortat suliassanik suliarinnittarneq pillugu inatsimmiittut tamanna pillugu inatsimmiittut naammattumik ersarissuusut. Ersarinnerusunilli malittarisassaqarnissamik nassuiaateqarnissamillu pisariaqartitsinermik oqaaseqarneq akuersaarlugu siunnersuut akuerineqassappat inatsimmi ilitsersuutit, nipangiussimasussaataaneq nalunaaruteqartussaataanermit qaqugukkut taarserneqassanersoq qaqugukkullu taarserneqassannginnersoq assersuutit pisullu assigiinngitsut ersarissarniarllugit ilanngunneqarnissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaqarpoq, nalunaarutiginnittoq ersarissumik nalunaarfigineqartassasoq, nalunaarut kommunimit tiguneqarsimasoq, taamaalillunilu meeqqamut pisut misissornissaanut akisussaaffimmik tigusisoq. Taamaalilluni meeqqamut ernummateqarneq tunngaveqarnerisooq nalunaarutiginninnerlunniit meeqqamut ikiorsiiniarluni sulianik aallartitsisoqarnissaanik malitseqassanersoq, inuk nalunaarutiginnittoq paasitineqarnissamik pisinnaatitaaffeqanngilaq. Kommunini sumiiffinni assigiinngitsuni, nalunaarutiginninneq kommunimit tiguneqarsimanera pillugu uppersaammik nalunaarutiginnittut nassinneqartarput, suliallu ingerlaqqinnissaa pillugu kommuni nalunaarutiginnittumut paasissutissiissalluni pisussaannigilaq . Illoqarfigisami suliamut qaninnerpaamik suleqatigisat soorlu atuarfiit, peqqinnissaqarfik, meeqqeriviit il.il. pineqartillugit taakku oqariartuutigini kuuvaat kissaatigalugu, nalunaarutiginninnerminni suliani isumaginnittoqarfimmiit nalunaarfigineqartassallutik. Illoqarfigisami suleqatigisat assigiinngitsut aamma akuuffigisassarisaat, meeqqat taakkorpiat pineqartillugit qaninnerusumik tamakkiinerusumillu suleqatigiittoqarnissaa pillugu kissateqartoqarnera paasinarpoq. Ilutigitillugu meeqqami, taassumalu ilaqutaani ajornartorsiutit piusunik aaqiinnissamat peqataanissaq pillugu suleqatigisat suleqatiginnissaannut suliami naatsorsuuteqartoqarpoq. Taamaattumik Qeqqata Kommuniata inassuteqaatigissavaa, taamaatut pisuni inatsit suliami paasissutisseeqatigiittarnissamik periarfissiissasoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Pisortat suliaassanik suliarinnittarnerat pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugu, tamanna suliaassanik suliarinnittarnermut pisariaqarpat il.il. inuit inuillu pillugit paasissutissat mianerisassat suliamut attuumassuteqartut oqartussat akornanni ingerlateqqinneqarnissaannut ilaatigut periarfissaqarpoq.

Nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfik
Suliamik ilisimasalinni nalunaarutiginnittussaataasunut nalunaarutiginninnermi immersugassamik kiisalu inunnut ataasiakkaanut immersugassamik allamik atuisoqartariaqaraluarpoq.
Immikkoortumut Naalackersuisoqarfiup eqqumaffigisariaqaraluarpa, Sullissivik-up ataani nalunaarutiginninnermut eqitsisinik tamanit atorneqarsinnaasumik suliaqarnissaanik Sullissivik.gl kommuninit qinnuigineqarnikuugaluartoq. Taamaattumik Qeqqata Kommuniata inassuteqaatigissavaa, tamanna pillugu naalackersuisoqarfik suleqataassasoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq. Suleqatigiinneq pillugu inassuteqaat soorunami malinneqassaaq, oqaatigineqassarli immersugassat tamanut tunngasut suliarineqartut innuttaasut allatut nalunaaruteqarsinnaanerisa pinngitsoortinnissaanut atorneqassanngitsut, assersuutigalugu allakkamik nassiussinikkut, oqarasuaatikkut imaluunniit isumaginnittoqarfimmut nammineq takunnikkut. Immersugassamik elektroniskiusumik atuinissamik innuttaasunut sullissinnermi neqeroorutikkut taamaalilluni innuttaasut allatut nalunaaruteqarsinnaanerat pinngitsoortinneqassanngilaq. Erseqqissarneqassaaq inatsisissatut siunnersuut qanoq nalunaaruteqartoqarnera apeqqutaatinagu nalunaaruteqartussaataitanertut paasineqassasoq.

Kapitali 6 - Isumaginninnermik ilisimasalinnit misissuinerit

Isumaginninnikkut suliani nassuiaatitalinni ikiorneqarnissaq pillugu pisariaqartitsineq ikiorneqarnissamillu kissaateqarneq ukiut ingerlanerini Qeqqata Kommuniata tikkuartornikuuvaa, ingammik suliani paasiuminaatsuni ilisimasalinnit nassuiaasoqarnissaa pineqartillugu, tamatumani meeraq perorsaanikkut, eqqarsartaatsikkut sianissutsikkulluunniit katsorsarneqarnissaanik pisariaqartitsisoq nalilerneqarsimatillugu, aammalu nassuiaanermut tassunga suliaqarnissamut kommuni sulisussaartinnagu. Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa pisariaqalerpat, kialuunniit kissaatigineq ajorpaa, meeqqap pisariaqartitaanut tulluannngitsumut imaluunniit Danmarkimi inissittariaqalernissaa. Taamaattumik KANUKOKA kommunillu kissaatiginikuuvaat, suliani tamaattuni namminersorlutik oqartussat ikiuuttassasut, taamaalilluni inissinnginnermi meeqqap ikiorneqavinnissamik pisariaqartitai paasineqarsinnaaniassammata, piviusorsioortumillu iliuusissatut pilersaarusiortoqarsinnaaniassammat. Taamaalilluni meeqqat kisimik PPR-imut nalilersortinneqarnissamik pisariaqartitsisuusut pineqanngillat.

Kapitali 7 - Iliuusissatut pilersaarutit.

Kapitali 10 Katsorsaanissamik pilersaarutinut tunngatillugu ersarissaasoqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanerusumillu aaqqissuunneqarluni. Iliuusissatut pilersaarutit, katsorsaanissatut pilersaarutit killiffillu pillugu nalunaarusiat tassunga atatillugu suliaassanik suliarinnittarnermi malittarisassat pillugit kapitalimi nutaami immikkut paragraffinngortinneqarput.

Kapitali 7 - Angajoqqaanut peqqussut.

Angajoqqaanut peqqussummik annertunerusumik ersarissaasoqarnissaa Qeqqata Kommuniata kissaatigivaa.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Aalajangersagaq peerneqarpoq aammalu angajoqqaat akisussaanagerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq pillugu aalajangersakkamik nutaamik taarserneqarluni.

Kapitali 8 - Nalunaaruteqartarnerit

Danmarkimi pitsaasumik misilittagaqarfioereersoq, akunnerit 24-t ingerlaneranni qisuariartoqartassasq, tapersersornartoq Qeqqata Kommuniata isumaqarfigaa.

Kapitali 9 – Suliniutit sukannernerusut

Inissiiviusoq

Meeraq Danmarkimi inissinneqarani Kalaallit Nunaanni inissinneqartarnissaanik qulakkeerinninissaq, kapitali 10, § 43-mi imminnut attuumanngillat, "Ulloq unnuarlu

paaqqinnittarfinni, taakkununga ilanngullugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni matoqqasunik immikkoortartaqarfilinni inissanik naammattunik peqartoqarnissaa Naalakkersuisut isumagissavaat" Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutaanni meeqqat inuusuttullu tigusinnaanngikkaangatigit/tigujumanngikkaangatigit, manna tikillugu kommunit Danmarkimi inissittariaqartarnikuuvaat. Kommunit arlaannaataluunniit kissaatiginngilaa, meeqqat inuusuttullu Danmarkimi inissinneqartarnissaat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Kapitali 10 – Ilaqutariit paarsisartut.

Qitiusumiit neqeroorutaasinnaasumik ilaqutariit paarsisartut ilinniarfeqarnissaa Qeqqata Kommuniata kissaatigivaa. Tamatuma saniatigut kissaatigineqarpoq ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissut pillugu qinnuteqarnermi peqqissutsimut uppersarsaat annertusineqassasoq taamaasilluni quumik misissuinissaq aamma ilaatinneqalerluni, ilaatigut ikiaroorntumik atornerluisoqarnersoq, tassami ullumikkut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersarsaammik aamma pinerluuteqarsimanginnermut uppersarsaammik piniartoqartareerpoq)

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq. Peqqissuseq pillugu nalunaarummik pissarsisarnissamik kissaateqarneq aannqajaarniutinik misiliinermik imaqarmat, immaqa ilitersuutinngorlugu imaluunniit ilaqutarsiat pillugit malittarisassani imaluunniit ilaqutarsianut kommunit akuersissutaanni ilanngunneqarsinnaapput.

Kapitali 11 – Suliniutinik unitsitsineq.

Inissiiffiusumiit oqaaseqaat

Akissarsiuutigalugu angajoqqaarsiaasartut inissiivittut isigineqarnerisut ersarissarneqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Kommunit aaqqissugaannik ilaqutarsiaqartitsineq inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu inissiivittut isigineqarpoq. Ilaqutarsiat pillugit immikkoortoq allanngorlugu allanneqarpoq, oqaatsitigut erseqqissarneqarluni pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni, tamannalu pillugu immikkut nassuiaatit itisilerneqarlutik.

Kapitali 13 - Qitiusumik meeqqat pillugit Paasisimasallit

Inissiivigisamiit meeqqap anisinneqarnerani suliani, inissiivigisap oqaaseqaataa anisitsinnermut killormut oqaaseqaateqartillugu ”Paasisimasallit suliassaasat tassaavoq meeqqap inissiiffiusumiit anisinneqarnissaa pillugu suliani oqaaseqaateqarnissaq” Tassunga Qeqqata Kommuniata inassuteqaatigissavaa, periarfissaq taanna kommuninut tunniunneqassasoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiimmit kommunimut tunngavilersuuteqartoqarani, meeraq namminersorlutik oqartussat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannit angerlartinneqartillugu imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit kommunimut inissiinikumut meeraq angerlartiinnarlugu, nalunngikkaluarlugu

meeqqat katsorsarneqarnissamut pisariaqartitsisunut kommunit inissiinissamut periarfissaqanngitsut. Qitiusumik meeqqat pillugit Paasisimasalinnut suliassat tamakku kommunit apuussinnaasariaqarpaat. Uani qitiusut meeqqanik illersuisuusariaqarput, taakkuusariaqarlutillu aalajangiinermik tigusaqartut.

Akissut: Pisoq pineqartoq misissuineruvoq, tassani kommuni aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik meeqqamik eqqortuik misissuiffigineqarsimannngitsumi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissinneqartumik imaluunniit meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup sullitaanut naleqqukkunnaarsimasumut allamik aaqqiissutissamik nassaarniarlutik suleqatigiittariaqarlutik. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit angerlartitsisarneq taakkunanilu inissiisarneq pillugit malittarisassatigut nutaatigut taamatut pisoqariataarsinnaanera annertuumik annikillisinneqarpoq, neriunarlunilu qaqutiguinnaq pisassasoq. Meeqqat soorunami inissiivimmi eqqortumi inissinneqassapput, kommunalbestyrelsillu tamanna akisussaaffingaa, isumaginninnermut naalakkersuisoqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut immikkoortortaqarfimmi utaqqisunik allattuiveqarfik suleqatigalugu taamatut pisoqarnissaa qulakkiissavaa.

Kapitali 16- Pineqaatissiisarnernut aalajangersakkat

Sullissinermi sakkussanik, soorlu ataatsimoorussamik periutsimik kiisalu arsaarinninngikkaluarluni suliani pisariusuni ikiorneqarnissamik kommunit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsipput. Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqalertillugu, kommunit, namminersorlutik oqartussat, angajoqqaat allallu akuusut, meeqqap ikiorneqarnissamik pisariaqartitaanik pitsaanerpaamut soqutiginnittariaqarput.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

13) Kommuneqarfik Sermersooq

Matumuuna Kommuneqarfik Sermersuup pisortaqaarnikkut tusarniaanermut akissutaa makkuninngalu politikkikkut isummersuutaannik ilallugu nassiunneqarpoq:

Inatsisissatut siunnersuutip, meerartatta inuusuttattalu inuunerminni ilungersunartuniittut tungaanni atugarisaasa pitsaanerulersinniarnernut angorusunneqartoq paasilluarparput. Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuumiit (KS) pitsaasorujussuartut isigaarput, ataatsimut isiginninneq piaartumillu qanoq iliuuseqarneq, immaqalu allaat meeraq ilumiuutillugu, pingaartinneqartoq. KS'p periusaanut, suliniutaanut innutaasutsinnullu mianernartunut suleriaasitsinnut tulluurtut aammattaaq isigaarput.

Tupigusuutigaaput FN-ip Meeqqanut isumaqatigiissutaata inatsisissatut siunnersuummi eqqaaneqarsimannginnera. Kalaallit Nunaat naluneqanngitsutuut maj 1993-imi isumaqatigiissummut ilannguppoq, pisussaaffittut nassatanik ilaqartumik. FN-ip Meeqqanut

isumaqatigiissutaa massakkut inatsimmi atuuttumi pingaartutut inissisimavoq, Inatsisartullu inatsisaattut pisussami aallaavittut pingaartutut ilaasariaqarluni.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni. Inatsisissatut siunnersuummi arlalinni meeqqat pillugit isumaqatigiissut mianerineqassasoq tamanna pillugu nassuiaatini maannakkut erseqqinnerulerpoq. Pingaartumik meeqqat namminneq pillutik suliani sunniuteqarnissaat aamma tusarneqarsinnaatitaanerit, kiisalu meeqqamik mianerinninnissap isiginiarneqarnissaa aallaavigalugu aalajangiisarnissat pillugit (inatsisissatut siunnersuummi oqaasertalerneqartoq meeqqamut pitsaanagerusoq). Tunngaviusumik isiginninnissat inatsisissatut siunnersuummi §§ 1-3 allaqqapput, tamassumali saniatigut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani ataasiakkaani, tassani meeqqat pisinnaatitaanerit innuttaasunillu isiginninniarnissaq ersarinnerusoq meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummut atuuttumut sanilliullugu ersarinerusumik allaqqalerput.

Inatsisissatut siunnersuummi peqqussutip Naalackersuisut aalajangersaaqqinnernit aalajangiisinnaapput.. qanoq atorneqakulanera, ataatsimut isigalugu paragraffini/pissutsini kiisalu aaqqiinernut aalajangersimanagerusunut sullissinermilu.

Taamaattumik KS qilanaarpoq ilisimatitsissutinut assigiinngitsunut pilersaarusiit tusarni-aassutigineqarnissaannut, peqqussutit arlaata erseqqissumik isummerfiginissaannut, erseqqippoq.

Tassunga uiggiullugu, inatsisissatut siunnersuummi pissutsinut taakkartukkanut, pilersitassanut, atugassaqarfiit tupigusuutigaagut; Nakkutilliisoqatigiit kiisalu Qitiusumik Siunnersuisoqatigiit.

KS-p paasisai naapertorlugit immikkoortut taakku pilersinneqareersuupput, maqaasillugulu imikkoortut taakku siunertaanut, suliaannut piginnaatinneqarnerannullu erseqqissumik nassuiakkanik sinaakkutissat.

Tamanna inatsisissatut siunnersuummi ersinngilaq, siusinnerusukkullu tunniunneqarsimanani, KS-ip tungaaninngaaniit apeqquteqaatigineqarsimagaluartoq, tassa taamaalilluta immikkoortut taakku suliaat pillugit ilisimanagerussagalaratsigit. Tamanna peqatigiit kommunimit atornerannut soorunami pingaaruteqarpoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni. Tassani aamma ilaapput nakkutilliinermut siunnersuisarnermullu immikkoortortaqarfik pillugu aalajangersakkat tassunga immikkut oqaaseqaatit.

Piomasagaatinut sukannernerusunut Kommunit naammassinnissappata, piomasagaataavoq, Naalackersuisut qulakkiissagaat, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiineq kiisalu atuagarsornikkut piginnaasaqarnermik naatsorsuuteqarnermik ilalik pillugu inatsisiliornermi, inatsisip piviusunnngortussap ilinniagaqarnerni ilinniartitsinerup ilaatut qitiulerumaartoq. Naatsorsuutigaarputtaaq, Naalackersuisut inatsisiliornermik ullumikkut ingerlatsisutut sulialinnut

ilinniartitsinissamik suliaqarumaartut. Tamassuma saniatigut ilimagineqassaaq annertuumik aningaasartortoqarnerunissaa, atorfinnik qaffaanerni kiisalu ingerlatsinerup tungaani suliniarnernut.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerlugu avammut tusarniutigineqarnerata kingorna siunnersuut akuerineqassappat inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut 4 millioner kruunit ilanngunneqarput, agguarneqarlutik ukiumi 2017-mi 2 millioner kr., ukiumilu 2018-imi 2 millioner kr.

Inatsisissatut siunnersuummi amerlasuunik aalajangersagaqarpoq ajunngitsunik kinguneqatussanillu, meerartatsinnut inuusuttortatsinnullu ilungersunartumik inuunilinnut iluaqutaasussanik. Kisianni KS isumaqarpoq, ersarinnerunngitsaq kikkut sorliit kikkullu akisussaasuunerat, tamannalu erseqqissaatigineqarpoq tusarniaanermi allakkiami allannguutitut pingaarutilittut. Pisariaqartinneqarpoq erseqqinnerujussuarmik kikkut sorliit kikkullu akisussaasuunerat nassuiassallugu, Naalakkersuisut assigiinngitsunik aalajangersaaqqinnernit aalajangiisinnaanerannut naleqqiullugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanagerusumillu ilusilersorneqarlutik. Tamanna sunniuteqarniartussaavoq suliaassallu agguarneri kissaatigineqartutut ersarissumik allaqqalerlutik, suliaassallu qanoq ingerlanneqartarnissaat pillugu sukumiisumik malittarisassat piginnaatitsissutit iluanni inatsisissatut siunnersuummut nalunaarutini ilitsersuutinilu allaqqassapput.

Aammattaaq apeqquserpagut, inatsisissatut siunnersuummi pineqaatissiissutitut saqqummiussimasat, soorlu akiliisitsissutit pillaatissiissutillu ilumut taamaaliorneq naleqqussaanerunersoq eqqortoq, inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaatit amerlanerusut naammassinissaannut kommunini tamani aningaasatigut sulisutigullu nukissanik pilersunissaq pisariaqartinneqartillugu. Kommunit unammisassaqaareqaat, ilungersunartunik naammassiniagassaqaartillutik, nunami inissisimaneq, sulisut piginaasaannik aningaasaqarnermillu. Pillaatisiat akiliisitsissutillu ingerlatsinermi pitsaassutsimik siuarsaasuulersinnaanngillat. Unammillikkani pingaarnersaasoq atorfinitsitseriaatsimiippoq, taamaatumillu imaannaq aaqqinneqarsinnaanani aningaasat atorlugit pineqaatissiissutini. Ataatsimoortumik kinguneqarluarnerusumillu aaqqiineq piumaneqarnerussagalarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. § 59-imi pineqaatissiissutit pillugit aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq.

Aallaavittut KS-imi salliutikkusupparput, ajornanngippat meeqqap pisariaqartitaanut, toqqissisimanissaanut kiisalu isumannaatsuunissaanut pissutsinut ingerlatsinermut minnerpaamik akuliunneq. Aalajangiinerit tamakku tunngaveqarput suliata ataasiakkaarlugit pitsaassusaannik naliliinermi, soorlu aamma neqeroorutitut pingaarutilinnut periarfissaviit matumuuna

naleqqiunneqartut. Taamaammat akunnakusoorpoq, inatsisiliornerup ikiorsiissutit sorliit sullissinermi pingaartinneqarnissaat nassuiaassappagu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi sulii ilaatigut piunasaqaateqartoqarpoq, assersuutigalugu isumaginninnermi suliamik ingerlatsinermi misissuinerit suliarineqartarnerannut ilaatigullu meeqqanut illersortit, sapinngisamilli qanigisami suliniuteqartarnissamik periuseqarneq kommuninilu isumaginnittoqarfuit meeqqat pisariaqartitaasa pitsaanerpaamik isumagineqarnissaannut periutsip qulaaniittup ataqqineqarnissaa ingerlatiinnarnissaalu. Inatsisissatut siunnersuummi meeqqanut tapersiissutit meeqqanut ataasiakkaanut pitsaanerusut nassaariniarneqarnissaannut annertuumik inissaqartitsisoqarpoq, kommunalbestyrelsillu tapersiissutinut qitiusumit tamanut tunngasunut meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaannik mianerinninngitsunut pituttorsimanissaat siunnersuummi malittarisassatut pingaarnertut pinngitsoortinnissaa kissaatigineqarpoq.

Naggasiillunga Naalakkersuisoqarfik inussiarnersumik uparuukkusuppara, Politikkikkut Ataqaatiissaarisartut 12. Oktober 2015 ataatsimiinnerminni iluseq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit siunissami ineriartornerminni aqutissatut atussallugu aalajangiummassuk. Aalajangerneq taanna pingaaruteqartut ilagaat pisortaqaarfinni aaqqissuusseqqinnerup atulersinneqarnerani, taamaattumik ilimagilluinnarpara, inatsisissatut siunnersuut Politikkikkut Ataqaatigiissaarisartut aalajangersimasaannik tunngaveqartoq.

Akissut: Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pillugit annertunerusunik malittarisassiornissamut Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummi pisinnaatinneqarput, tassunga ilanngullugit tamassuminnga akuerisarnermut, aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ingerlatsinermut Naalakkersuisunut atuuttunik isumaqatigiissuteqarnissaannik peqquneqarput. Tamanna ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik tunngaviliisunut, piginnittunut ingerlatsinermilu akisussaasunut ullumikkornit allaanerusinnaasunut ataqqinninneruvoq akuersaarinninnerullunilu aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pilersitsinermut ingerlatsinermullu nunat tamakkerlugu malittarisassanik malinninnissaat qulakkeerniarlugu, taamaalilluni pitsaassutsimut piunasaqaatit ataatsimoorullugit nuna tamakkerlugu atuutissallutik.

Siunnersuutigerusupparput, inatsisip oqaasertaa allanngortinneqassasoq imatut, Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nr. xx xx.xx 2016-meersoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsinneq pillugu, inatsisissatut siunnersuut malillugu § 1 aamma § 4, imm.3, § 5, § 27, § 28, imm. 6 aamma § 55, imm. 2, taakkulu tamarmik imaraat inuusuttunut ikiorsiineq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi anguniakkat pingaarnertit tassaapput meeqqat inuttut atukkatigut navianartumiittut (18-it tikillugit ukiullit), aamma naak inuusuttut (inuusuttut siunnersuummi nassuiaaserneqarput 18 – 23 ukiullit) suliniuteqareernermi malinnaaviginerisigut taperserneqarnissaat pitsanngortinneqaraluartoq, takutitsinissaq

eqqarsaatigalugu meeqqat taperserneqarnissaasa inatsisissatut siunnersuummi peqarnerat pillugu qulequtaa inatsimmi uani ingerlatiinnarneqarpoq. Taamaammat malitseqartitsineq imatut paasineqassaaq meeqqat perornerusimasut inersimasunngornissamullu pitsaasumik ikaarsaariarnissamut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisorujussuit. Inatsit tunngavigalugu taaguutit meeqqat kikkuunersut (0-17 ukiullit) inuusuttut kikkuunersut (18-23 ukiullit) kikkullu inersimasuunersut (18-inik ukioqalernermit) paatsuungassutigineqannginnissaat qulakkeerniarlugu inuusuttut nassuiaaserneqarnerat tassunga peqatigitillugu inatsisip oqaasertaani ilanngunneqarput siunnersuummullu nassuiaatini ersarissumik nassuiarneqaqqillutik. Inuusuttut taamaalillutik siunnersuummi aamma inersimasuupput. Meerarli inuusuttuunngilaq, meearlu inersimasuunani. Suliniuteqareernermit malinnaanerit neqeroorutigineqarsinnaapput, meeqqat meeraanermiit inersimasumut ikaarsaariarnerani meeqqanut tapersiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu (inuusuttut) taperserneqarnissamik pisariaqartitsisut nalilerneqarpat. Taamaattoqassappat iliuuseqareernerup kingorna malitseqartitsinertut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummili siunertaanngilaq inuusuttut meeqqatulli taperserneqassasut, meeqqalli meeqqatut ineriartorneranni taperserneqassapput meeqqallu immikkut tamarmik pitsaasumik mianerinillunilu inersimasutut inuulernissamut ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassaaq, pisariaqarpallu meeqqat inersimasuunermut ikaarsaariartut suliniuteqareernikkut malinnaaviginerisigut inatsisissatut siunnersuut malillugu inuusuttuuneranni neqerooruteqarnikkut inersimasunngornissamut taperserneqassallutik, taamaalillutik inersimasuunermut pitsaasumik ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassalluni.

§ 7 Naammassinninneq oqaaseqaammik pingaarutilimmik malitseqarpoq.

KS-ip annertoorujussuarmik aarlerinartoqartippaa, kommunalbestyrelsen (pissutsillu malillugit socialrådgiverip) innuttaasut namminneq illuinut akuerineqarani isernissaa.

Angerlarsimaffiup inniminartuussusaa Danmarkip inatsisaani tunngaviusuni isumannaagaavoq, imaannarlu qaangiinnarneqartariaqarani oqartussanit allanit politiit eqqaassanngikkaanni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisini tunngaviusuni inigisap innarlerneqannginnissaa pillugu malittarisassap pingarnerup saneqqunneqarsinnaaneranut inatsisini tunngaviusuni piunasaqaatit inatsisip akuerlugit oqaatsillu aalajangersimasut atorlugit oqaasertalersorneratigut malinneqarput. Aalajangersagaq taamaammat Inatsisinut tunngaviusunut akerliunngilaq, kisiannili Inatsisit tunngaviusut ataqqineqarlutik.

Innuttaasut angerlarsimaffiinut kimigiisertoqarneq eqqarsaatigalugu sulisup isumannaassusaa inatsisissatut siunnersuummi isummerfigineqanngilaq. Pinngitsaaliineq pineqartillugu, annertuumik akerleriissutaalerialaarsinnaavoq navianarlunilu. Taamaatumik kissaatigaarput sulisutta illersorneqarnissaa, naammassinninnermilu politiit ikiorneqarnissap periarfissaqarnissaa, eqqartuussisarnermik inatsit malillugu § 632, imm.2, inatsimmi, oqaaseqaatini imaluunniit ilitsersuutitaassani erseqqissumik allassimanissaa

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Tamanna pillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut immikkut nassuiaatini ersarissumik allaqqalerpoq, assersuutigalugulu § 7, imm. 2-mut immikkut nassuiaatit maannakkut imatut aallartipput:

Aalajangersagaq tapertaqartinneqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermi inatsisunik §§ 597, imm. 3, tak. 632, imm. 2 tassani ersersinneqarluni eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup akiliisitsiniaaneq tunngavigalugu takuneqarsinnaavoq, tassa eqqartuussummik naammassisitsiniaasartuq ikiuussinnaasoq "taamatulli atortuutinneqassaaq eqqartuussutinik naammassinninniaasartup ikiuunnissaa pisariaqaleraangat angajoqqaatut oqartussaassutsimik sernissuisuusooqartitsinermillu atortitsiniarnermi kiisalu meeqqap najorallagassaanut tunngatillugu isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangiinerinik atortitsiniaanermi. Naammassinninniaaneq pisassaaq § 631 malillugu.

Pinngitsaaliissummik tunngaveqarmat inunnik isumaginnittoqarfimmi sulisunut aporaannertaqarlunilu navianartorsiorfiulersinnaavoq. Taamaammat malitsitsiniarluni naammassitsiniaasartup ikiuisinnisinnaaneranut periarfissaq atorlugu sulisut isumannaatsuunissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, tak. eqqartuussisoqarneq pillugu inatsimmi § 632, imm. 2, taanna tamassuma ingerlanneqarnerani atorneqarajuttarpoq.

Aammattaaq isumaqarpugut, § 7 aamma § 10 malillugu, kinaassutsimut uppersaatinut pissusissamisoortunut piunasaqaatit, oqaaseqaatini imaluunniit ilitersuutissani itisilerneqassasut imaluunniit erseqqissarneqarnerussasut, pissutigalugu angerlarsimaffiup inniminartuuneraani innuttasup piginnaatitaaffianik annertooujussuarmik akuliunneq pineqarmat. Kinaassutitsimut uppersaatinut atuuttunut tatiginartunullu piunasaqaatit taamaammat aalajangersimalluinnartuusariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Qulaanili akissut takujuk.

Inassutigissavarput, nakkutillisoqatigiit kommunimi paasissutissanut akuerineqarnissaat, § 10 malillugu, inuit kinaassusaannut inatsimmut ataqatigiissarneqassasut. Aammattaaq tupigusuutigaarput illup iluani atassuteqarnerup erseqqissup pisariaqartinneqarnera.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Suliffiup iluani allaqatigiittarnerit suliap paasineqarnissaanut suliame paasissutissat suliame atuumassuteqartut nassuiaatinik pisariaqartunillu imaqarajuttarput.

KS-ip amigaatigaa, Qitiusumik Nakkutillisoqatigiit atugassaqarfiisa killilineratalu, Kommunit namminersornerunerat eqqarsaatigalugu, ersarissumik nassuiaataat. Kommunit suliassaminnik inaarsarneri pillugit Naalakkersuisut paasinninnerat isumasioqatigiinnernik assortoruminaatsumik

amigaateqarpoq. Akerliani KS-ip paasivaa, tupigusuutigeqisatsinnik, nakkutillineq pillaanerlu sakkortulluinnartumik annertuumik nakkunneqartoq. Suliatta pitsaanagerusumik naammassisarnissaat assorsuaq piareersimaffigiuaannarusupparput, suliattalu iluani pitsaanagerulertitsinissamut periarfissat isumatusaartumik oqaloqatigiissutiginnissaat assorsuaq ilaaffigerusullugu. Tassunga atasumik nakkutilliisut aamma tikilluaqqusaapput, pissutigalugu periarfissatsialaammat oqaloqatigiinnissamut eqqarsaqqissaarnissamullu. Kisianni isumaqarpugut, kommunit soorlu iluminni isumasioqatigiinnissaminut periarfissaqarnissaminut piginnaatitaassasut, nakkutilliisunut tunniussaqaqtussaataitaanngikkaluarlutik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq suliffiup iluani allaqatigiinnerit suliat paasineqarnissaanut tapersiissutissatullu neqeroorutinut tamassuminngaluunniit itigartitsinermut tunngaviusut atorineqarnissaannut pingaaruteqartorujussuusinnaasut.

§ 10, imm. 2-mi siunnersuutigerusupparput, oqaaseq *suliassat* ilanngunneqassasoq oqaatsip ”maannakkut ingerlasoq” kingorna. Aammalu isummap imarisai soorlu *peqqissaarluinnartumik* nassuiarneqassasut erseqqissumik, suliassani aalajangersimasuni pisussaassusilimmik naammassiniaqqusaqartoqaraangat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni.

§ 10, imm. 2 aamma 3. Siunnersuutigaarput, ingerlatsinerup inatsisini attuumassutaanut pisussaaffittut (pisusssaassusilik) piumasaqaatit kingunerilu itisilerneqassasut. Ajornakusoortuuvoq aalajangersakkanut ilaannakumik nassuiarneqarsimasunik isummerfiginninnissaq, taamaattumik eqqortumik oqassagaanni Naalakkesuisut namminermut aalajangigassanngortillugu kommuninut naalakkiuteqartarput, soorlu sullissinerni aalajangersimasuni, aningaasartuutini kiisalu kommunit ingerlatsiviinut killeqanngitsumik akuerineqarnissani. KS-ip amigaatigaa Qitiusumik Nakkutilliisoqatigiit atugassarititaannut piviusut nassuiaataat, aammattaaq qinnuteqaatigaarput, nakkutilliisut suliassatut isumagisartagaasa pitsaassusaannut isumannaallisaanerup takuneqarsinnaanissaa, taamatuttaaq tamanna Qitiusumik Siunnersuisoqatigiinnut atuuppoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaaneq pillugu qulaani akissut takujuk. Tamanna pillugu isornartorsiutinik naleqquttunik ilanngussisoqarpoq, ilimagineqarporlu aalajangersakkat maannakkut ersarinnerusumik allaqalersut.

Kap.4. Qitiusumik Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit saniatigut aamma Saaffiup atugai pillugit annertuumik nalornisoqarsimavoq. Isumassarsiap tunuani periuseq matu inummut ataatsimut ammasoq pillugu isumassarsiap tunuani meeqqanut kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasunut meeqqat illuat pillugu, kissaatigaarput, meeqqat Saaffimmi katsorsarneqarsinnaanerata inatsimmi erseqqinnerunissaa.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aammataaq naatsorsuutigaarput, Qitiusumik Siunnersuisartuniit kommuninut annertunerusumik siunnersuinermi, siunnersuinermi kukkunernut akisussaaneq kingunerisassaalu, inatsimmi suliarineqarumaartut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Immikkoortoqarfik Naalackersuisut (naalackersuisoqarfiup) ilitsersorsinnaavaat aammalu kukkunerit il.il. atorfeqartitsinermi ingerlatsinermilu inatsisit tunngavilugit sulisitsisumit naleqquttumik malinnaavigineqartassapput.

§ 16. Siunnersuutigaarput, nalunaaruteqartussaataaneq sukannernerusoq annertusarneqassasoq inunnut, meeqqanik inuusuttunillu sunngiffimmi pimoorussillutik suliaqartut imaluunniit meeqqanut inuusuttunullu peqatigiiffinni, soorlu timersortunik sungiusaasut spejderinullu siulersuisut, taamaalillutik ilanngunneqarlutik. Tamanna immikkut § 33-p pinerani, tassani Naalackersuisut *akuersaar*sinnaanerat meeqqanit peqatigiiffiit sammisaqartitsinissaannut. Taamaattoqartillugu nalunaaruteqartussaataanerup sukannernerusup piunasaqaatitaa atulersinneqartariaqarpoq, soorlu aamma meeqqanik atorneerluisimannginnermut uppernarsaat piunasaqaataasariaqartoq, meeqqat isumannaatsuunissaat eqqarsaatigalugu. § 33 pillugu kingusinnerusukkut ilaqarumaarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 19. Siunnersuutigaarput, nalunaarsuusiornermik toqqorsivik nukinginnartumik ikiorsiinissamut aqqutaanngitsup pineqarnera aalajangersakkani imaluunniit oqaaseqaatini nassuiarneqarluassasoq. Ersernerluppoq, nuna tamakkerlugu nalunaaruteqarnermut periutsip siunertaa suunersoq, paasissutissallu katersukkat qanoq suliarineqassasut/paasissutissiarineqassasut. Kina paasissutissanut katersanut isersinnaatitaava, qanorlu nuna tamakkerlugu eqqarsaatigissagaanni iluaqutigissavarput? KS periarfissamik, nalunaarutitsinnik allattuisinnaasumik naliisinnaasumillu, piviusunngortitsilluni aallartissimavoq, nalunaarutinut qanoq aallussisinnaaniassagatta qanorlu tamanna malillugu iliuuseqarluta. Taamaattumik paasissutissanik katersanut tunniussa qarussupput, taamaattoorli isumaqarpugut, killissaritinneqartussanik ersarissumik tassunga nassuiaateqartariaqartoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq oqaatsitigut erseqqissarneqarpoq, immikkullu nassuiaatit annertusineqarlutik, taamaalilluni paasissutissat pillugit akisussaasut tassaasut Naalackersuisut maannakkut ersarissumik allaqqalerluni. Suli kommunimut nalunaaruteqartoqartassaaq, taamaalillunilu eqqarsaataavoq nuna tamakkerlugu qarasaasiami nalunaarsuisarfik nalunaarutit tiguneqartut pillugit paasissutissanik kommuninit sisamanit

taakkunanga tigusaqartassasoq, taamaalilluni nalunaarutit tiguneqartut pillugit qitiusumi nuna tamakkerlugu tamanik paasisaqarsinnaalertoqassalluni.

§ 20, imm. 3. Taamaattoqartillugu isumaqarpugut pingaartuusoq sapinngisamik tuavioernerpaamik suliniarnissaq, taamaakkaluartoq saniatigut erseqqissarusupparput, nunap assinga, assartuinerit avinngarusimasunilu pilersarusiornerit allat peqputigalugit nal. ak. 24-nik piffissaliussaqaernerup eqqortinnissaa unaminartorujussuusinnaasoq. Pisinnaasarpullu tamaat atorlugu tuavioernerpaamik kalerriniissarput ilungersuutigissavarput. Aammattaaq imaattoqartarpoq innuttaasut uagutsinnik oqaloqateqarusunnginnerat, tamannalu peqqutaasinnaavoq piffissaliussap eqqortinnissaata piviusunngortinnissaa ajornakusoortinneqarsinnaammat.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi piffissarittinneqartut tamarmik nalilersoqqinneqarput, oqaasertaalu erseqqissarneqarput kiisalu piffissarittit ilaatigut sivitsorneqarlutik, taamaalilluni ingerlatsivinni sulisut taakku malissinnaalissallugit.

§ 22, imm. 4. Malugivarput, meeqqanut tunngasunik sullissinnermut najoqqutassanik aalajangersaaneq pisariaqartoq kommuninit qanimut oqaloqateqarnikkut maleruagassat malinnissaat sunniutaalu eqqarsaatigalugit, sullissinnermut malittarisasaasunik piviusunik Naalakkersuisut aalajangersuissappata.

Tupigusuutigaarput, kommunit ingerlatsinerannut taamak aalajangersimatigisumik Naalakkersuisut sunniuteqarnissaminnut periarfissaqassammata. Kommunit isumaginninnerup tungaanik nammineq ingerlatsineq akisussaaffigaat, taamaattumillu periutsinik aaqiinerinillu toqqaanerup tungaatigut nammineq aalajangiisussaataasariaqarlutik, nakkutilliisinnaanermut kiisalu maalaaruteqarsinnaanissamut periarfissaqartariaqarlutik innuttaasut inatsisitigut isumannaatsuunissaannik qulakkeerisussamik.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut erseqqissaasoqarpoq pitsaanagerusumillu aaqqissuunneqarluni. Suliamik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat pillugit kapitali ilaatigut suliamik suliarinninnissamik qulakkerinninnermik imaqartoq inatsisissatut siunnersuummi kingulliullugu ilanngunneqarpoq. Naliliisoqarpoq sammisat ilaat pillugit nuna tamakkerlugu malittarisassat meeqqat nuna tamakkerlugu pisinnaatitaaffinik pitsanngortitsissasut aammalu kommunit Naalakkersuisullu akornanni ilisimasuutinik naligiisitsisoqassasoq. Inatsisissatut siunnersuummi kommuninut piginnaatitsissut akuliuffigineqanngilaq, kisiannili innuttaasunut nuna tamakkerlugu suliassanik suliarinninnissamik qulakkeerinninnerit aalajangersarneqarlutik.

Aammattaaq erseqqarinngilaq Naalakkersuisut akisussaasuunerminnik qanoq pisussaaffeqartiginersut, pisussanngortitsinermi imaluunniit siunnersuineri imaluunniit innuttaasumut kimulluunniit sulineq kissaatitit sunniuteqanngippat.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Siunnersuinerli siunnersuinissamut akisussaaffeqarnek ilaajuaannarpoq, siunnersuinerli qulakkeerinninnerunngilaq, aammalu aalajangersimasumik sunniutaani ineriartormiluunniit aamma taamaattussaananani. Siunnersuineq suliamik ilisimasaqarfiussaaq piviusorsioruussallunilu, peqqussutaasinnaasullu suliamik ingerlatsinermi tunngavilersugaassallutik.

§ 28, imm. 3. KS-i tamatigut suliuaannarpoq anitsitinerni aallaavigalugu meeqqamut iluaqutaanerusussaq, ilaqtariit meerartallit pitsaanerpamik isumannaarniarlugit.

Taamaattumik isumaqarpugut, ineqarnermut akiliutinut kinguartooruteqarnek killilerneqassasoq pisortallu ikiuisussatut pisussaanagerat attatiinnarneqarluni, attartukkamiit anisitaanissaq pinaveersaarniarlugu ineqarnermut akiliutinik kinguaattoornermi aningaasatigut ikiorsiineq pisortat ikiorsiinermit inatsisaaniinnassaaq, pisussaaffimmut atassuteqartoq, ikiuummik pisup tassaniinnarnissaanut imaluunniit PBS-imut nalunarsorsimanissamut, aningaasanik aqutsinermi pikkorissaqataaneq imaluunniit atornerluinermik katsorsarneqarnek, aningaasarliorneq pissuteqarpat imigassamik, ikiaroorartumik imaluunniit pinnguarnermik aqutassaangitsumik pilerisussuseqarnermik.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut eqqarsaatigineqarpoq meeqqat pisariaqartitaat aallaavigalugit ikiuutaassasoq, ikiuinerlu taamaammat pisortat ikiusarnerat pillugu aalajangersakkanut toqqaannartumik sanilliunneqarsinnaananani.

Taassuma saniatigut siunnersuutigaarput, ikiuut taamaattoq ilaqtariinnut, ukiut ataatsip, pingasut imaluunniit tallimat iluanni qanoq akulikitsigisumik tunniunneqartarsinnaaneranut killilersimaarinerup eqqunneqarnissaa, aningaasatigut akisussaanagerup ilaqtariinniit tiguneqarnissaa pingitsoorniarlugu, taamaalillunilu angajoqqaanut aningaasanik aqutsinerlunnerup kingunerik kommunimut imaluunniit akileraartartunut pinngitsaaliissutaanissaanut annertuumik ussarnartunngortinneqarnissaa pinaveersaarniarlugu.

Akissut: Qitiusumit taamatut killiliisoqarsinnaanngilaq annertussusiliisoqarsinnaananiluunniit, kisiannili kommunalbestyrerlip, inuit ataasiakkaanik pitsaassusilimmik missingiineranik tunngaveqartariaqarluni.

Pingaarutilerujussuartut isigaarput, inatsisiliornerup, aamma tassani, imarissagaa nammineq akisussaanagermut kajumissaarut, sisoorfissarlu akisussaaffeqanngitsumik inuunerisamut ammarnagu. Malugeqqarput, ineqarnermut akiliummut inunnik isumaginninneq ullumikkut inatsisinut naapertuuttumik pisortat ikiuinerata ataaniimmat kiisalu ineqarnermut tapiissut ikiuinerummat pissaaleqisutut aalajangigaasunut, kiisalu immikkut ittuusoq ikiuutitut pisortani kinguartoorutinut. Taassuma tungaani piginnaatitaaffiit pisussaaffiillu akorngi oqimaaqatigiinngippata, kingunerisinnaavaa anginaasanik aqutsisinnaajunnaarneq kiisalu akisussaassuseqanngitsumik

inuunermut siunertarineqanngitsumik malitseqarnermik pissutaasunut ilaasinnaalluni. Qanoq iliorneq kommunimi ilisimaneqartoq.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Angajoqqaat akisussaannerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq pillugu aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq, aningaasatigullu ikiuisarneq pillugu aalajangersagaq taaneqartoq innuttaasut pisinnaatitaaffiginngilaat, kommunimili ingerlatsivik ikiusinnaatitaalluni. Taamaalilluni ikiuisoqassappat suut tunngavigineqassanersut suullu piumasaqaataassanersut kommunalbestyrelsip ataasiakkaanik missingiinera apeqqutaasariaqarluni.

Angajoqqaatut akisussaneq eqeersimaarfigineqarnerusariaqarpoq, pissutigalugu tamassuma tungaata annerutinissaa pisariaqartinneqarmat annertuumik. Ineqarnermut akiliutinut kinguartooruteqarneq pingaarnersumik inersimasut akisussaaffigaat, taamaattumillu meeqqat inatsisaaniittariaqarani, siunertaq pitsaasoq paasilluarsinnaagaluarlutigu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Periarfissanik kommunip atussallugit toqqarsinnaasanik atunngissinnaasaanilluunniit inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Aningaasatigut ikiuisarneq pillugu, meeqqat nerisassanik, kiammik, atisanik angajoqqaalluunniit inigisamut akiliutissanik amigaateqannginniassammata piffissami killilimmi aningaasatigut ikiuisoqarpat pisut amerlanersaanni akikinnerussaaq, angusaqarfiunerussalluni meeqqanilli qajassuussinerussalluni. Inigisamut akiliisinnaannginneq pissutigalugu anisitaaneq inuttut atukkanut sunniuteqassaaq meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaannik pisariaqartitsigajuttartoq, tamannalu tunngavigalugu ilaqutariit inigisamut imaluunniit nerisassanik atisanilluunniit il.il. akiliisinnaannginnerat pissutigalugu anisitaanissaat pinngitsoorniarlugu isumaginninnermi aningaasat ilamininnguisa atorneqarallarnerat akikinnerussaaq pitsaanerussallunilu. Tamanna meeqqanut pitsaanerussatut nalilerneqarpoq aningaasarnermullu iluaqutaanerussalluni.

§§ 29-32. Meeqqamik illersuisoq (najorti)-mik suliniut iluaraarput, angusaqarluarniarnerummat taassumalu saniatigut inuttut nammineq siunnersorteqarnissamut, attaveqaateqarnissamut kiisalu tapersersorteqarnissamut periarfissiimmat, pingaartumik ullumikkut siumortariikkagut atorfinitsitseriaatsimi ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit. Siunnersuutigaarput, ilimagissallugu taakku inuit inassisimaneranut assigiinngitsunut killissarititaasut erseqqissarneqarnissaat, ilisimatitsissummilu imalluunniit ilitsersuummi itisilerneqarlutik. Maluginiarparputtaa, attaveqaataasunut piginnaasanik piumasaqaatit amigaataammata.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerluni suliarineqarnerani avammut tusarniutigineqartumik inummik siunnersuisartoqarpoq, inummik tapersersuisartoqarluni inummillu attaveqaateqarluni. Inatsisissatut missingiummi nutarterneqartumi uani suliniutit imminnut atanissaat qulakkeerniarlugu tamanna sukateriffigineqarpoq. "Inuit" assigiinngitsut amerlavallaarpata inuit assigiinngitsut arlallit assigiinnik suliaqaleriaannaapput aammalu

pisinnaatitaaffiit agguarnerat ersernerluleriaannaallutik. Taamaammat tusarniaanermi akissut tunngavigalugu inuit marluk ataatsimoortinneqalerput "inuk tapersersuisoq attaveqaataasorlu" aamma inuk siunnersuisartooq tamanut tunngasumik siunnersuisarnermik taarserneqarpoq. Meeqqanut illersortit suliaassanik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat ilaatut tassungu peqatigitillugu inatsisissatut siunnersuummi kingullinngorlugit nuunneqarput tassungalu taarsiullugu suliaassanik suliarinninnissamik qulakkeerutinngortinneqarlutik. Tamassumani meeqqanut illersortit inatsisissatut siunnersuummi inissisimanerat aamma pitsanngortinneqarpoq.

§ 33. Siunnersuutigaarput, akuersissutiginninnermut piunasaqaatit taakkartorneqarnissaat, kiisalu Danmarkip naalagaaffiata inatsisaani tunngaviusuni § 78 peqatigiiffiit nammineersinnaanermi killissaata itisilernissaa. Isumaqarpuguttaaq innuttaasunit atuisunillu ilanngussinnermut periaatsimut pitsaanerpaamik naapertuisoq, nammineq piunassuseq malillugu inunnik aquunneqartut kiisalu peqatigiiffiit suleqatiginnerinut kommunit namminneq killissarititassanik aalajangiissasut.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqarpoq peqatigiiffiit kattuffiillu sorliit suleqatigineqarnissaannik kissaateqarsinnaaneq kommunit soorunami namminneq aalajangissagaat. Naatsorsuutigisariaqarpoq peqatigiiffik akuerisaasoq akuerisaanngitsuminngarniit ajornanninnerusumik namminersortuniit aningaasanik pissarsiniarnissaminut periarfissagissaarnerussasoq. Naalakkersuisut peqatigiiffinnik akuersinissaannik aalajangersakkami Naalakkersuisut periarfissinneqarput, tamassumanilu peqatigiiffiit ersarinnerulersinneqassapput immaqalu ingerlatsinnerminni pisortani oqartussaniit malugitinniarnissartik aningaasanillu pissarsiniarnissartik ajornanninnerulersissinnaallugu.

§ 35, stk. 2. Eqqaanngikkaanni ilaqutariinnut tamarmut aalajangersimasumik ulloq unnuarlu angerlarsimaffittut neqeroorut imaluunniit anaanamut-meeqqamut angerlarsimaffik, minnerusumik piviusorpaluttutut isigaarput angajoqqaatut piginnaaniligaasoq kiisalu allat ilaqutarisat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut imaluunniit angajoqqaarsiamut neqeroorfiginissaat, meeqqanut inuusuttunullu angajoqqaarsianik, tassungalu attuumassuteqartunik angajoqqaarsianik naammattunik pissarsinissamut unammillerfeqartilluta annertuumik.

KS kaammattuivoq inatsisissatut siunnersuummut isornartoqartitsinissaq ikiorsiissutit sorliit piviusunngorsinnaanerannut, siunertaq ajunngitsumik isumaqaraluartooq. Soorluttaaq angusaqarfiulluarsinnaavoq isumasioqatigiinneq, qulakkeerisussaq, suliap aallartinnissaanut tulluusaanermi ulloq unnuarlu atorsinnaasanik pissutsinik, ulloq unnuarlu neqeroorutigisinnaasatut atorfissaqartitsinnermi atugassanik.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 36 Pinngitsaaliinikkut inissiinerit. Oqallorinneq tupigusuutigilaarparput siunnersuutigalugulu, akuersinertaqanngitsumik Inissinnermik taaneqassasoq, pinngitsaaliinikkut inissineq pinnagu. Oqaaseq pinngitsaaliineq tulluannngitsumik kalerrisaaruteqarnermik nalilerneqarsinnaammat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq oqaatsitigut erseqqissarneqarpoq, maannakkullu inassuteqaatigineqartumut naapertuutilerluni, taamaalilluni maannakkut qulequtaqalerluni "angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersitinnagu inissiineq". Oqaaseq "pinngitsaaliineq" inatsimmi oqaasertanit peerneqarpoq, kisisannili pissuseq immikkut ittoq pineqartoq pitsaanagerusumik nassuiarniarlugu aalajangersakkamut (maannakkut § 28) immikkut oqaaseqaatit ilaattut piginnarneqarluni.

§ 47. Peqqussummut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq, kommunalbestyrelsi angajoqqaarsiassamik paarsaqarnissamullu akuersissummik atulersitsippat namminerisamik aqqissuutamik angajoqqaarsiaq kommunip aqqissuutaani angajoqqaarsiaanertut pisussaaffinnik pisussaassusernillu piumaartoq. Naatsorsuutigaarput, pisussaaffit tamakku ilaqassanngitsut paarsinermi akissarsiaqarnermut pisinnaatitaanermut, soorlu aamma nerisanut akiliutinut, kaasarfimmiunut kiisalu atisassarsiutissanut pisortaniit pilersorneqarneq kingunerissanngikkaat. Inunnik isumaginnittoqarfimmi suliaqartut misissuinerannik kommunimiit inissiineq tunngaveqassanngippat uniuisoqarnermik pisoqassaaq, minnerunngitsumillu tamanna aningaasartornermut atatillugu aqunneqarsinnaajunnaarluni, tassungalu atatillugu inatsisissatut siunnersuut minnaarujussuakkamik aningaasalikkatut inissisimalissalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Ilaqutarsiat pillugit kapitalip tamarmiusup oqaasertai allanngortinneqarput pitsaanagerusumillu aqqissuunneqarluni. Inuinnaat akornanni aqqissuussamik ilaqutarsiat oqaasertaat allanngortinneqarput, immikkullu aalajangersagannngortinneqarluni, taamaalilluni inuinnaat akornanni aqqissuussamik ilaqutarsiat pisortanit taperserneqarsinnaatitaanat, kommunilli nakkutilliinissaannik pisullu ilaanni inuinnaat akornanni ilaqutarsiani najugaqarnissamut akuersissuteqartarnissaat suli piumasaqaataavoq.

§ 50, imm. 4. Siunnersuutigaarput, kalerriinissamut piffissaliussaq minnerpaamik sap. ak. sisamanut allanngortinneqassasoq, sap. ak. aqqaneq marluunatik. Taamaaliornikkut periarfissaqalissamat, meeqqap soqutigisarippagu, sivisunerusumik ingerlanissamut isumaqatigiinnissaq.

Sap. ak. aqqaneq marlunni utaqqineq meeqqamut sivisuallaarsinnaavoq, tassunga tunngavissamik suliatigut naliliisoqarsimannngippat. Taamaattumik oqartoqarsinnaanngilaq meeqqamut iluaqutissaasoq, piffissaliussaq taamak siviutigippat. Atorfeqarfiup pisariaqartitaanik akuerinninnertut taaneqarsinnaasorivarput. Kalerriinerup piffissarititaata minnerpaaffia aammattaaq illuttut atuuttariaqarpoq, allatut oqaatigalugu, inissiivimmiit meeqqap angerlartinnissaa kissaatigineqartillugu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq maannakkut § 41, imm. 3-ulerpoq, imatullu oqaasertaqarluni: "Meeraq, angajoqqaatut oqartussaassusilik aammalu inissiiffik minnerpaamik sapaatit akunnerinik aqqaneq-marlunnik sioqqutsilluni ilimasaarneqareersimatinnagit angerlartitsinissaq pisinnaangilaq, angerlartitsisoqarsinnaavorli meeqqap eqqarsaatigenera allalluunniit pingaarutillit eqqarsaatigenerat pissutigalugit sioqqutsilluni ilimasaaruteqarnissap killissaanik saneqqutsisariaqalersitsippata."

§ 59, imm. 2. Aalajangersaanerup taassuma tunuliaqutaata siunertaa KS-imit tapersorsorneqarpoq, paasilluarlugulu meeqqap tusarneqarnissaminut pisussaaffia. Erseqqissumillu allassimasariaqarpoq qanoq qaqugulu meeqqap siunnersorneqarnissaa maalaarsinnaanermi tassani, pissutigalugu eqqartuussiviup aallaavigisariaqarmagu meeqqap ukiua kiisalu/imaluunniit inersimanera. Aammattaaq piffissaq killiliussa q takuneqarsinnaasariaqarpoq, soorlu § 60-imi.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq maannakkut § 58, imm. 2-julerpoq, imatullu oqaasertaqarluni: "Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aalajangersakkat naapertorlugit aalajangiinernut, meeqqat suliani imminnut tunngasuni, tak. imm. 1, naammagittaalliorsinnaatitaapput, naammagittaalliorsinnaatitaapput, meeqqap tamatuma naammagittaalliornerup kingunerisassaasa paasinissaannut naammattumik inerilluarsimassappat."

§ 60. Takusinnaangilarput, Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqarfiup aalajangiinerinut inatsisitigut misilinneqarsinnanissaanut killeqanngitsuumik, qanorluunniit suliassa q tunngavimmigut pingaaruteqaraluarpat annertutigigaluarpalluunniit, akeqanngitsumik eqqartuussisitigoortitsinermi ikiorteqarnissamut periarfissamut imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviinut ataqatigiissarneqanngitsoq. Taamaatumik tupigusuutigaarput, Kalaallit Nunaata Eqqartuussivii tusarniaaviunngimmata.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Aalajangersagaq peerneqarpoq.

§ 61. Siunnersuutigerusupparput, pineqaatissiissutaasinnaasunik annertusaanermut pineqaatissiissutaasunut maalaaruteqarsinnaanerit ilanngunneqassasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Aalajangersagarli imatut allanngortinneqarpoq, aalajangersakkanik ataasiakkaanik unioqqutitsineq malinnginninnerluunniit isiginiaannarnagit maannakkut tamanik isiginnilluni nalilersuisarneq periusaalerluni.

Inatsisissatut siunnersuummut *nalinginnaasunut oqaaseqaatinut* makkuninnga oqaaseqaateqar-pugut: Qupp. 6. Illersuisoqarnermut aaqqissuussinerup piviusunngortinneqanngingajattarnera oqaatigineqarpoq. Tamanna ilumuunngilaq. Kommuneqarfik Sermersuumi atorneqarpoq inatsit atuuttoq malillugu akuerseqqaarani inissinerit pillugit suliani. Aammalu uagutsinni siunnersorit

inuusuttut meeqqanut inuusuttunullu illersuisuusarput politiinit killisiuinerini, qanorluunniit inuusuttoq suliamut atatillugu illuatungiliuttut inissisimagaluarpat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Taamatut oqarneq nassuiaatinit nalinginnaasunit peerneqarpoq, immikkoortullu oqaatitigut erseqqissarneqarluni.

Qupp. 9. Isumaqarnarpoq tunngaveqanngitsoq, kommunit nakkutilliinerat aningaasartuutit amerlinerannik kingunertussaanginnera. Meerartaqarpugut nuna tamakkerlugu inissitanik, Kalaallit Nunaannilu angalaneq aningaasartornartorujussuulluni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq meeqqat angerlarsimaffiup avataani inissinneqartut inissiinermillu tamassuma kingorna malinnaaqqillunilu meeqqat inuunerinnerannik, peqqissusaannik ineriatorneranillu tamanut tunngasumik inummullu tunngatillugu kommuni nakkutilliinani.

Qupp. 10. Eqqortuunnginnguatsiarpoq, angajoqqaanut meeqqanullu piumasaqarnerup piareersarnera kommuninut aningaasatigut kinguneqartussaanginnera, tassani pineqarmat piffissamik atuineq suliaqarnernut massakkut pisunut, nakkutilliineq kiisalu suliaqarneq piviusunik, inuit ataasiakkaarlugit pisanik aalajangiinernit, iliuusissanit atuuttunit issuaanerinnaanngitsunik ilalinnik.

Akissut: Maannakkut pisariaqanngilaq. Aalajangersakkat inatsisissatut siunnersuummi nutartikkami peerneqarput.

Qupp. 12. Uppernarsarneqarsimanngilaq ilimananilu, suliniuteqareernermi malinnaanerup annertunerusumik atorneqarnissaanik ilimasunnermi aningaasatigut kingunerisassai aningaasartuutaasussaangitsut. Ilumoorpoq sulissutiginninnerit akeqarlutillu sulisunit isumalluuteqarnermik ilaqarmata, taamaammat suliniuteqarnerunermi aningaasanik atuinerunissaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Tamanna pillugu aningaasatigut nutaamik missingiisoqarpoq, inatsisissatullu siunnersuut pissutigalugu aningaasartuuteqarnerunissaq pillugu immikkoortoq imatut oqaasertaleneqarpoq: "[...] Ataatsimut isigalugu malitseqartitsinikkut aningaasartuutaanerujumaartut 6,7 mill. kr.-nik annertussuseqassangatinneqarput. [...]"

Oqaaseqaatip tullia amerlassusimigut isumaqanngilaq: Suliniuteqareernermi malinnaanermut aningaasartutit suliamiit suliamut allanngorartussaapput, kisianni taakku 30-t ilaannit nalilerneqarpoq, suliniuteqareernermi malinnaanermut sulissutiginninnerit atorfissaqartitsisut, ilai 45-t nakkutigineqarlutik kiisalu attaveqaateqarlutik/tapersorteqarlutik imaluunniit

angajoqqaarsiamik tapersernejarlutik najukkamik neqeroorfigineqarnermikkut nammineersinnaaneri.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Immikkoortumi nutartikkami maannakkut imatut oqaasertaliisoqarpoq: "Missingersorneqarpoq inuusuttut 50-it tungaanut amerlassuseqartut ataavartumik suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suliniummik pisariaqartitsisarumaartut, ikorfartuutissat tassaasinnaapput ataatsimoorussamik ineqarfiusuni inissaqartinneqarnissamik inummillu saaffigisartagaqartinneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaq, ilaqutariinnik attavissarsissunneqarnissaq, imaluunniit inuusuttut ataasiakkaat iluaqutissaattut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmu najugaqarfisimasamut angajoqqaarsiarisimasanulluunniit atassuteqaannarnissaq. Suliniuteqareernermi malitseqartitsinermi aningaasartuutissat suliamiit suliamut nikerassapput, kisianni taakkunani 50-ini suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suliniummik atorfissaqartitsisuni 45-t nakkutigineqarlutik inissamik neqeroorfigineqarikkut, imaluunniit ikorfartortissaqarikkut/attaveqarfissaqarikkut ilaqutarsiaqarikkulluunniit ajunngitsumik ingerlasinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tallimat sinneruttut ulloq unnuarlu neqeroorutinik atorfissaqartitsinnassapput."

Qupp. 13. Takusaasut angalanerisa ataanni erserpoq, naatsorsorlugu ukiumut 340-nik takusaasarsimaneq. Naatsorsuineq tamanna ilimananngilaq uppersarsagaanilu, meeqqat inissitat qaniuisullu nuna tamakkerlugu matussuserneqassappata. Agguaqatigiissillugu angalanermut aningaasartuut 10.000 koruuniusoq uppersarsagaanngilartaaq, eqqumiitsutut annikinaarinnittutullu aalajangikkatut isikkoqarluni, matussussiisussaappat angalanermik meeqqamik inissitamik qaniuisumillu.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Missingersersuineq tunngaviglugu missingiineq pineqartuaannassaaq.

14) Qaasuitsup Kommunia

Tusarniaanermi Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut (matuma kingorna "Siunnersuummik" taagorneqartoq) ulloq 01.01.2017-imi atuutilertussaagunartoq Qaasuitsup kommunianit tiguneqarsimavoq. Tusarniaanermut akissutip nassiunneqarnissaannut ulloq 01.07.2016 killiliunneqarpoq.

Siunnersuummi makku siunertaagunarpur:

- 1) Sulianik suliarinnittarnerup meeqqallu pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaat, ilaatigut ersarissumik akisussaaffiit suliassallu agguataarneqarnerisigut.
- 2) Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni siviisunerusumik najugaqarneq pinngitsoortinneqarluni paarlattuanik kommunip aqqissugaanik ilaqutariinni paarsisartuni inissiinissaq atorneqartassasoq.

- 3) Siusissukkut suliniuteqarnek, pitsaaliuineq ilaqutariillu nukittorsarneqarnissaat isiginiarneqassasoq, tamanna piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu meeqqat ikinnerusut angerlarsimaffiup avataanut inissineqartalernerannik kinguneqartitseqataassaaq.
- 4) Ingerlatsivinni oqartussaasut akornanni suleqatigiinneq nukittorsarneqassasoq, taamaasillutik kommunit meeqqanut, inuusuttunut angajoqqaanngortussanullu tapersersuinissat amerlanerit pitsaanerillu pigilissavaat.
- 5) Nalunaaruteqartarnernut nuna tamakkerlugu atorneqartussamik nalunaarutiginneriaatsimik pilersitsisoqassasoq.
- 6) Naammagittaalliorsinnaatitaaneq pitsanngorsarlugu, taamaasilluni aamma meeqqat suliani imminnut tunngasuni naammagittaalliorsinnaasunngorlugit.
- 7) Inuttalersuinerit aamma akisussaaffiit agguataarneqarneri ersarissarneqassasut.
- 8) Suliani nalunaarutiginnittussaataaffectarfiusuni iliuuseqartussaataaneq aamma piffissamik killiliisarnek atorneqalissasut.
- 9) Meeqqanik inissineqarsimasunik angerlartitsinissaq piffissaagallartillugu pilersarusiorneqassasoq aamma susassaqarfimmi assigiiartumik suleriaaseq atulersillugu.
- 10) Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit Naalakkersuisunit akuerineqartarnissaat aamma ingerlatsinerit isumaqatigiissuseqartarnissaq atulersillugu
- 11) Ilaqutariit paarsisartut ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissummik aamma paarsinissamut akuersissummik peqarnissaminnut pisussaaffeqarnerat ilisarititsissutigalugu.
- 12) Meeraq 18-inik ukioqalersinnagu suliniuteqareermermi malinnaaviginninneq neqeroortigalugu, meeraq tamatuminna pisariaqartitsisutut nalilerneqarpat.

1). Siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut.

1.1). 1-imut. Qaasuitsup kommuniata siunnersuutit anguniagai annertuut aamma kommunimi sulianik suliarinnittarnermut piumasaqaatit akuersaarpai, ingammik uppersaanissamut aamma allaffissornikkut suleriaatsinik sukaterinissamut tunngasut, kisianni ernumanartoqartillugu, nutaaliorderit taakku annertuumik piumasaqartitsilertussat kommunimi susassaqarfimmi kommunitigut tapersersuisarnissamik malunnaateqartumik annikinnerulersitsissasut, tassunga ilaatillugu sulianik suliarinnittarneq, sulisut malunnaatilimmik amerlineqarniannippata assigisaanillu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit aqutigalugit kommunimut aningaasaliisoqarniannippat. Maanna inatsit, kommunimi meeqqanut suliat amerlassusaat (Deloittemut nalunaarutigisimasat nutaanerpaat naapertorlugit 1.274-it) aamma sulianik sullissisut ilinniarsimanikkut tunuliaqutaat tunuliaqutaralugit, kommuni – nunani avannarlerni pissutsit aallaavigalugit, tassa imaappoq sullissisumut ataatsimut meeqqanut suliat 30-t missaaniippat – meeqqanut susassaqarfimmi sulisooreersunut 22-nut taarsiullugu ikinnerpaamik sullissisunik 42-nik pisariaqartitsissaaq. Sulianik suliarinnittarneq annertunerusumik nukittorsarneqassappat aamma sulianik sullissisut akornanni napparsimanerit katsorsarneqarsinnaanngitsut pinngitsoortinneqassappata, ingammik nukissaaruttarneq tassunga ilaalluni, qularnanngitsumik annertunerusumik sulisut amerlineqarnissaat pisariaqassaaq, immaqa sulianik sullissisut 64-inngortillugit, tassa imaappoq sulianik sullissisumut ataatsimut suliat 20-t aallaavigalugit, tassami

Nuummut, Danmarkimut imaluunniit nunanut avannarlernut allanut sanilliullugu kommunimi sulianik suliarinnittartut ilinniagaqarnikkut tunuliaqutaat appasinnerulaarpoq, najukkanili inuiaqatigiinni ikittuni misigissutsitigut artukkerneqartarnerat Europami illoqarfissuarni sulisuusuniit malunnaatilimmik annertunerungaatsiarpoq. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq erseqqissaatigissallugu, meeqqanut tunngassutilinnik sulianik ataasiakkaanik suliaqarnek kommunini ilaqutariinnut siunnersuisarfiup akisussaaffiginngimmagu, taamaallaalli siunnersuisarnek suliasaralugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

1.2). 2-mut. Isumaqataavugut piffissami sivilunerusumi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissiineq sapinngisaaq malillugu kommuni aqqutigalugu ilaqutariinni inissiinermik taarserneqartariaqartoq, ingammik Qaasuitsup kommuniani meeqqat kommunini allani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni piffissami sivilunerusumi inissinneqarsimatillutik pitsaavallaanngitsumik atugaqartarsimanerat misilittagaqarfigineqarunarmat. Suliniuteqarnermili meeqqanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissinneqarsimasunik nuutitsinissaaq sioqqullugu qularnanngitsumik angajoqqaarsianik pioreersunik annertuumik ilinniartitsinissaaq kiisalu nutaanik pissarsiornissaaq taakkununngalu aningaasartuuteqarnerunissaaq naatsorsuutigineqassaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kommunip aningaasartuuteqarnerulernissaa ilisimatitsissutigineqartoq eqqarsaatigalugu meeqqat/inuusuttut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni il.il. inissinneqartut ikilinerisa kinguneranik kommunip aningaasartuutini sipaaruteqarnissaanik naligiilersoqarnissaa ilimagineqarpoq.

1.3). 3-mut. Siusissukkut iliuseqarnek, pitsaaliuineq aamma kommunimi ilaqutariinnik nukittorsaaneq maannangaaq Qaasuitsup kommunianit isiginiarneqalereerpoq taamaattumillu ilaatigut kommuni qitiusumiit suliffiup avataani aamma ilaqutariinnut sullissivinni suliarortartunik ilaqutariinnut siunnersuisartunik pilersitsinikuvoq. Ilutigitillugu erseqqissaatigineqassaaq, kommuni susassaqaarfimmi sulisussarsiornermik sulisullu sulisoriinnarniarnissaanik annertuumik unammilligassaaqarmat aamma naatsorsuutigineqarpoq kommunimi inuit ilinniarsimasut akornanni nuuttarnerit amerliartornerat ilutigalugu unammilligassat taakkua suli annertunerulissasut.

1.4). 4-mut. Qaasuitsup kommunia isumaqataavoq, ingerlatsinermik oqartussaasut akornanni suleqatigiinneq nukittorsarneqassasoq, taamaasilluni nalunaarutiginnittoqartillugu kommuni sukkanerusunik aamma eqeersimaarnerusumik qisuariartalissaaq, aamma meeqqat inuusuttullu pisariaqartitaannik eqeersimaarnerusumik misissuisinnaalissaaq kiisalu angajoqqaanngortussat tapersorsorneqarnissaminnik annertunerusumik pisariaqartitsisut naleqquttumik ikiorsiivigineqarnissaanik neqerooruteqarsinnaalissalluni. Kommunimit neriuutiginarnerpaavoq, kommunip qitiusumillu siunnersuisarfiup aamma qitiusumik nakkutilliisoqarfiup akornanni kinguneqartitsisumik oqaloqatigiittoqarlunilu suleqatigiittoqassasoq aamma suleqatigiinneq taanna

qitiusumik oqartussaasut Nuup avataani kalaallinut atugassarititaasut pillugit ilisimasaannik paasisinnaasaannillu, tassunga ilanngullugu meeqqanut tunngasutigut nunap immikkoortuini najugaqariaatsikkut aamma ilisimasatigut unamminarsinnaasunik aallaaveqassasoq, ingammik inuiaqatigiinni innuttakitsuni. Kommuni neriuppoq, qitiusumik immikkoortoqarfiit inuiaqatigiilerinermik naammattumik ilisimasaqarluassasut aammalu unamminarsinnaasunik taakkuninnga suliaqarnissaminut naammattumik nukissaqarluarlutik eqeersimaarsinnaassasut. Kommuni isumaqarpoq pingaaruteqarluinnartoq, qitiusumik immikkoortoqarfiit misilillugu kommunip unamminartuutaanut isumatusaartumik iliuuseqarniassasut aamma ingerlaavartumik isornartorsiuneq, pinngitsaaliineq, siorasaarineq pillaanerlu pillugit Siunnersuut tunuliaqutaralugu pissaanilittut inissisimaneq aamma pineqaatissiinnissamut periarfissat kisiisa iluaqutiginiaannarnagit. Tassunga atatillugu kommunip erseqqissaatigerusuppa, kommuninut atatillugu pineqaatissiisoqartarnissaa Siunnersuummi annertuumik sammineqartoq, paarlattuanillu qitiusumik immikkoortoqarfinnik isornartorsiuinissamut imaluunniit pissusilersuutaannik naammagittaalliuuteqarnissamut kommuninut periarfissaqarunangillat, naak oqartussaasut taakkua suliaminnik qanorluunniit sakkortutigisumik sorraatsigisumillu sumiginnaagaluarpata imaluunniit pisortaqaarfiit iluanni pissaanilittut inissisimanerminnik toqqaannartumik atornerluigaluarpata.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Ingerlatsinermi oqartussat inatsimmi aalajangersakkat malinngippasigit ingerlatsinermi oqaluttussat pineqaatissinneqarnissaat eqqortumik ilangunneqarpoq. Ingerlatsivinni oqartussanut pineqaatissiinerit meeqqanut atukkatigut ulorianartumiittunut tapersiissutitut neqeroorutinik namminneq pitsaangortitsissanngillat, kisiannili malittarisassat allassimasut eqqortumik taperserneqarnissaannik periarfissaq tapersissallugu. Ingerlatsivinni oqartussat innuttaasunut pisinnaatitaaffiulersinneqartut malinneqanngippata ingerlatsivinni oqartussanut kinguneqarnissaa qulakkeerniarlugu pineqaatissiinerit ilangunneqarput. Malittarisassaq pineqaatissiinermik kinguneqarsinnaasoq pisinnaatitaaffeqarani malittarisassanngorsinnaavoq.

1.5). 5-imut. Qaasuitsup kommunia isumaqarpoq, meeqqanut susassaqaarfimmut tunngatillugu nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfik annertuumik iluaqutaasinnaasoq, akisussaaffimmik qimarratiginninneq, nuanniitsorsiamik allamut ingerlatsisarneq, pasitsassaarineq imaluunniit pisuutitsiniaaneq piinnarnagit nalunaaruteqartarfik naammattunik sulisoqarluni akisussaaffiit ersarissumik agguanneqarsimallutik kommunimik suleqateqarneq isumatusaartumik atornerqarpat. Pingaaruteqarpoq erseqqissaatigissallugu, meeqqanut susassaqaarfimmut tunngatillugu nalunaaruteqartarnermut qarasaasiatigut nassitsisarfimmut kommuni toqqaannartumik attaveqalereernikummat aamma susassaqaarfimmut tunngatillugu nuna tamakkerlugu qarasaasiatigut nalunaaruteqarnissamut immersugassiamik ineriartortitsineq pillugu www.sullissivik.gl suleqatigisimallugu. Kommunimit takorloorneqarpoq, nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarnermut atortussiat assigiinngitsut arlaatigut ataqatigiissaarneqartarnissaat pingaaruteqarluinnassasoq, taamaasilluni taakku kisitsisitigut paasissutissatut najukkamilu

periusissanik iliusissanillu suliaqarnermut ingerlaannartumik atorneqarnissaannut periarfissaqalissammat.

1.6). 6-imut. Kommuni isumaqarpoq, meeqqat suliani imminnut tunngasuni naammagittaalliuuteqarsinnaanerat annertuumik pingaaruteqartoq. Kommuni qitiusumik oqartussaqaarfinnik suleqateqarniarpoq, tassunga ilanngullugu naammagittaalliuuteqartarfinnik, piginnaatitaaffimmik taassuminnga silatusaarnermut, piviusumut, atuisunut atoruminarnermut eqaatsumillu suleriaatsimut allanngortitsiniarluni.

1.7). 7-imut. Kommuni isumaqataavoq suliassaqaarfiit akisussaaffiillu ersarissumik agguataarneqarnissaat pingaaruteqartoq, tassunga ilanngullugu qitiusumik siunnersuisarfik aamma qitiusumik nakkutilliisarfik kiisalu kommunip susassaqaarfiit akimorlugit suleqatigisartagai ikioqatigalugit. Kommunilli erseqqissaatigerusuppa, aamma qitiusumik immikkoortoqaarfiit taamatullu susassaqaarfiit akimorlugit kommunip avataaniit suleqatigisartakkat suliaannut pitsaassutsip minnerpaaffissaanut piumasaqaateqarnissaq pingaaruteqarmat, tassunga ilanngullugu politiit, pinerluttaalisitsisut peqqinnissaqaarfillu, qularnanngitsumillu sulianik suliaqarnerup kiffartuussinerullu pitsaassusaanik kommunitulli annertuumik unamminartuuteqartassapput, immaqali meeqqanut susassaqaarfimmi sulinermi pitsaassutsip pitsanngorsarneqarnissaanut akisussaaqataanerat annikitsuinnaagunarpoq.

1.8). 8-mut. Kommuni isumaqarpoq pingaaruteqartoq suliani nalunaarutiginnittussaataitaaffeqarfiusuni iliuseqartussaataitaaneq aamma piffissamik killiliisarneq atorneqalissasut, kisiannili isumaqarluni taakkua sulianut ataasiakkaanut naleqqussarneqartariaqartut. Taamaasillunilu piviusunngortikkuminaatsutut isigineqarsinnaavoq naatsorsuutigissallugu meeqqap ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsisinnaanera pillugu nalunaarummik tigusinnermiit akunnerit 24 qaangiutsinnagit kommunip pisuni tamani aalajangiissasoq, isumaginninnerup tungaatigut misissuinissamik aallartitsisoqarnissaanut tunngavissaqaarnersoq. Piffissaliineq taamak sivikitsigisoq taamaallaat atuutsinneqartariaqarpoq (tallimanngornermi unnukkut imaluunniit arfininngornikkut) meeqqamut paarsinerlunneq, nakuuserneq imaluunniit kinguaassiutitigut atonerluineq pillugu pasitsaassinermut nalunaarutiginninnissaq tunngavissaqarpat.

Akissut: Maannakkut siviisunerusumik piffissaqartitsisoqalerneratigut ilanngunneqarpoq.

1.9). 9-mut. Siunnersuutip siunertaanut kommunip isumaqataavoq, meeqqamik inissinneqarsimasumik angerlartitsinissaq piffissaagallartillugu pilersaaruserneqassasoq aamma susassaqaarfimmi assigiiaartumik suleriaaseq atorneqalertariaqartoq. Ilutigitillugu kommunip isumaqarpoq, kommunip aaqqissugaanik angajoqqaarsianiit angajoqqaarsianut allanut meeqqamik nuutitsineq angajoqqaarsianit qimanneqartunit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasariaqanngitsaq. Aammattaaq kommunip isumaqarpoq, kommunip

naammagittaalliuuteqarsinnaanissamut periarfissaqartariaqartoq meeqqap “angerlartinneqarnissaa” pillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aalajangiineranut kommuni isumaqataasimanngippat. Kalaallit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutaanni imaattoqartalersimasoq ileqquliunneqarsimallunilu meeqqat pissusilersornermikkut annertuumik ajornartorsiutillit imaluunniit perorsaanikkut unamminarsinnaasut “angerlartinneqartarlutik”. Pisuni arlalinni “angerlartitsinerit” taakku inatsisinut naapertuuttut kommunimit isigineqartarsimapput, kisiannili ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit tungaanniit akisussaaffimmik qimarratiginninnerullutik. Taamaattumik kommuni isumaqarpoq, sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik naammagittaalliuuteqarfiusinnaasumik periarfissaqartariaqartoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit siunissami taamak ittunik aalajangiitillutik meeqqamat inissiiviusinnaasumik allamik neqerooruteqarsimatinnagit.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Pisumi taaneqartumi meeqqap angerlartinneqarnera pillugu ingerlatsiviit pillugit inatsisit pineqanngillat. Misissuinermi aalajangiineq imaluunniit meeqqap katsorsarnera naammassinikuusooq imaluunniit misissuinerup kingorna meeqqap kukkusumik inissinneqarnera pineqarsimassapput. Kommuni angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersitillugu akuersitinnaguluunniit inissiinermi oqartussaavoq, taamaammallu inatsit tunngavigalugu meeqqap angerlartinneqarnissaa nammineq toqqarsinnaanagu.

1.10). 10-mut. Kommuni isumaqataavoq, Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutaat susassaqarfimmi nuna tamakkerlugu atorneqartut aamma sanilliusseriaaseq tunngavigalugit Naalakkersuisunit akuerineqartalissasut. Kommuni isumaqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit namminersortut Naalakkersuisunit aamma kommunimit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit najugaqarfigisaasumit akuerineqartassasut aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit kommunimit pigineqartut nuna tamakkerlugu atorneqartut aamma sanilliusseriaaseq tunngavigalugit kommunimit pilersitsisumit pingaarnertut akuerineqartassasut.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pitsaassutsimik annertunerusumik piunasaqarfiginerat Kalaallit meeqqat nuna tamakkerlugu assigiinnillu pisinnaatitaaffeqarneri qulakkeerneqarpoq, taamaalilluni inatsisit tunngavigalugit immikkoortoq (piginnittoq) ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinera, ingerlatsinera nakkutilliineralu apeqqutaatinnagu Kalaallit Nunaanni tamani pitsaassutsimik assigiinnik piunasaqaateqarnissaq ilimagineqarsinnaalluni.

1.11). 11-imut. Kommunip iluamik paasilluanngilaa, kommunip aqqissugaanik ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissummik aamma paarsinissamut akuersissutinik tunisinermut atatillugu piunasaqaatit aamma uppernarsaatit suut atorneqartassanersut, tassami tamatuminna aalajangersaanissamut piginnaatitsissummi ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissut pillugu ersarinnerusumik malittarisassanik aalajangersaasinnaaneq kisiat eqqaaneqarmat, paarsinissamut akuersissut eqqaaneqarnani. Aamma kommunip iluamik paasilluanngilaa, maannamiit kommuni namminerisamik aqqissuussamik ilaqutariinnut meeqqamik inissiinermit atatillugu paarsinermut

akissarsiassanik kiisalu kaasarfimmiussanik atisarsiniutissanillu akiliuteqartarnissaminut pisussaaffeqassanersoq (Siunnersuummut oqaaseqaatini eqqaaneqarpoq, namminerisamik aaqqissuussamik ilaqutariit paarsisartut kommunip aaqqissugaanik ilaqutariit paarsisartutulli pisinnaatitaaffeqalerlutik pisussaaffeqalissasut, kommunalbestyrelsi taakkununga ilaqutariinnut paarsisartutut akuersissummik aamma paarsinissamut akuersissummik tunniussisimappat) aamma angajoqqaat inissiinernut akiliuteqarnissaat piumasarineqarsinnaassanersoq. Ilaqutariinnut paarsisartunut tunngatillugu ataasituaavoq, meeqqap tamakkiisumik pilersorneqarnissaanut kommunip akiliuteqarnissaminut pisussaaffeqarfigingisaa tassalu qitornavissiartaarnissaq siunertaralugu paarsineq, tassani ilaqutariit paarsisartut nammineerlutik meeqqap tamakkiisumik pilersorneqarnissaanut akiliuteqartussaagunarput. Qitornavissiartaarnissamilli qinnuteqaat Naalagaaffiup Sinniisuutitaanit itigartinneqarpat paarsaqarneq ingerlaannassaaq – oqaaseqaatit malillugit – ”nalinginnaasumik paarsaqarnertut, tamatumunnga nalinginnaasumik akissarsiaqartitsineq atorlugu”.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inuinnaat akornanni aaqqissuussamik ilaqutarsiat pillugit oqaasertai allanngortinneqarput, immikkullu aalajangersaganngortillugu, taamaalilluni inuinnaat akornanni aaqqissuussamik ilaqutarsiat pisortanit taperneqarsinnaanatik, kisiannili kommunit nakkutilliinissaannik pisullu ilaanni inuinnaat akornanni aaqqissuussamik ilaqutarsianut akuersissuteqarnissaq pillugu sulii piumasaqaataalluni.

1.12). 12-imut. Kommunimit maluginiarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni immikkut illuinnartumik malitseqartitsinermit siammasissumik periarfissaqalissasooq, tassalu tunngaviatigut kommuni pisussaaffeqarpoq kikkut tamaasa kommunimiit arlaatigut ikiorsiissutinik pisartagaqartut 18-inik ukioqalerpata malitseqartitsinissamik neqeroorfigissallugit, tassunga siunnersorneqarneq, imaluunniit angerlarsimaffimmi pisariaqartitsineq naapertorlugu tapersorneqarneq ilanngullugit. Tamanna suleriaaseq naapertorlugu imaappoq, ikiorsiissutit amerlasuut inuup 23-nik ukioqalereernissaa ilanngullugu ingerlaannarsinnaasut. Imaaliinnarlugu paasiuminaappoq, malitseqartitsineq pillugu aalajangersakkat qanoq ilillutik suleriaaseq naapertorlugu aqunneqassanersut, kisianni tamakku tunngavilersorneqarnissaat pingaaruteqarsinnaavoq, tassa ikiorsiissuteqarneq pinngitsoorani kommunimit isumagineqartussaataappat allaallu kommunip sumiginnaanera pineqaatissiisutaasinnaappat, isumaqartoqarpat – qularnanngitsumik qitiusumik nakkutilliisoqarfimmit imaluunniit siunnersuisarfimmit imaluunniit susasaqarfiit akimorlugit kommunip suleqatigisartagaanit – tamanna “inuusuttup atugarissaarneranut, peqqissusaanut ineriartorneranullu malunnaatilimmik pingaaruteqartoq”.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Suliniuteqareernermit malitseqartitsinissaq periarfissaavoq inuusuttumut, naliliinermit meeqqap pisinnaatitaaffinik nukittorsaanertut nalilerneqarpoq, meeqqamut inersimasutut inuulernissamut ikaarsaarneq tassanilu ikorfartornissaat pisariaqarsinnaammat.

1.13). Kommuniip siunnersuutigaa, meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaat sivikinnerpaamik qaammatinik 12-nik “periarfissalerlugu” akuersissutigineqassasoq, taamaasilluni Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassanik aalajangersaanissaminnut (nalunaarusiorlutik) kiisalu pingaarutilinnik ilitsersuutinik, immersugassianik allanillu qarasaasiatigut atortunik kommunimi sullissisunut aamma meeqqanut susassaqaarfimmi qitiusumik immikkoortoqaarfinnut iluaqutaasinnaasunik suliaqarnissaminnut naammaginartumik piffissaqassapput. Aammattaaq inatsisissap pikkorissaatigineqarnissaanut aamma aningaasalersuinissaq susassaqaarfimmilu sulisut amerlinissaat pillugit isumaqatigiinniarnissaq naammaginartumik piffissaqaarfigineqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Ulloq atuutilertitsivissaq qaammatinik arfinilinnik kinguartinneqarpoq – 1. januar 2017-imiit 1. juli 2017-imut.

2). Siunnersuummi inatsisitigut aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit.

2.1). Siunnersuummi § 1-imi eqqaaneqarpoq, meeqqat aammalu inuusuttut “inuuniarnikkut atugarliortut” aamma meeqqat inuusuttullu ”immikkut pisariaqartitsisut” pineqartut. Immikkut eqqaaneqarsimagunangilaq, Siunnersuut naapertorlugu meeqqat inuusuttullu annertuumik innarluutillit innarluutilinnut peqqussummi atuuttumi pineqartut innarluutilinnut susassaqaarfimmi ikiorsiissutigineqarsinnaasut saniatigut immikkut pisariaqartitsineq malillugu ikiorserneqarsinnaasasut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Meeqqat inatsit una malillugu taperserneqartut inatsisit allat naapertorlugit pisinnaatitaaffigisinnaasaminnik annaasaqannginnissaat erseqqissarlugu oqaaseqatigiit ilanngunneqarput (assersuutigalugu § 4-mi § 45-milu oqaasertaliinerit nutaat).

2.2). Kommuniip oqaatigerusuppa, siunnersuutip taaguutaa tassaammat Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat”, kisiannili “inuusuttunut” ikiorsiisarnerit aamma annertuumik pineqarmata, tassa imaappoq inuit inersimasut 18-iniit 23-nik ukiullit ilanngullugit. Taaguut “inuusuttut” kalaallit inatsisaanni allani iluamik pitsaasumik nassuiarsimagunangilaq aamma inatsisitigut isiginnittaaseq malillugu pisariaqarparpingilaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi pineqartut pingaarnerit tassaapput meeqqat (18-it tikillugit ukiullit), inuusuttut (inuusuttut siunnersuummi nassuiaaserneqarput 18-iniit 23-nut ukiullit) suliniuteqareernikkut malinnaavigineqartut taperserneqarnissaat siunnersuummi aamma pitsanngortinneqaraluartoq inatsimmi uani qulequtaani aalajangiuisimaneqarpoq, takutitsisuunnissaa eqqarsaatigalugu, meeqqat taperserneqarnissaat inatsisissatut siunnersuummi pineqartoq. Taamaammat malitseqartitsineq imatut paasineqassaaq meeqqat perornerusimasut inersimasunngornissamullu pitsaasumik ikaarsaariarnissamut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisorujussuit. Inatsit tunngavigalugu taaguutit meeqqat kikkunersut (0-17 ukiullit) inuusuttut kikkunersut (18-23 ukiullit) kikkullu inersimasuunersut (18-inik ukioqalernermiit) paatsuungassutigineqannginnissaat qulakkeerniarlugu inuusuttut

nassuiaaserneqarnerat tassunga peqatigitillugu inatsisip oqaasertaani ilanngunneqarput siunnersuummullu nassuiaatini ersarissumik nassuiarneqaqqillutik. Inuusuttut taamaalillutik siunnersuummi aamma inersimasuupput. Meerarli inuusuttuunngilaq, meearlu inersimasuunani. Suliniuteqareernermit malinnaanerit neqeroorutigineqarsinnaapput, meeqqat meeraanermit inersimasumut ikaarsaariarnerani meeqqanut tapersiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu (inuusuttut) taperserneqarnissamik pisariaqartitsisut nalilerneqarpat. Taamaattoqassappat iliuuseqareernerup kingorna malitseqartitsinertut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummili siunertaanngilaq inuusuttut meeqqatulli taperserneqassasut, meeqqalli meeqqatut ineriartoreranni taperserneqassapput meeqqallu immikkut tamarmik pitsaasumik mianerinnillunilu inersimasutut inuulernissamut ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassaaq, pisariaqarpallu meeqqat inersimasuunermut ikaarsaariartut suliniuteqareernikkut malinnaaviginerisigut inatsisissatut siunnersuut malillugu inuusuttuuneranni neqerooruteqarnikkut inersimasunngornissamut taperserneqassallutik, taamaalillutik inersimasuunermut pitsaasumik ikaarsaariarnissaat qulakkeerneqassalluni.

2.3). Siunnersuummi § 6, imm. 1 malillugu “meeqqap nukinginnartumik pisariaqartitsinera pillugu suliap kommunalbestyrelsimit suliarineqarnissaanik utaqqisinnaanngitsaq, (...) meeqqat pillugit suliat inissisimaffiani ataatsimiititaliamut siulittaasumit aalajangiiffigineqarallarsinnaavoq”.

Kommuni isumaqarpoq oqaasertaliussaq taanna ersarissuunngitsaq aammalu paatsuunganarsinnaasoq. Kommunip ilisimavinngilaa, inatsimmi aalajangersagaq ima paasineqassanersoq, Siunnersuummut atatillugu aalajangiinerit tamarmik aallaaviatigit kommunalbestyrelsimit imaluunniit ataatsimiititaliamit isumagineqartassanersut taamaasillutillu akuersisussaataaertik allamut tunniussinnaanagu imaluunniit allamut tunniussisinnaannginnerat taamaallaat meeqqap nukinginnartumik pisariaqartitsinera eqqarsaatigalugu pisuni atuuttassava, angajoqqaatut oqartussaaffimmik tigummiagaqartoq imaluunniit meeraq akuersiteqqaarnagu, ingammik nukinginnartumik akuersissutitaqanngitsumik inissiisoqarneranut atatillugu, taamaasilluni politikikkut aalajangiinissaq pillugu peqqussuteqarneq taamaallaat Siunnersuummi pinngitsaaliinikkut iliuuseqarnissamik killilerneqarpoq (taamaasilluni taamatut paasinnissinnaaneq Siunnersuummi § 37-mi, imm. 3-mi taperserneqartoq ilimagineqarpoq). Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi akuersisussaataaernerup allamut tunniunnissaata inerteqqutaanera taamaallaat akuersissutitaqanngitsumik inissiinernut pingaarnertut atuukkunarpoq, kisianni takorloorneqarsinnaavoq taamatut inerteqquteqarneq aamma akuersissutitaqanngitsumik isumaginninnikkut misissuinissamik pisariaqartitsisoqarneranut aamma angerlartitsinissaq pillugu qinnuteqaatinik itigartitsinermut atatillugu immaqa atorneqarsinnaasutut. Aamma uparuarneqassaaq, aalajangiigallarnerup ullut 7 qaangiutsinnagit kommunalbestyrelsimut akuerisassanngorlugu saqqummiunneqarnissaanik piumasaqaatip eqquutsinneqarnissaa kommunimut ajornakusoorsimasoq. Tamatumunnga peqqutaasoq tassaavoq, Qaasuitsup kommuniani isumaginninnermut ataatsimiititaliaq qaammammut ataasiaannarluni ataatsimiittarmat aammalu isumaginninnermut ataatsimiititaliaq nalinginnaasumik juli qaammat ataatsimiinneq ajormat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, taamaalilluni siunertaa – suliassat nukinginnartut sukkasuumik ingerlaavartumillu suliarineqartarnissaat – pitsaanerusumik takutinneqarluni, sulianilu taamaattuni kommunalbestyrelsimi ataatsimiititaliamiluunniit taassuma pilersitaani aalajangersimasumik ataatsimiinnissat utaqqineqartassanatik.

2.4). Siunnersuummi § 7-imi, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi eqqaaneqarpoq ”kinaassutsimut uppernarsaammik takutitsinikkut” akuersissutitaqanngitsumik inissiisoqarniarneranut imaluunniit isumaginninnikkut sulinermi misissuinermut atatillugu kommuni meeqqap angerlarsimaffianut isersinnaasoq. Pingaaruteqarsinnaavoq oqaaseqaatini imaluunniit nalunaarummi erseqqissaatigissallugu, kommunimi sulisut inunnik isumaginnittoqarfimmi pigaartuutillutik “kinaassutsimut uppernarsaat” suna nassartassaneraat aamma Kalaallit Nunaanni susassaqarfimmi assigiimmik kinaassutsimut uppernarsaammik atueriaaseq eqqunneqassanersoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Immikkut nassuiaatit ersarinnerulerput tamannalu nassuiarneqarluni.

2.5.). § 8 imm. 5 naapertorlugu nakkutilliineq ”nalunaaqqaarluni nalunaaqqaarnaniluunniit nakkutilliinertut” ingerlanneqassaaq. Erseqqippallaanngilaq, ”nalunaaqqaarluni nalunaaqqaarnaniluunniit nakkutilliineq” pillugu inatsimmi aalajangersagaq taanna nakkutilliinernut tamanut atuunnersoq, tassa imaappoq kommunip nakkutilliineranut (tassunga ilanngullugu nalinginnaasumik nakkutilliineq, inummut sammisumik nakkutilliineq, kommunip aaqqissugaanik aamma nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnik paarsisartunik nakkutilliineq) aamma Naalakkersuisut nakkutilliinerannut (kommunalbestyrelsip nakkutilliisitsineranut kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik ingerlatsinermik, aningaasaqarnermik aamma perorsaanermik nakkutilliinernut) imaluunniit aalajangersagaq inummut sammisumik nakkutilliineranut aamma ilaqutariinnik paarsisartunik nakkutilliineranut taamaallaat atuutissava imaluunniit, § 8, imm. 4-mi Naalakkersuisut nakkutilliinerannut taamaallaat attuumassuteqassava.

Akissut: Aalajangersakkami Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimut saaffiginnittarnera pineqarpoq, taamaammallu kommunit nakkutilliinerat pillugu saaffiginninnertut paasineqassalluni, soorlu tamanna § 8, imm. 1-3-mi allaqqasoq.

2.6). Inatsimmi §§ 9-mi 11-imilu aalajangersakkat nakkutilliisut akisussaaffiannut, ilinniakkatigut ilisimasanut aamma piginnaasaannut imaluunniit nakkutilliinerup pitsaassusaanut ataasinnguamilluunniit piumasaqaatitaqanngitsumik pissaanermik annertuumik qitiusumik nakkutilliisunut tunniussipput. Taamaattumik ernumassutigineqarsinnaavoq (soorunami taamaallaat navianaratarsinnaavoq aamma isumaannaavoq) nakkutilliisuutit pitsaavallaanngitsumik pissaanermik atorneerluerataarsinnaanerit, soorlu tassunga ilaalluni kommuni peqqusinnaallugu meeqqanut tunngasuni suliani aalajangersimasuni tuaviortumik aalajangiissasoq, nakkutilliartorneq

sivikitsuarsuaq paasissutissallu amigartut kiisalu ilinniakkatigut ilisimasat naammaginangitsut taamaallaat tunngavigalugit. Suliap pineqartup tunuliaqutaanik iluamik ilisimasaqarnani imaluunniit suliamut attuumassuteqartunik eqqarsateqarnani pinngitsaaliissutaasumik aalajangiinerit annertuumik ajoqusiisinnaapput, tassunga ilanngullugit meeqqat pineqartut.

Navianartorsiorsinnaaneq qulaani eqqaaneqartoq tunngavigalugu, kommuni isumaqarpoq, nakkutilliinermut ersarinnerusumik malittarisassanik aalajangersaanermi, nakkutilliisut kommuninut pissaanermik annertuumik Naalakkersuisunit taamaallaat tunineqarnatik aammali kommuninut attuumassuteqartunut aamma qitiusumik siunnersuisarfimmut tunngatillugu akisussaaffimmik annertuumik aamma suleqatigiinnissamut pisussaaffimmik tunineqarnissaat pingaaruteqarsinnaasoq. Kommunit aamma nakkutilliisut sulinerat pillugu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut naammagittaalliuuteqarnissaminnut periarfissaqartariaqarput, ingammik kommunit tunngavissaqartumik pasitsaassaqsarimappata, nakkutilliisut tungaanniit toqqaannartumik ajoqutaasinnaasumik iliuuseqartoqarsimasoq, pissaanermik atornerluineq, soqutigittaassuseq, assuarinninneq, narrugininneq, nikanarsaataasumik pineqarneq imaluunniit pisut allat assingusinnaasut.

Akissut: Immikkoortortaqarfik – kommunini ingerlatsivinni sulisut assigalugit – tassaapput sulisut aqutsinermi akisussaasut, aammalu akisussaaffeqartumik aqutsinermi aalajangersarneqartutut allaffissornermi najoqqutassanik ingerlatsivinni sulisunut taakkualu immikkoortortaqarfianni malinnittussat. Tassani aqutsisumut akisussaasumut immikkoortortaqarfik pillugu maalaaruteqartoqarsinnaavoq, naggataatigullu isumaginninnermut naalakkersuisoqarfimmut immikkoortortaqarfiup ingerlatsineranut naalakkersuisoqarfiusoq akisussaasoq. Immikkoortortaqarfik Naalakkersuisunit pilersinneqarpoq, immikkoortortaqarfiullu ingerlatsinera pillugu maalaarutip sularineqarneranik naammaginninnigissinnaaneq pillugu naggataatigut Naalakkersuisunut ingerlanneqarsinnaavoq, tassa naalakkersuisoqarfimmut suliassap ingerlanneqarneranut akisussaasumut, taannalu immikkoortortaqarfiup ingerlatsinera pillugu pingaarnertut akisussaasuvoq. Immikkoortortaqarfimmi sulisut ingerlatsinerminni, tusarniaanermi akissummi oqaatigineqartutut, ingerlatsinerminni ”pissaanermik atornerluillutik, soqutigitsaallutik, narruginillutik, nikassarpassissumik pinnillutik” ilimanangitsumik iliuuseqassagaluarpata, soorunami ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit pisortani sulisut atorfinitsisarnarlu pillugu inatsisit nalinginnaasut pisinnaatitsinerup iluani ingerlatsisoqarneranik nalinginnaasumik nalilersuilluni sulisitsisoq soorunami ingerlaannaq iliuuseqassaaq aammalu iliuuseq ingerlatsinermi pitsaasumik, ammasumik, inussiarnarluni sulilluarlunilu iliuuseqartarnissaq malinneqarnerasoq nalilersuisoqassalluni. Oqaatigineqartutut ajortigisumik iluuseqartoqassappat maalaaruteqarneq inunnut pineqartunut atorfeqarnermi soorunami kinguneqassaaq, naliliisoqarporli immikkoortortaqarfiup ingerlatsineranik inatsisikkut killilersuineq tamannalu pillugu maalaarutit pillugit suleriaatsinik immikkut ittunik pilersitsineq aqutigalugu siunissami piviusorsioqartumik ilimagineqarsinnaanngitsoq. Ilimagineqarpoq immikkoortortaqarfik kommunit ingerlatsiviisa nakkutilliinerisa pitsaassusiliinermut tapersiissasoq,

kommuninilu ingerlatsivinni immikkoortorta qarfinnik suleqateqarneq pitsaanerulersoq suliame akuusunut pitsaasumik misigisaqarnermik kinguneqassasoq.

2.7). Siunnersuutip oqaaseqaatitaani immikkoortoq 1.8)-mi uparuarneqareersut malillugit, kommunimut ajornakusoorsinnaavoq Siunnersuummi § 20, imm. 1-imi pingaarnertut malittarisassaagunartoq eqquutsinniarlugu aalajangissallugu, nalunaarummik tigusermiit akunnerit 24 qaangiutsinnagit isumaginninnerup tungaatigut misissuinissamik aallartitsisoqarnissaanut tunngavissaqarnersoq, tak. §§ 15 aamma 16. Ingammik tamanna ajornakusoorsinnaasarpoq, sapaatip akunnerata naanerani inunnik isumaginninnermi pigaartoq nalunaarummik tigusaqartillugu imaaliinnarlugu meeqqamut paarsinerlunneq, nakuuserneq imaluunniit kinguaassiutitigut kanngunartuliorneq pillugu pasitsaassaqaarnissamut tunngavissaqarpiannikkaangat. Inunnik isumaginninnermi pigaartut sapaatip akunnerata naanerani saaffiginninnermik tiguserinissaminnut, sulianik meeqqanut tunngasunik suliaqaarnissamut aamma aalajangiinissamut pisussaaffilerneqassappata, tassunga ilanngullugu suliani tapersorneqarnissamik pisariaqartitsineq taamaallaat pisariaqartinneqarpat imaluunniit pissutsit ernumanartuuppata, taava inunnik isumaginninnermi pigaartut annertuumik amerlineqartariaqassapput, tamatumalu malitsigisaanit kommunimut malunnaatilimmik aningaasatigut kinguneqassalluni.

Akissut: Soorlu immikkoortumut 8.1-imut akissummi ersittoq sumiiffinni allaffissornikkut taamatut mianerinninnissamik pisariaqarfiusutut isigineqartuni sivusunerusumik piffissaliisoqarpoq. Kommunini isumaginninnermi ingerlatsivinni amerlanerusunik sulisoqarnissamik kissaateqarneq paasinarpoq, pisariaqartitsinerlu ersarippoq. Kisiannili isumaginninnermi ingerlatsivinnut sulisutigut isumalluuteqalernissamik kommunit akisussaasuuppuk, inatsisinilu kommunini sulisoqarnermik ilaatigut pisariaqartumik isiginninniarneq naleqqukkualuartoq, isiginninniarnermik kommunalbestyrelsit inatsisini piunasaqaatit innuttaasullu kissaataat naapertorlugit isumaginninnermi ingerlatsivinnik aqqissuussinissamik piginnaatitaaffeqarnerat pisussaaffeqarnerallu qaangiinnarneqassanngilaq. Meeqqat kommunini ingerlatsivinnit tapersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarput, aamma pisariaqartitsineq pinartuuleraluarpat. Tamanna ingerlatsiviit malissavaat, inatsimmilu soorunami suut pisinnaanersut piviusorsioortumik isiginniarneqassapput, nalilerneqarporli siunnersuummi piffissaliinerit ilanngunneqartut oqartussamik isiginninniarnermut sanilliullugu innuttaasunik isiginninniarnissaq annertunerulaarualuartoq kommunini ingerlatsivinnut nutaaliaasunut naleqquttunik piunasaqaateqartariaqarpoq.

2.8). Ilaatigut inatsimmi § 21-mi, § 23-mi aamma § 50-imi aalajangersakkat inissiinerit taamaatinnerannut atatillugu isumaginninnermut tunngasutigut misissuinerit, iliuusissatut pilersaarutit aamma uppernarsaasiinerit imarisaannut annertuumik angusaqarfiusussamillu piunasaqaatitaqarput. Naak siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini (immikkoortoq 1.1)-imi eqqaaneqartut) ataatsimut tapiissutit qaffasinnerusut aamma sulisut amerlineqarnerat

naatsorsuutigineqaraluartoq, suli kommunimut ernumanartoqarsinnaavoq, kommunimi sulianik sullissisut piffissamik annertuumik allaffissornikkut suliassanik atuisarnermikkut inunnik isumaginninnerup suliassartaanut, tassunga ilanngullugu oqaloqatiginninnerit, siunnersuineq aamma tapersersuineq, iluamik piffissaqarnaviannngimmata. Taamaattumik pingaaruteqassaaq, Naalakkersuisut isumagissagaat susassa qarfimmi sulianut qarasaasiatigut atortunik atuisunut atoruminartunik suliarinnittoqarnissaa, taamaalilluni paasissutissat ajornanngitsumik naleqqussarneqarsinnaassapput nutarterneqarlutillu, qarasaasiatigut toqqorneqarlutik kiisalu immikkoortiterneqarlutik, pisariaqartitsineq malillugu kisitsisitigut paasissutissat annertussutaasigut nuussuneqarlutik.

Akissut: Inassuteqaat tiguneqarpoq, inatsisissatullu siunnersuummik suliareqqinermut atatillugu sulinermi atortut nutaat atoruminartullu suliarineqassapput.

2.9). Kommuni isumaqarpoq, kapitali 7-imi qulequtaq eqqoqqissaanngitsoq, kapitalimi taanna taamaallaat “immikkut iliuuseqarnermut” ilaatigut attuumassuteqarpoq soorlu angajoqqaanut peqqussutit, meeqqanut peqqussutit aamma malitseqartitsineq, sinneralu sulianik suliaqarnermut tunngassuteqarluni. Kommuni isumaqarpoq, meeqqanut susassa qarfimmi iliuuseqarnerit tamarmiullutik kapitalimut ataatsimut katersorneqassasut sulianik suliaqarneq ersarinnerusumik sukkanerusumillu anguneqartariaqarmat.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersornera ataatsimut isigalugu allanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu siullermeerluni avammut tusarniaarnereerup kingorna tusarniaanermi akissutini tiguneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit aaqqissuussanerani nuussisoqartarluni.

2.10). Kommunip maluginiarpaa, Siunnersuummi §§ 25-mi -26-mi angajoqqaanut peqqussutit aamma meeqqanut peqqussutit 2012-imi tusarniaassutaasunut arlalinnut siusinnerusukkat kommunip tigusartagaanut sanilliullugit annertuumik pisariillisarneqarsimasut. Inatsimmi aalajangersakkat massakut danskit kiffartuussinermut inatsisaanni § 57a-miit aamma § 57b-miit toqqaannartumik ilaagaarpasinngillat aamma meeqqanut peqqussutinut atatillugu kommunip piginnaatitaaffimminik atuinerani politiit ikiuisarnissaat pillugu aalajangersagaq peerneqarsimavoq, qularnanngitsumik ikiuineq taamak ittoq Kalaallit Nunaanni piviusunngortikkuminaammat. Maannamut suli ersarippallaanngilaq, angajoqqaanut peqqussutit aamma meeqqanut peqqussutit pillugit malittarisassat suut ersarinnerusumik aalajangersarneqassanersut, tassunga ilanngullugu, angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut ilisimatitsissutigineqartassanersoq, angajoqqaanut peqqussutip eqquutsinneqarnissaa “meeqqanut aamma inuusuttunut ikiorsiissutinik” tigusisarnissamut piumasaqaataasoq.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Angajoqqaanut peqqusarnerit meeqqanullu peqqusarnerit pillugit aalajangersakkat siullermeerluni avammut tusarniaareernerup kingorna tusarniaanermi akissutit

tiguneqartut tunngavigalugit angajoqqaat akisussaaffeqarnerat meeqqallu akisussaaffeqarnerat pillugit oqaloqatigiinnissamut aggersaasarneq pillugu aalajangersakkanik nutaanik taarserneqarput, tassa taakku "peqqusisarneq" pillugu siusinnerusukkat aalajangersakkatut sunniuteqarnerusumik pitsaanerusumillu sunniuteqartutut isigineqarmata.

2.11). Siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaatitaani immikkoortoq 1.12)-imi eqqaaneqareersutut § 27 naapertorlugu malitseqartitsinissamut periarfissat atitupput, taamaasilluni oqartoqariataartoqarsinnaassaaq, § 28, imaluunniit §§ 35 aamma 36 naapertorlugit ikiorsiissutit tamavimmik inuup 23-nik ukioqalernissaa ilanngullugu ingerlaannarsinnaasut, inuk pineqartoq piffissami 18-inik ukioqalerluni ikiorsiissutinik tigusaqartarsimappat. Imaaliinnarlugu takorlooruminaappoq, atituumik periarfissiineq taamak ittoq sunik kinguneqartitsissanersoq, kisianni Siunnersuummut oqaaseqaatini nuna tamakkerlugu ukiumut 6,7 millioner kr.-init missaannik amerlassuseqassanganneqarput. Akerlianik oqaaseqaatini saqqummiisoqarluni oqartoqarnera, kommunit malitseqartitsinermik atuinertik annertusigunikkunni "susassaqarfiit arlallit sipaarfigisinnaalissagaat, tassunga ilanngullugu pisortanit ikiorsiissutit, aamma ikiorsiissutit allat, kiisalu akileraarutitigit isertitat annertunerulissasut pissutigalugu meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniissimasut sulisinnaassuseqarnerunerat" ilimanarpiaratik.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnermi isumaq ilaat tassaavoq, kommunalbertyrelsit suliniuteqarlutik ujartuillutillu ikiuutsinik atuippata ilaatigit meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiit avataanni inissisarnerit ikilippata sipaaruteqartoqarsinnaasoq. Tassunga peqatigitillugu ilimagineqarpoq isumaginninnermut aningaasaliissutigineqartut pitsaanerusumik atorneqarnerisigut sipaaruteqartoqarsinnaasoq. Pisariaqartitanut annertunerusumik iliuuseqartoqarpat ajornartorsiutillu annikitsillugit iliuuseqarfigineqarpata ilimagineqarpoq annertunerusunik sipaaruteqartoqassasoq. Meeqqat siunissami qanigisaat paasiunaannerulersillugit ilaqutariit meerartaat sisamat-tallimat kingusinnerusukkat inissinneqarnerannit ilaqutariit iliuuseqarfigineqarnerat akikinneruvoq. Ilaqutarsianik atuisarneq annertusitillugu taakkuninngalu pitsaanerusumik nakkutilliisoqartillugu misissuisoqartartillugulu ilimagineqarpoq meeqqat inissinneqartut inuulluarnarat, peqqissusaat ineriartorerallu pitsanngortinneqassasoq. Ilimagineqarpoq isumaginninnermi aningaasat allatut atorneqarnerat, pingaartumik siusissukkat iliuuseqartarneq isiginiarlugu, assersuutigalugu meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiu avataanni inissiisarnernut akisoorujussuarnut aningaasartuutit ikilisinneqassasut. Ingerlatsinermi oqartussat akissusaaffiisa sunneranik aamma angajoqqaat meeqqallu akisussaaffiat suunersoq inatsisissatut siunnersuummi isiginninniarnermi ilimagineqarpoq ingerlatsinermilu oqartussat ilaqutariinnik meeqqanillu suleqateqartarnerisa oqaloqatiginnittarnerisalu pitsanngortinnerisigut ilaqutariit kivitsisinnaanerisa pitsanngorneranik kinguneqassasoq. Inatsisissatut siunnersuutikkut ilimagineqarpoq meeqqanik isumassuiffiit aaqqiissutissanik akissussaaffeqartutut annertunerusumik peqataatinneqartassasut. Ilaqutariit isumasioqatigiittarnerat iluseqarnermilu siusissukkat aaqqiinerit sunniuteqartut allat arlallit, ujartuillunilu pisullu qanillugit tapersiissutit ingerlatsivimmiit neqeroorutigineqarsinnaapput.

Kommuninit annertunerusumik nakkutilliineq Naalackersuisuniillu nakkutiginninneq pitsaanagerusooq aamma meeqqat, taakku pisariaqartitaat maannakkullu inissisimanerat pillugu pitsaasumik eqqornerusumillu ilisimasaqalernerumut tapersiisinnaapput, tassunga ilanngullugit meeqqaat maannakkut inuulluarnerat, peqqussusaat ineriatornerallu pillugit ilisimasarilivikkat.

2.12). § 28, imm. 3-mi ikiorsiissutitut allattuiffik taamaallaat assersuutitit imeqarunarpooq, kisianni suliniutinik nutaanik assut pissanganartunik imaqarpoq, tassunga ilanngullugit, ilaqutariinnut pikkorissartitsineq, ilaqutariinnut siunnersuineq, atornerluinermik katsorsartinneq, immikkut ittumik ornittakkami meeqqanut ikiorsiissuteqarneq imaluunniit immikkut ittumik inunnik isumaginninnikkut perorsaaviit ornittakkat (kingulliit marluk taakku erseqqissaavigineqarnissaat pisariaqarpoq, tassunga ilanngullugu taakku immaqa inissinerniit avissaartinneqarnissaat). Ersarippallaanngilaq, nr. 5-imi oqaasertaliisimaneq eqqortuunersoq (immaqa “pillugu”-mik allassimanani “-tut” allassimassagaluarpoq aamma nr. 6-imi tapiissuteqartarneq taamaallaat efterskolertunut tunniunneqartassanersoq, kisiannili atuarnernut allanuunngitsoq (soorlu højskolertunut, imaluunniit assigisaannut). Imm. 9-mi ikiorsiissuteqarneq, tassa imaappooq ”ineqarnermut akiliutinut akiitsoqarneq imaluunniit ineqarnermut akiliutinut il.il. akilerneqartussanik akiliisinnaannginnermik pissuteqartumik anisitaaratarsinnaaneq ilimagineqartillugu meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa pinngitsoortinniarlugu aningaasatigut ikiorsiissutinik neqerooruteqarneq”, assut soqutiginarpoq aamma qularnanngitsumik ilaatigut pisariaqartassaaq, kisianni immaqa erseqqissaavigineqartariaqarpoq killilerneqarlunilu, tamatuma annertunerusumik paasineqarsinnaaneramik kinguneqaratarsinnaammat (tassunga ilanngullugu naammagittaalliornissamut oqartussaqaarfiit), tassani kommuni ulluinnarni suliaqartarnermini inoqutigiinnut meerartalinnut akiitsulinnut tamatigut pinngitsoorani aningaasatigut ikiorsiisariaqartassaaq, inoqutigiinni taakkunani inersimasut inatsimmi allami piumasaaqatinik naammassinnissinnaanngippata, tassunga ilanngullugu pisortatigut ikiorsiineq qularnanngitsumik nunami maani isumannaallisaaneq annikinnerpaaq. Immaqa tunngavilersuutigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu attartukkamit anisitaaratarsinnaaneq aamma inoqutigiit meerartaasa inissinneqaratarsinnaanerak tassaniituassaaq, ineqarnermut akiliutissat (ineqarnermut akiliutinut akiitsoqarneq) piffissaq eqqorlugu akilerneqanngippata. Siunnersuummi § 28 imm. 5 naapertorlugu pinartoqartillugu kommuni imm. 3 malillugu ikiorsiinissamik aallartitsinissaminik pisussaaffeqartuaannarmat (aamma allaat pineqaatissiissutitigut pinngitsaalisaalluni), tassunga ilanngullugu ingerlaannaq inoqutigiinnut meerartalinnut aningaasatigut ikiorsiissuteqaatigaluni, isumaginninnikkut misissuilluni, taava kommunip pisussaaffia atitungaatsiartutut nassuiarneqarsinnaavoq aammalu inatsimmi aalajangersagaq taanna kisiat inatsisitigut tunngavilersuutigalugu inoqutigiinnut amerlasuunut ingerlaavartumik aningaasatigut ikiorsiissuteqarnermik kinguneqarsinnaalluni taamatuttaarlu isumaginninnikkut misissuinerit amerlasuut, qularnanngitsumik inuit inersimasut ineqarnermut akiliutinut akiitsoqarnerat kisiat pissutigalugu. Immaqa pingaaruteqarpoq ilanngutissallugu, kommuni immaqa taamak iliornikkut pinngitsaalisaalluni inoqutigiinni inunnut inersimasunut inoqutigiit meeraannut ilaqaatannngitsunut aningaasatigut ikiorsiisalissaaq.

Akissut: Periarfissanik kommunip atussallugit toqqarsinnaasanik atungissinnaasaanilluunniit inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Aningaasatigut ikiuisarneq pillugu, meeqqat nerisassanik, kiammik, atisanik angajoqqaalluunniit inigisamut akiliutissanik amigaateqannginniassammata piffissami killilimmi aningaasatigut ikiuisoqarpat pisut amerlanersaanni akikinnerussaaq, angusaqarfiunerussalluni meeqqanilli qajassuussinerussalluni. Inigisamut akilissinnaannginneq pissutigalugu anisitaaneq inuttut atukka-nut sunniuteqassaaq meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaannik pisari-aqartitsigajuttartoq, tamannalu tunngavigalugu ilaqutariit inigisamut imaluunniit nerisas-sanik atisanilluunniit il.il. akiliisinnaannginnerat pissutigalugu anisitaanissaat pinngit-soorniarlugu isumaginninnermi aningaasat ilamininnguisa atornerqarallarnerat akikinnerussaaq pitsaanerussallunilu. Tamanna meeqqanut pitsaanerusetut nalilerneqarpoq aningaasarnermullu iluaqutaanerussalluni.

2.13). Paasisinnaasat malillugit, § 28, imm. 3, nr. 5 aamma § 29 naapertorlugit meeqqanut illersorti meeqqamut ikorfartortitut isigineqassaaq, meeqqanut angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummisaqartuunngitsutut. Meeqqanut illersorti meeqqamut suliaq kommunimit suliarineqareeraangat meeqqamut tamatigut neqeroortigineqarsinnaannguatsiarpoq, kisianni imaannguatsiarpoq meeraq pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkamik immikkoortotaqarfianut, assigisaanulluunniit inissinneqarnialerpat illersuisuliisoqartassasoq. Ersarinngilaq, pinngitsaaliineq atorlugu meeqqanut illersorti meeqqamut illersuisunngortinneqarsinnaanersoq, tassa imaappoq naak meeraq aamma meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummisaqartoq akerliliigaluarpata. Soqutiginarpoq, Siunnersuummut oqaaseqaatini tassunga ataqatigiissillugu aamma inuk meeqqap toqqissisimaffigisaa eqqaaneqarmat, aamma ikiorsiissuteqarneq taanna tassaasoq, takusinnaasat malillugit, susassaqarfimmi inatsisissatut siunnersuutaasarsimasuni immikkut eqqaaneqartarsimasoq, kisiannili Siunnersuummi takussaajunnaarsimagunarpoq. Ersarippallaanngilaq, Siunnersuummut oqaaseqaatini inuk toqqissisimaffigisaaq atuutiinnarniarneqarsimanersoq imaluunniit siusinnerusukkut oqaaseqaataasimasuni ikiorsiissutip piiarneqarnissaa puiginnarneqarsimanersoq, soorlu 2013-imeersumiit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inuit tapersersuisut taakkulu inissisimanagerat/suliassaat inatsisissatut siunnersuummi allanngortinneqarpoq killilerneqarlunilu. Inuit tapersuisut attaveqaatillu maannakkut tassaalerput inuit pingaarnerit, meeqqanullu illersortit piginnarneqarlutik, kisiannili taakku inatsisissatut siunnersuutip aaqqissuunnerani nuunneqarput, taamaalilluni meeqqanut illersortit sulianik suliarinnittarnermi qulakkeerinnissutaalerlutik.

2.14). § 32, imm. 1-imi meeqqamut isumassuisumik ikorfartuisup, § 30, imm. 1-imi inuttut siunnersortip aamma § 31, imm. 1-imi meeqqamut isumassuisunut saaffigisassap allaaserinerisa imminnut naapertuunnissaat amigaateqarpassippoq. Meeqqamut isumassuisunut ikorfartortip allaaserinerani immikkut piginnaassutsit eqqaaneqarunarpud, kisianni ikiorsiissutip siunertaa

eqqaaneqanngilaq meeqqamulli isumassuisunut saaffigisassap allaaserinerani eqqaaneqarluni. Kommuni neriuppoq, ikiorsiissutit taakku pingasut siunertarisaat, akissarsiaqartitsineq aamma piginnaassutsitigut piumasaqaatit pillugit ersarinnerusumik malittarisassaliortoqarumaartoq. Eqqaaneqalaassaaq Siunnersuummi § 32, imm. 3 toqqaannartumik § 31, imm. 3-miit assiliinnavinneqarsimagunarmata, kisianni “meeqqamut isumassuisunut saaffigisassaq” “meeqqamut isumassuisunut ikorfartortimik” taarsissallugu puigorneqarsimalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersornera ataatsimut isigalugu allanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu siullermeerluni avammut tusarniaarnereerneup kingorna tusarniaanermi akissutini tiguneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit aaqqissuussanerani nuussisoqartarluni. Imm. 2.13-imut akissut takujuk.

2.15). Kommunip paasiuminaatsippaa, Siunnersuummi § 33-mi peqatigiiffiit pillugit inatsisitigut aalajangersakkat siuliani kinguninnguutigullu eqqaaneqarsimasut qanoq ilillutik ikorfartueriaatsit sinnerinut attuumassuteqarnersut, tassunga ilanngullugu § 28, imm. 3-mi ikiorsiissutit. Inatsimmi aalajangersagaq kukkusumik inissinneqarsimarpasipooq aamma paasiuminaatsupilussuuvoq, Siunnersuummi qanoq isumaqartinneqarnersooq paasisassaangilaq, oqaaseqaatitai atuarsimanngikkaanni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqarpoq peqatigiiffiit kattuffiillu sorliit suleqatigineqarnissaannik kissaateqarsinnaaneq kommunit soorunami namminneq aalajangissagaat. Ilimagineqartariaqarpoq peqatigiiffik akuerisaasooq, peqatigiiffimmut akuerisaanngitsumut sanilliullugu ingerlatsinerminnut inuinnarnit aningaasanik pissarsiniarnissamik ajornannginnerutitsissasut. Naalakkersuisut peqatigiiffinnik akuersinissaannik aalajangersakkami Naalakkersuisut periarfissinneqarput, tamassumanilu peqatigiiffiit ersarinnerulersinneqassapput immaqalu ingerlatsinerminni pisortani oqartussaniit malugitinniarnissartik aningaasanillu pissarsiniarnissartik ajornannginnerulersisinnaallugu.

2.16). Kommuni isumaqarpoq, angajoqqaanngortussanut ikiorsiissutit Siunnersuummi § 34-mi eqqaaneqarsimasut ersareqisumik paasiuminartumillu nassuiarneqarsimasut, taamaasillunilu taakkua siunertaat, imarisaat aamma atorneqarnissaat paatsuungassutigineqarnissaat annikitsuararsuulluni.

2.17). Siunnersuummi § 35-mi, imm. 1 malillugu kommunip “angerlarsimaffiup avataani inissiineq meeqqap ikiorserneqarnissamut immikkut pisariaqartitaanik akuersinissamut annertuumik pingaaruteqartoq isumaginninnikkut misissuinerup takutippagu, angerlarsimaffiup avataani inissiisoqarnissaa neqeroorutigissavaa”. Aamma paragraffimi tassani imm. 2 malillugu angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummialik ilaqutariinnilu ilaasortat allat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imaluunniit ilaqutariinni paarsisartuni ulloq unnuarlu najugaqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaapput. Tassunga atatillugu ersarippallaangilaq, ulloq unnuarlu

najugaqarnek inissiinertut imaluunniit inissiinerup akerliatut isigineqassanersoq. Aamma ersarippallaanngilaq, ulloq unnuarlu najugaqarnek taamak ittoq aamma § 28, imm. 3, nr 4 malillugu oqilisaassilluni najugaqartitsineq inatsisitigut pingaarutilimmik assigiinngissuteqarnersoq. Takorloorneqarpoq, meeqqap angajoqqaavi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi meeqqap najugaqarfigisaaniissinnaasut, meeqqalli najugaqarneranut akerliliullugu angajoqqaat najugaqarnerat tamatigut pinngitsaaliissutaanngilaq, imaassinnaallunili kommuni aalajangiisinnaasooq meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiitinneqarnera taamaatinneqarsinnaanngitsoq aamma angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummialik aamma meeraq akuersiseqqaarnagit meeraq tiggummigallarsinnaallugu, § 36, imm. 1 imaluunniit allaat § 50 naapertorlugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

2.18). Siunnersuummi § 36, imm. 1-imi “angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummialik aamma meeraq akuersiseqqaarnagit” kommuni meeqqamik inissiinissaminut pisinnaatinneqarpoq. Paasisinnaasat malillugit, Siunnersuummi § 51 naapertorlugu meeqqap akuersissuteqarnissaanut minnerpaaffiliussimasaq ukiut 15-iupput. Kommuni isumaqarpoq, peqqussummi massakut atuuttumi nassuiaaneq, tassa imaappoq ”akuersissut pigineqaraluarpalluunniit” pitsaanerusoq, tassani kommuni pisinnaatinneqarmat akuersissut pigineqanngikkaluartorluunniit meeraq inississinnaallugu naak angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummialik inissiinissamut akuersisimagaluartoq, kisianni kommuni isumaqarpoq, pinngitsaaliissutigalugu inissiineq atorlugu meeraq pitsaanerusementik illersorneqarsinnaasooq, assersuutigalugu soorlu tunngavissalimmik pasitsaassisoqarpat angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummiallit inissiinermut akuersissut uukapaatitsissutigisinnaagaat.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersornera ataatsimut isigalugu allanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu siullermeerluni avammut tusarniaarnereerneup kingorna tusarniaanermi akissutini tiguneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit aqqissuussanerani nuussisoqartarluni.

2.19). Siunnersuut inatsisip aalajangersagartaani arlalinni taaguummik “isumassuisooq” / ”isumassuisut”-init atuivoq, § 37-mili, imm. 2-mi taaguut nassuiaaserneqarunarpoq ima ”meeqqamik isumassuisuusumut”. Kommuni isumaqarpoq, isumassuisup nassuiaaserneqarnera inatsisip kapitalianni siullerni inissinneqartariaqartoq, taamaasilluni taaguutip imarisaa atuuffialu inatsisip oqaasertaani ersarissuussaaq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersornera ataatsimut isigalugu allanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu siullermeerluni avammut tusarniaarnereerneup kingorna tusarniaanermi akissutini tiguneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit aqqissuussanerani nuussisoqartarluni.

2.20). Siunnersuummi § 38-mi inatsisip aalajangersagartaatigut kommuni pisussaaffilerneqarpoq, ajornangippat nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit pinngitsaaliinikkut inissiineq pillugu aalajangiineq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggummialimmut aamma meeqqamut nalunaarutigissallugu. Tamanna pisut ilaatigut kommunimut, ingammik illoqarfinni sapaatip akunnerata naanerani meeqqanik amerlasuunik inissiiffiusartuni, annertuumik ajornartorsiutaasinnaavoq. Aamma sapaatip akunnerata naanerani aalajangiinernik allaganngorlugit suliaqarnissaq isumaginninnermi pigaartunut annertuumik unamminartuusinnaavoq, kommunimi isumaginnittoqarfimmik aamma IT-mi atortunik atuinissaq killeqarsinnaasarmat. Aamma Siunnersuummi ersarissumik iluamik nassuiaaserneqarsimanngilaq, meeqqamut illersuisuliinissaq kommunip pinngitsoorani pisussaaffigeneraa (§ 29-mi inatsisip aalajangersagartaa taamak nassuiarneqarsinnaammat) imaluunniit kommunip pisussaaffianut akerliliullugu meeqqap pisinnaatitaaffia kisiat pineqarnerisooq (soorlu § 38-mi taamak paasinarsagaasoq), taamaasilluni meeraq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaaffimmik tiggummialik neqeroorummut naaggaarsinnaalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersornera ataatsimut isigalugu allanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu siullermeerluni avammut tusarniaarnereerueup kingorna tusarniaanermi akissutini tiguneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit aaqqissuussanerani nuussisoqartarluni. Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput. Maannakkut atorineqarpoq "sapinngisamik" paragraffilu maannakkut § 29-ulerpoq.

2.21). § 40, imm. 1-imi, nr. 4-mi inatsimmi aalajangersakkami ilaatigut meeqqanut inissiiffiusinnaasut eqqaaneqartut tassaapput, meeqqap nammineq ineeraa, inissiaq, ataatsimut najugaqatigiiffik assigisaaluunniit. Siunnersuutip oqaaseqaatitaani nassuiaatigineqarpoq, "meeqqat annerit inuusuttullu suliniuteqareernerme malitseqartitsiffigisat" pineqarsinnaasut, tassani kommunip nammineq ineeraqarneq, inissiaq, najugaqatigiiffik assigisaalluunniit "neqeroorutigisinnaallugu. Meeraq nammineq ajornartorsiuteqanngitsoq ajornartorsiuteqartoqartillugu, "aalajangersakkap atuunnissaa eqqarsaatigineqarpoq kisianni ajornartorsiutit angerlarsimaffimmiippot, imaluunniit atuussinnaallutik meeqqap ilaqutariinni paarsisartuini imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissinneqarsimasup, inersimasut ikorfartuinerannik pisariaqartitsiunnaaraangat". Ikiorsiineq assut soqutiginarpoq, naak immaqa qularutigineqarsinnaagaluartoq oqaatigissallugu, ineqqamik imaluunniit inissiamik attartortitsineq qanoq ililluni inissiinertut isigineqarsinnaanersoq. Siunnersuummi § 57 malillugu najugaqarfimmik neqeroorutitut akiliutit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, § 40, imm. 1-imi, nr. 4 naapertorlugu aamma kommuni neriuppoq, aalajangersaanermut tassunga ilanngullugu taamatut ittumik inissiinermut atugassarititaasut pillugit Naalakkersuisut pitsaanerusumik erseqqissaateqassasut.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

2.22). § 40, imm. 4-mi inatsimmi aalajangersakkami eqqaaneqarpoq, “meeqqat politiinit tigummigallagassanngortinneqarsimasut imaluunniit eqqartuunneqarsimasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit immikkoortuini nakkutigineqartuni inissinneqarsinnaasut. Aalajangersagaq aamma atorineqassaaq meeqqat 12-inik – 15-inillu akornanni ukiulinnut, sakkortuumik pinerluuteqarsimasunut, aamma meeraq eqqarsaatigalugu inissinneqarnissaa piumasarineqavippat”. Takusinnaasavut malillugit, inatsimmi aalajangersagaq taanna taarsiullugu meeqqanik inissinernik imaqqarpoq, tassa imaappoq a). tigummigallagassanngortitsinermut taarsiullugu, tassa imaappoq, pinerluttunik isumaginnittoqarfiup paaqqinnittarfiani tigummigallagassanngortitsinermut taarsiullugu angerlarsimaffimmut naleqquttumut imaluunniit inunnik isumaginnittoqarfiup iluani paaqqinnittarfimmut inissiineq, eqqartuussisarneq pillugu inatsisip § 361-iani, imm. 2 naapertorlugu imaluunniit b). inissiisarfimmi inissiinissamik eqqartuussummik naammassinninnertut, pinerluttulerinermut inatsimmi § 234, imm. 2 naapertorlugu. Aammattaaq immaqa inuusuttunut pinerluuteqarsimasunut immikkut pineqaatissiilluni eqqartuussisoqarsimaneranut apeqqut pineqarsinnaavoq – 18-nit inorlugit ukiulinnut imaluunniit immikkut ittumik pisoqarsimatillugu eqqartuussutip oqaatigineqarnerani 20-t inorlugit ukiulinnut – pinerluttulerinermut inatsimmi §§ 152 – 155 naapertorlugit, immikkut pineqaatissiinerit paaqqinnittarfimmiittussanngortitsinernik imaqqarpata, ingammik Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit immikkoortuini nakkutigineqartuni. Ernumanarpoq Siunnersuummi § 40, imm. 4-mut oqaaseqaateqartoqarsimanngimmat, taamaasilluni pineqaatissiinerup annertussusaa, imarisaa imaluunniit aningaasalersornera ilisimaneqaratik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Imm. taanna peerneqarpoq immikkullu paragrafinngortinneqarluni (§ 36), tassani tusarniaanermi akissut ilanngunniarneqarluni. Ilimagineqarpoq tamanna iluatsissimanngippat politiit tusarniaaqinnermi tusarniaanermi akissumminni tamanna qanoq eqqornerusumik ilanngunneqarsinnaanersoq erseqqissassagaat.

2.23). Siunnersuummi § 42, imm. 1 malillugu meeqqat imaluunniit inuusutut suliniuteqareernermi malitseqartitsivigineqartut “illoqqarfimmi najugarisap avataani” inissinneqarsimasut, ukiumut marloriarlutik tikeraarluni angerlarsinnaatitaapput. Isumaqqarpugut taaguut ”illoqqarfimmi najugarisap avataani” atorineqarpat ersarinnerussasoq tassami nunatsinni illoqqarfiit nunaqqarfillu “najuqqarfigisamut” ilaatinneqartarmata. § 42, imm. 3-mi oqaatigineqarpoq, meeraq imaluunniit inuusuttoq suliniuteqareernermi malitseqartitsivigineqartoq illoqqarfimmi najugarisap avataani efterskolertoq, ”efterskolimi ukiup atuarfiusup ingerlanerani ataasiarluni angerlarsimaffimminut tikeraarsinnaatitaasoq”. Oqaatigineqalaassaaq, Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8, 25. juni 2014-imeersumi § 56 malillugu, “inuusuttut annertuumik innarluutillit 16-init aamma 24-t akornanni ukiullit” Danmarkimi najuqqarallartut,” Kalaallit Nunaannut tikeraarlutik angalanissaminnut ukiumut marloriarlutik pisinnaatitaaffeqqarput”. Isumaqqarpugut, susassaqqarfimmi tassani meeqqat inuusuttullu assigiiaarnerusumik pisinnaatitaaffeqqarpata pitsaanerussasoq, najuqqarfigisap avataani najuqqarallarneq meeqqanut imaluunniit inuusuttunut susassaqqarfimmi inatsisitigut

maleruagassanik tunngavissaqaraluarpalluunniit. Aammattaaq oqaatigineqassaaq, suliniuteqareernermi malitseqartitsivigineqarneq 23-nik ukioqarneq ilanngullugu akuerineqarsinnaasoq inuusuttut annertuumik innarluutillit 24-nik ukioqarneq ilanngullugu akuerineqarsinnaanerannut maleruagassaqarmat.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Oqaaseq "illoqarfik angerlarsimaffik" uuminnga taarserneqarpoq "angerlarsimaffik". Inatsisip oqaasertai nassuiatillu imatut annertusineqarput, angerlarsimaffiup avataani inissiisoqarnera pineqartoq maannakkut allaqqalerluni. Aalajangersakkanut taakkununga marlunnut (§ 32, imm. 1 aamma 3) immikkut nassuiaatini angerlarsimaffik nassuiarneqarpoq nunaqarfik illoqarfilluunniit angerlarsimaffiup inissisimaffia.

2.24) Siunnersuummi § 45, imm. 1 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit meeqqanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarusuttunik tigusinissaminnut pisussaanerannut piumasqaataavoq", inissiineq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup siunertaanut siunnerfigisaanullu naapertuutissasoq". Siumut oqaatigiuminaassinnaavoq piumasqaat taanna qanoq annertutigisumik Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutaannit atorineqarsinnaassanersoq, meeqqat perorsaaniikkut unamminarsinnaasut imaluunniit meeqqat pissusilersornermikkut ajornartorsiutillit itigartissallugit, tassunga ilanngullugu § 40, imm. 4 naapertorlugu paaqqinnittarfiit immikkoortuini nakkutiginniffiusuni inissiinermut atatillugu. Kommuniip aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup akornanni isumaqatigiinngitsoqarpat kommunip inissisimanera sanngiillisinneqarnerulissaaq, tassami § 40, imm. 2 aamma imm. 3 malillugit, isumaqatigiinngissutigisaaq Naalakkersuisunut aalajangi-gassanngortillugu saqqummiunniunneqassaaq aammalu Naalakkersuisut aalajangiinerat naammagittaalliuutigineqarsinnaanani, Ajornakusoorsinnaavoq isumaqarfigissallugu isumaqatigiinngissummut taamak ittumut atatillugu arlaannaannulluunniit atanngitsutut isigalugit Naalakkersuisut eqqartuussisuunissaat.

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

2.25). Siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaatitaani immikkoortoq 1.11)-imi erseqqissaatigineqartoq malillugu kommunip iluamik paasilluanngilaa, Siunnersuummi § 47-mi inatsisitigut aalajangersakkat naapertorlugit kommunip aqqissugaanik ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissummik aamma paarsinissamut akuersissutinik tunisinermut atatillugu piumasqaatit aamma uppersaartit suut atuutissanersut. Aamma kommunimut pingaaruteqartorujussuuvoq tassanngaannartumik meeqqamik inissiisinnaanissaaq (utaqqiisaa) allaat paarsinissamut akuersissutitaqanngitsumik, tamanna periarfissatuaappat (soorlu illoqarfimmi mikinerusumi imaluunniit nunaqarfimmi) aamma inissiineq meeqqap inuuneranik, peqqissusianik ineriartorneranilluunniit navianartorsiortitsisoqarnera tunngavigalugu pisariaqartinneqarpat.

Akissut: Ilaqutarsianut inissiinerit kommuninit aaqqissuunneqartut aqutsilluni nakkutilliisarlunilu pissapput. Nuna tamakkerlugu ersarissunik malittarisassaqaarnissap pingaaruteqarnera pissutigalugu Naalakkersuisut ilaqutarsiat pillugit annertunerusunik malittarisassiornissamut pisinnaatinneqarput.

2.26). § 51, imm. 1 Isumaginninnikkut misissuinissaq, tak. § 21, meeqqamut peqqussut, tak. § 26, suliniuteqareernermit malitseqartitsineq, tak. § 27, aaqqiinerit, tak. §§ 28-32 imaluunniit sukanganerusumik aaqqiinerit, tak. § 35 naapertorlugit aalajangiinissaq sioqqullugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartumiit aamma meeqqamit 15-inik ukioqalersimasumit akuersissut allaganngorlugu kommunalbestyrelsip pissarsiarissavaa”. Qulaani pineqartup oqaasertalerneqarnera tamakkiisumik isigalugu immaqa ersarippallaanngikkaluarpoq, assersuutigalugu paatsuunganarsinnaavoq meeqqanut peqqussummut atatillugu angajoqqaanngortussanit allaganngorlugu akuersissuteqartoqaarnissaa imaluunniit meeqqamit naatsorsuutigineqarnerisq. Aamma § 51, imm. 2-mi ilanngunneqarpoq, § 21 naapertorlugu isumaginninnikkut misissuinissamik, kapitali 7 naapertorlugu immikkut pineqaatissiinissamik, kapitali 8 naapertorlugu pineqaatissiinissamik imaluunniit kapitali 9 naapertorlugu sukannererusumik pineqaatissiinissamik allaganngorlugu akuersissutitaqanngitsumik kommuni ”suliaqarsinnaasoq”. Qaasuitsup kommuniata assut takorlooruminaatsippaa, Siunnersuummi pinngitsaaliilluni pineqaatissiinertut ikiorsiissutinik suliaqartoqaarsinnaanera – tassunga ilanngullugu siunnersuineq, sullissineq, perorsaaneq, tarnip pissusaatigut siunnersuineq, angerlarsimaffimmi isumaginninnikkut siunnersuineq, ilaqutariinnut pikkorissaaneq, ilaqutariinnik isumasioqatigiissitsineq, ilaqutariinnik katsorsaaneq, atornerluinermut katsorsaaneq, ilaqutariinni paarsisartuni imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni oqilisaassilluni najugaqartitsineq, meeqqanik illersuisartoq, inuttut siunnersorti, inuttut attaveqaat, imaluunniit tapersersorti, aningaasatigut ikiorsiineq, efterskolimi najugaqarnermut. Avaqqussinnaanngilarput, qulaani pineqartunut oqaasertalersuineq tunngavissaqarluarsimassasoq, kisianni taakku Siunnersuummi imaluunniit oqaaseqaatitaani nassuiarneqarsimanngillat.

Akissut: Tapersiinerimut aallaavik tassaavoq angajoqqaat, meeqqap oqartussallu akornanni suleqatigiinnerup ilaatut neqerooruteqartoqassasoq, aammalu angajoqqaat meeqqallu akuersissuteqassasut.

2.27). Inatsimmi aalajangersakkani § 50, imm. 3 aamma § 53-imi naqinnerit angisuut imaluunniit mikisut atorlugit “Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiititaliaq” allanneqartarsimavoq. Immaqa kimittunerussagaluarpoq inatsisip oqaasertalersorneqarnerani allaasereriaaseq assigiiaartoq atorneqarpat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Naqinnerit angisuut ataatsimiititaliap aqqa takutinniarlugu tamani maannakkut atorneqalerput.

2.28). Siunnersuut malillugu § 59, imm. 1-imi inatsimmi aalajangersagaq malillugu aalajangiinerit tamarmiullutik Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaagunarput. Kommuni isumaqarpoq, tigussaanagerusinnaasoq pisut tamaasa naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannut periarfissiisoqanngippat, ingammik nalornissutaasinnaappat, naammagittaalliortoq suliami illuatungiliuttutut isigineqarsinnaanersoq. Siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaatitaani immikkoortoq 1.9)-mi uparuarneqareersutut kommuni isumaqarpoq, assersuutigalugu kommunip aaqqissugaanik angajoqqaarsianiit angajoqqaarsianut allanut meeqqamik nuutitsineq angajoqqaarsianit qimanneqartunit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasariaqanngitsoq. Aammattaaq takorloorneqarpoq, meeqqanut naammagittaalliuuteqarsinnaatitaasunut ukiunik minnerpaaffiliilluni killiliisoqarsimassasoq, assersuutigalugu ukiut 12 imaluunniit 15.

Akissut: Ilaatigut ilanngunneqarpoq. Meeraq maalaarutip kingunissaanik paasinnissinnaatikkumallugu inerisimanissaa pillugu oqaasertaq ilanngunneqarpoq.

2.29). Naggasiullugu oqaatigineqassaaq, Siunnersuutip §-iisa 61-iat Naalackersuisunut killeqanngingajattumik pissaanermik tunisimmat, “kommunalbestyrelsip oqartussatut pisussaaffiinik eqqortitsiniarnermi ingasattumik imaluunniit uteqqinneqartumik sumiginnaasoqarpat imaluunniit mianersuaalliortoqarpat” kommuninut pineqaatissiisinnaallutik, akiliisitsinernik, tassunga ilanngullugu ullormut akiliisitsinerit. Qitiusumik immikkoortorta qarfiit taakkuugunarput “sumiginnaasoqarneranik imaluunniit mianersuaalliornermik” naliliutigalutik eqqartuussuteqartussat, pineqaatissiissutit suut peqqussutigineqassanersut. Kommunip ernummatigivaa, pisuni taakkunani kommunip pinerluttutut iliuuseqarsimaneri “siumut” ilimagineqarsinnaasasut taamaattumillu paaseqatigiinnissamut suleqatigiinnissamullu inissaqartitsinissaq annikitsuararsuussalluni, paarlattuanilli uummaarissumik akerleriinnernut, nipaatumik akerliliinernut aamma naalagaaniaannarluni naalakkiinernut tunngavissiilluassalluni. Siusinnerusukkut uparuaatigisimasat arlariit malillugit qitiusumik oqartussa qarfiit sumiginnaasimappata imaluunniit pissaanermik atonerluisimappata naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaqarpasinnigilaq, Siunnersuummi “isumaqartoqarunarmat” oqartussa qarfiit taakkua kukkussuteqarsinnaanngitsut aamma kukkujuitsuusut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertaa allanngortinneqarpoq taamaalilluni aalajangersakkamik ataasiinnarmik unioqqutitsineq pineqarani tamanik naliliinissaq tunngaviussalluni.

Pisussaaffinnut tamanut allattorsimaffik (katillugit 47 missaaniikkunarput) ilanngussatut kommunip nassiuppa, sumiginnaasoqarsimatillugu pineqaatissiissutaasinnaasut. Tupigusuutigalugu paasineqarpoq, pisuni ataasiakkaani atugassiinerit nammineq toqqarneqarsinnaasut pineqarmata,

assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummialinnut aamma ilaqutariinni ilaasunut allanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi, angajoqqaarsiani assigisaanniluunniit ulloq unnuarlu inissiinissamik neqeroorfigineqarsinnaasut.

Akissut: 2.29-mut akissut takujuk.

Ilanngussaq: Inatsisini aalajangersakkat allattorsimaffiat unioqqutitsisoqartillugu pineqaatissiisutaasinnaasut:

§ 7, imm. 1: ”Aalajangiinerit naammassineqarnissaanut kommunalbestyrelsi akisussaavoq”.
§ 15, imm. 2: "Nalunaarutiginninneq tiguneqarpat Kommunalbestyrelsi sapaatip akunnera 1 qaangiutsinnagu nalunaarutiginnittumut allakkatigut ilisimatitsissaaq nalunaarutiginninneq tigusimallugu".
§ 16, imm. 2: "Nalunaarutip tiguneqarneraniit sapaatip akunnera 1 qaangiutsinnagu nalunaarutip tiguneqarnera pillugu allakkatigut inummumut nalunaaruteqartumut uppersaammik kommunalbestyrelsi nassiussisussaavoq".
§ 17. Ilaqutariit 18-it inorlugit ukiulimmik meerallit kommunimiit kommunimut allamut nuuppata, meerarlu immikkut tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq kommuni qimanneqartoq isumaqarpat, tamanna pillugu kommuni qimanneqartoq kommunimut nutserfigineqartumut nalunaaruteqassaaq. Imm. 2. Ernisoqarnissaa sioqqullugu imaluunniit ernisoqareernerata kingorna angajoqqaanngortussat ikiorserneqarnissaannik pisariaqartitsisut naliliisoqarpat kommuni qimanneqartoq imm. 1 malillugu taamaaqataanik nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Imm. 3. Imm. 1 imaluunniit 2 malillugu nalunaaruteqarnermut atatillugu suliami atortut attuumassuteqartut kommunip qimanneqartup nassiutissavai, tassunga ilanngullugit kommunip qimanneqartup naliliinerminut tunngavigisimasai paasissutissat attuumassuteqartut eqikkarneri.
§ 18. Ilaqutariit 18-it inorlugit ukiulimmik meerallit Kalaallit Nunaata avataanut nuuppata, meerarlu immikkut tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq kommuni qimanneqartoq isumaqarpat, tamanna pillugu kommuni qimanneqartoq kommunimut nutserfigineqartumut nalunaaruteqassaaq. Imm. 2. Ernisoqarnissaa sioqqullugu imaluunniit ernisoqareernerata kingorna angajoqqaanngortussat ikiorserneqarnissaannik pisariaqartitsisut naliliisoqarpat kommuni qimanneqartoq imm. 1 malillugu taamaaqataanik nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Imm. 3. Imm. 1 imaluunniit 2 malillugu nalunaaruteqarnermut atatillugu suliami atortut attuumassuteqartut kommunip qimanneqartup nassiutissavai, tassunga ilanngullugit kommunip qimanneqartup naliliinerminut tunngavigisimasai paasissutissat attuumassuteqartut eqikkarneri.
§ 20. Kommunalbestyrelsi nalunaarummik tigusaqaruni, tak. §§ 15 aamma 16, nalunaaquttap akunneri 24-it qaangiutsinnagit isumaginninnikkut misissuinissamik pilersitsisoqarnissaannik tunngavissaqarnerisooq pillugu aalajangiissaaq. Imm. 2. Kommunalbestyrelsi aalajangiippat, tak. imm. 1, isumaginninnikkut misissuineq piaarnerpaamik kingusinnerpaamillu nalunaarutip tiguneqarneraniit sapaatit akunneri marluk qaangiutsinnagit aallartinneqassaaq. Imm. 3. Meeqqamik paarsinerluttoqarsimaneranik, nakuusertoqarsimaneranik imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluisoqarsimaneranik kommunalbestyrelsimik pasinnilersitsisumik

<p>nalunaarummik tigusaqarnermi ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu nalunaaquttat akunneri 24-it qaangiutsinnagit isumaginninnikkut misissuineq aamma ikiuigallarneq aallartinneqassaaq. Imm. 4. Nalunaarummik tiguisoqarnerani, tak. imm. 3, nalunaarut tiguneqartoq pillugu kommunalbestyrelsi ingerlaannartumik politiinut nalunaaruteqassaaq. Imm. 5. Kommunalbestyrelsip iliuuseqarnissamut pisussaaffia, tak. qulaani allassimasut imm. 1-4, kommunalbestyrelsip nammineerluni, aamma nalunaaruteqartoqarnera pissutiginaagu, meeqqamut pissutsit ernumanartoqartut maluginiarpagit taamaaqataanik atuuppoq.</p>
<p>§ 21, imm. 1-4: Isumaginninnikkut misissuineramik suliaqarnermut atatillugu kommunalbestyrelsip pissutsit arfinillit uku minnerpaamik nassuiarneqarnissaat qulakkiissavai: 1) meeqqap ineriartornera pissusaalu. 2) meeqqap ilaqutariinni atugai, tassunga ilanngullugit ilaqutariit attaveqarfiillu katitigaaneri. 3) meeqqap atuarnera. 4) meeqqap peqqissutsikkut atugai. 5) meeqqap sunngiffimmi atugai ikinngutaalu. 6) pissutsit attuumassuteqartut allat. Imm. 2. Isumaginninnikkut misissuineq ikiuinerit suut pilersinneqarnissaat pillugu iliuuseqarnissamut pilersaarummik allanneqartumik tunngavilersorneqartumik inerineqassaaq. Angerlarsimaffiup avataani inissiinissaq eqqarsaatigineqarpat, suliap kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqarnissaa sioqqullugu, siunnersuummut isummernissaq pillugu allakkatigut nalunaarummik Ataqtigiissaarinnermi Ataatsimiititaliaq saqqummiussissaaq. Imm. 3. Ikorsiigallarissaq pilersinneqarpat, tak. § 20, imm. 3, isumaginninnikkut misissuinerup naammassineqarneranut atatillugu kommunalbestyrelsi ikorsiineq ingerlateqqinneqassanersoq imaluunniit atorunnaarsinneqassanersoq pillugu isummissaaq. Meeqqap angajoqqaatullu oqartussaasut ikorsiinermut qanoq isummersimanerat tulluurtumik eqqarsaatigineqassaaq. Imm. 4. Kommunalbestyrelsi isumaginninnikkut misissuineq tunuliaqutaralugu ikorsiinerup pilersinneqarnissaanut tunngavissaqarnera aalajangiissaaq.</p>
<p>§ 22, imm. 1: Aaqqiinerit, tak. kapitalini 7-9-mi aalajangersakkat, kiisalu aaqqiinerit atorunnaarsinnissaat pillugit aalajangiinissaq sioqqullugu, tak. kapitali 11-imi aalajangersakkat, meeqqamik oqaloqatiginnittoqarsimassaaq.</p>
<p>§ 22, imm. 3: Meeqqap perorsimassusia imaluunniit oqaloqatigiinnerup ingerlanneqarnissaanut suliap pissusaa aalajangiisumik akunnappat oqaloqateqarneq pinngitsoortinneqarsinnaavoq. Oqaloqateqarneq naammassineqarsinnaangippat aalajangiinissatut eqqarsaatigineqartumut meeqqap isumaa pissarsiariniarneqassaaq.</p>
<p>§ 23, imm. 1-7: ”Kommunalbestyrelsi meeqqamut allatanik iliuusissatut pilersarusiussaaq: 1) isumaginninnikkut misissuinerimut atatillugu, tak. § 21, imm. 2, 2) aaqqiinerit aallartinneqarnissaat pillugu aalajangiisoqannginnerani, aamma 3) aaqqiinerit atorunnaarsinneri pillugit aalajangiisoqannginnerani. Imm. 2 Iliuusissatut pilersaarut inummumut ataatsimut tunngassaaq ikorsiinermilu siunertaasoq taaneqarsimassalluni. Iliuusissanik pilersaarummiissapput suliniuteqarnerup qanoq sivisutiginiissaa naatsorsuutigineqarnera, meeqqamut tunngasut pissutsit immikkut ittut, tassunga ilanngullugit katsorsaaneq, ilinniartitaaneq ilaalu ilanngullugit, kiisalu suliniuteqarneq ingerlaavartumik kommunalbestyrelsimit ingerlaavartumik nalilerneqartassaaq aamma iliuusissatut pilersaarut qaqugu kingullermik nalilerneqassanersoq. Imm. 3 Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi suut anguniagaanersut iliuusissatut pilersaarummi</p>

taaneqarsimassapput, anguniagaasullu qaqugu naammassineqarnissaat naatsorsuutigineqarnersut taaneqarsimassallutik. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aamma piffissami meeqqap angerlarsimaffiup avataaniinnerani aamma piffissami meeqqap angerlareernerata kingorna, meeqqap angerlarsimaffiani isumassuinnikkut avatangiisit nukittorsarnissaannut ikiueriaatsit suut immikkut kommunalbestyrelsimit pilersinneqartussatut naatsorsuutigineqarnersut iliuuseqarnissamut pilersaarummi peqatigisaanik allassimassapput Imm. 4. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi inissiiffiusup iliuusissanik pilersaarummik ilisimatinneqarnissaannut kommunalbestyrelsi isumaginnissaaq. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissanik pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naapertuutilersillugu iluarsineqassaaq. Imm. 5. Iliuuseqarnissamut pilersaarut angajoqqaatut oqartussaasut aamma meeraq oqaloqatigalugit suleqatigalugillu sapinngisamik suliarineqassaaq. Imm. 6. Meeraq iliuusissatut pilersaarummi pineqartoq iliuuseqarnissamut pilersaarut pillugu ilisimatinneqassaaq. Imm. 7. Iliuuseqarnissamut pilersaarut pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput, tassunga ilanngullugit paasissutissat suut iliuuseqarnissamut pilersaarummut ilanngunneqassanersut.

§ 24: Iliuuseqarnissamut pilersaarut ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni iluarsaanneqartarnissaa kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa. Imm. 2. Kommunalborgstyrelsi piaarnerpaamik aamma imm. 1-imi aalajangersagaq apeqqutaatinnagu iliuuseqarnissamut pilersaarummut attuumassuteqartunik meeqqap atugaani allannortoqarpat iliuuseqarnissamut pilersaarummik iluarsaassissaaq.

§ 27, imm. 1-3: Piffissami 18-inik ukioqalernerminni aaqqiiffigineqarsimasut, § 28 naapertorlugu, imaluunniit sukannernerusumik aaqqiiffigineqarsimasut, §§ 35-36 naapertorlugit, inuusuttunut 18-iniik 23-nik ukiulinnut suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik neqeroorfigineqassanersut kommunalborgstyrelsi aalajangiissaaq. Imm. 2. Suliniuteqareernermi malitseqartitsineq inuusuttup ingerlalluarnernut, peqqissusaanut ineriartorneranullu annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarpat suliniuteqareernermi malitseqartitsinissaaq neqeroorutigineqassaaq. Suliniuteqarnermi malitseqartitsineq nammineerluni inuuneqalernissamut ajunngitsumik ikaarsaarnermut iluaqutaassaaq aamma inuusuttup pisariaqartitaanik tapersersuineramik isiginnissalluni. Imm. 3. Suliniuteqareernermi malitseqartitsineq neqeroorutigineqassanersoq pillugu naliliinissaaq siunertaralugu meeqqap 18-inik ukioqalernissaa kingusinnerpaamik qaammatit 6 sioqqullugit kommunalborgstyrelsi meeqqamut attaveqassaaq.

§ 28, imm. 1-2: Meeqqap ikiorserneqarnissamut immikkut pisariaqartitsinera annertuumik pingaaruteqartuusutut isigineqarsinnaappat aaqqiinerit pillugit kommunalborgstyrelsi aalajangiissaaq. Imm. 2. Ajornartorsiutinik aamma isumaginninnikkut misissuineq aqutigalugu pisariaqartitsinermik paasineqartunik pitsaanerpaamik aaqqiisnnaasut kommunalborgstyrelsimit toqqarneqassapput.

§ 28, imm. 5: ”Imm. 3 malillugu ikiorsineq isumaginninnikkut misissuinerup kingorna aallartinneqassaaq, tak. § 21. Meeqqamut pitsaanerpaasussaaq eqqarsaatigalugu tamanna pisariaqartilerpagu pilersinneqassaaq”

§ 29, imm. 2-3: Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut pinngitsaaliinnikkut inissinneqarsimasut, tak. § 37, meeqqamut tapersersortimut attaveqassapput. Imm. 3. Meeqqat ulloq unnuarlu

<p>paaqqinniffimmi nakkutigineqartumi inissinneqartussatut eqqarsaatigineqartut imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut nakkutigineqartumut inissinneqareersimasut meeqqamut tapersersortimut attaveqassapput.</p>
<p>§ 34: Kommunalbestyrelsi angajoqqaanngortussanik ikiorsiinissamik neqerooruteqarsinnaavoq, taakku inuusaasiat meeqqap suli erniusimanngitsup ingerlalluarnernanik, peqqissusianut peroriartorneranullu ulorianartorsiortitsissappat. Imm. 2. Erninissaq sioqqullugu kingornalu ikiuinissaq pillugu naartunerup nalaani iliuuseqarnissamut pilersaarusiortoqariissasoq, tak. § 23, kommunalbestyrelsi neqerooruteqarsinnaavoq. Iliuusissanik pilersaarut angajoqqaanngortussat suleqatigalugit piareersarneqassaaq. Imm. 3. Meeqqap inoorlaap pisariaqartitaanik naammassinninnissamut angajoqqaanngortut ajornartorsiuteqartussat kommunalbestyrelsimit nalilerneqarpat erninerup kingorna aaqqiinerit pilersinneqarnissaat pillugu naartunerup nalaani kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq. Imm. 4. Suliniut tamakkiisumut sammitinneqassaaq aamma peqqinnissaqarfimmi oqartussat suleqatigalugit ataqatigiissarneqassalluni.</p>
<p>§ 35: Angerlarsimaffiup avataani inissiineq meeqqap ikiorserneqarnissamut immikkut pisariaqartitaanik akuersinissamut annertuumik pingaaruteqartoq isumaginninnikkut misissuinerup takutippagu angerlarsimaffiup avataani inissiisoqarnissaa kommunalbestyrelsip neqeroorutigissavaa. Imm. 2 Aammattaaq angajoqqaatut oqartussaasut ilaqutariinnilu ilaasortat allat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi, ilaqutariinni paarsisartuni assigisaaniluunniit ulloq unnuarlu najugaqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaapput.</p>
<p>§ 48 Meeqqanik ataasiakkaanik inissiinissaq sioqqullugu paarsinermi suliassat kommunimi ilaqutariinnut paarsisartunut sukumiisumik paasissutissiissutigineqarnissaat kommunalbestyrelsip qulakkiissavai. Kommunimi ilaqutariinni paarsisartut minnerpaamik iliuusissatut pilersaarummik meeqqap inissinneqarneranut tunngavigineqartumik peqassapput.</p>
<p>§ 50, imm. 1: ”Angerlarsimaffiup avataani inissiinerup atorunnaarsinnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinissaa sioqqullugu kommunalbestyrelsimit qulakkeerneqassaaq: 1) angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq meeqqap pisariaqartitaanik naammassisaqarsinnaasoq, pisariaqartinneqartunik angajoqqaatut piginnaasaqartoq, 2) meeqqanik oqaloqatiginnittoqarsimasoq, tak. § 22, 3) inissiiffiusumiit allaganngortitamik oqaaseqaammik pissarsiniartoqarsimassaaq, 4) meeraq angajoqqaallu angerlartitsinissamut piareersarluarsimasut, aamma 5) angerlartitsineq pillugu kommuni iliuuseqarnissamut pilersaarusiorsimasoq aamma angerlartitsinissaq sioqqullugu kingornalu piffissami meeqqamut angajoqqaatullu oqartussaasumut ikiorsiisoqarnissaanik piareersaasoqarsimasoq”.</p>
<p>§ 51, imm. 1: "Isumaginninnikkut misissuinissaq, tak. § 21, meeqqamut peqqussut, tak. § 26, suliniuteqareernerme malitseqartitsineq, tak. § 27, aaqqiinerit, tak. §§ 28-32 imaluunniit sukanganerumik aaqqiinerit, tak. § 35 pillugit aalajangiinissaq sioqqullugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartumiit aamma meeqqamit 15-inik ukioqalersimasumit akuersissut allaganngorlugu kommunalbestyrelsip pissarsiarissavaa".</p>
<p>§ 54, imm. 2: Kommunalbestyrelsi aamma inissiiffiusoq ataatsimiititaliap allattoqarfiata noqqaanerisigut paasissutissat uku tunniunneqarnissaat qulakkiissavaat: 1) meeraq pillugu suliame allagaatit. 2) angerlartitsinissaq pillugu kommunalbestyrelsip inassuteqarnera. 3) siusinnerusukkut</p>

iliusissanik pilersaarutit. 4) angerlartitsineq pillugu iliusissanik pilersaarut nutaaq. 5) suliatigut Ataqatigiissarinermi Suleqatigiissitap oqaaseqaataa. 6) ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiit, atuarfimmiit assigisaanilluunniit oqaaseqaataasinnaasut. 7) tarnip pissusaanik ilisimasalimmiit, nakorsamiit assigisaanilluunniit oqaaseqaataasinnaasut. 8) meeqqap angerlartinnginnissaanut inissiiffiusup tunngavilersuutaa. 9) meeqqap angerlarfissaatut kissaatigineqartumi angajoqqaatut oqartussaassuseqartup atugai pillugit allaaserinnineq. 10) akuersinermik nalunaarutit aamma akuersinerup utertinneqarnera. 11) meeraq pillugu paasissutissat attuumassuteqartut allat tamaasa ataatsimiititaliamit kissaatigineqartut.

15) Ilaqutariit illuat - Ilaqutariinnut sullissivik

Ilulissani Ilaqutariit illuata matumuuna oqaaseqaatini nassiuppai.

Angajoqqaanut peqqussutit aamma meeqqanut peqqussutit sukaterneqarneranni nakkutilliinissaq pingaartinneqarpoq.

§ 20 imm. 3 aamma imm. 4: politiinut nalunaaruteqartoqartassaaq: pasinninnerit nalunaarutigineqartassapat?

Akissut: Politiinut nalunaaruteqavinneq pineqanngilaq, kisiannili kommunip politiinut "nalunaaruteqarnera". Nalunaaruteqarneq taanna imatut paasineqassaaq, innuttaasup meeqqamik paarsinerlunermik, nakuusernermik kinguaassiutitigulluunniit atornerluinermik ernumassuteqarneranik imaqartumik immikkut nalunaarut kommunip tigusaa pillugu politiinut sapinngisamik siusissukkut politiinut ilisimatitsinera. Politiinut nalunaarut tamaalilluni aqutsiveqarfiup suliamik misissuinissaa sioqqullugu pissaaq. Kommunip nalunaaruteqarnermik missinissaa siqqullugu nalunaaruteqarnissamut pissutaavoq, politiit kommunimi ingerlatsivimmit allaanerusumik misissuisinnaanera, tassa politiit misissuisinnaaneranni pilerluttulerineq pillugu inatsimmik unioqqutitsisoqarsimanersoq nalilersuisoqartussaanaera immaqalu pinerluuteqartumik eqqartuussinermik kinguneqarsinnaalluni. Kommunip misissuinaera tassaavoq isumaginnermi pissutsit immaqalu meeqqamut/inuusuttumut tapersiinissamik pisariaqartitsinermik kinguneqarsinnaalluni. Kommunimi ingerlatsiviup taamaammat politiinut nalunaaruteqarneq politiinut unnerluussinivittut isigissanngilaa, pisortanilu oqartussat taakku marluk assigiinngitsunik suliassaqartut akornanni tatiginartumik ilisimatitsissuteqartussaataaerattut isigineqarnerussalluni. Kommunimi ingerlatsivik isumaginninnermi suliassani ingerlatsinermi nammineq misissuinissani utaqqissanngilaat, aalajangersagarlu taamaammat imatut oqaasertalerneqarpoq, kommunip naunaaruteqarnermik misissuinerata naammassinissaata kingorna pinnani piffissami nalunaarummik kommunip tigusaqarnerani politiit nalunaarfigineqassasut (innuttaasoq pasitsaassiinnarluni/ernumassuteqaannarluni.

§ 21: Tapersersuinerit annertusiartortinneqarnerisa inunnik isumaginnittoqarfinni sullissisut suliatigut piginnaasamikkut suliasallu annertussusaatigut tatineqariartuinnassapput. Ilaqutariit illuata ernummatigaa assersuutigalugu isumaginninnikkut misissuisarnermut piumasaqaateqarnerulernerup nassataanik pitsaaliuinermik suliaqarneq akigalugu oqartussaaffeqarfiit salliutinneqarnerulernissaat.

Akissut: Ilimagineqanngilaq tapersiinissamut inatsisissatut siunnersuummi periarfissat annertunerulersut kommuninilu ingerlatsivinni iliuuseqarnissamut nammineq annertunerusumik aalajangiisinnaaneq kommunalbestyrelsit pinaveersaartitsinermit ajoqutaasumik oqartussaanermit ingerlatsinissaq salliutissagaat. Akerlianik arlalinni erseqqissarneqarpoq, minnerunngitsumik inatsimmut nassuiaatini, inatsisissatut siunnersuummi periarfissat assigiinngiiaartut ilamagineqartut kommunini ingerlatsiviit isumalluutaasa aammalu meeqqat inuusuttullu iliuuseqareernermit malinnaavigineqarnissamik pisariaqartitsisut taperserneqarnissaanngu sinaakkutit pitsaanerulernerannik kinguneqassasut.

Oqartussaaffiit Ilaqutariit illuat aqutigalugu isumagineqarnerulissappata pitsaaliuinermik suliaqartarnermut tunngatillugu arlaannaannulluunniit attuumanngitsumik neqerooruteqartarneq annaaneqassaaq. Angajoqqaat namminneq piumassusertik malillugu ilaqutariit illuannukartarnissaannut kajumissaarneqassapput.

Akissut: Tapersiissutissatut neqeroorutit pillugit kajumissutsimik pitsaasumillu suleqatigiinneq ilimagineqarpoq meeqqanut/ilaqutariinnut tapersiissutit pitsaanerulernerannik sunniuterqassasut. Inatsisissatut siunnersuummi taamaammat aamma kommunit ingerlatsinermit oqartussaanerannik tamassuminngalu atuisarnermik allanut suliakkiisinnaanerit isummerfigineqanngilaq.

Ajornartorsiutinik qitiusumit nalunaarsuisarneq periarfissatsialaasoraarput ilaqutariinnut isumalluutissakitsunut tunngatillugu inuiaqatigiinni ajornartorsiutinik takunnissinnaanerulernissamut.

16) Allorfik – Siusinaartumik iliuuseqarneq

Meeqqanut ikiorsisarnermut tunngatillugu inatsimmi matumani immikkut pingaaruteqarpoq nipangiussisimasussaanermit sanilliullugu meeqqap pisariaqartitaanik salliutitsinissap erseqqissumik takuneqarsinnaanissaa. Tamatuma saniatigut inatsimmi aamma erseqqissarneqartariaqarpoq ilitsersuutinik suliaqartoqartariaqarnera aamma kaajallaasitaasinnaavoq pisuni aalajangersimasuni malittarisassanik qanoq paasinnittoqarnissaanik erseqqissumik nassuiaatitalik.

Siusissukkut suliniuteqartarnitsinni amerlasuutigut misigisarparput suleqatigiittoqartannginnera, naak meeqqap pisariaqartitai ulorianartorsiortilluinnarneqaraluartut aamma nipangiussisimasussaaneq eqqarsaatigalugu tamanna pineq ajorpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naliliisoqarpoq ingerlatsinermi oqartussanut allanut paasissutissanik pisariaqartunik ingerlatitseqqiinissarnerup qulakkeernissanut inatsisit atuuttut naammattut.